

Budapesti Katolikus Tankerület.

A MAGYAR KEGYESTANÍTÓREND
BUDAPESTI GIMNÁZIUMÁNAK
ÉVKÖNYVE

AZ 1939—40. ISKOLAI ÉVRŐL

AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK 223. ÉVÉBEN.

KÖZZÉTETTE :

BALANYI GYÖRGY DR

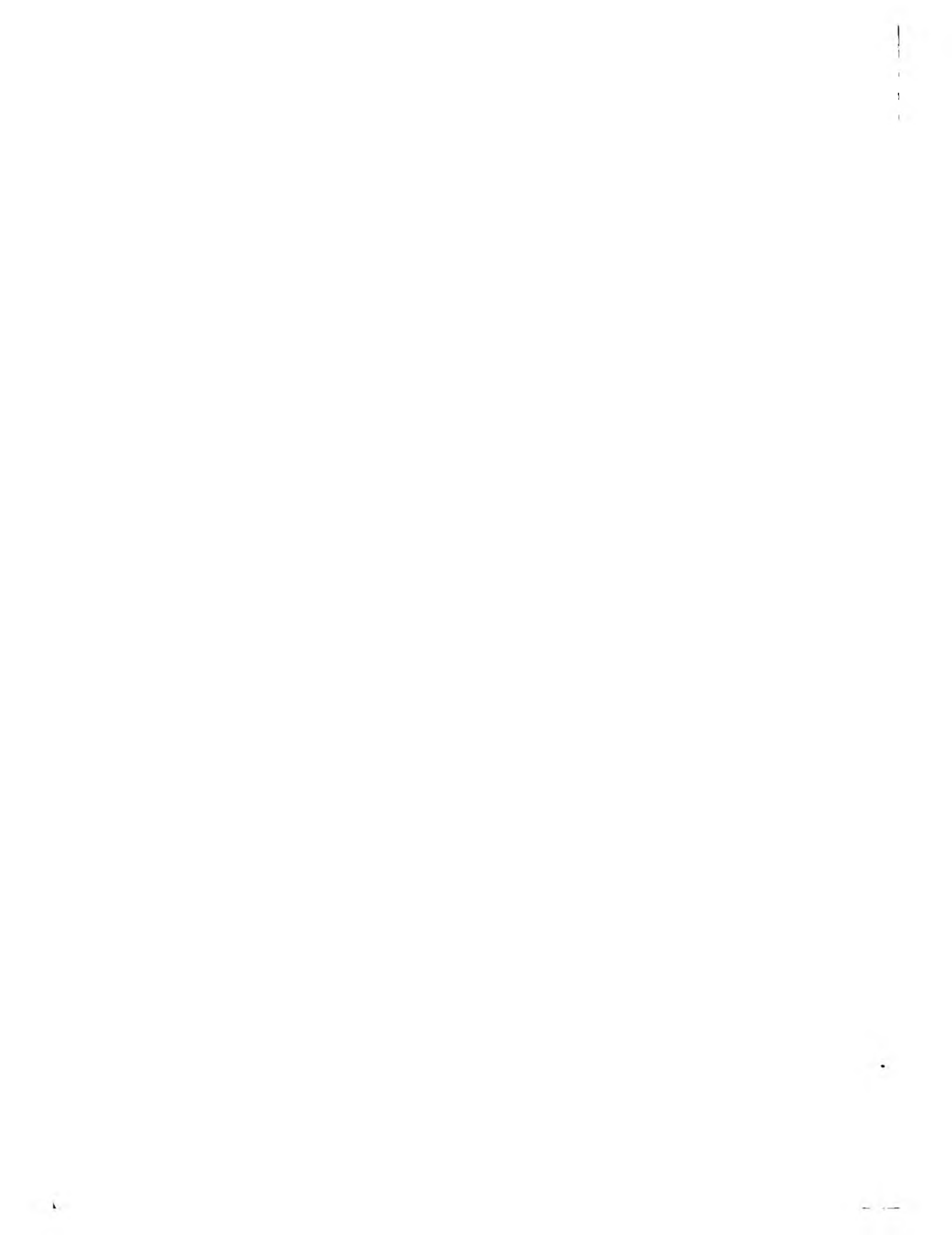
IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1940

KIADTA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA

Budapest, IV., Piarista-u. 1.

Budapesti Katolikus Tankerület.

A MAGYAR KEGYESTANÍTÓREND
BUDAPESTI GIMNÁZIUMÁNAK
ÉVKÖNYVE
AZ 1939—40. ISKOLAI ÉVRŐL
AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK 223. ÉVÉBEN.

KÖZZÉTETTE :

BALANYI GYÖRGY DR

IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1940

KIADTA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA

Budapest, IV., Piarista-u. 1.

HORTHY MIKLÓS.

1940 március 1-én lobogódíszbe borult minden magyar város és falu s ünnepi érzések köntösébe öltözött minden magyar lélek. Ezen a napon mult ugyanis húsz esztendeje annak, hogy a nemzetgyűlés egyhangú lelkesedéssel Magyarország kormányzójává választotta Horthy Miklóst, a nemzeti hadsereg akkori fővezérét s egyben a magyar élniakarás és jobb jövővárás legelszántabb képviselőjét. És az azóta elmúlt húsz esztendő kézzelfoghatóan bebizonyította, hogy a választásban a nemzet génusza nyilvánult meg: Horthy Miklósnak évek és évtizedek megfeszített munkájával és éjt-napot egybefogó őrlődésével sikerült nyugalmasabb vizekre vezetnie nemzete hajóját. Pedig közben milyen irdatlan nehézségekkel kellett megküzdenie! Milyen szédítő mélységből kellett felemelnie fajtáját. Hiszen, mikor kormányzóvá választották, Trianonban már javában ácsolták a magyar Golgotát és már javában készültek hozzá, hogy szegyenbe, szennybe és vérbe borítsanak mindent, ami csak élete, reménysége és büszkesége lehetett egy nagymultú nemzetnek. Szent István palástján méltatlan osztozkodás folyt és szerencséjünkben elbizakodott szomszédaink milliós tömböket készültek letörni a magyarság birtokállományából.

De ellenségeink nem érték be jelenünk meggyalázásával; ők jövőnket is el akarták rabolni. Ezért állig felfegyverkezve minden oldalról körülzártak bennünket s minden pillanatban készen állottak rá, hogy az élet legkisebb jelének rezdülésére tövig belemártják szuronyukat borzalmasan megcsonkított testünkbe. Gonosz és rosszhiszemű propagandájukkal úgy állítottak oda bennünket, mint Európa új rendjének javíthatatlan ellenségeit és mint a háborúelőtti barbarizmus utolsó szegénylegényeit, akiket egyszerűen ki kell iktatni az új világból. És a félrevezetett, elbódított európai közvélemény készpénznek vette ezeket az otromba hazugságokat és jóideig gyanakvással, sőt leplezetlen ellenséges érzülettel kísérte minden megmozdulásunkat. Ellenségeink jóvoltából a világ csúfjává és Európa kitagadottjaivá lettünk. Sokáig úgy tekintettek reánk, mint bélpoklosokra és még csak szóba sem akartak velünk állni.

Külpolitikai látóhatárunknál csak belpolitikai helyzetünk volt borúsabb és reménytelenebb. Egyik oldalon a nemzeti újjászületés vágyának apró gyeptüzei villóztak a nélkül, hogy egyetlen nagy, az egész magyar éjtszákát bevilágító lángoszloppá tudtak volna sűrűsödni; a másik oldalon pedig rút nemzeti bűneink: a széthúzás, önösség és gyűlölködés fogyasztottak amúgy is csekély nemzeti energiakészletünket. A magyarság lelkében szenved-

délyes, de sem formát, sem magához méltó célt nem találó lelkesedés csatázott a bús fatalizmus és a renyhe patópálos lemondás kényelmes semmittevésével. Ezért se előre, se hátra mozdulni nem tudott; csak típródott, vergődött s a helyett, hogy magába tekintett volna, kizárólag másokat okolt kétségbeejtő bajaiért.

Ilyen körülmények közt a nemzet vezetése valóban emberfölötti feladatot hárított a vezérre. És Horthy Miklós habozás nélkül vállalta a feladatot. Mint valamikor az otrantói csatában a parancsnoki hídon, rendületlenül állott őrhelyén, ahová a Gondviselés hívó szava állította. A forrófejűek kalandokra csábító biztatását épúgy elhessegette magától, mint a reménytelenek minduntalan lemondást sürgető bús elégiáit. Ő csak állott őrhelyén és tekintetével, melyet a tengerek végtelen tükre edzett biztossá, szüntelenül a látóhatárt kémlelte.

És ime rendületlenségével csodát művelt. Mindenekelőtt visszaadta nemzetének elveszett hitét és önbizalmát. A magyarság lassankint ráeszmélt a költő mondásának nagy igazságára: «Nincs veszve bármi sors alatt, ki el nem csüggedett». A forrófejűek és az elégiásírók egyaránt rájöttek, hogy a nemzet megmentésének egyetlen helyes útja a céltudatos és megállást nem ismerő munka. A másik nagy eredmény pedig az volt, hogy lassankint Európa is ráeszmélt a velünk szemben elkövetett égbekiáltó igazságtalanságok tudatára. Mindig többen és többen vették észre, hogy itt a nagy dunai medence kellős közepén egy nemzet él, mely nem sír, nem panaszkodik, hanem összeszorított fogakkal dolgozik és küzd a szebb jövőért. De ugyanakkor észrevették azt is, hogy ennek a nemzetnek élén egy talpig férfi áll, aki nyugodtságával, bölcsességével és egyéniségének megejtő varázsával urrá tud lenni a legnagyobb akadályokon is. Így Horthy Miklós rendületlensége szinte észrevétlenül átsegített bennünket a lábunknál megnyílt halálos örvényen és újra megszerezte számunkra Európa népeinek megbecsülését.

De ez még nem minden. Horthy Miklós nemcsak hogy ráállított bennünket a helyes ösvényre, hanem azontúl is vezérünk és útmutatónk maradt. Miénk maradt akkor is, mikor a nagy nekilendülések eget ostromló tűzszlopainak kihamvadása és a nemzeti keserv önmarcangoló jeremiádjainak elhalkulása után ránköszöntött a robotos hétköznapok szürke egymásutánja s nekünk Zrínyi Miklós szavával élve körmös kézzel kellett hozzá nyúlunk az új államalapítás roppant felelősséggel járó munkájához. Ebben a nagy munkában eleitől fogva Horthy Miklós járt az élen. Ő volt a középpont; a megújhodást sürgető nemzeti energiák mind belőle sugároztak szerte az országba. A széthúzó, sokszor homlokegyenest különböző törekvéseket ő fogta össze magasabb egységbe és a kőshegyig kiélesedett pártellentétek fölött ő képviselte legtisztábban a hamisítatlan nemzeti érdeket. Mert ő a nélkül, hogy a politikát valaha is tanulta volna, politikus volt a javából: józan eszével, bölcs mértéktartásával, kitűnő emberismeretével, mindenképp pedig lángoló fajszeretetével mindig ösztönösen eltalálta a középutat s a nemzethalál rémével ijesztő Szkillák és Charibdiszek között biztos kézzel kormányozta a magyarság hajóját. Pillanatnyi sikerek meg nem szédítették, apró kudarcok el nem csüggesztették. Mert ő nem a *ma*, hanem a *holnap* szá-

mára dolgozott. Ezért munkájában nem a politikus csillogó sikereire, hanem az államférfi maradandó eredményeire tekintett. Így magasodott férfias alakja húsz esztendő alatt a magyar élet világítótornyává, mely felé minden igaz magyar bizakodással tekint s mely lassankint felszakította a bennünket körülölelő nagy éjtszakát. A Felvidék egy részének és a Kárpátaljának visszaterése már egy szebb jövő hajnalhasadásának biztató jelei voltak. Ezért a Gondviselés után elsősorban Horthy Miklós páratlan államalkotó munkájának tartozunk hálával; mert az ő rendületlen nyugalma és bölcs mértéktartása nélkül talán még most is tehetetlen csüggetegségben vergődnénk vagy esetleg végleg rámentünk volna egy meggondolatlan huszáros bravúrra.

Bármiként alakul a jövő, egy bizonyos: Horthy Miklós az elmúlt húsz esztendő alatt kitörölhetetlenül beleírta nevét nemzetünk történetébe, mert átsegítette újkori története legválságosabb korszakán és megmutatta neki a kibontakozás biztos ösvényét. Nem csoda tehát, hogy kormányzósága huszadik évfordulóján minden magyar mélységes tisztelettel és hálával tekintett fel rája és imádságos lélekkel kérte az Úr áldását munkás életére. De ugyanúgy a külföld is meleg elismeréssel adózott Kormányzó urunknak, mert észrevette benne a gondviselészerű államférfit és államfőt, aki saját nemzete javának keresésével a nagy európai érdekek békés összehangolását is becsületbeli kötelességének érzi.

MÁTYÁS KIRÁLY.

(1440 febr. 23.—1490 ápr. 6.)

Születésének ötszázadik évfordulóját ünnepeljük. Mint üstökös jelent meg a magyar történelemben. Elindult a kolozsvári szerény hajlékból, végigívelt Európa egén, és lehullott a bécsi palotában. Kár, hogy üstökös volt, mely tovatűnt és nem volt folytatója, mert akkor — Zrínyi szavaival élve — «nem siratnánk annyi veszedelmünket, ép volna országunk, s Buda közepe volna, ha nem egész kereszténységnek, legalább bizony Magyarországnak. De nem mindenik seculumban születik Fénix». A pesti gyermekek utcai énekétől, mely megválasztását kísérte, hosszú út vezetett máig, — Mohács, Trianon jelzik ez utat, — de Mátyás nagyságát sem a dicső, sem a gyászos évek nem homályosították el. «Soha szülőföld oly nagyot nem termett; oly nagyot, mint királyt, mint magyart, mint embert» (Jókai).

Mátyás mint *király* valóban a legnagyobbak közt foglal helyet. Megválasztásakor a cseh király fogságában ül. Itthon hazai és külföldi trónjelöltek pártjai küzdöttek. Végül Garai nádor kiegészíti a Hunyadi-házzal, hogy Mátyást trónra segítik, ha ennek fejében feleségül veszi Garai leányát, Annát. A köznemesség a Hunyadi név varázsa alatt állt. Iparkodott a közhangulatot erősíteni Szilágyi Mihály is, aki azt fejtegette, hogy «a magyar nyelv dicsősége» kívánja a nemzeti király megválasztását. Az idegenek ellen úgyszólván nagy volt az elkeseredés. A németek úgy tudták, Szilágyi Erzsébet alig várja fia megválasztását, hogy «a magyarok lovai térdig gázoljanak a németek vérében». A nagyobb nyomtaték kedvéért Szilágyi 15.000 fegyveresét is felvonultatta az országgyűlésre. Ilyen körülmények közt a türelmetlen köznemesség Rákosról a Duna jegére özönlött lelkesen éltetve Mátyás királyt, miközben az urak is megegyeztek az ő személyében. Beteljesedett, amit III. Calixtus pápa Hunyadi László kivégzése után jóslott: «Krisztus dicső hősének méltatlanul meggyalázott családja a csodákat művelő, igazságos Isten kegyelméből meg fogja érni a fölmagasztaltatás napját, el fogja venni a Hunyadi János érdemeiért megillető jutalmat».

Az ifjú király még csak tizenhétéves volt, mikor átlépte a határt, de mindjárt megmutatta, hogy érett férfi, igazi király. Testvére gyilkosának leányát nem vette feleségül, a melléje kormányzóul adott Szilágyit ő maga nevezte ki kormányzónak, jelezve, hogy nem veszi tudomásul a főurak intézkedését. De nemcsak e tettei mutatják, hanem az egykorú történetírók is kiemelik róla, hogy királyi jelenség volt, tekintete parancsoló. Megvolt benne a királyi öntudat, büszkeség. Mikor fogságában a bécsiek magyar királynak csúfolják, dacosan vágja oda: «Várjatok, még a ti királytok is lesznek!» A pápának, aki a török ellen sarkalja, önérettel írja: «Egyet mondok, ha idejében

megsegítenek, Őszentsége olyanokat fog hallani rólam rövid időn belül, amelyek az egész keresztény világot joggal gyönyörködtetik». Mikor cseh király lett, mint birodalmi választófejedelem hűségesküt tesz a császárnak, de ezt élesen elválasztja a magyar király méltóságától. «Mi szabad királya vagyunk Magyarországnak, mely a római birodalomnak nincs alávetve.» «Uralom, dominium dolgában egyenlők vagyunk a császárral, mégpedig oly egyenlők, hogy semmit sem tartunk tőle, nem is félünk és soha nem is fogunk félni tőle.» Állandóan arra törekedett, hogy minden szomszédot felülmúló hatalmat szerezzen magának és így Magyarországot hatalmassá tegye.

Királyhoz méltóan ügyes politikus volt. A nagyurakkal szemben a köznemesség hűségére támaszkodik, az ellene szőtt összeesküvésektől nem ijed meg, ügyesen leszereli. Szenvedélyein példátlanul tud uralkodni. Pechinelli Angelo pápai követ leírja egy tárgyalását Mátyással. Mikor látta, hogy a pápa nem hajlandó kiadni Dsem szultánfit, Mátyás oroszlánként dült-fült, «szinte úgy látszott, hogy lángokat okád száján, szemén, orrlyukain», majd meg később kezes báránként viselkedett. Ellenfeleivel szemben mindig fölényes biztonsággal lép föl; fenyeget, hízeleg. Kemény büntetéseket helyez kilátásba, de nem vérengző, mint külföldi kortársai.

E kiváló férfiúra nagy reményekkel nézett a világ. III. Calixtus pápa már 1458-ban megírta: «Téged mint Isten valamely küldöttét égi ajándék-képen kapott nemcsak Magyarország, hanem az egész keresztény világ». Hunyadi fiától várták, hogy a törököt kiveri Európából. Uralkodása elején csakugyan iparkodott is megfelelni e hívatásnak, 1458-ban, 1463-ban diadalmas hadjáratokat vezetett II. Mohamed ellen, de egyre inkább látnia kellett, hogy a keresztény világ nem segíti. Janus Pannonius megírta a király nevében: Franciaország alszik, Spanyolország nem törődik az európai renddel, Germánia csak gáncsokodni tud; egyetlen segítőtje az olasz, Velence, Nápoly és a pápa. Csakugyan a pápaság a legfőbb támogatója. II. Pius pápa maga szereltetett fel egy hajóhadat és halálos betegen akart a török ellen menni, hátha ezzel tette sarkalja a megszegyenyített keresztény fejedelmeket. Mielőtt elindult volna a had, meghalt a pápa. A kincstárában talált összeget elküldték Mátyásnak. A keresztény összefogásból nem lett semmi.

Mátyás király erejét nem kötötte le teljesen a török. A cseh királyi koronát is meg akarta szerezni. Ez volt az első lépcső a császárságra. Csehországban huszita zavargások voltak. A cseh katolikusok meghívták királynak: a pápa is támogatta Mátyást, sőt a császár is hitegette. 1468-ban megindította hadait. A következő évben cseh királlyá választották. Tíz évi harc után megtartotta Morvaországot, a gazdag Sziléziát és Luzáciát. Most a császári koronát akarta elnyerni. Mivel Frigyes császár a cseh háború idején ellene szövetekezett, Mátyás «királyi becsülete védelmére» megindította ellene hadait. Megszakításokkal tíz évig tartott ez a háború is. 1485-ben bevonult Bécsbe, megszállta Alsó-Ausztriát, Stájerországot, Karintiát.

Mátyás király területi gyarapodást és katonai előnyt akart szerezni Közép-Európában és ezért az egész világot behálózta diplomáciájával. Ellen-ségei hátában keresett szövetségeseket. Kapcsolatai voltak Merész Károly burgundi fejedelemmel, svájci városokkal, a német lovagrenddel, III. Iván

moszkvai fejedelemmel, itáliai uralkodóházakkal, a pápával, sőt a török hátában Perzsiával is. Ezenkívül pártfogásába, protektorátusa alá vette a kisebb tartományfejedelmeket és városokat, a salzburgi, passauai, bambergi, ermelandi püspökséget, Ancona városát stb.

E nagyszabású külpolitika támogatására belső reformokat, korszerű újításokat hozott. Igazságszolgáltatási reformjai miatt ma is «az igazságos» jelzővel emlegetjük. Pénzügyi téren bevételeit megtízszerezte, ebből fejlesztette hadseregét, melyet később fekete seregnek hívtak. Zsoldoseregéhez fogható csak a francia király hadserege volt. Ezen a téren is megelőzte Európa egyéb országait. A magyar vitézek mellett zsoldjába fogadta a levert cseh huszitákat. Átvette ezeknek különleges és félelmetes harcmódot, a szekértábort. A szekereken ágyúkat szállítottak és egyik helyről gyorsan száguldottak a másikra. Félelmet gerjesztő harcmódor volt ez, a mai harcokosi őse. Zsoldosai állandóan katonai fegyelemben éltek, kürtjelekre a legkülönbélebb alakzatokba tömörültek, amint ezt 1487-ben a bécsújhelyi katonai szemlén maga Mátyás mutatta meg az ámuló külföldi vendégeknek. Katonáiról Bonfini ezt írja: «Egy nemzet sem mutathat föl katonákat, kik a meleget és hideget, munkát és fáradságot könnyebben viselik, a parancsnak készségesebben engedelmeskednek, csatába és halálba örömelebb mennek, mint Mátyás katonái. Vitézelebbek és kitartólebbak a spártaiaknál!»

De Mátyásnak nemcsak a hadseregre volt pénze. Volt érzéke a tudományos és művészi alkotások iránt is. Korának legnagyobb kultúrpolitikusai közt foglal helyet. A külföldi műveltségtől nem félti a magyart, sőt átplántálja a renaissance művészetet és a humanista tudományt ide «a hideg Ister (Duna) partjaira». Emberei Európa-szerte kutatták a könyveket, kéziratokat, műkincseket. Művészek és tudósok özönlöttek udvarába, külföldi tudósok neki ajánlották könyveiket, mint a tudomány és minden nemes művészet barátjának. Könyvtára, a híres Corvina kb. félezer kötetből állhatott. Ugyanakkor az Esték ferrarai könyvtára 512 kötetet, a Mediciék hatalmas firenzei könyvtára mintegy ezer kötetet foglalt magában. Állandóan harminc könyvmásolót és díszítőt foglalkoztatott budai műhelyében, ezenkívül olasz városokban is dolgoztak neki. Uralkodása alatt indult meg nálunk a könyvnyomtatás is: Karai László prépost alapítja Budán az első nyomdát 1473-ban.

A tudományok kisugárzói és terjesztői az egyetemek voltak. Mátyás gondoskodott arról is, hogy a tanulmányzó ifjak itthon elégítsék ki tudomány-szomjukat. Pozsonyban egyetemet alapított, jónevű tudósokat hívott meg tanároknak. A pozsonyi egyetemet II. Pál pápa a bolognaival egyenrangúvá tette. Mátyás király művészet-pártolása közismert. Palotáinak fényében nemcsak a király, hanem Magyarország fényességét is csodálhatták még az ilyen fényhez hozzászókött római és párizsi követek is. Az egyik pápai követ levele végén ezt találjuk: «Kelt Visegrádon, a földi paradicsomban». 1488-ban elragadtatással jelenti a pápa követé: «Mátyásnak olyan énekkara van, amely-nél kitünőbbet sohasem hallottam». Mátyás király idejében Magyarország nemcsak mint katonai hatalom vitt vezetőserepet Közép-Európában, mint annak hivatott irányítója «organizátora», hanem Itálián kívül a szellemi életnek is meleg otthona, mondhatjuk középpontja volt.

De Mátyás nemesak mint nagy király, hanem mint kiváló *magyar* ember is megérdemli csodálatunkat. Abban az időben a magyar névnek olyan becsületet szerzett, hogy külföldi diplomaták érdemesnek tartották megtanulni a magyar nyelvet. (Ezt a brandenburgi örgróf említi Vallenrod Sebestyénről 1473-ban a mainzi érsekhez írt levelében.) Öntudatos nyilatkozatai azt mutatják, hogy ő a magyar faj megszemélyesítőjének tartotta magát. Mikor apósa, Ferdinánd nápolyi király lóidomítót küldött neki, nem fogadta el, mert ő maga is gyermekkorától tud bánni a lovakkal, népe is maga idomítja lovait. «Minden népet, mely a mi szomszédságunkban van, legyőztünk; így tehát semmi szüksége nincs a magyarnak arra, hogy lovai spanyol módon összehajló lábakkal táncoljanak.» Latinnyelvű leveleiben erős hungarizmusok találhatók annak jeléül, hogy írás közben magyarul gondolkozott. Túróczi krónikája őt «második Attilának» nevezi. Attila neve a magyarságot jelentette. Politikájában a magyar nép érdekeit tartotta szem előtt. Halála után a nép — Bonfini szerint — így siratta: «Vetne bár esztendőnként háromszoros adót, örömeit elszenvendők, csak visszahozhatnók sírjából». A nép is magáénak érezte. «Ha elfelednék is a paloták, de a kunyhókban mindörökké él» (Tompá).

Mátyás mint *ember* is rendkívüli egyéniség. Nagy emberek hibái és erényei benne is feltalálhatók, de a költő Zrínyi szerint erényei oly nagyok, hogy elfödik a hibákat. Galeotti kiemeli Mátyás «bámulatos szorgalmát». «Minden levelet, amit elküld vagy maga diktál, vagy mikor másokkal iratja, legalább elolvassa.» Nagyszámú leveleiben képes volt az íródeák tollhibáit sajátkezűleg kijavítani. Ez feltűnt a kortársaknak is. Szabács ostromakor levelet írt a pápának s ebben mindjárt mentegeti magát a javítgatásokért azzal, hogy «sebtében, ostrom közben» írja. Bámulatos munkaejeje lehetővé tette, hogy kül- és belpolitikáját szinte teljesen egyedül irányítsa. Önuralma csodálatraméltó. A táborban ágyúörgés közben is édesen tudott aludni. Figyelme mindenre kiterjedt. 1471-ben, mikor külelenséggel és összeesküvőkkel küzdött, ékes levélben köszönte meg egy olasz írónak a könyvét, «mely a fegyverek vad zaját feledteti vele».

Személyes bátorsága közismert. Megvívott Holubárral, Boroszlóban egy másik vitézzel és gyakran emlegette, milyen kár, hogy elmúltak azok az idők, mikor a vezérek párviadalával el lehetett dönteni a harcot. Az ellenség táborában gyakran élete kockáztatásával kémkedett, hogy elkerülve a nagy véráldozatot, hamarabb érjen célhoz.

Mit tanuljunk mi Mátyás király életéből? Mert hiszen a nagy emberek életét azért állítják elénk, hogy mi is megvalósítsunk valamit belőle. Mindenekelőtt megtanulhatjuk a haza önzetlen és fáradhatatlan szolgálatát. Aztán, hogy az erős akarat és rugékonyság diadalmaskodik az akadályokon. Végül, hogy kis dolgokból, apróságokból tevődik össze a nagy jellem.

Mátyás király új, modern magyar államberendezés elindítója volt, de — sajnos — a nemzet nem követte, mert még nem élte át az új szellemet. Személyes varázsa előtt meghajolt, de utána ismét visszatért régi életmódjához. «Egy nemzedék sem mult el és a nemzet behullott a mohácsi gödörbe, mert nem értette meg hivatott vezérét.» Találóa alkalmazza rá Zrínyi: «Debeas vel non nasci vel vivere semper!»

SCHÜTZ ANTAL.

A Pázmány Péter Tudomány Egyetem az 1940—41. iskolai évre Schütz Antalt választotta meg rektorának. Schütz Antal elérte a legmagasabb helyet, ami Magyarországon tanárnak osztályrészül juthat. Az ország első iskolájának fejedelmi székebe ültették. Katedrája már eddig is a tudás fejedelmi széke volt, most méltóságban is megkapta a neki járó helyet. Öröm ez neki, öröm ez a magyar tudományos világnak, öröm rendjének és öröm ez nekünk, a budapesti gimnáziumnak, melynek egykor tanára volt, és mindig egyik éltető szelleme maradt. Nevét mindennap látjuk könyveinken, kápolnánk Szent Pál oltára előtt miséző alakja minden nap áhitatot kelt bennünk. Egyénisége különös tiszteletet parancsol. Az emberek valami megható melegséggel említik nevét, szinte külön helyet tartanak számára szívükben. Legnagyobb értékeik között tartják számon. Így vannak vele apáink. És mi? Nem egyetemi rektorsága hívta fel rá figyelmünket, de ezt az alkalmat használjuk fel egy adósságunk lerovására. Függetlenül a méltóságtól, mely most neki kijutott, felelnünk kell arra a kérdésre: mit kell látnunk Schütz Antalban, és ki ő nekünk?

Bánáti faluból indult. Az áldott földű Bánátból, melynek sváb falvai annyi *magyart* adtak ennek az édes hazának. Első élménye a magvető munkája és a barázdában sarjadó élet folyton megújuló misztériuma volt. A titkokkal hamar találkozott. Aztán maga is magvető lett. Egy istenmegáldotta, de maga választotta világ magvetője és legkeményebb munkása. Ősei hite és szívóssága a fizikai világból a szellem világába emelkedett őáltala. Szegeden hintette először a magot. Abban a városban, mely az érzésben már magyar fiút nyelvben is magyarrá tette. De nálunk, budapesti iskolánkban bontakozott ki. Itt kelt országosan szárnyra az ő neve. Rövid tíz esztendő az, amit iskolánkban töltött. De mintha egy egész nemzedéket nevelt volna föl, oly mélyen szántott és oly jól vetett. Még ma is az ő vetéséből élünk. Az apák fiaiban is meglátszik Schütz munkája. Tíz évig volt köztünk, de az első évek után már látszott, hogy nem sokáig marad körünkben. Kiválasztott volt, akire már várt az Illés szekere. A Gondviselés tovább szólította, más helyet szánt neki. A Regnum Marianum első katedráját jelölte ki számára Pázmány Péter egyetemén: a dogmatikáét, a legigazibb teológiáét. Már negyed század óta folyik ajkáról a tárgytól és lélektől megszentelt szó s huszonötödik esztendejét Isten kegyelméből mint *Rector Magnificus* kezdheti meg. A negyedik ezen az egyetemen a piarista rektorok sorában. Abban a sorban, melyet Dugonics András kezdett. Az a leghíresebb magyar piarista, Schütz a legnagyobb magyar

teológus. Már akkor is a legnagyobb volt köztünk, mikor eltávozott. S azóta nagy utat tett meg. Egy országé lett. Messze jár már tőlünk, a mi szerényebb világunktól, de ezt az alkalmat mégis emlékezésre használjuk föl. Mert még mindig úgy írhatunk róla, mint a magunkéról. Még mindig úgy kell őt tekintenünk, mint a sajátunkat. Ő is így gondolja és így akarja. Hiszen mi vagyunk az ő szellemének családi fészke : a kalazanciusi alapvetés. Büszkék vagyunk rá, hogy közülünk távozhatott a magas polcra, mert úgy távozott, hogy a szívét nálunk hagyta. Először csak nekünk világított, majd kigyult teljes fényel, mint a nap s ma már mindenkié. Mindenki melegedhetik nála, de mintha ezt a meleget mi jobban éreznők. Hiszen hittankönyveit nekünk írta, imakönyvét nekünk szánta, Prohászkiáját a mi kezünkbe adta, s tőlünk várja, hogy messzevilágító szellemének műveit első sorban mi értsük meg.

Alkotásai csakugyan a mi mindennapi kenyerünk lettek. Sík Sándorral írt *imakönyve* mennyi áldás forrása már három évtized óta. Mikor megjelent, ösztönösen megéreztek, hogy benne kincset kaptunk. Nem volt kötelező, de mindnyájan megszereztük. És mennyit forgattuk ezt a könyvet ! Lelkitük-rének minden kérdése ezerszer a szívünkbe égett. Imádságaink szavaival tanult meg lelkünk önmagáról beszélni. Lelkünk anyanyelvének stilsztikája lett ez a könyv. Belőle kezdtük magunkat ismerni : hogy milyen gazdag az emberi szív s milyen jó lehet embernek lenni. S ő hozta nekünk Prohászka világát. S hozza még ma is. Egyik negyedikes diákom írja dolgozatában : «Áldozás előtt meg után Prohászka elmélkedéseit szoktam imádkozni. Megnyugvás tölti el lelkemet. Közel érzem magam Jézushoz és áldom» . . . Negyedikes írja. Ez a könyv gyorsan a lelki nagykorúságra emeli az embert.

S a könyvnek ma a százazredik példány után is ugyanaz a formája, mint az első kiadása volt. Milyen hálásak vagyunk ezért is mi öregebbek. Ha csak rápillantunk jól ismert alakjára, már is feltámad sok édes emlék. Gyermeki áhítatunk s elmélyülésünk éveit. Mikor egyre többet kezdett nekünk mondani ez a könyv. S tudatosabban kezdtük megbecsülni Pázmány férfias könyörgéseit, Szent Tamás himnuszainak dogmatikus áhítatát, Szent Ágoston mélységét, Páli Szent Vince gyengédségét. Egy csapásra az imádság legnagyobb mestereinek tanítványai lettünk. Ennek a könyvnek a szövegeiből tanultuk meg, hogy imádkozni fölséges dolog.

S *hittankönyvei*. Lélekben ezen nevelődtünk férfiakká. Micsoda új világ tárult itt az ötödikes elé. Hogy elütött a hangja a többi könyvtől. Megéreztek, hogy a hittan az első, valami egészen más, mint a többi tárgy. Több és mélyebb, mint a többi együttvéve. Fölötte van mindennek. Itt rakják le az életünk alapjait. És tanultuk. Minden betűjét tudni akartuk. Nehéz volt és kemény volt és tömény volt. De tanultuk. Ez volt első férfimunkánk. És az osztály végeztével eltettük, nem adtuk tovább. Őriztük. Úgy éreztük, ez lesz továbbra is a mi kalauzunk a krisztusi életre. Azóta sok szavát ellefejtettük, de a könyv szelleme él még bennünk, mondatainak ritmusa még ma is indít, komolysága átjárta lelkünket. Megérte a fáradságot, tartalma még a meglett férfinak is táplálék.

De Schütz Antal még egyebet is adott nekünk. A rendtársaival együtt írt *Szentek életében* mintha Dante *mennyei rózsáját* hozta volna közénk. Ez a

könyv a legfölségesebb magyar életrajzgyűjtemény. Csakugyan dantei világ. Ezek a szentek nem árnyak. Mint földi létük emlékét, megőriztek valamit a nemes humánumból. Mintha azt mondanák nekünk : mi is emberek voltunk, ti is szentek lehettek. A legszebb célt sugallják, amit szentek életrajza bennünk támaszthat. És amint Dante, az ember a Paradicsomban ott áll a mennyei rózsa mellett, Schütz is oda állított valamit a *Szentek élete* mellé : A *Prohászka pályáját*, az ő *Prohászka* pályáját. Ezt az életrajzot ugyanaz a toll írta, mint amazt, ugyanaz a szem vizsgálta ezt a pályát, mely a szentek életművét foglalta össze. És az Összegyűjtött Munkák 25 kötetében magyar *Divina Commediával* ajándékozott meg. Prohászka, a mi Danténk is megmutatja az emberi lélek infernóját, de többet időz a küzdelmes emberi lét purgatoriójában, harcol a mi lelünkért a siralomvölgyének ezer problémájával. De igazában a paradiso költője a mi Danténk. Az a célja, hogy vele vándorolva utunk ott érjen véget. *Divina Commediának* neveztem a Schütz-féle Prohászka művet. Mert ami az olasz diáknak Dante, az a magyar fiúnak Prohászka. Ez a tapasztalatom. Hála a prohászka világ Homerosának, aki ezt a 25 kötetet százfelé szórt részletekből egybeszerkesztette és szempontokat adott áldásthozó tanulmányozására.

Mennyi már az is, amit Schütz a felsoroltakban adott. Pedig ez kincsei-nek csak egy része. Nem is a fele. De mégis a hozzánk közelebb álló csoportja. A saját igazibb stílusának mesterművei a *Krisztus, Az örökkévalóság, Isten a történelemben* és *A házasság* kötetekkel kezdődnek. Itt már nem ereszkedik le hozzánk, hanem megkívánja, hogy mi emelkedjünk. Ez az ő magasvidéke. Itt vagy szárny kell, mely repülni tud magasságok felé, vagy láb, mely ha lassan is, de meg tudja járni a meredeket és nem retten a gondolatömböktől. Isten hegyein járunk vele, és vezetők ismeri ennek a világnak szépségeit. Prohászka már megjáratta velünk ezeket a tájakat. De ő a nagy távlatok, a nagy benyomások embere volt, A végtelenség párkányain szeretett kihajoltatni. Utódja nemcsak összefoglal, részekre is szed. Megtaníttatja velünk az Istenországának grammatikáját, földrajzát, fizikáját, természetrajzát. Szakemberekké tesz bennünket az Isten dolgában. Kemény munkába fog bennünket. Közveteket kell fejteni, de aranyerek mentén haladunk. Az olvasás művészetének főiskoláját járjuk mellette.

Vannak kisebb leckéi is : tanulmánykötetei. (*Eszmék és eszmények, Őrség, Magyar életerő.*) Ezeket a köteteket forgatva milyen jól esik hallanunk a könnyebb hangot is. Mikor nem néz mindenkit magával egyenrangúnak s gyermekien szól hozzánk, mint apa fiaihoz. Milyen sokat mond a fiatal embernek megható vallomása : *Mit adhatnak a könyvek?* Milyen gondolatkeltő néhány lap az ő *Vörösmarty* tanulmánya. Mennyi nevelő érték van *Pázmányában*. Aranymorzsák egy nagy szellem dús asztaláról. De a csúcs, ahová minden Schütz-olvasónak el kellene jutnia, az ő magyar *Dogmatikája*. Ez Schütz Antal istenáldotta képességének acélműve biztos sziklákra építve. Mondatai a szellem tűzében vannak edzve s mintha örök időkre lennének megfogalmazva. Csupa szegletkő és tengely. Nem mállik és nem rozsdásodik belőle semmi. A kinyilatkoztatás visszfénye dereng ezen a könyvön. Ezt olvasva egyre erősebbé válik bennünk a meggyőződés : katolikusnak lenni fölséges program.

Mi a lenyűgöző ezekben a könyvekben? Rövid felelettel : a szenttamási elme és a szentágostoni lélek. Könyvei csupa fegyelem és gazdagság. Kemény és magvas itt anyag és megmunkálás egyaránt, de időt álló mint a dómok. Nem divatot, hanem örök igényeket szolgálnak. Schütz művészetének acélos jellege van. Pázmány tudása és logikája támadt föl benne. Valamennyi tudósunk között ő áll legtávolabb a zsurnalisztikától.

De még más is van ezekben a könyvekben. Schütz őrségen áll, *szent őrségen*. Szakembernek vallja magát, de tudománya nemcsak könyvügy. Abból a székből, melyben ül, a legegységesebb szempontok szerint ítélhet lelkünk, testünk, történelmünk és jövő céljaink felett. Hiszen a dogmatika a leghivatottabb értékelő : egyetemes és természetfölötti szempontok szerint ítél. Ha valaki tud valamit *sub specie aeterni* látni, akkor a dogmatikus az. Ezért szent őrség a dogmatikus helye és ezért kell messze hallatszania szavának. Ez a tudat adja a biztosságot Schütz hangjának. Nem prófétál, de úgy beszél, mint aki látja a lényegét és a khaoszban sem veszti el a fejét. Korkérdésekben senkinek a szava nem irányít biztosabban, mint az övé.

Schütz Antal azonban nemcsak szent őrségen, hanem *magyar őrségen* is áll. Ablakából a Dunára és a budai hegyekre látni. A magyar Dunára és magyar hegyekre. S mintha ez a tájkép lenne gondolatainak titkos háttéré. Sasszeme messzi világokat vizsgál, de a hazait is gondosan nézi. Nemcsak a teológia és filozófia kérdéseibe tud elmerülni, hanem homloka a magyar gondok miatt is borong, szíve miattunk is elszorul. Isten országáért dolgozik, de elsősorban bennünket akar oda bevezetni. Minden emberi értéket üdvözöl, legjobban a mieinknek tud örülni. Gondolatait idegenben is szívesen fogadják, de a mi nyelvünkön hangzanak legszebben. Könyvei szólhatnak bármiről, mindig rajtunk akar velük segíteni. Mit jelentenek számunkra művei? *Magyar életerőt*. Úgy vegyük őket kézbe. Nekünk írták mindegyiket : a mieink. Olvasuk és figyeljük az igékre. Mert ha átéljük őket, a magyar élet lesz általuk szebb, erősebb és gazdagabb.

A BUDAPESTI PIARISTA GIMNÁZIUM.

A rádióban 1940 március 16-án tartott előadás.

Megállunk a karcsún ívelt Erzsébet-híd budai oldalán és átnézünk Pestre. A Gellérthegy kopár sziklái között bolyongtunk, ámultunk az elénk táruló fenséges panorámán. A Belvárosi-templom szomszédságában ott áll a piarista vagy hivatalosan a magyar kegyestanítórend budapesti gimnáziuma. Fájó szívvel veszünk búcsút a budai rész szépségétől, a keresztet a város fölé tartó Szent Gellért szobrától, a főváros multjától és Buda vidéki levegőjétől. Alattunk komoran és kényelmesen hömpölyög az öreg viharvert Duna. A hídon át egyre közeledünk a pesti oldalhoz. Lelkünk még tele azokkal a szépségekkel, amik előtt ámulva áll meg alkonyatkor az idegen. De hálátlanok vagyunk, hogy ily könnyen hátat fordítunk Budának s kíváncsiságunk a pesti piarista gimnáziumot méregeti. Ez itt az Erzsébet-szobor, mögötte a gimnázium néz szembe az idővel és a Duna vizében fürdőző csillagokkal. Minél közelebb megyünk hozzá, annál nagyobb. Minél mélyebben nézünk multjába, annál fénylőbb. A történelem földje ez, amire rálépünk. Krisztus után a III. században római elővédek voltak itt, miket a környező épületek szilárdságának megingatása nélkül nem lehetett feltárni. A vándor meghatottan áll ezen a földön, hol büszke századok emlékei alusszák álmukat a mélyben.

De ne álmélkodjunk tovább. Autók túlkölnék, villamosok zakatolnak, menekülünk be a csendes Piarista-utcába. Lépünk be a kapun az előcsarnokba. Nyolc angyalfejecske néz a mennyezetről a piarista diákok szőke fejére. Összehajolnak s szinte hallhatóan nevetgélnek. Csak akkor némulnak el, mikor a kíváncsi idegen felnéz rájuk, tájékozódik a lépcsőház felé s tisztába akar jönni az előcsarnok méreteivel.

Ez hát a híres pesti piarista gimnázium, mely oly sok neves magyar nevelt a hazának. Új épület ez s látszólag nem utal vaskos és időálló falakkal a multjára. De amíg eljutott idáig! A tágas nagyablakú tantermekig, a gazdag szertárakig és a hírnévig! Mennyi munka kellett ahhoz, mennyi lemondás, fegyelem, szigor, önművelés és küzdelem.

A rendet, amely ezt az iskolát országos hírűvé tette, Kalazanci Szent József alapította. Abban az évben született, amikor a másik nagy spanyol rendalapító, Loyolai Szent Ignác, a Jézus Társaság megalapítója meghalt. Csodálatos üzenet volt ez, amely nemzedékről nemzedékre szállott, feladatokat állított a kiválasztottak elé, hogy Krisztus országa örökké fennmaradjon. 1597-et írtak azon az őszön, amikor Róma egyik terén szózatot hallott. A téren piszkos, rongyos, szegény gyerekek játszadoztak. Hangosak voltak és illetve

nek. Igazi városi utcagyerekek. Ekkor elhatározta Kalazanci Szent József, hogy iskolát alapít a szegény gyerekek számára.

Két szűk kis szobában, három paptársával hamarosan elkezdte a munkát. Itt gyulladt ki a szellem fénye és az alázat mécsese, hogy napjainkig ne aludjon ki többé. A gyerekek, akik első tanulói lettek, maszatosak voltak és gyanakvóak. Nagy részét a kíváncsiság hozta oda és apró ajándék marasztalta. Kalazancius, mielőtt az igazi tanításhoz hozzákezdett volna, megmosdatta és megfésülte a gyerekeket. Mily nehéz dolga lehetett! A szurtos gyerekeket, akik félték a víztől, megmosdatni. Az egyén micsoda varázsa kellett ahhoz, hogy akaratát ebben a kis neveletlen társaságban keresztülvigye. Hogy ellenkeztek s milyen másképpen érezték magukat a tiszta víz illatával arcukon. Mikor mindezt elvégezte, a hevenyészett tanteremben felhangzott az ima. A gyerekek egyre bátrabban és egyre öntudatosabban imádkoztak. Csodák csodája, alig telt el néhány hónap, Kalazancius tanulói értelemben fejlődtek, rendszeretben utolérhetetlenek voltak. Szépen párosával haladtak át Róma utcáin a szegény negyedbe, a lármás játékokhoz és verekedéseikhez szokott rómaiak nagy csodálkozására. Kalazanci iskolájának híre nőttön nőtt. Az elkényeztetett gazdagok gyermekeit is odavonzotta az iskola jó híre. Jellemző Kalazanciusra, hogy az első elemistákat szerette a legjobban. Ezt az osztályt ötven éven keresztül mindenkor megtartotta magának. A játéktól elszakított gyerekek számára az ő szelidsége és alázatossága volt a példa. Ő állott mellettük, amikor a tanulás nehézségeibe akaszkodtak. Isten angyalkái, ahogyan ő a gyerekeket nevezte, az ő osztályán keresztül léptek a tudomány előcsarnokába. Talán az erre való emlékeztést szolgálják az előcsarnok angyalfejecskéi.

Nyolcvanéves korában irigyei és ellenségei börtönbe juttatták az alázatoság példaképét. Aki mint rendfőnök is előreköszönt rendtársainak, aki kiszolgált a koldusokat a konyhán, az jutott a gyűlölség és a megaláztatás cellájába. Kilencvenkét esztendő engedett számára az Úr. Rómában 12 mécses ég a sírja mellett, a 12 régi piarista rendtartomány kegyeletének lángja.

Kalazancius még élt, amikor a kegyestanítórend hazánkban megtelepedett. Meghonosodtak Nyitrán, Veszprémben, Kecskeméten, Pesten, Besztercén, Debrecenben, Szegeden és Korponán. Itt tanítottak a piaristák alapítójuk szellemében de mindenkor a kor kívánalmainak megfelelően. Mária Terézia uralkodása elején az a kitüntetés érte a rendet, hogy a királynő a piaristáktól kért nevelőt fia, József számára. Bajtay Antalnak jutott az a feladat, hogy a később II. József néven uralomra jutott királyt a történelemre tanította.

Pest legrégebbi középiskoláját, a kegyestanítórendi gimnáziumot, 1717-ben alapította Pest városa. Utána következő legrégebbi pesti középiskola, a luteránus gimnázium 1823-ban nyílt meg. A piarista gimnázium tehát több mint száz esztendővel megelőzte az utána következő legrégebbit is. Kétszáz-huszonhárom esztendő alatt az iskola több ízben költözködött, amíg a Piarista-utcába eljutott. A régi városház mellett egy kis házikóban kezdődött az Eskü-út táján a tanítás. Egy év múlva a mai Görög-udvar területén lévő egykori jezsuita rezidenciába költöztek. Az új palotát 1917-ben, az iskola fennállásának 200 éves évfordulójára foglalták el. A Görög-udvar telkén még csak három szűk földszinti szobában tanítottak, most végeláthatatlan a helyiségek száma.

Vidéki nemes ifjak német szóra jöttek fel a fővárosba, míg a németajkú pesti polgárok gyermekei nagyon okosan itt tanultak meg jól magyarul. A rend hírneve egyre nőtt, úgyhogy a tanítványok közül nagyon sokan kérték felvételüket a rendbe. Így lehetett azután az, hogy a tanárok 40 éves korukban más munkaterületekre léphettek és a tanítást átadhatták azoknak, akik erre képességeikkel, ifjú erőikkel és tehetségükkel rászolgáltak. Ez a nemzedék a század derekán bekövetkezett szellemi fellendülésben nagy szerepet játszott.

1743-ban bölcsészeti tanfolyamot nyitottak, amely 41 évig állott fenn s csak akkor szűnt meg, amikor az egyetem Budapestre költözött. 1777-ben, amikor a Ratio educationis megjelent, Benyák Bernát magyarul tanította a filozófiát.

Szánalmasan gyengének érezzük lelkesedő szavainkat, amikor a rend magyarosító törekvéseiről kell szólnunk. A magyar nyelv a XVIII. század közepén bevonult az iskolába. Abban, hogy a német Pest lassan magyarrá formálódott, a pesti piarista iskolának döntő szerepe volt. Lenner János pesti főbíró felismerve a rend képességeit, egy esztendő elmúltával hazahozatta Bécsben tanuló fiát és a piarista gimnáziumba iratta. Ezidőtől kezdve a városi magisztrátus tagjainak gyermekei is beiratkoztak s később alig volt a magisztrátusnak olyan tagja, aki nem járt volna a piarista gimnáziumba. Ez természetesen azzal a következménnyel járt, hogy az iskola reális-keresztény polgári életszemléletet vallott és hirdetett. Cörver János br., a híres rendfőnök rendelte el a magyar nyelv tanítását. Ugyanakkor a magyar ifjúság magyar szentbeszédet hallgatott. Ez a magyarság nem a más nemzetiség gyűlöletében erősödött, hanem ellenkezőleg, annak megbecsülésében, ugyanakkor a magyar nyelv nagyobb szeretetében. A Ratio educationis egy hatalmas nemzeti irányzatot tört ketté, hacsak rövid időre. Mikor II. József kötelezővé tette az iskolában a német nyelv tanítását, a lelkes magyar tanárok eltávoztak. De a tüzet nem lehetett elfojtani többé. A Pesten maradt Dugonics András apró szó-bácskájában rendületlenül tovább írta édes magyar nyelven a műveit. A II. Ratio educationis, amely újra a latin nyelvet tette a tanítás nyelvévé, újabb ellenállást váltott ki. A küzdelem hevességét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a kegyes atyák minden vésszel dacolva tovább tanítottak magyarul. Az ellenük emelt vádak és feljelentések alól nagy nehezen tisztázták magukat. Közben az ifjúságot egyre erősebben és erősebben áthatotta a magyar öntudat.

1848-ban a növendékpapság legnagyobb része fegyvert fogott a haza védelmére. Az idősebbek pedig, mint tábori lelkészek buzdították a honvédeket. A gyászos emlékü Bach-korszak idején Somhegyi Ferenc a rendes tanórán kívül adta elő a magyar történelmet. Erre az előadásra csak az jött el, aki akart. Természetes tehát, hogy senkisémi hiányzott. 1850 augusztus 15-én nyíltan állást foglaltak a piaristák a németesítéssel szemben. Magyar könyveket írtak, magyar kifejezési formákat kerestek. Horváth Cyrill szervezte az ellenállást. Önképzőkört alapított és ezen keresztül felkeltette az érdeklődést az irodalom iránt. A diákok Kossuth kalapokat, nemzeti színű szalagokat hordtak. A rend érdeme, hogy ez a nemzeti ébredés nem fulladt külsőségekbe, hanem a lélek igaz érzéseit hozta felszínre. Pauler Gyula erre az időre emlékezve higgadt világnézetről beszélt, amit a kegyesrendi gimnáziumban kapott.

Milyen is volt a régi diákélet? A sokat emlegetett Ratio educationis-ig a diákok sokat ünnepeltek. Viszont az iskolaév november elején kezdődött és augusztus végén fejeződött be. Az iskola már kora reggel kitárta kapuit az ifjúság előtt. A mai diák otthon nyugodtan reggelizik még, amikor a régi diák már túl volt egynéhány órán. Az ötvenes évekig fegyvert viseltek a diákok, bár a törvények szigorúan tiltották a viselését. De kardja volt minden valamire való diáknak. Érdekes szokást említünk még meg, a diákok ugyanis Nagy Szent Gergely pápának ünnepén királyt választották maguk közül. A rex iuventutis gazdag ifjú volt, aki aztán választóit bőségesen megvendégelte.

Az iskolai színjátékok megmagyarosodása is a piaristák nevéhez fűződik. Az iskolai színjátékról először 1553-ból a bártfai diákok krónikájába történik említés. A dicsőség iskolájának hívták a piarista diákok ezeket a lázas készülődéssel megtartott előadásokat. Ezeken az előadásokon nemcsak a magisztrátus és az iskola jótevői jelentek meg, hanem a királyi tábla bírái is teljes számban. A piarista iskola tanárai Pállya István, Dugonics András, Endrődy János, Benyák Bernát, Perczel Imre voltak a magyar világi színjáték első művelői. Mikor a kormány betiltja az iskolai játékokat, a tanárok védelmükbe veszik, mert a magyar nyelv és magyar érzés legjobb iskolájának tartják. Az első magyar világi színjátszó társaság Pesten piarista tanár drámájával, Simai Kristóf Igazházi-jával kezdte meg előadásait. Egervári Ignác, Dugonics András osztoztak később Simai sikerében. A világi színjátékot a tanárok továbbra is lelkesen és eredményesen támogatták. De nemcsak aktorokat adott a piarista gimnázium, hanem színiigazgatót is. Az egykori tanítvány Kelemen László az első magyar színiigazgató göröngyös útját járta. Elhagyta állását, menyasszonyát, hogy a magyar színészet megteremtésével a magyar művelődés ügyét szolgálja. A belső vízsály és a külső közöny dacára hat esztendeig tartotta egybe társulatát. Aztán visszavonult a színháztól s mint kántor végezte életét. De az elvetett mag kikelt, a magyar színjátszás magas színvonalra küzdötte magát.

Ennek a régi iskolai színjátéknak kései utóda a VII. osztályosoknak az a nagyszerű cselekedete, hogy 1937-ben előadták az Úr katonái c. darabot.

Balanyi György igazgató úr szobájában három freskó díszíti a falat. Az egyik diákvizsgát látunk a XVIII. század végén. Említettük már azt a jelentős eseményt, hogy Benyák Bernát magyarul tanította a filozófiát. Tanítványai a nyilvános vizsgán magyarul vetélkedtek egymással. Egy ilyen vizsgát ábrázol ez a kép, ahogyan két diák nemes és előkelő környezetben vitázik a filozófia valamelyik tétele felett. Egy ilyen vizsgán megjelent többek között gróf Teleki József, aki a diákoknak beszédet mondott: «Örvendezhetsz tehát nemes ifjú bölcs tanítóiddal együtt, hogy a muzsák magyar Athénásának építéséhez dicsőséges ügyekezettel fogtatok». Ezen a beszéden még a barokk latinság dagálya érzik, de szép nyelvünk fejlődésének egyik fontos állomására figyelmeztet bennünket.

A másik kép azt a nagy pillanatot ábrázolja, amikor a piarista Szablik István a régi Városház téren felereszti hazánkban az első léggömböt 1783-ban. A Montgolfier fivérek csak később építették sűrű selyemszövetből léggömbjüket. A világ mégis őket tartja számon és nem Szablik Istvánt. A kép kifejezi

azt a csodálatot, amely a téren egybegyűlt tömegben a léggömb csodálatos felszállása keltett. Az emberek kalpajaikat lengetik a léggömb felé a gyerekek a levegőbe nyújtják karjaikat s szinte szállani szeretnének ők is a titokteli égbolt felé. Az előtérben egy csizmadia inast is látunk, aki csizmával a vállán lelkesedik a nem mindennapi látvány felett.

A harmadik kép Erdősi Imrét, a branyiszkói hős piaristát ábrázolja. Gracza György «Az 1848—49-iki Magyar szabadságharc története» című hatalmas művében ekképpen írta le az eseményt :

Guyon, a rettenthetetlen hős, február 5-én fogott a súlyos föladat megoldásához. Dandára mintegy 4.000 főnyi, ágyúja 11. Gyalogságának legnagyobb része azonban turóci és zólyomi tót fiú: abból a jámbor fajból való, amely bekalandozza a világot, de mint a gólyamadár a fészkéhez, újra meg újra visszatér égbenyúló hegyei közé. Fegyver alig volt a kezükben, két hét előtt újoncozták őket.

Hát bizony ezekkel a tót honvédekkel vakmerőség volt Branyiszkót ostromolni. És Guyon mégis megostromolta. Eleinte nehezen ment a dolog. Az újonc sereg félt az ágyútól.

— Vorwärts dupla lénung, rückwärts kartács schiessen! — kiáltja Guyon az ő sajátos beszédmodorában.

S fenyegetését be is váltja, ámde ez sem használ.

Ekkor előlép egy ifjú szerzetes, Guyon tábori papja. Erdősi Imre a neve. Kezében feszület.

— Utánam kedves testvéreim, velünk az Isten! Miénk lesz a győzelem! Szól hozzájuk anyanyelvükön s a magasra emelt kereszttel az ellenség legsűrűbb tömege közé vegyül. Aztán hátra néz és kérdi :

— Hát hagyjátok a keresztet?

— Dehogy hagyjuk, dehogy hagyjuk! — kiáltják lángragyúlt arccal. És az újoncsereg Erdősi után rohan, szuronyhegyezve a hegytetőre és és roppant küzdelemmel tova úzi az ellenséget.

A kereszt, vallásuk szent jelvénye hőssé avatta őket.

Eddig tart a leírás s most már bizonyára magunk előtt látjuk a festményt is. Közepén a hős pap, mögötte és körötte a szlovák honvédek, előtérben a megrémült ellenség.

Mindhárom képet Pándy Lajos festette.

De nemcsak ez a három kép a gimnázium művészi dísze. Elsősorban a Szent Imre szoborról kell megemlékeznünk, amelyet Vastagh László faragott kőbe. Vastagh Szent Imréje maga az áhitat, az ég felé való tiszta vágyakozás, az öntudat és a jellem. Jóformán mindazt visszatükrözi, amit a piarista diáktól megkíván a tanára. S ha a diák rohanva fel az emeletre napközben csak egyetlen pillantást vet erre a fehér szoborra, lassan átveszi a szellemét is, amit a szobrok örök mozdulatlanságuk ellenére is sugároznak magukból. Ha már szoltunk a branyiszkói hősről, emlékezzünk meg az iskola hősi halottairól az 1914—18-as világháborúval kapcsolatosan. Az iskola emlékművet emelt nekik, a felfeszített Krisztus két átlukasztott tenyere öleli magához azokat, akik a haza védelmében megtértek idő előtt Hozzá. A pompás házi kápolnában a mellékoltárok felett Szent Péter, Áldó Jézus, Szent Pál, Szent László, Szűz Mária, Szent István szobrai szolgálják az emlékeztést a művészi

izlés fejlődését és nem utolsó sorban az áhítatot. A folyosón és a lépcsőházban Trautwein János, Lévy Imre, Pintér Kálmán, Maywald József mellszobrai figyelmeztetnek az iskola hálájára nagyjai iránt. Néhány művészi márvány reliefről kell még szólnunk, amelyet a gimnázium híres diákjaira való emlékezésül készített. Olvassuk az egyiket : Gróf Széchenyi István intézetünk tanulója volt 1802—4, 1805—7-ben. Ezt az emlékművet állíttatta Gróf Széchenyi Bertalan v. b. t. t. az országgyűlés felsőházának alelnöke. A másikon : Vörösmarty Mihály intézetünk tanulója volt 1816—17-ben. Ezt az emléktáblát állíttatta Herceg Esterházy Pál dr. intézetünk tanulója 1911/12—1918/19-ig.

Szinte se szeri, se száma a jeles magyar piaristáknak, akik közül a legjelesebbekkel már találkoztunk. Aztán a neves piarista diákok : egyháznagyok, államférfiak, közéleti kiválóságok, írók, tudósok, művészek, katonák stb. Az egyháznagyok közül kezdjük a legnagyobbal, Prohászkaival, aki a Naplókban ezeket írta : A piaristákat ki nem hagyhatom. Rendkívül sok fiatal embert neveltek az Egyháznak és a keresztény társadalomnak. Itt tanult Bartakovics Béla a neves egri érsek, Rott Nándor az elhalt veszprémi püspök, a neves egyházi író, Mihálovics József zágrábi biborosérsek. Az államférfiak közül piarista iskolában végzett Kossuth Lajos, Deák Ferenc, öt magyar miniszterelnök, számtalan miniszter és közéleti előkelőség. A költők közül a pesti piaristáknál megfordult a nyugtalan vérű költő, Petőfi Sándor is. A nagykárolyi piaristák tanítványa volt Ady Endre, a kecskeméti, pesti és szegedi gimnáziumé Katona József, különböző piarista gimnáziumokat látogattak : Madách Imre, Bacsányi János, Juhász Gyula, Reviczky Gyula, Vajda János, Virág Benedek költők, Ambrus Zoltán, Cholnoky Viktor, Hevesi Sándor, Jósika Miklós br., Krudy Gyula, Paulay Ede, Rákosi Viktor, Vas Gereben és a többiek. Folytathatnók e díszes sort órákig.

A piarista gimnázium az érettségivel nem szakad el volt diákjaitól, hanem azokat a Budapesti Piarista Diákszövetségben tömöríti. Helyiséget ad nekik, hol összejöhetnek, hol szeretetüket a gimnázium iránt megőrizhetik és a szegénysorsú diákokat segíthetik. Tagjainak a száma ezerhétszáz körül jár. A diákmiséken nem egy idősebb úr jelenik meg, egy-egy volt tanítvány, ki lelki gondozását továbbra is a gimnázium házi kápolnájában végzeteti. Milyen megható is ez a ragaszkodás, ez a meleg kapcsolat a fiatalság éveivel ! Az ifjúsági csoport ugyancsak saját helyiségében tartja összejöveteleit. Üres óráikban nem szórakozásoknak hódolnak a főiskolás volt piarista diákok, hogy majdan elvégezve tanulmányaikat, elhelyezkedjenek az életben s ezzel tagjaivá váljanak az öregdiák csoportnak.

Ha megemlítjük még, hogy a cserkészetnek Magyarországon a megindítója és felvirágoztatója a piarista rend volt, akkor úgy érezzük, hogy az elmondanivalók nagyságához képest hiányos, de valamennyire áttekinthető képet nyújtottunk a pesti piarista főgimnáziumról.

Befejezésül Ady Endre, a volt piarista tanítvány egyik versével búcsúzunk. Címe : Üzenet egykori iskolámba. Ady ifjúságára emlékező fiatal, lendületes verse ez, költészetének egyik színes foltja. Mikor írta az ifjúság napsugaras, boldog éveire gondolt, néhány pillanatra kiragadta magát a borús látomásai alól s élt a multnak, mely üde volt és harmatos, napos volt és felejthetetlen :

Üzenet egykori iskolámba.

Június volt s újjongtunk, nincs tovább,
Most gyertek szabadmellű örömök
S pusztuljatok bilincses iskolák.

De elcsitult a jókedv fergeteg
S helyére ült a döbbent némaság :
Köröttünk már az élet csörtetett.

Óh, ifjúi szent megjőzanodás,
Komoly, nagy fény, hős férfiú — szerep,
Emléketek ma is milyen csodás.

Hős harc az Élet és megélni szép,
Ha hozzáedzik tüzes szív kohók
Ifjú vitézlők lengeteg szívét.

Ha élet lengi be az iskolát,
Az élet is derűs iskola lesz.
S szent frigyüket így folytatják tovább.

Én iskolám, köszönöm most néked,
Hogy az eljött élet-csaták között
Volt hozzám mindig víg üzeneted.

Tápláltad tovább bennem az erőt,
Szeretni az embert és küzdeni
S hűn állni meg Isten és ember előtt.

Június van s nagyon magam vagyok
S kísértenek élt éltem árnyai
S az elbocsátó iskola-padok

S én, vén diák, szívem felemelem
S így üdvözlöm a mindig újakat :
Föl, föl fiúk : csak semmi félelem.

Bár zord a harc, megéri a világ,
Ha az ember az marad, ami volt :
Nemes, küzdő, szabadlelkű diák.

A PIARISTA ISKOLA SZELLEME.

I.

Imrédy Béla, volt m. kir. miniszterelnök beszéde 1939 június 24-én, 30 éves érettségi találkozó alkalmával.

Mélyen tisztelt Igazgató úr, mélyen tisztelt Tanár urak! Kedves barátaim! Mai összefövetelünk első szava — azt hiszem — a hála, köszönet és üdvözlés szava kell, hogy legyen. Hálás szeretettel köszöntjük a piarista iskolát, a budapesti piarista gimnáziumot, és az ennek képviselőjében megjelent igen tisztelt Balanyi igazgató urunkat, aki bár nem tanított minket, de akinek nevét és tevékenységét valamennyien jól ismerjük, aki már a generációk egész rajait bocsátotta útjára tanári pályáján és aki most a pesti piarista gimnáziumnak régi hírnevét öregbíti. Köszönjük, hogy megtisztelt bennünket megjelenésével és kérjük, hogy a mi üdvözlésünket legyen szíves tolmácsolni e ház minden tagjának és legyen tolmácsa a mi érzéseinknek a rendfőnök úrnál.

Hálás szeretettel köszöntöm a minket érettségire vivő osztályfőnökünket, Friedreich Endrét, aki egy esztendeig vezetett minket csak, de ez alatt az egy esztendő alatt valamennyiünknek szívébe beférközött és valamennyien 30 esztendő óta szeretettel, ragaszkodással gondolunk rá, mert ő a tudáson kívül — hiszen ő a piarista könyvtár őre és rendezője — a maga tudásának kincsein kívül ránpazarolta a kedélyének ajándékait. Ő az, aki minket mosolyogva tanított, aki a humort a nélkül érvényesítette a tanításban, hogy ez a tekintélynek a legcsekélyebb rovására ment volna. Egyesítette magában a barátnak, a mosolygó filozófusnak vonzó erejét a tanár tekintélyével.

Üdvözlöm itt a körünkben megjelent kedves matematika tanárunkat, Vörös Cirillt, aki minket a magasabb matematikának a rejtelseibe igyekezett bevezetni. Bevallom, azóta sokat felejtettem, és máma simán megbuknék, azt hiszem, a negyedikben is. Néhányan talán vannak itt mérnökök, akik az ő polgári pályájukon hasznát vették ennek a tudománynak, de mi is hasznát vettük, mert végül is, a matematika logika, és hogyha a konkrét tudást el is felejtettük, a következtetés szabadságát, a problémák megoldásmódját, amelyek az emberélet minden vonatkozásában többé-kevésbé azonos vonást mutatnak fel, azokat mégis a matematika exaktségéből merítettük. Örömmel üdvözljük őt itt, és ahogy ő bizonyára figyelemmel kísérte pályánkat, mi is mindig figyelemmel kísértük az ő tudományának kivirágzását; tudjuk nagyon jól, hogy ő a Bolyai-geometriával foglalkozik és kötetet kötet után bocsát közre. Tudjuk, hogy a geometriának egyik legjelesebb művelője

és általában véve, ha mi volt tanárainkra visszagondolunk, büszkeség fog el bennünket, mert az itt jelenlevők közül is annyian vannak, akik a magyar tudományosságának csillagai és ragyogó képviselői lettek. Itt van a képe Suták Őméltóságának, itt szemben van Schütz Antalnak, a nagy magyar teológusnak, filozófusnak, nemzetnevelőnek és oktatónak a képe, Kornis Őexcellenciájának a képe és a többiek, akikre emlékezünk vissza, azok is valamennyien a maguk szakában kiválóak ; Bartos igazgató urunk, aki szintén a legközelebb tudott férközni szívünkhöz.

Valamennyiükre hálás szeretettel és jogos büszkeséggel gondolunk, ahogy általában véve büszkék vagyunk arra, hogy piarista növendékek lehetünk. Mert a piarista iskola nevelésének, minél többet foglalkozom azokkal, akiket látok az életben, főként volt osztálytársaimmal és volt iskolatársaimmal, annál jobban fel tudom ismerni az értékét és becsét. Mert a nevelésük olyan, mint az élet szokott lenni ; az élet nem érzélgős, de nem is rideg.

A piarista nevelés nem volt érzélgős : kemény volt, de nem volt rideg! Az élethez kell egy adag tekintélytisztelet, de hiba az, ha bizantinizmussá fajul ! Megtanítottak bennünket a tekintélytiszteletre, de saját véleményünket is fenntartottuk. Az élethez különösen kell egy kis ellentmondás, egy kis ellenzékiesség. Ők megtanítottak minket ellenzékinek lenni és emlékszem, hogy a Kossuth-nótát énekeltük a koalíciós időkben, mint negyedik gimnazisták, anélkül, hogy ez az ellentét valamilyen ellentmondássá fajult volna bennünk.

Ők megtanítottak bennünket arra, hogy az élet komoly, komolynak neveltek bennünket, de nem nagyképűnek. Másszóval és összefoglalva úgy állították eléink az életet az ő észrevehetetlen nevelési módjukon, amilyen az élet szokott lenni, és talán ezért van, hogy a piarista növendékek közül és közülünk olyan kevesen siklottak el, hogy mi rendes állampolgárai lettünk ennek a hazának, megálltuk a helyünket, ahová a sors állított, és ez így van a piarista iskola neveltjeinek nagy hányadával.

Ebből állapíthatom meg, hogy a piarista iskola a szó legjobb és a szó legnemesebb értelmében az életre nevel, és ez a tradíció — úgy látom — megmaradt. Mert sokan vagyunk, akiknek a fiai ide járnak, vagy más piarista iskolákba, magam is megfordultam más piarista gimnáziumokban, beszéltem fiatalabb tanárokkal, akiket nem volt szerencsém ismerni régebben és azt láttam, hogy ez a nevelési rendszer, ez a nevelési ideál változatlanul megmaradt, ezt magukkal hozták — úgy látszik, ez a piarista specialitás —, magyar talajba ültetve. és én azt hiszem, hogy ez az, amire méltán büszkék lehetünk.

Mi többnyire városi gyerekek voltunk, és mégis belénkcsöpögtették a magyar falu, a magyar vidék szeretetét, és ez talán azért van, mert a rend számos tagja faluról regrutálódott, magával hozta a falu levegőjét és azt belénk tudta csepegtetni, úgyhogy mi magyarok lettünk, nem maradtunk városiak, egyetemes magyarok lettünk, magyarok is maradtunk minden vihar dacára, ami végigszaladt 30 esztendőn. Megmaradtunk az életet természetesen néző, két lábbal a földön álló, de tekintettel az ég felé néző magyar embereknek. Ilyeneknek neveltek bennünket, és ezt köszönjük ! Neveljék tovább így gyermekeinket, neveljék tovább így unokáinkat ! Erre Isten áldását kérem !

II.

Dr. Sebes Ferenc rendfőnök beszéde 1940 május 19-én az abiturientiensekhez és az 55 éves találkozókhoz.

Kedves Öregdiákok ! Kedves Abiturientiensek !

Ma Szentháromság vasárnapja van. Az egyházi év folyamán egyenként ünnepeltük szent hitünk titokzatos nagy tényeit és isteni igazságait ; ma az Egyház minden igazság forrását, minden titokteljességét, a Szentháromságot ünnepli. Mintegy megpecsételi, zárókövel látja el az egyházi évet, hogy amit előbb részletekben, most egységbe, teljességbe foglalva ünnepeljük s hódoljunk a Szentháromság egy Istennek, kinek nevében megkeresztelkedve kezdük életünket, szolgálatában töltjük napjainkat s kinek szent nevével ajkunkon kívánunk egykor átköltözni a boldog örökkévalóságba.

Nagy, imádandó szent titok a teljes Szentháromság, a boldog Szentháromság ! Az égi igazságok eme fölséges, boldog magasságában szívesen elidőzik a hívő lélek ! Eme mély, titokzatos isteni tartalma mellett ránk nézve egy kedves emberi vonása is van a mai vasárnapnak. Kedves jelentőséget, meleg emberi tartalmat, külön színt és hangulatot nyer attól a körülménytől, hogy öregdiákok jöttek össze találkozóra és fiataljaink, kik az idén készülnek el, pár hét múlva érettségit tesznek, az abiturientiensek búcsúzni készülnek.

Öregdiákok 55 éves érettségi találkozót ülnek. Ragyogó szemmel, rózsás, mosolygó arccal, csillogó reménységgel negyvenötven léptek ki az öreg iskola kapuján. Heten készültek a találkozóra, de már csak hatan vannak, a többiek odaátról énekelik velük a hálaadás himnuszát. Ötvenöt éves találkozót ülnek a completorium lelkével. A beteljesítés imádságát mondják, mint az Egyház a napi zsolozsma utolsó szakaszaként a completoriumot énekli, miután a letűnt nap folyamán Isten szándékát beteljesítette, munkában és Isten-szolgálatban. A találkozóra összejött öregdiákok is, nem egy nap, de egy hosszú élet folyamán beteljesítették Isten szándékát. Beteljesítették hazájuk és családjuk iránt tartozó kötelességeik odaadó teljesítésével : beteljesítették keresztény módon Isten szolgálatában, lelkük gondozásában és Isten képére való alakításában. Elvégezték a munkát, mely egy hosszú életre ki volt szabva számukra. Beteljesítették, ami rájuk várt.

S most következik a completorium : a visszatekintés, hálaadás, Istenre hagyatkozás, megpihenés. «Teremtő Isten, kérünk, légy oltalmunk, légy vezérünk, legyen békességes pihenésünk !» Túl az élet harcain és viharain, túl reménységeken és csalódásokon, örömeiken és fájdalmakon érett bölcseséggel az öregkor legszebb feladatát teljesítik, a példaadás apostoli munkáját s élvezik azt a békességet és tiszteletet, mely nemesen leélt hosszú élet után osztályrészül szokott jutni.

Tisztelettel és szeretettel köszöntjük kedves öregdiákjainkat ; örömeikben és hálaadásukban őszinte szívvel résztveszünk, még sok éven át való viszontlátásukat melegen kívánjuk !

Az érettségivel is egy életszakasz zárul, a teljesített feladatok és végzett

munka címén itt is helyén volna a completorium, a megpihenés és hálaadás. De mégis ne hátra nézzetek, hanem inkább előre. A ti ajkatokra a zsolozsma hajnali éneke illik, a prima, mely felhangzik az Egyház kórusaiban, mikor a nap felkel, a világ fénybe borul, a természet újra életre, az ember pedig munkára serken. Az indulás himnusza! A reménység vessen fényt a jövőbe, támadjanak vízióitok a rátok váró nagy feladatokról, szent lelkesedésben támadjon tetterő!

Ti nem vagytok a boldog Nagy-Magyarország szülöttei. Nem tartoztok ahhoz a szerencsés nemzedékhez, mely az összeomlás kimondhatatlan fájdalomával szemben ellenértéket, egyensúlyt találhatott, kárpótlást érezhetett az átélt fényes mult, a még látott nemzeti dicsőség emlékeiben. Ti már a letiport, megcsonkított és kifosztott, szegény Magyarország gyermekeiként születtek. Rátok s a veletek szomszédos nemzedékekre szakad a gigászi munka felemelni, újraépíteni és nagyvá tenni a magyar hazát s benne jobb magyar sorsot építeni magatok számára!

Ez számotokra feladat, de küldetés és hivatás is. Ez a hivatástudat hasson át csontot és velőt, legyen véretekben és minden idegszálatokban, lobogjon bennetek mint tűz és lelkesedés, éljen bennetek mint cél és hajtóerő. Erre a feladatra hív benneteket atyáink Istene és hazánk Nagyasszonya. Erre készüljétek föl kemény férfikarral és keresztény férfiúi lélekkel.

Kemény férfikarral, munkás férfikarral! Isten minden embernek a munkában kezdő tőkét adott, melyet gyümölcsöztetnie kell, evvel kell megszereznie megélhetését, biztosítani jólétét és boldogságát. A madár repülésre, a ló futásra, az ember munkára van teremtve, mondja a Szentírás. Ne bizzatok a névben, melyet viseltek! Ne bizzatok a baráti és rokoni összeköttetésekben, melyek a család révén rendelkezésteekre állnak, se a javakban, melyek szüleitektől rátok várnak! Csak a munkában bizzatok! Boldogulni akartok? Dolgozzatok! Dolgozzatok sokat és jól! Mennysiségi és minőségi teljesítmény tekintében legyetek elsőrendű munkások. Jó munkát végezzetek, jobbat másoknál és akkor mások elé kerültek, s ha valamiben legjobbat tudtok produkálni, mindenkivel szemben előnyben lesztek. Két öreg piarista diák említette, hogy édesatyjuk a boldogulásnak a kulcsát adta kezükbe: valamit tudjatok jobban, valamiben tudjatok többet, mint mások, akkor majd boldogultok! Meg is fogadták az atyai szót, jobban és többet tudtak és boldogultak. Igen! Többet tudni, mennyiségileg és minőségileg többértékű munkát végezni, valami munkanemben specializálódni. Dolgozni, dolgozni — ez annyit jelent, mint boldogulni!

Keresztény férfiúi lélekkel, hívő lélekkel! A férfinak világnézetre, eszményekre, életelvekre van szüksége. S honnét veszi ezeket, ha nem attól, akinél az «élet igéi» vannak, a mi Urunk Jézus Krisztustól. «Uram, hová menjünk, hiszen az élet igéi nálad vannak?» Az élet igéi, melyekre virágzó, boldog, maradandó életet lehet építeni. Higgyetek abban a felsőbb világban! Az igazságoknak, eszményeknek, elveknek abban a felsőbb világában, mely érzékekkel ki nem fürkészhető, pusztá ésszel át nem világítható és végig nem kutatható, de amely mégis van, olyan bizonyosan van, mint ahogyan Isten van. Az igazságoknak és életelveknek ez a rendszere belső harmóniát, lelki egyen-

súlyt, életkedvet és lelki erőt jelent, virágzó és jól megalapozott életet ad. Egy felsőbb világ ; a léleknek, szellemnek, a természetfelettinek — Istennek a világa, melybe hitünkkel kapcsolódunk bele. A hit horgonyunk, mely leköti és biztonságba helyezi életünk hajóját, hogy el ne ragadják, sziklák közé ne sodorják, zátonyra ne hajtsák a viharok. Horgony, de világítótorony is, reflektor is ; nincs életünknek olyan sötét napja, melyet át ne tudna világítani, fel ne tudna deríteni. De hajtóerő is, a tetterő kimeríthetetlen forrása, hogy iszapba, posványba, tehetetlenségbe ne rekedjünk. Nem mondom, hogy a hit jobb sorsot biztosít az embernek. De bizonyos, hogy a hívő ember jobban fel van szerelve az életküzdelemre, a megpróbáltatások elviselésére, a nehézségek leküzdésére, mint a nem hívő. Könnyebben viseli el a sorscsapásait, tud fáradhatatlanul újrakezdeni, gyorsabban talpraáll !

Keresztény férfilélek a tiszta lélek. Távol kell magatoktól tartani mindent, ami erkölcsi szenny, akár inkorrekttség a világ értelmében, akár bűn a vallás szellemében, ami beszenyezi a lelket, Isten képmását, vagy beszenyezi a testet, a Szentlélek templomát. Az erkölcsi alapon, a komoly és következetes erkölcsi alapon álló férfi nagy érték a közösség, a nemzet, társadalom és család szempontjából, de nagy áldás önmaga számára is. Egy öregdiák mondta, hogy nagy áldás és sok boldogság forrása volt számára, hogy a házasságig tisztán őrizte meg magát. Igen ! Nagy teljesítmény, de nagy áldás is és sok boldogság is !

Az erkölcsi jellem önnevelésére egy gyakorlati szabályt kívánok kezelekbe adni, melyből a férfilélek egyik legszebb vonása domborodik ki. Szokjaitok meg, hogy őszinte igazságszeretettel vizsgálgatjátok magatokat, ellenőrzitek tetteiket s készséges jóindulattal javítjátok hibáitokat, tévedéseiteket és pótoljátok mulasztásaitokat. Őszinte igazságszeretet a megállapításban s készséges jóindulat a helyrehozásban. Adynak egy kedves, szép versét idézem. Címe : Krisztus-kereszt az erdőn. Holdas, nagy téli éjtszakában az apa és fiú csörgős szánkóval repülnek a friss havon. Apja még vidám legény volt, a fiú meg apja fia ; ha keresztet láttak az útfélen, dalolni kezdtek. Most is dalolva ültek egymás mellett, amint a havas Krisztus-kereszt mellett az erdőszélen szánkójukkal elrepültek. S az utolsó versszak : «Húsz éve elmúlt s gondolatban ott repül a szánom az éjben s amit akkor elmulasztottam, megemelem kalapom mélyen».

. Igen ! Amit akkor elmulasztottam . . . Ha húsz éve is, mikor belátom, jóváteszem. Kijavítok minden hibát ; helyrehozok minden mulasztást. Ha húsz éve múlt is . . . Így alakul, így fejlődik, így szépül a férfijellem ! Így épül ki az az életút, melyre bármily hosszúra is nyujtsa Isten, szegyenkezés nélkül, sőt önérettel és boldogan lehet visszatekinteni.

Induljatok meg ezen az életúton ! Ezt járták tiszteletreméltó elődeitek is, az öregdiákok, kik most mellettetek ülnek. A munkától kifáradva, a napok egyformaságába nyolc év alatt beleúnva ujjongva repültök ki, mint a rabadár kinyitott kalitkája ajtaján. Szeretetünk nyomaitokban jár. Utánatok jár és visszavár. Térjete meg, majd ha szívetek úgy kívánja, mint annyi sok száz diáktestvéretek, a sok öregdiák. Térjete meg hűséggel, szeretettel, bizalommal. Itt a nevelő szülő atyai asztalán a megértés, biztatás, jótanács,

elismerés kenyere vár, amint kinek-kinek éhező lelke majd kívánja. Menjetek örömmel, térjete meg hűséggel. Atyai áldásunk kíséri mindnyájatokat, öregeket és fiatalokat. Amen.

III.

Dr. Mössmer Pál kereskedelmi főtanácsos beszéde az érettségizett tanulókhöz.

Amikor az igazgató úr felhívására a Diákszövetség nevében benneteket ma búcsúztatlak, úgy ez a búcsú számotokra a maga teljességében ennek a kiváló iskolának szól, annak az együtt töltött nyolc esztendőnek, amely feledhetetlen marad számotokra és amelynek az értékét később fogjátok majd egyszer megbecsülni.

Magától a Diákszövetségtől távol áll, hogy nektek búcsút mondjon. Hiszen éppen ellenkezőleg, ha ma megáll veletek ennél a mérföldkőnél, ezt azért teszi, hogy benneteket annak tulsó oldalán annél melegebb fogadtatásban részesítsen, mert reátok számít azon reményében, hogy amit mi nem egészen «Dics»-telenül kezdünk, Ti majd folytatjátok teljes dicsőséggel.

Amikor ma itt felszólalok, tudatában vagyok annak, hogy előttem a megelőző években Magyarország két miniszterelnöke beszélt, akiknek megnyilatkozásaival hiú próbálkozás volna versenyre kelni. Hiába esnék ha szavait ismételném, de talán még inkább akkor, ha egy-egy alapvető gondolatot félve elkerülnék. Engedjétek meg talán a következő megoldást. Ha Imrédy Béláné mondjuk a diagnózis és Teleki Pál grófné talán a therápia, úgy jusson nekem a szerény orvos szerepe, aki majd gondoskodik az elektrokardiogramról vagy esetleg röntgenképről.

Imrédy Béla maga is a repülőgépről való szemlélődéssel hasonlította össze megállapításait, a miniszterelnök úrról pedig ugyancsak természetes, hogy csak a legmagasabb szempontok vezethetik. Nekünk azonban mint köz-katonáknak közletről is meg kell néznünk a dolgokat, sőt éppen talán az orvos még górcső alá is veszi azokat. Annál nagyobb a megnyugvás, ha teleszkop és mikroszkop egyforma törvényszerűségekhez vezetnek.

T. i. háromféle ember van : 1. olyan, aki nem látja fától az erdőt, 2. olyan, aki nem látja erdőtől a fát, 3. olyan, aki a fát és az erdőt egyidejűleg képes szemlélni. Ez utóbbiak az összekötő tisztak a gyakorlati és elméleti emberek között, ezekre van a mai átformálódás korában a legnagyobb szükség és ilyenekké kell nektek majd kicsiszolódnotok.

Ezek után hadd szolgáljak, a megígért kardiogrammal, mely messze földről származik Nagy Oroszországból. Nem más mint pár mondat Mereschkowszkynek Dosztojewszkyhez írt előszavából, melyet négyévi hadifogságom alatt értettem meg teljesen. Így szól :

«Olyanok vagyunk mint az apró fűszál, mely oly magasságban, ahol már semmi sem nő, pár parányi gyökérével a kopár szakadék szélén alig hogy meg tud kapaszkodni. Ez alatt lent a völgyben a hatalmas tölgy mélyen a földbe bocsátja szívó gyökerét. Mi pedig a gyengék vagyunk, a kicsinyek, akik itt állunk védtelenül, széllal-viharral szemben, alig hogy kinőttünk a földből, már el is hervadunk.

Azonban amikor pitymallik és a tölgyek koronái felett még sötét az éj, mi fürdünk elsőnek a hajnali fényben, mi már látjuk, amit még senki se lát. A beteljesülés nagy napjának első sugara bennünket ér és elsőnek mi kiáltjuk feléje : bizony Uram, jöjj.»

Mi egyéb ez, mint egy még az államalkotói öntudat gyermekkorát élő nagy népnek vak bizodalma a gondviselésben, amikor kihívja maga ellen az isteni megpróbáltatást abban a biztos tudatban, hogy azt még a maga leg-súlyosabb, mondhatnám atomrombolásszerű formájában is el fogja tudni viselni. Rendületlen a hite, hogy ez a maradék nélkül való belső átformálódás egykor talán hivatva lesz kitermelni az isteni akarat színaranyát.

De mit szóljunk mindehhez mi szegény magyarok, kiknek mélyen a multba nyúlik vissza minden gyökerünk és akik megbűnhődtünk már a multat s jövődőt, akik életünket és vérünket áldoztuk hol a kereszténységért, hol az európai kultúráért, de csak a legkritkább esetben magyar érdekekért?

Erre azután Teleki Pál ajkáról hármast választ kapunk.

1. keresztény választ : akkor fogunk ünnepelni, ha megszűnik felülről a lenézés és alulról az irgység.

2. európai választ : magyar életformák között európai életet kell élnünk és

3. magyar választ : mely a «magyar a magyarért» való gondolkodásban jut kifejezésre.

I. Az úr és szolga sok évezredes problémáját a keresztényi gondolat mellett leginkább Goethe mondása oldja meg : «Amit szüleidtől örököltél, szerezd meg újra, hogy valóban a tied lehessen». Imrédy Béla pedig egyik beszédében azt mondja, hogy olyan időket élünk, amikor mindenkinek csak annyi megkülönböztetésben lehet része, amennyi szolgálatot a közösségnek tenni képes és hajlandó.

Egyébként talán hallottatok már Hegel-ről, aki az ő történetfilozófiájában a dialektikai módszert alkalmazza. Ha így a 18-ik század népének sorsát a szolgaságban látjuk és ez a *thesis*, akkor a 19-ik század uralkodó eszméjeként mint *antithesis* a szabadság jelentkezik, míg a 20-ik században a kettőnek organikus összefonódásából mint *synthesis* a kötelesség — kell hogy leszármazzék.

A kötelességnek azonban két oldala van, az engedelmesség és a parancs. Az elsőt nem lehet elintézni azzal a francia mondással, hogy «hiszen én szívesen engedelmeskedném, de ki nem állhatom, ha parancsolnak nekem» ; a másikat nem lehet elintézni a magyar közmondással, hogy akinek a Jóisten hivatalt ad, észt is ad hozzá, hanem tudomásul kell venni a Grillparzer versét, hogy t. i. «mindenki elsősorban a saját parancsának a rabszolgája».

Igy aztán az úr és szolga fogalma mindig közelebb kerül egymáshoz míg a végén csaknem egybeesik. Mert úr az, aki ura a helyzetnek, mely elé a sors állította, míg szolga az, aki szolgálja az ügyet, melyet élete feladatául kitűzött. Itt mondja azután Imrédy, hogy szerényebb kört is lehet jól, viszont magasabbat is lehet rosszul betölteni. Nem az a fontos, hogy mit, hanem hogy hogyan végezzük.

II. Ahhoz a kérdéshez, hogy magyar életformák közt európai életet

éljünk megint tudok két röntgenképet szolgáltatni, ugyancsak a hadifogságból való, az egyik a határon innenről, a másik túlról. Kitűnik belőlük, hogy minden államformától függetlenül mi is a különbség Ázsia és Európa között.

Ázsiában a központi hatalom megjelenési formája a felelőtlenség, rendfenntartó eszköze a *megfélemlítés*. Európában a központi hatalom megjelenési formája a felelősség, rendfenntartási eszköze az *önfegyelem*.

A fegyelemről már beszéltünk, mikor a kötelesség két oldaláról volt szó. Marad a felelősség kérdése. Nem vitás, hogy ez a magyar természetből fakad, mely mindenkor helytáll tetteiért. Mégis van nálunk egy importcikk — és eléggé kelendő különösen a bürokrácia berkeiben — amely a felelősség elől való meneküléshez hasonlít. Ha nem így volna, úgy nem állapította volna meg Teleki Pál egyik beszédében, hogy vannak nálunk miniszterialis elintézesek, amelyekért tulajdonképpen senki sem felelős és ezért óhajtja a felelősség decentralizálását.

De nem utolsó sorban a vallási szempont is az egyéni felelősségre utal. Még *Robespierre* az istentagadó is így szól : «egyedül maradtam a lelkemmel». *Lyautey* pedig a nagy francia kolonizátor, a nyugat és a kelet kultúráinak ez a mesteri összehangolója így kiált fel : «boldogok akik életüknek legalább egyetlen pillanatában képesek egyedül lenni». Az ilyen felelősségteljes egyedüllet bizony nem egyszer kálváriát jelent. Ilyenkor azt mondja Goethe : wer nie sein Brot mit Tränen as, der kennt Euch nicht ihr himmlischen Mächte. Ady pedig így ír : Amikor elhagytak, amikor lelkem roskadozva vittem, csendesen és váratlanul átölelt az Isten». Ezek a legmagasabb kegyelemteljes pillanatok azok, amelyek életünk tulajdonképeni értelmét kiteszik, amikor megtudjuk vajjon emberek voltunk-e vagy csupán bábuk. Mikor azután a pillanat elmúlt, mint egészen kicsi első elemisták, megint elővehetjük a vékony kis katekizmust, mert annak első oldalán az első kérdésre most már megtanultuk a feleletet : «a végre vagyunk a földön, hogy az Istent megismerjük».

III. Ezzel elérkeztünk ahhoz az utolsó ponthoz, hogy tehát a felelősség tulajdonképen mire vonatkozzék. Megadom a választ : az elnézésre, a méltányosságra, a magyar a magyarért való hűséges kiállásra és semmi körülmények között való cserben nem hagyásra. Nyilvánvaló, hogy visszacsatolt véreink mellett nem feledkezhetünk meg azokról, kiknek gondozását még trianoni ellenségeink is reánk bízták.

A mások sorsával való nemtörődésre, a közönyre, a cinizmusra csodálattosképen mindig akad megfelelő jogszabály vagy szolgálati pragmatika, míg annak ellenkezőjére egyedül csak Széchenyi nagy mondása áll ; hogy «nálunk még az apagyilkosnak is meg kellene bocsátani».

Hát még ha az illetőnek nincs is más bűne, mint hogy Vörösmartyra hallgatott : «gondolj merészet és nagyot s tedd rá az életedet». Méltó dolog akkor őt sikertelenség esetében azzal elintézni, hogy : «úgy kell neki, élheterlen ember», — holott talán mi magunk az ő munkáját el se mertük volna kezdeni.

Fogadjuk meg Imrédy intó szavát, aki látta, hogy nálunk egyesek ambíciója a hivatali állás megszerzésével ki van elégítve, holott éppen akkor kell kezdődnie a munka nehezebbik részének : megismerni a gondjainkra

bízott rétegeknek életfeltételeit és megélhetési viszonyait. Ha ezt a munkát valaki komolyan veszi, akkor nem azt fogja lenézni, aki küzd, hanem azt, aki nem tud vagy nem akar az arra érdemes honfitársán segíteni.

Gondoljuk meg, hogy a legnagyobb magyarnak is súlyos volt a kereszt, mert összeroskadt alatta, tanuljuk meg tehát tisztelni az egyszerű ember keresztjét, mert az is a Krisztus Urunk keresztje.

IV. Mondanivalóim végére értem, egyetlen szó marad csak hátra. Egy szó, melyből némelyek pártkérdést akartak csinálni. Nem sikerülhetett, mert ez a szó oly lelki adottságot jelent, mely minden magyar férfinak tulajdona. Nem vitatható el a magyar ifjúságtól, de még kevésbé engedem elvitatni azoktól a piarista ifjaktól, akik a legnagyobb felkészültséggel lépnek ki az életbe. Ezzel a lelki adottsággal szívetekben nem kell, hogy dörömböljete az élet kapuján, az magától nyílik meg számotokra. Ha a kapuban visszanéztek, ott vannak tanáraitok, a rendfőnök úrral és igazgató úrral az élükön és búcsút intenek. A kapun túl pedig ott áll Teleki Pál, Imrédy Béla, az egész Diákszövetség Degré Miklóssal az élükön és mosolyognak. Nincsen semmi baj.

Az a rövid szó pedig, mely útravalóul szolgál — úgy hangzik, hogy :
Bátorság! Bátran előre !

IV.

«*Parva Favilla*» c. olasz piarista ujság 1940. évi február havi számából.

A nagyszerűen sikerült Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus alkalmával, amidőn szerencsémre Kalazancius fiainak vendége lehettem, föltárult előttem a budapesti piaristák kiváló munkássága. A Hősök-terén tartott egyik gyűlést az ifjúság számára foglalták le. A piaristák növendékei az intézetben gyülekeztek és a legszebb rendben vonultak föl a nagy város utcáin a gyűlés helyére. Hányan voltak? . . . Nem tudnám pontosan megmondani, de az bizonyos, hogy a nyílt tekintetű katonás, jól nevelt gyermekeknek és ifjakkak igen tekintélyes seregét láttam elvonulni.

Hogyne lehetne a legszebb reményeket táplálni egy olyan nemzettel szemben, melynek ifjúsága olyan intézmények és személyek nevelésére van bízva, akik erkölcsi kiválóságukkal és tudásukkal az ifjak ezreit vonják magukhoz?

Meghallgatásra talált tehát a Szentnek hő fohásza, aki fiai számára a tudomány, bölcsesség és jámborság lelkét kérte és ezért imádkoznak szünet nélkül azok, akik Kalazancius nevében folytatják gondviselészerű munkásságukat.

Annak a vallásos és tisztalelkű ifjúságnak a képe kedves emlékként maradt meg a lelkemben és ezt a képet idézem föl most, amikor a *Parva Favilla*-nak üdvözetemet küldöm és jókívánásaimat fejezem ki annak az ifjúságnak, amely összeszedettségben tanulással és az erények gyakorlásával készül a reá váró apostoli munkásságra.

Minél inkább nagyrabecsülik majd hivatásukat, annál hálásabbak lesznek Isten iránt, hogy őket e munkára meghívta, annál komolyabban és oda-

adóbban látnak az önképzéshez, hogy majd egykor bőven osztogathassák az ifjú lelkeknek Isten ajándékait. Isten az előkészület idején ontja legbővebben kegyelmeit s az út, mely a magasztos célhoz vezet, melyre minket hív, tele van szórva nagyszerű és ragyogó adományokkal: és a mi kötelességünk, hogy azokat összegyűjtsük és kincsünké tegyük.

Róma, 1940 vízkereszt ünnepén.

Castelli Hektor
messzinai címzetes püspök.

«A pesti tanulás azonban az ötvenes évek folyamán a későbbi életberendezésnek nemcsak előkészülete, hanem a fiatal nemzedék csöndes viaskodása az akkori felsőbb hatalomnak az összes hagyományoktól elütő irányzata ellen. De nem az ifjak vívják a harcot, hanem az ideális szerzetesek, a vezéreik. Ha nincs magyar tankönyv, hát írnak, ha nincs megfelelő kifejezés nyelvünkben valamely újabb tudományos fogalomra, keresnek és találnak. Szelidek, mint a galambok és okosak — nem mint a kígyók, hanem mint azok az Isten igazságában hívő magyarok, akik a saját hazájuk rögét most már munkájokkal védik. Ma, ha valakiről azt mondják, hogy szent buzgalmú, ezt idejét mult frázisként mosolyogják meg, akkor érezte mindenki a szentséges indulat propagáló hevét. Mem tudjuk mi azt soha megfizetni ennek a rendnek, amit a családról lemondó szerzetesek tettek velünk, kiket magukhoz öleltek, mint önnön fiaikat. Ez a kegyesrend psychéje, hogy alapítójuk szellemében szeretettel, mint fiaikat taníták és nevelik tanítványaikat.

Tették pedig ezt akkor, mikor a hatalom idegen kézben volt. A hazafias reakció az iskolából indult ki. Tudott erről a rendőrség, mely akkor a családi szentélyig is elhatolt, de az érzésen nem tudott kifogni.»

Thallóczy Lajos : Pauler Gyula emlékezete. Századok, 1911. 277. l.

I. ISKOLÁINK MULTJA.

Pest városa a másfélszázados török szolgaság és a Rákóczi-szabadságharc szenvedései után új életre ébredve, 1717-ben iskolájának vezetését a kegyestanítórendre bízta és 10.000 forintnyi alapítvánnyal megvetette iskolánk alapját. A két első piarista tanító 1717. november 7-én kezdte meg a tanítást 155 tanulóval, a syntaxisták és principisták osztályával. A következő évben a poétikai és retorikai osztály is megnyílt. 1743-ban az intézet egyik nagyműveltségű tanárának, br. Cörver Eleknek, kezdeményezésére magánjellegű bölcsészeti tanfolyamot is nyitottak, amely 1752-ben nyilvános jelleget nyert és magánosok adományain kívül Pest városa 5000 forintos alapítványából (1759) tartatott fenn. E bölcsészeti tanfolyam 1784-ben szűnt meg, amikor az egyetemnek Pestre való áthelyezése következtében fölöslegessé vált. 1752—1784 között 2287 tanuló látogatta. A bölcsészeti iskola úttörő munkát végzett a modernebb irányú, Leibnitz, Wolf és Newton szellemében művelt filozófia meghonosításával, a matematika, fizika és földrajz tanításával. 1777-ben Benyák Bernát magyar nyelven kezdte előadni a filozófiát, Szablik István pedig a fizika tanításában jeleskedett ; ő bocsátotta föl hazánkban az első léggömböt a pesti piaristaház udvaráról 1783 augusztus 15-én.

A gimnáziumi tanítás kezdetben a jezsuita-rendszer keretében folyt, de csakhamar kialakult a piarista iskola sajátos nevelői és tanulmányi rendje, amelyben különös gondot fordítottak a reális tárgyak és a magyar nyelv tanítására. Ez utóbbit hathatósan támogatták a magyarnyelvű iskolai színelőadások, melyek 1718-ban kezdődtek meg.

A gimnázium az első Ratio educationis (1777) után ötosztályúvá (három grammatikai és két humanióraosztály), a második Ratio (1806) után pedig hatosztályú (négy grammatikai és két humanióraosztály) változott. Az intézet tanárai állhatatosan küzdöttek II. József németesítő törekvései ellen és a magyar nyelv s szellem az 1848 előtti latin iskolában a nemzeti felbuzdulás korszakában egyre erősebben érvényesült. Ezt bizonyítják a följelentések, melyek 1800—1830 között arról panaszkodnak, hogy a latin helyett magyarul tanítanak ; erről tanuskodnak az 1830 után időnkint megjelent kiadványok, melyekben a kiválóbb tanulók szépirodalmi zsengei láttak napvilágot.

A szabadságharc után a gimnázium főgimnáziummá alakult át. 1850-ben nyílt meg a 7. osztály, 1851-ben tartották meg az első érettségi vizsgálatot 143 tanulóval. Az iskola az önkényuralom alatt is megőrizte magyar szellemét, mert a tanügyi kormányzat germanizáló rendelkezései a tanárok

tervszerű ellenállása miatt kudarcot vallottak és a tanítás egy-két tárgy kivételével a tilalom ellenére is magyarul folyt.

Az 1883. évi XXX. t.-c. értelmében iskolánk mint az állam közvetlen vezetése alatt álló főgimnázium folytatta nevelő-oktató munkáját. Az 1924. évi XI. t.-c. a középiskola három típusát állapította meg. Ezek: a gimnázium, reálgimnázium és reáliskola. Intézetünk gimnázium maradt, amelyben az 1932/33. iskolai évtől kezdve a görög mellett kezdetét vette a francia nyelv fakultatív tanítása.

A városi tanács az 1717-ben megnyílt iskolát ideiglenesen egy, a mostani Eskü-út és a Galamb-utca sarkán álló házban helyezte el, majd 1718 őszén áttelepítette az egykori jezsuita rezidenciába (mai Görög-udvar, Galamb-utca 4), melyet a piaristák részére vásárolt meg. Innét 1762-ben költöztek át a piaristarend által megszerzett gróf Esterházy-féle telekre, mely a Petőfi-tér, Piarista-utca (a régi Kötő-utca) és a Galamb-utca között fekszik. Iskolánk 1917 február 14-én költözött át új, palotaszerű helyiségébe. Ez a kegyestanítórend és a kormány áldozatkészségéből épült föl; az építkezés céljaira az intézet egykori érdemes igazgatója, Trautwein János, 200.000 koronát meghaladó összeget, az iskola egykori hálás tanítványa, Hidaskürti Nagy Sándor református vallású földbirtokos 100.000 koronát adományozott.

Iskolánk eddigi tanker. kir. főigazgatói: farádi Vörös Antal (1776—1785), báró Prónay Gábor főispán (1785—1790), gróf Szapáry József főispán (1793—1822), Orgler József kanonok (1824—1829), Adamkovics Mihály kanonok (1831—1845), Fogarassy Mihály kanonok (1846—1849). Az önkényuralom idején főfelügyelők voltak: Kovács Pál helytartótanácsi tisztviselő (1851—1853), Haas Mihály prépost (1853—1858), Halder Konrád kir. tanácsos (1858—1867). A főigazgatóságok visszaállítására után iskolánk főigazgatói voltak: Fesztl Károly kanonok (1862—1866), Róder Alajos kanonok (1866—1867), Lutter Nándor kegyestanítórendi áldozópap (1867—1891), Erödi-Harrach Béla (1892—1919), Pintér Jenő (1919—1939), vitéz Fraknóy József (1939—).

Iskolánk katolikus főigazgatója: dr. Jászai Rezső (1935—).

Iskolánk eddigi igazgatói: 1717. Demka Sándor, 1720. Szokolóczy Vencel (egyházjogász), 1722. Bieliczky Ágoston, 1724. Holesinszky Ferenc, 1725. Haul Venantius, 1728. Gaiger Márton, 1730. Demka Gáspár, 1733. Mosl Miksa, 1736. Pogadl Flórián, 1737. Krenn Péter, 1743. Demka Sándor, 1746. Bajtay Antal (később II. József tanítója, majd erdélyi püspök és báró), 1749. Schultz Ernő, 1752. Conradi Norbert (jeles latin költő és szónok), 1754. Vankovics Tivadar (filozófus), 1756. Valero Jakab, 1757. Petrasko Sándor, 1760. br. Cörver János (filozófus), 1762. Kónya Kristóf, 1763. br. Cörver János, 1764. Vavrik Ödön, 1766. Rátay Egyed, 1769. br. Schaffrath Lipót (latin szónok és költő), 1770. Volako Marcel, 1772. br. Schaffrath Lipót, 1807. Aigl Glicér, 1830. Grosser János (tankönyvíró), 1831. Róth

Mihály (egyházi szónok), 1841. Tamássy József (latin költő), 1844. Nagy Péter (latin költő), 1847. Jalloits András (latin költő), 1849. Horváth Cirill (később a budapesti egyetemen a bölcészet tanára, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja). 1858. Lutter Nándor (matematikus, később tankerületi kir. főigazgató, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), 1861. Szepesi Imre (kiváló filológus, később egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Somhegyi Ferenc (történetíró, később egyetemi tanár, majd rendfőnök, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), 1866. Baranyai Zsigmond (tankönyvíró), 1867. Trautwein János (tankönyvíró, az Oltáregyesület alapítója), 1887. Léway Imre (bölcseleti író, a Budapesti Katolikus Kör alapítója, később rendfőnök), 1891. Janky Károly, 1902. Kováts Antal (irodalomtörténetíró), 1908. Bartos József, 1919. Vörös Cirill, 1920. Lóky Béla, 1925. Kisparti János, 1935. Balanyi György.

Az iskola elhunyt tanárai közül a tudomány és irodalom terén különösen kitűntek: Dezsericzky Ince (történetíró), br. Cörver Elek és János (filozófusok), Bajtay Antal, gr. Königsacker József (matematikus, az első Magyarországon megjelent könyvviteli tankönyv szerzője), Benyák Bernát (filozófus), Horányi Elek (irodalomtörténetíró), Simai Kristóf (színműíró), Koppi Károly (történetíró, később egyetemi tanár), Endrődy János (filozófus), Szablik István (fizikus), Klohammer Ferenc (latin költő), Horváth Ignác és Villiger József (Vörösmarty Mihály tanárai), Eschner Konstantin, Szigly Gábor, Schirhuber Móric (természettudományi író, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Sümegi Pál (tankönyvíró), Hanák János (természettudományi író, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Ujváry János, Hindy Mihály (filológus, tankönyvíró), Purgstaller József (filozófus, később egyetemi tanár, rendfőnök, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja), Barts Ferenc (tankönyvíró, később a gyulafehérvári káptalan nagyprepostja), Sárvári Béla (tankönyvíró), Kalmár Endre (költő), Petlanovics Alajos, Polák Ede (fizikus), Cseh Ferenc (filozófus), Nagy Márton (Petőfi Sándor tanára, pedagógus, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Horváth Pius (tankönyvíró), Schmidt Ágost (fizikus), Pachinger Alajos (természettudományi író), Vajda Gyula (történetíró), Pintér Kálmán (irodalomtörténetíró, a Vörösmarty-kultusz lelkes munkása), Vámos Károly (irodalomtörténetíró), Nagy Alajos (pedagógus), Pap János (természettudományi író), Kiss Sándor (irodalomtörténetíró, költő, Terentius fordítója), Drajkó Béla (filológus), Maywald József (filológus), Ormándy Miklós (természettudományi író), Prónai Antal (irodalomtörténetíró), Acsay Antal (pedagógus), Tóth György (tankönyvíró), Titz Antal (theológus, tankönyvíró), Szölgyémy János (tankönyvíró), Bartha György (tankönyvíró), Miskolczi István (történetíró), Perényi József (irodalomtörténetíró).

Immár 223 éves iskolánk **elhunyt tanítványai** közül az **egyházi pályán** kitűntek : br. Bajtay Antal erdélyi püspök, Christovich Imre csanádi püspök, gr. Batthyány Ignác erdélyi püspök, Kőszeghy László csanádi püspök, Haynald Lajos bíboros, kalocsai érsek, Lonovich József csanádi püspök, Pauer János

székesfehérvári püspök, Schopper György rozsnyói püspök, Bogisich Mihály c. püspök, zenetörténeti író, Rott Nándor veszprémi püspök.

Írók: br. Orczy Lőrinc és fiai, József és László ; Bacsányi János, Verseggy Ferenc, Sándor István, Katona József, Vörösmarty Mihály (és fia, Vörösmarty Béla), Bajza József, Petőfi Sándor (és fia, Petőfi Zoltán), Vajda János, Lenau Miklós, Toldy Ferenc, gr. Majláth János, gr. Haller László (Fénelon Telemache-jának fordítója), gr. Dessewffy József, Kovasóczy Mihály, Szentmiklóssy Alajos, Tasner Antal, Szabó Richárd, Szigeti József, Sujánszky Antal, Remellay Gusztáv, Török János, Gorove István, Kuliffay Ede, Madách Imre (és fia Madách Aladár), Dalmady Győző, Győry Vilmos, Kertbeny Károly, Bérczy Károly, Berczik Árpád, Tóth Béla, Maszlaghy Ferenc, Ábrányi Emil és Kornél, Rákosi Viktor, Ambrus Zoltán, Beőthy László.

Művészek: Molnár József, Lotz Károly, Jankó János, Telepy Károly, Zichy Mihály, Marastoni József (festők) ; Bignio Lajos, Mátray Gábor, Bertha Sándor, Erkel Gyula, Sípos Antal, Sztojanovics Jenő, Toldy László, Buttykay Ákos (zeneszerzők).

Tudományos írók: Haliczky Antal (régész), Rupp János (orvostanár), Stáhly György (az ország szemorvosa), ennek fia Ignác (országos főorvos) és unokája, György (orvostanár), Dégen Gusztáv (jogász), Schmidt György (orvostanár), Toldy Ferenc (irodalomtörténetíró), Fejér György, Mátrai Gábor, Jerney János és Jankovich Miklós (történetírók), Vezler Ignác (teológus), Hajnik Károly és Imre (jogászok), Lechner Lajos (mérnök), az Andrassy-út tervezője, Gruby Dávid (orvos), Margó Tivadar (zoológus), Ponor Thewrewk Aurél (anthropológus), P. Thewrewk Emil (filológus), P. Thewrewk Árpád (filológus), Schwartz Gyula (történetíró), Finály Henrik (filológus), Entz Géza (zoológus), Konek Sándor (jogász), Kalchbrenner Károly (botanikus) Pauler Gyula (történetíró), Navratil Imre (orvostanár), Landau Gusztáv (mérnök), Salzbauer János (egyházjogász), Kilényi Hugó (jogász), Madarassy László (jogász), Schulek Vilmos (műépítész), Hampel József (régész), Felletár Emil (országos fővegyész), Mayr Aurél (nyelvész), Baumgarten Izidor (jogász), br. Eötvös Loránd (a legnagyobb magyar fizikus), Pasteiner Gyula (müélettörténetíró), Mutschenbacher Béla (orvos), Mutschenbacher Viktor (jogász), Fejérpataky László (történetíró), Réczey Imre (orvostanár), br. Láng Lajos (jogász), Kerékgyártó Béla (történetíró) és Lóránd (orvos), Nendvich Gusztáv (műépítész), Szivák Imre (jogász), Jósa András (orvos, archeológus, a nyíregyházi múzeum alapítója), Jendrássik Jenő (orvostanár), Bodnár Zsigmond (irodalomtörténetíró), Gerlóczy Gyula (jogász), Fésüs György (jogász), Lechner Károly (orvostanár), Pertik Ottó (orvostanár), Petzwall Ottó (matematikus), Klamarik János (pedagógus), Péterfy Jenő (esztétikus), Lörenthey Imre (paleontológus), Holzwarth Jenő (orvostanár), Zubriczky Aladár (teológus), Székely Ágoston (orvos), Aujezsky Aladár (bakterológus), Borszék Károly (orvos), Reibner Márton (klasszikus filológus), Dollinger Gyula, br. Müller Kálmán, Hüttl Hümér (orvosok).

Közéleti szereplésük miatt nevezeteseek: hg. Grassalkovich Antal, Martinovics Ignác, Laczkovics János, Űrményi József, gr. Cziráky János, gr. Széchenyi István, gr. Károlyi István, Lajos és György, Majláth György (ország-bíró), Deák Antal, Szentkirályi Móric, Almásy Pál, Földváry Gábor, gr. Ráday Gedeon, gr. Keglevich István és Gábor, gr. Forgách Antal, Mérey Sándor, Marczibányi Lőrinc, Somssich Pongrác, Csányi László (a szabadságharc vértanuja), Klauzál Gábor, Bittó István, br. Wenckheim Béla, Ordódy Pál, br. Orczy Béla, gr. Khuen-Héderváry Károly, Justh Gyula, Csávolszky Lajos, Matlekovics Sándor, Návay Lajos és Nikolényi Dezső (a proletárdiktatúra áldozatai), Bartha Richárd, Bárczy Dezső, Samassa Adolf, Tóth Lajos, Zoltán Béla, br. Korányi Frigyes, Plósz Sándor, gr. Pejacsevich Tivadar, gr. Szögyémy-Marich László, ifj. gr. Andrássy Gyula és Tivadar, gr. Zichy Aladár, Berzeviczy Albert, gr. Vigyázó Ferenc, br. Wlassich Gyula, Teleszky János, Popovics Sándor.

Katonák: br. Simonyi József (a híres huszáróbestér), Mészáros Lázár (hadügyminiszter), Perczel Mór, Török Ignác és Nagy Sándor József (az aradi vértanúk), Földváry Károly (a vörössipkások parancsnoka), Forinyák Gyula (altábornagy), Kápolnai Paur István katonai író.

Tanítványaink közül a világháborúban 105-en haltak hősi halált.

A Felvidék felszabadításáért vívott harcokban hősi halált halt : Meskó Tibor főhadnagy.

A főváros főpolgármesterei: Szentkirályi Móric, Márkus József, Fülep Kálmán, Sipőcz Jenő. **Polgármesterei:** Boráros János, Rottenbiller Fülöp, Halmos János. **Alpolgármesterei:** Gerlőczy Károly, Liber Endre.

Iskoláink a most lefolyt tanévben fennállásának 223. évét töltötte be.

II. ISKOLÁNK AZ 1939—40. ISKOLAI ÉVBEN.

1. Az iskolai munka menete. Alakuló értekezletünket 1939 szeptember 2-án tartottuk meg ; szeptember 4-én voltak a javítóvizsgálatok és a magánvizsgálatok írásbeli része, szeptember 5-én pedig a magánvizsgálatok szóbeli része. A tanulókat június 26-án és 27-én, továbbá szeptember 6-án vettük fel. Az iskolai évet szeptember 8-án tartott ünnepélyes Veni Sancte-val kezdtük meg ; ugyanezen napon végeztük el az osztályrendezést és a törvényt magyarázást. A rendes tanítást szeptember 9-én kezdtük meg s a hivatalos szünetek és a február 19—24-ig tartó szénzünet kivételével június 13-ig folytattuk. Az összefoglalásokat a VIII. osztályban 9—15-ig, a többi osztályokban pedig június 17—21-ig tartottuk meg. Magánvizsgálatok három ízben voltak : szeptember, december és május—június hónapokban. Az iskolai évet június 25-én fejeztük be ünnepélyes Te Deum-mal.

2. Változások a tanári testületben. A kegyestanítórend főnöke testületünk leghosszabb idő óta Budapesten működő tagját, Hatvani Edét az 1939—40. iskolai évre saját kérésére Kecskemétre helyezte át.

Hatvani Ede szokatlanul hosszú ideig, egy egész emberöltőn át tanított iskolánkban. Annakidején, 1900-ban, mint a kolozsvári egyetem kikerült növendéke itt kezdte meg tanári pályáját s négyévi működése alatt itt alapozta meg kiterjedt szakismereteit és pedagógiai tapasztalatait, melyek rövidesen a rend egyik legképzettebb fizikus-matematikus tanárává avatták. Kecskeméten, Nagykárolyban és Vácott már ezeket az értékes ismereteket kamatoztatta, még pedig olyan sikerrel, hogy kilenc évi távollét után, 1912-ben ismét Budapestre helyezte vissza a rend vezetősége. Ettől kezdve azután mostani áthelyeztetéséig megszakítás nélkül itt működött. Összesen tehát harmincegy évet, közel egy egész tanári életet töltött iskolánkban. Ezen hosszú idő alatt a tanítványok százai és százai kerültek ki kezei alól és vitték ki magukkal szeretetreméltó egyéniségének s következetes, meg nem alkuvó tanári eljárásának emlékét. Mert kétségtelen, hogy Hatvani Ede egyéniségének a módszeresség és következetesség a legszembeötlőbb vonása. Azok közé a nem mindennapi tanárok közé tartozik, akik tanításukkal is nevelni iparkodnak. Mindenekfölött pontosságra, lelkiismeretességre és megbízhatóságra igyekezett nevelni diákjait. Innét érthető első tekintetre talán kicsinyesnek tetsző pedantériája a feleltetésben, a házi feladatok számonkérésében és a füzetek ellenőrzésében. Aki azonban mélyebben tekintett a dolgok lényegébe, hamar észrevette, hogy a szigorú következetességgel alkalmazott akribia mögött nagy pedagógiai érdek : a kicsinyben való hűségre és lelkiismeretességre való nevelés húzódik

meg. Ebben az egyben Hatvani Ede nem ismert megalkuvást. Követelményeinek megszabásában, főleg a felsőbb osztályokban, hajlandó volt elmenni a méltányosság legszélsőbb határáig, de kötelességmulasztás és felületesség esetén hajthatatlan maradt. A következetesség azonban sohasem jelentett nála érdekességet. Szelíd egyéniségével és higgadt temperamentumával mindig úgy tudta intézni a dolgot, hogy tanítványai büntetéséből is kiéreztek a jóakaratot és szeretettel ragaszkodtak hozzá. Különösen meghatóan nyilatkozott ez a ragaszkodás az érettségi találkozó alkalmával. 10, 15, 20, 25 évvel előbb végzett tanítványai minden egyes alkalommal hálával és szeretettel vették körül finom alakját és szívesen eldicsekedtek vele, mennyi hasznát vették az életben meg nem alkuvó pedagógiájának. Ezek a vallomások mindenél meggyőzőbben mutatják, hogy Hatvani Ede valóban az élet számára nevelt.

Hatvani Ede azonban nemcsak jó nevelő, hanem kitűnő tanár is volt. Szaktárgyait szerette és minden igyekezetével azon volt, hogy diákjaival is megszerettesse. Ezért magyarázataiban lehető világosságra és közérthetőségre törekedett. Míg fizikát tanított, egész délutánokat töltött a szertárban, hogy a következő napra esedékes kísérleteket minél alaposabban előkészítse. Ilyenkor szívesen látta érdeklődő diákjainak közreműködését. De hogy a fizika mellett a mennyiségtanból is állandóan színvonalon tartotta tudását, arra legjobban bizonyosság, hogy a kiadó cég annakidején őt kérte fel a Suták-féle Számtan és Algebra átdolgozására, illetve az új tantervhez alkalmazására.

Egészen az utolsó időkig fáradhatatlan munkakedvvel dolgozott rendtársunk az iskolában. Óráit még akkor is megtartotta, mikor egészségi állapota inkább pihenést ajánlott volna neki. Néhány év óta azonban a fáradtság jelei kezdtek mutatkozni nála. Egészségi állapota megromlott s ez a körülmény munkakedvére is erősen visszahatott. Óráit ugyan ezentúl is pontosan megtartotta, elveihez is hű maradt, de régi ruganyossága eltűnt. Már inkább csak kötelességérzésből, mint a lélek benső ösztönzéséből végezte iskolai munkáját. Ez a felismerés indította őt arra, hogy a fokozott munkabírást igénylő budapesti stációról nyugalmasabb helyre kérje magát. A rend vezetősége méltányolta kérését és egykori diákpályájának színhelyére, Kecskemétre helyezte át. Kívánjuk neki, hogy második szülőföldjén megtalálja a békés pihenést, melyet negyvenéves munkájával derekasan kiérdemelt.

A rend vezetősége részben az eltávozott Hatvani Ede helyére, részben a tanári karban már régebbi idő óta mutatkozó hiányok pótlására a következő tanárokat rendelte Budapestre : Szücs Jánost Szegedről, dr. Ongrádi Józsefet és dr. Gál Istvánt Kecskemétről. Azonkívül idekerültek még dr. Hegyi Ferenc és Oláh Imre ; még pedig elsősorban azért, hogy a debreceni kereskedelmi tagozaton való tanításhoz szükséges kiegészítő tanulmányokat elvégezzék. E mellett azonban csekély óraszámban a gimnáziumban is tanítottak s ennyiben a tanári kar tagjaiul voltak tekinthetők.

3. Rendi gyakorlati tanárképzés. A gyakorlati tanárképzést rendi jelöltjeinkkel teljesen az 1929. évi állami Szabályzat és Utasítások szerint végeztük. Pedagógiai vezető a gimnázium igazgatója volt, vezetőtanárokkul pedig

Agárdy Gyula, Bozi Ferenc, Hardi István, Ohmacht Nándor, Szita Inre és Wagner Lajos tanárokat nevezte ki a rend főnöke. A tanárképző tagjai voltak :

Pethő Zoltán, szaktárgyai a történelem és latin nyelv, beosztva történelemből a VI. B., latinból a VIII. A. osztályba.

Helyes László, szaktárgyai mennyiségtan és természettan, beosztva mennyiségtanból a IV. A., természettanból a VII. B. osztályba.

Mórá Sándor, szaktárgyai mennyiségtan és természettan, beosztva mennyiségtanból a IV. A., természettanból a VII. B. osztályba.

Lengyel József, szaktárgya a hittudomány, beosztva az V. B. osztályba.

Egyed András, szaktárgyai a francia és latin nyelv, beosztva franciából az V. AB., latinból a VIII. A. osztályba.

4. Tanári értekezletek. Értekezleteinket a Kat. Rendtartásban előírt módon és időben tartottuk meg. Az első félévi módszeres értekezleten az igazgató ismertette az új katolikus Rendtartás vezető szempontjait, a második félévin ugyanő mutatott rá azokra az elvekre, melyekhez vallási, világnézeti és állampolgári nevelésünkben igazodnunk kell.

Az állami és katolikus Rendtartás előírásainak megfelelően mindkét félévben nevelési tárgyú értekezletet is tartottunk. Az első félévin dr. Ongrádi József méltatta az újonnan megjelent Általános Utasítások elvi szempontjait, a másodikon pedig dr. Pogor Ödön adott elő az osztályozó napló és a személyi lapok pedagógiai jelentőségéről. Mindkét előadás több hozzászólást váltott ki s ennyiben jelentékenyen hozzájárult az eszmék tisztázásához.

5. Vallás-erkölcsi nevelés. Nevelő munkánkat szerzetesi mivoltunk mellett elsősorban az 1934. évi XI. t.-c. irányította, mint amelyik minden elődjénél nagyobb nyomatókkal emeli ki az új magyar középiskola nevelő jellegét. Ennek megfelelően mindig szem előtt tartottuk, hogy a gimnáziumnak az értelem fejlesztése mellett állandóan törekednie kell a lélek gazdagítására és a jellem nemesítésére is. Más szóval a régi liberális felfogással szemben, mely mindig csak a pozitív ismeretek fontosságát hangsúlyozta, a tanuló egész egyéniségének alakítását igyekeztünk munkába venni. Ezért nem elégedtünk meg a hivatalos osztályfőnöki órákon kínáló nevelői lehetőségek kiaknázásával, hanem azokon kívül is igyekeztünk megragadni minden alkalmat. Sőt elsősorban az ilyen, nem hivatalos alkalmakat iparkodtunk kamatoztatni. A nevelés ugyanis, meggyőződésünk szerint, nem mechanikus folyamat ; azt tehát sem gépesíteni, sem tantárggyá süllyeszteni nem szabad. Éppen ezért gondosan kerültük annak látszatát, mintha a nevelés kizárólag az osztályfőnökök joga és kötelessége volna ; de ugyanígy óvakodtunk attól a látszattól is, mintha a nevelés egyes tárgyak tanításához volna rögzítve. E részben igyekeztünk megszívlelni az Irás szavát : Spiritus ubi vult, spirat. Hiszen minden órán merülhetnek fel tárgyak és alkalmak, melyek valósággal sürgetik a nevelő mozzanatok kiaknázása céljából való felhasználásukat. Ebből a megfontolásból kiindulva nevelői ráhatásunk súlypontját azokra a sem órákhoz, sem tárgyakhoz nem kötött rövid megbeszélésekre helyeztük, melyek minden esetben az osztály életéből adódó konkrét mozzanathoz fűződtek és spontán jellegükkel rendszerint

jobban megfogták a tanulók lelkét, mint a tanmenetbe beillesztett és megszá-
bott tanmenethez igazodó osztályfőnöki órák megbeszélései.

Mindig igyekeztünk szem előtt tartani, hogy a középiskolai nevelő
munka egészen sajátos jellegű feladat. Nem egyszerűen szoktatás a jóra ; nem
pusztán a szabályok és rendelkezések megtartásán való őrködés ; nem is
csupán tanácsadás, jutalmazás vagy éppen büntetés. Ezek a mozzanatok
mind előkerülhetnek benne, de sem magukban, sem pedig összességükben
nem merítik ki a középiskolai nevelés fogalmát. A középiskolai nevelés sokkal
több és bonyolultabb valami. Lényegében nem más, mint a lélek magasabb-
igényű művelése értékállóknak bizonyult művelődési javak elsajátíttatásával
és azzal a finom, szinte észrevétlen lelki ráhatással, mely minden pedagógiai
tevékenységnek koronája. A középiskola egyformán nevel oktatással, szok-
tatással és példaadással. A régiek mondása szerint : amore, more, ore, re.

Mindezzel a sokirányú ráhatással lényegében egy célt akarunk elérni :
észrevétlenül belenevelni növendékeinket a természetfölöttiség rendjébe.
Igyekeztünk megéreztetni velük, hogy egész lényünkkel és létünkkel bele
vagyunk ágyazva Istenbe. Az Apostol fenséges mondása szerint : «Őbenne élünk,
mozgunk és vagyunk». Amint az anyagi világban nem tudunk meglenni levegő
nélkül, azonképen a szellemi világban Isten nélkül nem tudunk emberhez
méltó életet élni. Ebből a gondolatból kiindulva minden rendelkezésünkre
álló eszközzel iparkodtunk megsejtenni tanítványainkkal a transcendens világ-
felfogás lenyűgöző igazságát és elbűvölő szépségét. Szerzetesi iskola mivolt-
tunkból kifolyólag kötelességünknek éreztük, hogy a nélkül, hogy a jelenvaló
világtól elfordítanók növendékeink tekintetét, mélységes, egész életre szóló
hazavágyást lopjunk lelkükbe abba a másik világba, melynek a mostani csak
előcsarnoka, pítvara. Lépten-nyomon igyekeztünk megéreztetni velük, hogy
Isten nélkül nincsen emberhez méltó életcél, nincsen igazi boldogság és meg-
elégedés. De ugyanígy nincsen magasabbigényű erkölcsiség sem. Hiszen az
erkölcsi élet túlnyomólag a vallás talajából szívja éltető nedveit. A Kant-
féle kategorikus imperativus nagyon szép bölcséleti elgondolás, de a szenvedé-
lyek tombolásában és csábítások ostromában nem több hitvány kártyavár-
nál. Aki rája akarja építeni erkölcsi életét, az előbb-utóbb úgy jár, mint az
evangéliumi balga ember, aki homokra építette házát ; azután jött az eső,
jött az árvíz, fúttak a szelek és ama házra rohantak ; és az összedőlt és nagy
volt annak romlása. Mert akinek nincs határozott Isten-hite, annak nincs
szilárd erkölcsi alapja sem.

Ugyancsak szerzetesi iskola mivoltunkból következőleg a hittanórákon
kívül a profán tárgyak tanításában kínálkozó alkalmakat is igyekeztünk meg-
ragadni ezeknek az egész életre szóló nagy igazságoknak minél mélyebb be-
gyökereztetésére. Hiszen a szerzetesi iskola a maga világnézeti egyveretűségével
és századokra visszanyúló hagyományaival amúgy is bő alkalmat kínál erre.

A vallásos érzés elmélyítése és konkretizálása céljából a magánajtatós-
ságok sürgetése mellett állandóan nagy gondot fordítottunk a kollektív vallás-
sos nevelés eszközeire is. Ennek főbb mozzanatai voltak : ősszel a fűtési idő-
szak beálltaig és tavasszal, április második felétől kezdve mindennap közös
szentmisét hallgattak tanulóink, a tanév többi részében pedig önként mentek a

kápolnába és hallgattak szentmisét vagy mondtak el legalább egy Miatyánkot, Üdvözlégy Máriát. A diákmisék tehát a hideg évszakban sem szüneteltek, de látogatásuk a tanulók buzgóságára volt bízva. A magábamélyedés elősegítésére az utóbbi évek jól bevált gyakorlatának megfelelően hetenkint két napon, szerdán és pénteken egészen csendben, ének és orgonaszó nélkül vettünk részt a szentmisén. Egyébként hétköznaponként egyszólamú ének volt. Az énekek betanítását és gyakorlását ebben az iskolai évben is dr. Papp László tanár volt szíves vállalni. Elsősorban az ő buzgólkodásának érdeme, hogy a hétköznapi ének az előző évek bizonytalan és bátortalan kezdeményezése után ma már szinte kifogástalanul megy.

Rendünk és iskolánk mennyei pártfogójának, a Boldogságos Szűznek tiszteletét azzal óhajtottuk előmozdítani és tanulóink lelkében tudatosítani, hogy az októberi és májusi diákmiséken együttesen imádkoztuk a szentolvasót. A legméltóságosabb Oltáriszentség kultuszát viszont azzal szolgáltuk, hogy havonként egyszer-kétszer közösen elmondottuk az Adoro te devote kezdetű himnuszt. Ugyanezen célból vasár- és ünnepnapok prédikációinkban újból és újból visszatértünk az élet kenyerére és általában rajta voltunk, hogy felejtethetetlen eucharisztikus kongresszusunk érzelmi kihatásai és üttörései minél tovább éljenek tanulóink lelkében.

Vasár- és ünnepnapokon rendszerint külön hallgatott szentmisét és szentbeszédet az alsó- és felsőosztályos ifjúság. Kötelező módon együttesen négyszer gyóntak és áldoztak tanulóink. Igen szép számmal akadtak azonban, akik vasár- és ünnepnapokon, sőt akárhányszor hétköznapokon is önként járultak az Úr szent testének vételéhez. Különösen látogatottak voltak a hónapok első péntekjei. Ebben a tekintetben általában évről-évre haladás észlelhető.

Ifjúságunk lelki gondozásában ebben az évben is nagy segítségünkre voltak dr. Tomek Vince házfőnök, Zimányi Gyula asszisztens, kalazantiumi igazgató, Mátrai János rendi pénztáros, piarista múzeumi igazgató, Biró Imre asszisztens és Kövesi Lajos tanár urak. Áldozatos közremunkálásukért ezen a helyen is hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

A katolikus tudatosság s egyben a vallásos és rendi iskolai szellem erősítésére szolgáltak ezek az alkalmak :

Október 22-én missziós vasárnapot rendeztünk ; beszéltek dr. Éder-Szászy László és dr. Magyar László.

Október 29-én, Krisztus király ünnepén a nagyok miséjén Mihalkó Béla., a kicsinyeken pedig Meskó Lajos fejtegették az alkalom jelentőségét.

November 5-én, Szent Imre herceg ünnepén, külön misével hódoltunk a magyar ifjúság lilomos védőszentje emlékének. Az ünnepi beszédet Szita Imre mondta.

November 26-án Kalazanci Szent József mennyei pártfogásáról emlékezünk meg. A nap jelentőségét az igazgató méltatta.

Március 2-án gyászmisével emlékeztünk meg a kegyestanítórend nagy jótevőjéről : Ferenc királyról.

A szokásos húsvéti szentgyakorlatokat március 7-én, 8-án és 9-én tartottuk meg. Vezetőik voltak Szita Imre és az igazgató.

Április 7-én a jó pásztorról szóló példabeszéddel kapcsolatban dr. Éder-

Szászy László hittanár hívta fel a felsőosztályos tanulók figyelmét a papi hivatásra.

Május 19-én a Rendfőnök úr búcsúztatta a VIII. osztályú tanulókat s egyúttal üdvözölte az 55 évvel ezelőtt érettségizett öregdiákokat.

Meg kell még említenünk, hogy a tavaszi bértermésekkel kapcsolatban május 15-én összesen 137 tanulónk vette fel a lelki megerősítés szentségét ; legtöbben a belvárosi templomban.

A vallásos érzés ápolása mellett nagy gondot fordítottunk a szociális érzés erősítésére is. Ezért szentbeszédeinkben és osztályfőnöki megbeszéléseinkben újra meg újra lelkére kötöttük tanítványainknak egymás kölcsönös megbecsülését és segítségét s a mások ügyes-bajos dolgai iránt való szerető és megértő érdeklődést. Különösen nagy nyomatékkal hangsúlyoztuk a közért való önzetlen munkálkodás szükségességét és a szegényeken, elesetteken való készséges segítség kötelességét. És hogy ezirányú buzdításaink nem voltak hiábavalók, mutatja az a nagylelkű készség, mellyel tanulóink a különböző jótékonyági mozgalmakba bekapcsolódtak. Így pl. a VIII. A. osztály tanulói az első buzdító szóra 30 P-t adtak össze egy szegény és távoleső tanyai iskola, a csanádapácai határban fekvő vilmamajori elemi iskola megfelelő padokkal való felszerelésére. A Sportkör mindjárt a finn-orosz háború kitérőse után önként 50 P-t ajánlott fel a finn testvérek megsegítésére ; ugyanezen cél elérésére számos tanulónk lelkesen csatlakozott a Finn—magyar Társaság propagandaosztályától kezdeményezett levelezőlap-mozgalomhoz s úgyszólván napok alatt 40 P-t gyűjtött össze és ajánlott fel a küzdő hősök hozzátartozóinak segélyezésére. Ugyanitt kell említenünk, hogy a két VII. osztály május 19-i műkedvelői előadásának egész tiszta jövedelmét, összesen 250 P-t, az árvízsjuttotta magyar vidékek felsegélyezésére adta.

Külön ki kell emelnünk az énekkar és az Önképzőkör sokoldalú jótékonyági szereplését. Az előbbi február 2-án részt vett a budapesti egyházközségek «Ifjúság a gyermekért» c. hangversenyén, 3-án pedig a finn gyermekek felsegítésére rendezett «Zöld farsangon» szerepelt. Az Önképzőkör viszont december 8-án a «Nagykarácsony éccakája» c. előadás keretében, december 30-án pedig a Székely Férfiak Egyesülete jótékony célú hangversenyén a híres lövétei betlehemes játékot mutatta be. Ugyanesak az Önképzőkör tagjaiból alakult műkedvelő csoport február 3-án a finn gyermekek javára rendezett hangverseny keretében egy székely népi játékot mutatott be a «Dúsgazdag» címmel s ezt március 17-én a Dolgozó Leányok Országos Szövetségének meghívására még egyszer megismételte.

6. Kegyeletes megemlékezések. A kegyeletes lelkiület ápolására és erősítésére különösbbe ezek az alkalmak szolgáltak :

Október 4-én, dr. Sebes Ferenc rendfőnök úr nevenapján, szentmisét hallgatott az ifjúság.

Október 21-én megemlékeztünk a finn-ugor rokonságról.

Október 31-én felkerestük iskolánk elhunyt tanárainak és nagy tanítványának, Vörösmarty Mihálynak sírját s ott emlékbeszéddel és virággal áldoztunk emléküknak.

November 2-án, Halottak napján, ünnepélyes gyászmise után megkoszorúztuk az iskola hősi emlékét és tisztelgő elvonulást rendeztünk előtte.

November 3-án az elhunyt tanárokért bemutatott gyászmisén vett részt az ifjúság.

December 6-án szentmisével emlékeztünk meg a Kormányzó úr Őfőméltósága névnapjáról. Utána leventeünnepet tartottunk, melyen az igazgató emlékezett meg a Főméltóságú Kormányzó úr húsz évvel előbb történt budapesti bevonulásáról.

December 12-én illő kegyelettel idéztük fel a limanovai hős huszárok emlékezetét.

Március 17-én élvezettel hallgattuk végig azt a gazdag tartalmú és elevenhangú előadást, melyet dr. Marék Antal ecseri községi orvos tartott a budapesti rádióban iskolánkról. Az előadás meleg és közvetlen hangja annál inkább megfogott bennünket, mivel az előadó nem piarista iskolában végezte középiskolai tanulmányait. A gondos tanulmányról tanuskodó előadást Évkönyvünk más helyén közöljük.

Május 26-án, Hősök vasárnapján, a szentmise keretében Bozi Ferenc idézte a világháború magyar hőseinek emlékét ; utána az egész ifjúság elvonult az intézeti hősi emlék előtt.

7. Hazafias nevelés, ünnepélyek. Az elmúlt iskolai év az állandó szorongás jegyében telt el. Mikor ugyanis a tanítást megkezdtük, közvetlen szomszédságunkban és távol Nyugaton már javában dörögtek az ágyúk s Európa nagy része egy újabb világháború borzalmaiban vergődött. A háború kitörése annál kínosabban érintett bennünket, mivel olyan országokat és nemzeteket állított egymással szembe, melyek legtöbbjéhez számos történeti és kulturális szál fűzte nemzetünket. És amint eldőrdült az első puska, a megindult folyamat nem lehetett többé megállítani ; a háború, mint a lappangó gyeptűz, feltartóztatlanul terjedt tovább s egyre több országot és nemzetet sodort magával. Különösen szíven talált bennünket rokonainknak, a derék finneknek tragédiája, akik akaratukon és hibájukon kívül úgyszólván egyik napról a másikra egy kegyetlen és öldöklő háború középpontjába kerültek. Érthető tehát, hogy szívszorongva és teljes rokonérzéssel kísértük hősi harcukat és csak akkor lélegzettünk fel, mikor a háború viszonylag tisztességes befejezéséről olvastunk.

A fojtogató háborús légkör az egész év folyamán állandóan éreztette hatását. És pedig nemcsak abban az irányban, hogy mély szomorúsággal töltött el bennünket a tömérdek emberi élet és anyagi érték pusztulása, hanem abban az értelemben is, hogy egyéni és kollektív létünkben szüntelenül fenyegetve éreztük magunkat. A bizonytalanság érzése, mint valami kínos lidércnyomás nehezedett lelkünkre s megkeserítette minden örömünket. Mert egy pillanatig sem lehettünk biztosak a felől, hogy a szomszédunkban tomboló tűzvész nem fog-e egy adott percben a mi házunkra is átharapózni. Helyzetünkre igazán ráillett a *Post equitem atra cura* mondás.

Ilyen kivételes körülmények közt a hazafias nevelés természetesen nem merülhetett ki a régi szokványos módok és eszközök igénybevételében. A rend-

kívüli idők rendkívüli eszközöket igényeltek. Ezért mindenekelőtt azt igyekeztünk megéreztetni és megértetni tanítványainkkal, hogy a megnehezült idők mindenkitől, tehát tőlük is több komolyságot és felelősséget kívánnak. Ma minden szónak, minden taglejtésnek külön hangsúlya és nyomatéka van. Elég e tekintetben az egyre fokozódó kémveszélyre és a sok felelőtlen fecsegés pánikkeltő és tekintélyromboló hatására utalnunk. Ebből a meggondoláshól kiindulva rajta voltunk, hogy komoly felelősségvállalásra és józan kritikára neveljük tanítványainkat. Anélkül, hogy csak pillanatra is a napi politika hinárjába tévedtünk volna, iparkodtunk módját ejteni, hogy hozzászoktassuk őket az események reális szemléléséhez és az üres fecsegések kellő értékeléséhez.

De másra is megtanított bennünket az idők komolysága; nevezetesen megláttatta velünk, mennyire esékeny a nemzetek sorsa és mennyire kiszámíthatatlanok azok a történelmi adottságok, melyek alakulását meghatározzák. Igazán Isten kezében vagyunk mindnyájan és nincs az a halandó ember, aki ma meg tudná mondani, mit hoz számunkra a holnap. A bizonytalanság érzése elviselhetetlen teherként nehezedik lelkünkre; egyenkint minden bizonnal összeroppannánk alatta. Elviselésére csak az a tudat képesít bennünket, hogy nem vagyunk egyedül, hanem a rokongondolkodású és érzésű magyar testvérek százezrei és százezrei szorongnak mellettünk. Valóban, a nemzeti lét veszélyeztetettsége mindennél alkalmasabb a kollektív érzés felkeltésére és erősítésére. A közös veszély látása megacélozza erőnket és testvéri összefogásra sarkal bennünket. Mert ilyenkor világosabban látjuk, mint bármikor máskor, hogy az egyes ember csak olyan, mint a viharban ide-oda hajlongó fűszál: sem egyenesen megállni, sem felegyenesedni nem tud.

Ennek a felismerésnek megfelelően iparkodtunk minél mélyebb ágyat vetni tanítványaink lelkében a nemzeti összetartozás érzésének; iparkodtunk velük megértetni, hogy a létünket fenyegető veszélyekkel szemben csak úgy tudunk megállni, ha minden magyar testvérünkkel összefogunk s kéz a kézben. váll váll mellett menetelünk a kiszámíthatatlan jövő elé. Nem győztük eleget hangoztatni, hogy ma nem olyan ifjúságra van szükség, mely szüntelenül a hátizsákjában sejtett marsallboton jártatja az eszét, hanem olyanra, mely feltétlenül aláveti magát a felsőbbbség parancsainak; más szóval ma nem individuális, hanem kollektív gondolkodású nemzedékre van szükség, olyanra, amelyik a köz hasznát mindig eléje helyezi a maga személyes érdekének és amelyik az őt körülölelő nagy közület kedvéért bármely pillanatban kész áldozatot hozni. Ma valóban a névtelen munkások és hősök testvéri összefogására és közös célokra való egyesülésre van szükség. A széthúzásra mindig hajlamos és szinte atómokra széthulló magyar középosztály gyermekeivel szemben nem lehet elég nyomatékkal hangsúlyozni ezt a gondolatot. Mert nálunk mindenki mindjárt vezér akar lenni és ösztönszerűen visszariad a közlegénység áldozatos szerepének vállalásától.

A testvéri összefogás és a magasabb tekintélyek előtti készséges meghajlás szükségessége mellett gyakran utaltunk a fegyelem feltétlen szükségességére is. Igyekeztünk megértetni tanítványainkkal, hogy a sok kis erő csak úgy dagad mindent elsöprő elemi erővé, ha mint a fogaskerék fogai, szorosan egymásba simulnak. Ez azonban ismét csak úgy lehetséges, ha egyéni akará-

sunkat feltétlenül és visszavonhatatlanul alárendeljük a fölénk helyezett magasabb hatalomnak. A rend és fegyelem fogalma szükségképpen feltételezi a tekintélyek előtti feltétlen meghajlást.

De ez magában még nem elegendő. A fegyelemhez értelmességnek és önálló cselekvési képességnek is kell járulnia. Mert akárhányszor adódhatnak helyzetek, nemcsak a katonai, hanem a polgári életben is, mikor az egyének pillanatok alatt kell határozni, mikor tehát egyedül saját belátása után indulhat. A magyar faj, különösen katonai vonatkozásban, úgylátszik, kevésbé rendelkezik ezzel a tulajdonsággal. A magyar katona — ezt még mindenkinek, ellenségeinek is el kell ismernie — talán a világ minden katonájánál bátrabban és hősiesebben tud meghalni; de tudjuk, hogy ez nem mindig elegendő. A győzelem babérát nem a hősi halottak, hanem az életben maradtak viszik el. Tehát a meghalni tudás és akarás csak akkor jelent igazi nemzetépítő értéket, ha amellet megvan az élni akarás és a győzelem mindenáron és minden úton módon való kicsikarásának szent eltökélése is. Éppen a most folyó háború tanulságai mutatják, milyen megbecsülhetetlen értéket jelent a katonák egyéni rátermettsége, minden helyzethez való alkalmazkodni tudása és felelősség-érzése. A ma háborúja mennyiségben is és minőségben is sokkal több erőfeszítést kíván a katonáktól, mint a tegnapé. Ma már nem lehet egyik hétről a másikra hadsereget rögtönözni, hanem hosszú idő tudatos és tervszerű munkájával kell előkészíteni. Ez a gondolat vezetett bennünket, mikor a jelen iskolai évben rendszeresített levontekiképzésnek minden tőlünk telhető módon iparkodtunk kezére járni; úgy éreztük ugyanis, hogy ezzel nemcsak a hazafias nevelés ügyét, hanem egyúttal a nemzet jövőjét is szolgáljuk.

Hazafias nevelésünkben tehát igyekeztünk a megnehezült idők járásához alkalmazkodni s elsősorban azokat a készségeket iparkodtunk felébreszteni és tudatosítani tanítványainkban, melyeket a megváltozott viszonyok leginkább sürgetnek. Természetes, hogy célunkat a legtöbb esetben nem szóval, nem elméleti fejtegetéssel, hanem tanításunk egész szellemével próbáltuk elérni. Külön kitéréseket csak ott engedtünk meg magunknak, ahol az alkalom magától kínálkozott. Ebben a vonatkozásban főleg a hazafias megemlékezéseket és iskolai ünnepélyeket kell felemlítenünk. Ilyenek voltak:

Október 6-án, az aradi vértanúk ünnepén nemzeti vértanuinak emlékének hódoltunk. Az ünnepi beszédet Bozi Ferenc mondta.

December 6-án, a Kormányzó úr Őfőméltósága nevenapján szentmisén és levanteünnepélyen vettünk részt. Ez utóbbi keretében az igazgató méltatta a nap jelentőségét.

Március 15-én a következő műsorral rendeztük meg szokásos hazafias ünnepélyünket:

1. Sík Sándor: Magyar tél. Szavalja: Fülei-Szántó Endre VI. A. oszt. tan.
2. Ünnepi beszéd. Mondja: Bonkáló Tamás VIII. B. oszt. tan., az Önképzőkör elnöke.
3. a) Neuwach-Nádasy: Régi tavaszi dalocska.
b) Kodály: Esti dal. Előadja az énekkar.
4. Dohnányi: Zongora-ötös. Előadják: Szoltsányi György, Balla Béla, Sárközi Rezső VIII. A., Détszy Mihály és Lang János VIII. B. oszt. tan.

5. Szász Károly : A felemelt zászló. Szavalja : Papp Zoltán III. B. oszt. tan.
6. Három kaţonánóta : Horthy Miklós, én is a tied vagyok . . . Lackó huszár . . . Magyarország, nagy vitézség . . .

Április 21-én a zenekar rendezett hangversenyt a következı mősorral :

1. Bihari-Lavotta : Díszpalotás. Előadja a zenekar.
2. Doppler : Magyar ábránd. Fuvolaszóló. Előadja : Boros Ervin VIII. A. oszt. tan.
3. Erkel : Egyveleg a Bánk bán c. operából. Előadja a zenekar.
4. Liszt : Campanella. Zongorán előadja : Szoltsányi György VIII. A. oszt. tan.
5. Erkel : Hunyady László. Operanyitány. Előadja a zenekar.
6. Bisztriczky Tibor hegedűművész játszik Hubay és Zsolt műveiből.
7. Dohnányi : Rurallia Hungarica. No. 7. Előadja a zenekar.
8. Kodály : Intermezzo a Hány János c. operából. Előadja a zenekar.
9. Rákóczi-induló. Előadja a zenekar.

Május 19-én a két VII. osztály műkedvelő gárdája az árvízkárosultak javára nagy tetszés mellett előadta Vándor Kálmán: Wesselényi Miklós (Az Árvízi Hajós) című háromfelvonásos drámáját. A darab eredetileg a rádió számára készült, de a szerző szívességből átalakította iskolai előadásra. Az előadók, bár az idő rövidsége nem nyújtott lehetőséget több próbára, tudásuk legjavát vitték bele játéukba s ennek lehet tulajdonítani, hogy a közönség zajos tetszéssel jutalmazta igyekezetüket. Még a sajtó is felfigyelt az előadásra. Az Élet c. folyóirat színikritikusa pl. a következı jellemző sorokban számolt be róla : «A budapesti kegyesrendi gimnázium tanulóinak VII. osztályaiból alakult műkedvelő gárda május hó 19-én, vasárnap előadta Vándor Kálmán : Wesselényi Miklós, az Árvízi Hajós című háromfelvonásos drámáját az árvízkárosultak javára. Őszinte tradíciók kell, hogy legyenek azok, amelyek az ifjúság lelkében úgy őrzik meg Széchenyi, Wesselényi és a nemzet erőteljes eszményeinek alakját, ahogyan ezeket az alakokat ifjú lelkesedéssel és a tiszta tehetség határát érintő őszinteséggel jelentette meg a piarista diákok művészgárdája, élükön Nagy Tiborral, Baross Miklóssal, Szentiványi Miklóssal, Vajda Lászlóval, Tasner Pállal. A díszes jelmezek, a fényűző kiállítás, a rendezés gondossága nem diákszínpadon, — nyilvános színházban megállotta volna helyét». A darab többi szereplői voltak : Sárközi Rezső VIII. A., Masznyik Olivér, Szabó Ede, Trunkó István VII. A., Janny Géza, Juhász Endre VII. B., Fundák Lajos, Szentgyörgyvölgyi Ervin VI. B., Fülel-Szántó Endre, Paul Iván VI. A. és Binder Vilmos III. A. oszt. tanulók. A jól sikerült előadás bevételéből összesen 250 P-t fordítottunk az árvízkárosultak segélyezésére.

Június 9-én nagyszámú közönség jelenlétében tartottuk meg az iskola évzáró ünnepélyét. Az ünnepélyt a mult évben szerzett kedvező tapasztalatoknak megfelelően ismét az intézet udvarán tartottuk. A díszítéshez szükséges szerelvényeket ismét az Operaház vezetősége volt szíves rendelkezésünkre bocsátani. Fogadja érte ezúton is hálás köszönetünket.

Az ünnepség különben a következı mősorral pergett le :

1. Erkel : Bánk bán egyveleg. Előadja a zenekar.
2. Három reneszánsz-kórus :
 - a) Claudio Monteverdi : Aurora.
 - b) Claude le jeune : Elmúlik minden.
 - c) Orlandus Lassus : A visszhang. Előadja az énekkar.
3. A Diákszövetség nevében beszédet mond : dr. Mössmer Pál keresk. főtanácsos.
4. Haydn : Gyermekszimfónia. Előadja a kis zenekar.
5. Az idén végzett növendékek nevében beszédet mond : Bonkáló Tamás VIII. B. oszt. tan., az Önképzőkör ifjúsági elnöke.
6. Három új magyar kórus.
 - a) Bartók : Madárdal.
 - b) Kodály : Esti dal.
 - c) Bárdos : Ablak alatt.
 Hat erdély népdal : Most jöttem Erdélyből... Repülj madár... Csiriplő madárka... Felszántatom én a nagyszebeni nagyutcát... Tőlem a nap... Éjen azt álmodtam... Előadja az énekkar.
7. Kosztolányi Dezső : Zászló. Szavalja : Belányi Tamás III. A. oszt. tan.
8. Tansman gyermekdarabjaiból zongorázik Titsch Endre I. B. oszt. tan.
9. Beszédet mond és az ifjúsági körök nyerteseinek a jutalmat kiosztja Balanyi György igazgató.
10. Olasz induló. Előadja a zenekar.

8. Oktatás. Oktató munkánkat a tantervi rendelkezések és a módszeres Utasítások szellemében végeztük. Mivel pedig a katolikus Utasítások a már közel két éve folyó előmunkálatok ellenére még nem jelentek meg, mindenben az állami általános és részletes Utasításokhoz tartottuk magunkat. Különösen az általános Utasításokban lefektetett bölcs elveket igyekeztünk megvalósítani. Ennek megkönnyítésére módszeres értekezleteinken ismételtén felhívtuk rájuk a tanári kar figyelmét s első nevelési értekezletünkön beható megbeszélés tárgyává tettük egyes pontjaikat.

De ha így oktató munkánk a Tanterv és az Utasítások kibocsátásával szilárdabb szervezetet nyert is, az előző évi Évkönyvekben felpanaszolt nehézségek java része továbbra is megmaradt. Legaggasztóbb tünet a Tantervnek egyre jobban kibontakozó enciklopedikus jellege. Minél több osztályban lép ugyanis életbe, annál jobban kitűnik, hogy az egyes osztályok tanulmányi anyaga sokkal nagyobbra van méretezve, semhogy az adott óraszámok mellett alaposan elvégezhető volna. Mert hiszen a legtöbb esetben az történt, hogy az eddigi tanulmányi anyagot lényegében érintetlenül hagyták, sőt egyben és másban még meg is toldották, ugyanakkor azonban az óraszámot csökkentették. Az óraszámcsökkentésre pedig rendszerint nem annyira elméleti megfontolásból, hanem inkább azért szánták el magukat, hogy bizonyos, nélkülözhetetleneknek érzett tárgyaknak helyet tudjanak szorítani. A gyakorlatban tehát úgy áll a dolog, hogy a régi gimnáziumi, illetve reál-gimnáziumi anyag úgyszólván érintetlen maradt s ugyanakkor új tanulmányi körök csatlakoztak hozzá. Pl. a világtörténelem anyaga eddig négy osztály

közt volt megosztva ; ma ugyanazt az anyagot három osztályban kell elvégezni. Az a körülmény, hogy a tankönyvek terjedelme pontosan meg van szabva, semmit sem változtat ezen a tényen. Mert nem a lapszám a fontos, hanem az, hogy az eredetileg 12 órára szabot anyagot 9 óra alatt kell elvégezni. Természetes, hogy ez másként, mint az anyag nagymérvű sűrűsítésével, nem végezhető el. Ez pedig nemhogy könnyítené, hanem ellenkezőleg nehezíti a tanulást. Így tehát a túlterhelés sokat emlegetett veszedelme nemcsak hogy nem enyészett el, hanem ellenkezőleg növekedett. Ellentétes szempontok és érdekek hangsúlyozása csak növeli a bizonytalanságot. Pl. a modern nyelvi tanításban az irodalmi és gyakorlati nyelvi tanítás érdekeinek összeegyeztetése a csökkentett óraszám mellett csaknem leküzdhetetlen nehézségek elé állítja a tanárt. Nem alaptalan tehát a félelem, hogy a gimnáziumi tanítás leglelkét alkotó akribiás tanítás helyébe a felületen mozgó enciklopedikus ismeretek közlésére való törekvés lép. A *non multa, sed multum*-elvnek hovatovább az ellenkezője valósul meg.

Ez ellen a veszedelem ellen egyetlen komoly ellensúly az volna, ha a gimnáziumba az ifjúságnak valóban csak az a része kerülne be, amelyik tehetségével és szorgalmával könnyen meg tud birkózni az új követelésektől támasztott nehézségekkel. Ennek azonban semmi nyomát nem látjuk. Mert a középiskolába, immár a gimnáziumba, mint egyetlen lehetséges típusba való özőnlés csak nem akar alábbhagyni. Másrészt a közvélemény a komoly szelekció minden kísérletére ma is olyan beteges érzékenységgel reagál, mint a boldog béke éveiben. Így azután a gimnázium ahelyett, hogy fogalmának megfelelően elitiskola lenne, kénytelen megelégedni a tömegiskola szerény szerepével.

E komoly nehézségek ellenére azonban állandóan rajta voltunk, hogy rendszeres és lelkiismeretes munka végzésére kényszerítsük tanulóinkat s munkájuk ideiglenes vagy végleges értékének megállapításánál az egyes tárgyakból nyert érdemjegyek mellett mindig tekintettel voltunk erkölcsi magatartásukra és szorgalmukra is. Amennyire lehetett, iparkodtunk eleget tenni a kiválogatás kötelezettségének is. Akinél a kellő tehetség vagy a komoly szorgalom hiányát tapasztaltuk, azt igyekeztünk még évközben eltanácsolni vagy tehetségének jobban megfelelő más iskolában átutalni. Ezzel az állandó szelektálással sikerült is elérnünk, hogy a tehetségtelen tanulók java része már az alsó osztályokban kihullott s így a felsőbb osztályokban aránylag egyenletesen folyhatott az adatközlés és az erkölcsi irányítás munkája. Az évvégi bukások viszonylag alacsony százaléka is elsősorban ezzel a körülménnyel magyarázható.

Idei oktató munkánk eredményét a következő számadatok mutatják : a felvett 807 nyilvános tanuló közül bizonyítványt kapott 778 (96·4%). Ezek közül kitünőrendű 106 (13·6%), jelesrendű 61 (7·9%), jórendű 282 (36·2%), elégségesrendű 269 (34·6%), egy tárgyból elégtelen 48 (6·2%), több tárgyból elégtelen 12 (1·5%).

9. Tanulmányi versenyek. Iskolánk, mint eddig valamennyin, ezidén is résztvett a május 27-én rendezett Országos Középiskolai Tanulmányi Ver-

senyen. A természetrajz kivételével valamennyi tárgyból küldöttünk versenyzőt. Tanulóink közül Szelecsényi Tibor a latinból első, Balla Béla pedig a történelemből negyedik helyezést nyert. Összesen tehát kilenc pontot szereztek. A versenyek kezdete óta összesen 180 pontot szereztünk s így a versenyző iskolák között változatlanul a második helyen állunk.

10. Fizikai gyakorlatok. A gyakorlatokat ebben az évben Agárdy Gyula és Balogh Ferenc tanárok vezették. A VII. és VIII. oszt. tanulók önkéntes jelentkezés alapján vettek részt rajtuk. A VII. A. osztályból összesen 11, a B-ből 10, a két VIII. osztályból pedig 20 tanuló jelentkezett. A jelentkezett tanulók heti 2 órában 4—6-os csoportokban dolgoztak.

11. Filmoktatás. Az életszerűségnek és a mozgásnak bemutatására a VKM Oktatófilm Kirendeltség pergőképszalagjai szolgáltak. Az élő valóság bemutatása, a történések szemléltetése nemcsak a nagy világot ismertető földrajzi s a növényi és állati élet mikéntjét feltáró élettudományi, továbbá a fizikai pergőképek tartalma, hanem mindenféle oktató pergőképé. Ezeknek a használata tehát a reális tárgyakon kívül, a szellemtudományi tantárgyak anyagának közléséhez is szükséges. Az oktató képszalagnak a jelen tanév folyamán mutatkozó újabb térfoglalása, ennek a szükségszerűségnek részben való kielégítéséből származik. A pergőképeket ugyanis a reális tárgyak óráin kívül, nemcsak a magyar nyelv és irodalom tanításával kapcsolatban használták, hanem az antik római élet megismerésének előmozdítására a latin órákon is. Sok elvont régiségtani vonatkozás ezáltal nyert tisztább tartalmat és sok irodalmi részlet hatását, a pergőképszalag bemutatása fokozta élményszerűvé. A mult tárgyi emlékeinek a mostani környezetben közölt szemlélete pedig, pozitív benyomásaival a történelmi ismereteket gazdagította. A rajzórakon az állóképek vetítése mellett, a pergőképek fokozott használata főleg a magyar néplélek és magyar élet művészi megnyilatkozásait juttatta mélyrehatóbban és hasznosíthatóbban a tanulók lelkébe. A tanév folyamán iskolánk 180 darab filmtekercset igényelt 19.418 m hosszúságban, amelynek mintegy háromszorosa került lepergetésre.

12. Tanulmányi kirándulások. Az idei tanévben a nagyobb kirándulásokat Dunántúlra rendezték. Az ősi Pannónia természeti szépségeinek és kultúrájának megismerése volt a céljuk. A város közvetlen környékére rendezett kisebb kirándulások szintén az ismeretek bővítését és az üdülést szolgálták.

Az I. A. oszt. tanulói április 27-én Gál István dr. és Pfléger Mihály tanárok vezetésével vonultak ki a budai hegyekre a tavaszi növények megismerése céljából, május 25-én pedig a «hírös várost», Kecskemétet és Bugacpusztát tekintették meg Gál István dr., Magyar László dr. és Pfléger Mihály tanárok felügyelete alatt.

Az I. B. oszt. tanulói május 29-én Magyarkúton voltak Hardi István, Hegyi Ferenc dr. és Ongrádi József dr. tanárok kíséretével. Osztályfőnökük vezetésével többször voltak a Piarista Diákszövetség svábhegyi játszóterén és egyszer a hűvösvölgyi nagyréten.

Az I. C. oszt. tanulói szeptember 18-án Para Imre dr. tanár kíséretében a Gellérthegyen térképoltvasási gyakorlatot végeztek. Május 30-án az Állatkertet tekintették meg osztályfőnökük vezetésével, június 22-én pedig osztálykirándulást rendeztek Visegrádra.

A II. A. oszt. tanulói Kanszky Márton dr. és Jochs József tanárok kíséretében április 9-én a Háziipari és népművészeti kiállítást nézték meg. Kanszky Márton dr. és Meskó Lajos tanárok kíséretében április 26-án az erdő tavaszi életének megfigyelésére a Hűvösvölgybe rendeztek kirándulást ; május 18-án pedig az Állatkertet nézték meg. Május 27-én egésznapos kiránduláson volt az osztály Visegrádon Meskó Lajos, Szita Imre, Hardi István tanárok és P. Floryan József igazgató úr kíséretében. Többször voltak tanári vezetéssel a Diákszövetség svábhegyi telkén játékdélutánon.

A II. B. oszt. tanulói Papp László dr. osztályfőnök és Egyed András gyakorló tanárjelölt kíséretében május 30-án Magyararkútra rendeztek kirándulást. Tanári vezetés mellett az őszi és tavaszi hónapokban többször játékdélutánon voltak a Piarista Diákszövetség svábhegyi játszóterén, január és február hónapban pedig ugyanott a korcsolyapályán élvezték a tél örömeit.

A III. A. oszt. tanulói Mihálok Béla és Pfléger Mihály tanárok vezetésével november 11-én Aquincumot és a környékét járták be és tanulmányozták a régi római emlékeket. Április 24-én a Piarista Diákszövetség játszóterére, 29-én pedig a Nemzetközi Vásár megtekintésére vitte el őket az osztályfőnök. Május 27-én és 28-án kétnapos társasgépkocsi utazással kapcsolatban Jochs József és Mihálok Béla tanárok vezetésével a Dunántúl nevezetes helyeit járták be Komárom—Győr—Pannonhalma—Zirc—Veszprém—Balatonkenese—Székesfehérvár útvonalon. A Dunántúl természeti szépségei, sok-sok művészeti emléke, valamint a Balaton pompás vizében a fürdés és a csónakázás felejthetetlen élményként él tovább a tanulók lelkében.

A III. B. oszt. tanulói május 30—31-én három tanár, Oláh Imre, Gál István dr. és az osztályfőnök kíséretében a következő útvonalon tettek két-napos kirándulást : Tata, Komárom, Győr, Pannonhalma, Zirc, Veszprém, Székesfehérvár-repülőtér és a város, Budapest.

A IV. A. oszt. Megyer József és Pfléger Mihály tanárok vezetésével szeptember 20-án a Hármashatárhegyre rándult ki ; november 16-án Megyer József és Gál István dr. vezetésével Aquincumot nézte meg ; március 6-án Megyer József osztályfőnök kísérte el az osztályt a Múcsarnok kiállítására és április 5-én a Mezőgazdasági kiállításra. Az osztály május 9—11-én háromnapos úton járta be a Dunántúlt Megyer József és Pfléger Mihály kíséretében. Utolsó kirándulásuk célja az esztergomi ásatások és műkincsek megtekintése volt. Ezt a kirándulást május 25-én rendezték. Vezetőtanárok Megyer József osztályfőnök és Szita Imre tanár voltak.

A IV. B. oszt. tanulói október 3-án Kiss József és Teller József tanárok kíséretében megtekintették a főtí templomot. December 1-én a Nemzetközi Karitászi Kiállítást és a Bazilikát nézték meg Kiss József és Teller József dr. tanárok kíséretében. Április 3-án Gál István dr. és Teller Ferenc dr. vezetésével megszemlélték a Mezőgazdasági kiállítást. Április 23-án a városmajori és pasaréti templom művészi szépségeit tanulmányozták Kiss József és Teller

József dr. vezetésével. Május 27-én Kiss József tanár vezetésével fölkeresték a Szentföldi Múzeumot. Május 30-án pedig Pfléger Mihály és Teller József dr. tanárok vezetésével a budai hegyekbe rándultak ki.

Az V. A. oszt. tanulói Kanszky Márton dr. és Kiss József tanárok vezetésével április 3-án megtekintették a Tenyészállatvásárt, május 8-án a Mezőgazdasági Múzeumot. Május 18-án osztálykirándulást rendeztek Esztergomba, Dragos Károly és Kiss József tanárok felügyeletével, május 24-én Kanszky Márton dr. és Kiss József tanárok irányításával az Állatkertet tanulmányozták.

Az V. B. oszt. tanulói december 1-én az aquincumi ásatásokat és a múzeumot tekintették meg Megyer József és Bozi Ferenc tanárok kíséretében. December 18-án Megyer József felügyeletével a herendi gyár jubiláris kiállítását nézték meg. Február 5-én a Károlyi-palota képtárát tekintették meg Megyer József és Faludi Béla tanárok kíséretében. Április 3-án Bozi Ferenc osztályfőnök kíséretében a Mezőgazdasági Kiállítást nézték meg. Május 8—10-én Biró Imre asszisztens és Bozi Ferenc osztályfőnök felügyeletével háromnapos kiránduláson vettek részt, amelynek állomásai a következők: Győr—Hédervár—Mosonmagyaróvár—Lébény—Nagycenk—Sopron—Fertőrákos—Kőszeg—Ják—Szombathely—Pápa—Zirc—Pannonhalma—Budapest. Kanszky Márton dr. és Bozi Ferenc tanárok vezetésével május 18-án az Állatkertet, május 25-én a Mezőgazdasági Múzeumot tekintették meg, május 31-én Vác nevezetességeit keresték fel.

A VI. A. oszt. tanulói február 9-én művészettörténeti kirándulást rendeztek a Fővárosi Képtárba, Megyer József tanár vezetésével, május 9-én pedig Para Imre dr. tanár az Állatkertet mutatta be a tanulóknak.

A VI. B. oszt. tanulói szeptember 16-án a Hadtörténeti Múzeumot tekintették meg Bozi Ferenc tanár vezetésével, április 3-án a mezőgazdasági kiállítást tanulmányozták Senye István tanár felügyelete mellett, május 28—29—30-án pedig osztálykirándulást rendeztek a következő útvonalon: Budapest—Sopron—Kőszeg—Szombathely—Herend—Budapest. A kirándulás vezetője Senye István osztályfőnök volt.

A VII. A. oszt. tanulói osztályfőnökük, Pogor Ödön dr. tanár vezetésével a következő tanulmányi kirándulásokon vettek részt. Szeptember 13-án a Piarista Múzeumot tanulmányozták, október 18-án a Szentföldi Múzeumot tekintették meg, október 21-én Bozi Ferenc tanár a Hadtörténeti Múzeumot mutatta be a tanulóknak, április 3-án a mezőgazdasági kiállítást, május 3-án pedig a Budapesti Nemzetközi Vásárt tekintették meg osztályfőnökük felügyeletével. Május 29—30—31-én Pogor Ödön tanár vezetésével rendezték meg az osztálykirándulást a következő útvonalon: Budapest—Székesfehérvár—Veszprém—Herend—Pápa—Sopron—Győr—Komárom—Tata—Budapest.

A VII. B. oszt. tanulói Bozi Ferenc és Faludi Béla tanárok irányításával október 21-én a Hadtörténeti Múzeumot tanulmányozták, április 3-án a Mezőgazdasági kiállítást tekintették meg Agárdy Gyula és Pogor Ödön dr. tanárok vezetésével, április 30-án a Nemzetközi Vásárra rendeztek kirándulást Agárdy Gyula és Pogor Ödön dr. tanárok kíséretében, május 27-én Zebegényben voltak osztálykiránduláson, Faludi Béla osztályfőnökükkel, május 30-án

tanulmányi kirándulást rendeztek a Szépművészeti Múzeum, az Egyiptomi Múzeum és a grafikai kiállítás megtekintésére.

13. Hivatalos látogatások. Dr. Jászai Rezső tanügyi főtanácsos, budapesti kerületi katolikus főigazgató, mint a Katolikus Középiskolai Főhatóság képviselője január hó 9. és 16. között látogatta meg iskolánkat. Ezen idő alatt valamennyi osztályban és valamennyi tanárnál megfordult s tüzetesen megvizsgálta az iskolai igazgatás ügymenetét is. Látogatása eredményéről a január 16-án tartott katolikus főigazgatói értekezleten számolt be az iskolai élet minden parányi mozzanatára kiterjeszkedő részletességgel.

Az államhatalom részére biztosított felügyeleti jog gyakorlásában az idén az a jelentős változás történt, hogy eddigi főigazgatónk, dr. Pintér Jenő húszévi igazgatás után nyugalomba vonult. Távozását őszinte sajnálattal fogadtuk, mert hosszú főigazgatósága alatt talpig férfinak, izig-vérig pedagógusnak, mindenki iránt jóakaró fölöttes hatóságnak és iskolánk őszinte barátjának bizonyította magát. Az elvesztése fölött érzett sajnálatunkat csak az a gondolat enyhíti, hogy távozásával amennyit veszít az iskola, annyit nyer a tudomány. Mert Pintér Jenő nem az az ember, aki pihenni tudna ; ő a hivatalos nyugalmat úgy értelmezi, hogy most már azt az időt is a tudománynak szentelheti, amit eddig az iskolai ügyek intézése elvont tőle. Őszinte nagyrabecsülésünk és tiszteletünk nyugalomába is elkíséri.

Ha Pintér Jenőben első sorban a tudomány kiváló képviselőjét, a magyar irodalomtörténet második Toldy Ferencét látta és ünnepelte a világ, utódjában, vitéz Fraknóy Józsefben viszont mindenekelőtt a gyakorlat emberét kell látnunk. Mint tanár és mint központi szolgálatra beosztott igazgató mindig az élettől való eleven kapcsolatokat kereste. Mozgékony egyénisége és eleven szellem rengeteg emberrel hozta összeköttetésbe és sok megbecsülést szerzett számára. Mint pedagógus is a léleknek lélekre való hatását mindig eléje helyezte az elméletnek. Ezért érthető, hogy főigazgatói működése elé minden oldalról várakozással tekintenek az érdekelt körök.

Iskolánkban az állami felügyeletet az új főigazgató is, miként már elődje, iskolánk egykori kiváló tanítványa, Kerékgyártó Árpád tanügyi főtanácsos útján gyakorolta. A főtanácsos úr április 29-én, május 1-én, 3-án, 10-én, 14-én, 15-én, 20—22-én végezte hivatalos látogatásait s tapasztalatairól a május 22-én tartott főigazgatói értekezleten számolt be.

Az új középiskolai igazgatásról szóló 1935 : VI. t.-c. értelmében az egyes tárgyak tanításának ellenőrzésére kiküldött tanulmányi felügyelők is több ízben meglátogatták iskolánkat. Nevezetesen többször megfordult nálunk Barkász Lajos és Novobátczy Károly ; az előbbi a rajz, az utóbbi pedig a természettan tanítását vizsgálta felül. Látogatásukról mindketten hivatalos jegyzőkönyvet vettek fel, melyet az érdekelt tanárokon kívül az igazgató is aláírt.

14. A szülői házzal való érintkezés. Az iskolai nevelő munka sikerének elengedhetetlen feltétele, hogy azt a szülői házzal teljes odaadással támogassa. Hiszen mindkettőnek ugyanaz a célja : a gyermek testének és lelkének kiművelése és felvértezése azokkal az erkölcsi, szellemi és fizikai kellékekkel,

melyek nélkül nem állhatja meg helyét az élet harcában. A két tényezőnek tehát tökéletes harmóniában kell együttműködni. Ennek az együttműködésnek biztosítására és hatályosabbá tételére első sorban a fogadó órák szolgáltak. Örömmel kell megállapítanunk, hogy fogadó óráink ebben az évben is nagy látogatottságnak örvendtek. Egyes tanároknál és egyes időszakokban annyira megtorlódott a látogatások száma, hogy a néhány évvel ezelőtt bevezetett jegyrendszer ellenére sem tudott mindenki a rendelkezésre álló egy óra keretében az illető tanár elé jutni s így akárhányszor a tízpercekbe, sőt hébe-hóba a következő órába is belenyúltak a fogadások. Még nagyobb torlódás elkerülése céljából az idén fenntartottuk azt a rendet, hogy a sok osztályban tanító tanárok kéthetenként felváltva más és más osztályokba járó tanulók szüleit fogadták. Ilyen módon iparkodtunk biztosítani, hogy a fogadó órák a félévi, illetve évvégi bizonyítvány iránti érdeklődésen túl a tanulók jellemének s erkölcsi és szellemi fejlődésének megbeszélésére is lehetőséget nyújtsanak.

A fogadó órák mellett másik fontos eszköz az iskola és a szülői ház kapcsolatának élénkítésére és bensőségebbé tételére az ú. n. szülői értekezletek tartása. Iskolánk igyekezett ezt a lehetőséget is kiaknázni. Az elmúlt iskolai év folyamán összesen három értekezletet tartottunk. Az elsőt az igazgató beszélte meg az I. osztályú tanulók szüleivel a gimnázium részéről támasztható követeléseket, a másodikon dr. Papp László ismertette a hazaszeretetre való nevelés családi alkalmait és indításait, a harmadikon pedig Megyer József szolt nagy érdeklődés mellett a serdülő ifjúság olvasmányairól. Értekezleteink mindig nagy keresletnek örvendtek; az érdekelt szülők szinte hiánytalanul megjelentek rajtuk és tanulni vágyó lélekkel hallgatták végig az előadásokat.

15. Egészségi állapot. A tanári testület egészségi állapota általában kiegészítő volt. Súlyosabb eset csak egy fordult elő: Senye Istvánnak kötőhártyagyulladás és enyhébb lefolyású mellhártyagyulladás miatt mindjárt az iskolai év megkezdése után az új Szent János-kórházba kellett vonulnia huzamosabbnak ígérkező orvosi kezelés céljából. A kezelés teljes három hónapot vett igénybe s így kartársunk csak közvetlenül karácsony előtt térhetett vissza közénk. De még utána is egy jó hónapot kellett pihennie, úgy, hogy csak a második félévben állhatott be ismét a munkába. Huzamos távollét miatt kénytelenek voltunk óráit szétosztani s az első félévre új órarendet léptetni életbe. Ettől az egy esettől eltekintve azonban a tanári kar egészségi állapota a szokatlanul szigorú tél ellenére egészen kifogástalan volt; még apró meghűlések és influenzák is csak szórványosan fordultak elő.

Az ifjúság egészségi állapota nagy egészében szintén kifogástalannak mondható. A szokatlanul hideg téli és koratavaszi hónapokban meglehetősen nagy számmal fordultak ugyan elő ragályos betegségek, főleg vörheny, de sohasem olyan mértékben, hogy miattuk az iskolát akár csak egy napra is be kellett volna zárni. A február 19—24-ig tartó kényszerszünetet nem egészségi okokból, hanem a fűtőanyag szűkössége miatt kellett elrendelni.

Tanulóink egészségi állapotára általában mindig különös gondot fordítottunk. Dr. Uhl Gyula, valamikor maga is az iskola növendéke, mindkét

félévben gondosan megvizsgálta az egyes osztályokat s vizsgálata eredményeként megállapította, hogy tanulóink testi fejlettsége általában jó, ápoltsága kifogástalan. A szemvizsgálat során sem trachomát, sem trachomára gyanús kötőhártyamegbetegedést nem talált. Fülbetegséget is csak kivételesen észlelt. A fogakat, főleg a felső osztályosoknál jól ápoltaknak találta ; a tüdő-, mellkas- és szívvizsgálatnál — természetesen a tornamenetek kivételével — semmi kóros elváltozást nem észlelt. Hogy ezen, aránylag kedvező egészségi állapot ellenére a mulasztott órák száma, főleg az alsóosztályosoknál mégis nagy, annak okát nem annyira a valóságos megbetegedések nagy számában, mint inkább a szülők általában megokolt, de néha talán túlzott óvatosságában kell keresnünk. Ebben az óvatosságban az idén nem kis szerepe volt a szokatlanul kemény télnek és a fűtési nehézségeknek.

A testnevelési órákat a téli hónapokban a két tornacsarnokban, ősszel és tavasszal pedig, amennyire az időjárás megengedte, az udvaron tartottuk. Tanulóink kedvvel művelték a sport különböző nemeit, erről a sportkör beszédes adatai beszámolnak. A szünetek előtt fél- és egésznapos kirándulások rendezésével a tanári kar több tagja működött közre az iskolai testnevelés céljainak minél teljesebb mértékben való elérésében. Ebben a tekintetben az idén is igen jól szolgálatot tett svábhegyi sporttelepünk, melyet a Budapesti Piarista Diákszövetség vezetősége bocsátott nagylelkűen az iskola rendelkezésére s melyet a piarista rend a mult évben nagy befektetéssel rendezett és megfelelő épületekkel látott el. Mivel a telek aránylag könnyen megközelíthető s nagy kiterjedésével és változatos felszínével kicsinyeknek és nagyoknak egyaránt alkalmas játszótérül kínálkozik, osztályaink igen gyakran keresték fel egy-egy szabad délutánra vagy akárcsak egy-egy labdamérkőzés lejátszására. Ebben az évben már mint téli sportpálya is igen jó szolgálatokat tett. Cserkészeink egyik, itt tartott téli hadi játékát a rádió is közvetítette. Ezért az iskola nem lehet eléggé hálás a Diákszövetségnek, amiért tetemes áldozattal megszerezte számára ezt a nagyértékű területet.

Bármily kifogástalan volt azonban az ifjúság egészségi állapota, a halandóság adóját ebben az évben is meg kellett fizetnie iskolánknak : Baldermann Ádám Ottó VII. oszt. tanulónk hosszú és kínos szenvedés után elhunyt. Éppen az új élet fakadásának ünnepén, karácsony napján szolgáltatta el körünkben a Gondviselés kifürkészhetetlen végzése. A megboldogult az V. osztály kivételével, melyet a pécsi katonai iskolában végzett, egész középiskolai pályáját nálunk futotta meg s kifogástalan magaviseletével és becsületes igyekezetével nemcsak társainak, hanem tanárainak megbecsülését is kivívta. Temetésekor fájó részvétünk és mélyen lesújtott szülei iránti őszinte együttérzésünk kísérte. Emlékét sokáig és szeretettel őrizük.

16. Jutalmazások. A) *Alapítványok.* A Balázs Endre-féle 50.000 pengős alapítvány egész évi kamataiból (1494-48 P) 200—200 P-t Pelsöczy Béla VII. B., Andreska Antal VI. B., Szentgyörgyvölgyi Ervin VI. B., Greszl Rezső VI. A., Östör Loránd V. B., Hanzmann Lipót V. A. és Rajki Ottó V. A. osztályú tanulóknak, a fennmaradó 94-48 P-t pedig egyszeri segélyként Kelemen László IV. A. osztályú tanulóknak ítélte oda a tanári kar.

A szántói Körösy Pál László-alapítvány 8.60 P kamatát Friedrich Alajos VIII. A. osztályú tanuló kapta.

A néhai dr. hámosi Biró Pálné, született Weiss Mária-jutalomalapítvány 153.14 P kamatát Knebel Alfréd VIII. B. osztályú tanuló nyerte el.

A Bartos József nevére tett gr. Károlyi Imre-alapítvány 54.33 P kamatát Erdélyi István VI. B. osztályú tanulónak ítélte oda a tanári kar.

A Szölgyémy János nevére tett Éber Antal-féle alapítvány 267 P kamatát Sárközi Rezső VIII. A. osztályú tanuló kapta.

A néhai Zerkowitz Oszkár emlékére tett alapítvány 71.68 P kamatát Balla Béla VIII. A. osztályú tanulónak juttatta a tanári testület.

A Dragos Károly-alapítvány 27.46 P kamatát Gerencsér János VIII. B. osztályú tanuló nyerte el.

A Zimmermann György-alapítvány 150 P-re kiegészített kamatát Janits Károly VII. B. osztályú tanuló kapta.

A Lóky Béla-alapítvány 27.46 P kamatát Egervári Ottó V. A. osztályú tanulónak ítélte oda a tanári kar.

A Mátrai János-jutalomalapítvány kamataiból Eskulits Emil III. B. osztályú tanuló 30 P-t, Schandl László II. A. osztályú tanuló pedig 30.23 P-t kapott.

A Hervég Géza és neje-jutalomalapítvány. Hervég Géza, iskolánk egykori tanítványa végrendeletében 18 (tizennyolc) drb Pesti Első Hazai Takarékpénztár-részvényt hagyott katolikus vallási és nevelési célokra. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium a hercegprímás úr Öminenciájának meghallgatása után a részvényekből 16 (tizenhat) darabot iskolánkunk engedett át jutalomdíjalapítvány létesítése céljából. Annakidején az alapítólevelet el is készítettük, mivel azonban az alapítvány álladékát kitevő részvényeket csak a folyó iskolai évben kaptuk meg, az alapítvány hozadéka (318.40 P) csak most kerül először kiosztásra. A tanári kar az alapító szándékának megfelelően ez évben a felszaporodott összeg megosztása mellett döntött s úgy határozott, hogy Horváth Sándor VIII. B. osztályú tanuló 118.40 P-t, Szórádi Tibor VI. A. osztályú tanuló 100 P-t, Szira Béla IV. A. és Várdai Ferenc IV. osztályú tanuló pedig 50—50 P-t kapjon belőle.

Horthy Miklós-ösztöndíjat élveztek következő tanulóink : Mészáros László VIII. B., Fridrich Alajos VIII. A. és Kovács László VII. A. osztályú tanulók.

B) *Jutalmak.* A Budapesti Piarista Diákszövetség könyvjutalmát Balla Béla és Párkányi Ottó érettségizett tanulók kapták, mint akik 8 éven át példás viseletet és jeles előmenetelt tanusítottak.

Pénzjutalomban részesültek következő derék tanulóink : Tóth Árpád VIII. A. osztályú tanuló 30 P-t, Hank János VI. A. és Balla László V. A. oszt. tanulók 25—25 P-t, Mázsár Gyula V. A., Dolák Lajos V. B., Weinzierl Oszkár IV. B. osztályú tanulók 20—20 P-t, Kondor Vilmos II. B., Fedor Zoltán I. B. osztályú tanulók 15—15 P-t, Vörös Ferenc I. B. osztályú tanuló 17 P-t kaptak

A pénzbeli jutalmazásokhoz hozzájárultak : Virágh Gyuláné úrnő, Fellegi Ödön úr, a harmincötéves találkozó, a Pesti Első Hazai Takarékpénztár Egyesület és több névtelen. Nagylelkű adományukért fogadják ezúton is az iskola hálás köszönetét.

A rendfőnök úr adományából egy-egy pl. Frideczky : A barokk Róma

szentje c. munkát kapott : Kuncze Lajos VIII. B., Varga György VIII. A., Rajki István VII. B., vitéz Vassányi Béla VII. A., Erdélyi István VI. B., Deseöffy Aurél VI. A., Dolák Lajos V. B., Weber Sándor V. A. osztályú tanulók, egy-egy pl. Pirrotti Szent Pompilius-életrajzot : Barlanghy Iván IV. B., Mambriny Ödön IV. A., Knebel Jenő III. B., Belányi Tamás III. A., Kozma György II. B., Kaliszky Sándor II. A., Barsai János I. C., Titsch Endre I. B. és Sándor György I. A. osztályú tanulók.

III. ISKOLAI HATÓSÁGOK.

Gimnáziumunk fenntartója : a Magyar Kegyestanáítórend. A Magyar Kegyestanáítórend főnöke : **Sebes Ferenc dr.**, az országgyűlés felsőházának tagja, a Kat. Tanügyi Tanács középiskolai osztályának elnöke. Az intézet a Katolikus Középiskolai Főhatóság igazgatása alatt áll, melynek elnöke : **Serédi Jusztinán** bíboros-hercegprímás, esztergomi érsek.

Az intézet főigazgatója : **Jászai Rezső dr.**, tanügyi főtanácsos, budapesti kerületi katolikus középiskolai főigazgató.

Hitoktatási érseki főbiztos : **Bárdos István dr.**

A m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter : **Hóman Dálint dr.**, aki iskolánk, mint autonóm kat. középiskola felett az állami felügyeleti jogot a budapesti tankerületi kir. főigazgató útján gyakorolja.

A budapesti tankerület királyi főigazgatója : **vitéz Fraknóczy József.**

IV. A TANÁRI TESTÜLET MŰKÖDÉSI KÖRE.

a) Igazgató :

Balányi György dr., kegyestanáítórendi áldozópap. Szaktárgyai : történelem és földrajz. Tanította a történelmet a VI. A., VIII. A. és a földrajzot a VII. A. és VII. B. oszt.-ban heti 8 órában. Tanári éveinek száma : 30, ennél az intézetnél 24.

b) A tanári testület nyugalmazott tagja :

Holló Károly világi rendes tanár. Szolgálati éveinek száma : 36.

c) Iskolaorvos :

Uhl Gyula dr.

d) A rendes órarend keretén kívül tanító vallástanárok :

Bikár Radivoj, tanította a gör. kel. vallású tanulókat.

Losonezi Lajos, tanította a ref. vallású tanulókat.

Mórocz Sándor, tanította az ev. vallású tanulókat.

Rosenfeld Jenő dr., tanította az izr. vallású tanulókat.

Ruttkay Miklós dr., tanította a gör. kat. vallású tanulókat.

e) A rendkívüli tárgyak tanárai :

Bisztriczky Tibor, okl. hegedűművész és okl. zenetanár, tanította a hegedűt.

Faludi Déla, rendes tanár, tanította a műéneket.

Huber István, rendes tanár, tanította a rendkívüli rajzot és vezette a művészeti rajzgyakorlatokat.

Kiss József, rendes tanár, tanította a gyorsírást.

Pogor Ödön dr., rendes tanár, tanította a zenét.

Stefánszky Szilárd, rendes testnevelési tanár, tanította a vívást.

Szilágyi Géza, helyettes testnevelési tanár, tanította a vívást.

Tajthy Kálmán dr., rendes testnevelési tanár, tanította a vívást.

1) **Altisztek :**

Csontos Károly és Rab Pál.

V. A TANÁROK HITÉLETI, IRODALMI ÉS TÁRSADALMI MŰKÖDÉSE.

a) Hitéleti működése.

Bozl Ferenc, rendes tanár, több helyütt és több alkalommal gyóntatott és prédikált.

Dragos Károly, rendes tanár, a kőbányai Szent Erzsébet szürke nővéreinek rendes gyóntatója.

Éder-Szászy László dr., rendes hittanár, a Kat. Hittanárok és Hitoktatók Országos Egyesületének választmányi tagja, az Unio Cleri pro missionibus papi missziós egyesület Esztergom főegyházmezei tanácsának tanácsosa, jegyzője és ellenőre, az Actio Catholica hitbuzgalmi és erkölcsvédelmi szakosztályának tanácsosa, a középiskolai fiúkongregációk központi tanácsának tanácsosa; alkalmi beszédek, hitbuzgalmi előadásokat tartott; több fővárosi iskola hittanvizsgálatán elnökölt; több helyen és több alkalommal végzett az iskolán kívül lelkipásztori munkát.

Faludi Béla, rendes tanár, havonként gyóntatott Dunakeszin.

Hegyi Ferenc, rendes tanár, lelkipásztori munkában többször kisegített.

Kanszky Márton dr., rendes tanár, vasárnaponként a Pongrác-úti templomban pasztorált.

Kiss József, rendes tanár, több helyütt és több alkalommal gyóntatott.

Meskó Lajos, rendes tanár, több helyütt és több alkalommal gyóntatott.

Miháلكó Béla, rendes tanár, lelkigyakorlatot vezetett a veszprémi kegyes-tanítórendi rendházban, lelkigyakorlatos beszédet mondott az állatorvosi főiskolásoknak, kisegítésképpen különböző templomokban misézett, gyóntatott és szentbeszédet mondott.

Obmacht Nándor, rendes hittanár, több helyen és több alkalommal végzett az iskolán kívül lelkipásztori munkát.

Oláh Imre, rendes tanár, Kistarcsán a telepi iskola-kápolnában és a toloncházban gyakran misézett és prédikált.

Ongrádi József dr., rendes tanár, több helyen misézett és gyóntatott.

Papp László dr., rendes tanár, több helyütt és több alkalommal gyóntatott, végezte a plébániai miséket és egyéb lelkipásztori munkát.

Para Imre dr., rendes tanár, az Angolkisasszonyok templomában a

vasár- és ünnepnap i tizórai szentmisét mondotta az egész tanév folyamán, több helyen és több alkalommal gyóntatott.

Pogor Ödön dr., rendes tanár, a Szentcsalád plébániatemplomban triduumot tartott. A kőbányai plébániatemplomban a szilveszteresti szentbeszédet mondotta. Leikigyakorlatokat tartott az Egyetemi gimn. tanulói, a ciszt. r.-gimnázium ifjúsága számára, a Szentcsalád plébániatemplomban külön a férfiak és külön a nők részére, a Szent Kereszt plébániatemplom hívei, az OTI és MABI, a MFTRt., DGT és IBUSz tisztviselői részére, valamint a Kúntutcai kórház betegeinek. A magdolnavárosi egyházközség tagjai részére 13 apologetikus előadást tartott, ugyancsak előadást tartott a Szent Mihály egyházközség kultúrházában. A hajléktalanok menhelyén két előadást tartott, többször misézett és prédikált a kistarcsai plébánián. Májusi szentbeszédet mondott a Szikla-templomban. A volt trencsényi cs. és kir., valamint a m. kir. honvéd gy. e. emlékűnnepén beszédet mondott stb.

Senye István, rendes tanár, az Új Szent János kórházban ismételtén beszélt és gyóntatott.

Szita Imre, rendes tanár, leikigyakorlatos szentbeszédet mondott az állatorvostanhallgatóknak, több helyen és több alkalommal mondott szentbeszédet és végzett lekipásztori munkát.

Szűcs János, rendes tanár, több helyütt misézett és gyóntatott.

Vékey Károly, rendes tanár, több ízben végzett lekipásztori munkát.

Wagner Lajos, rendes tanár, a Salvator-tanítónőképző végzett növendékei kongregációjának prézese ; ugyanezen képzőben a növendékek gyóntatója. Ugyanitt többször tartott előadást. Vidéken prédikált és esketett.

b) Irodalmi és társadalmi működés.

Balanyi György dr., a gimnázium és a rendi tanárképző igazgatója, rendi gyakorló-tanárjelöltek pedagógiai vezetője, rendfőnöki tanácsos, a kegyes-tanítórend történetírója, tanügyi főtanácsos, egyetemi c. ny. rk. tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező, a Szent István Akadémia rendes tagja, második osztályának titkára, a kecskeméti Katona József Társaság tiszteleti, a szegedi Dugonics Társaság rendes tagja, a Katolikus Középkolai Tanáregyesület másodelnöke, az Országos Középkolai Tanáregyesület budapesti elnöke, a Magyar Történelmi Társulat és a Budapesti Piarista Diákszövetség választmányi, a kecskeméti Piarista Diákegyesület és a váci Piarista Diákszövetség tiszteleti tagja, az Actio Catholica kulturális szakosztályának tanácsosa és a Katolikus Tanügyi Tanács ülnöke. Résztvett a katolikus Utasítások előkészítő munkálataiban ; cikkeket, tanulmányokat és könyvismertetéseket írt a Regnumba, a Katolikus Szemlébe, a Századokba, a Piarista Öregdiákba, a Magyar Középkolába, a Katolikus Nők Folyóiratába ; előadott a Magyar Tudományos Akadémiában, az Egyesült Ker. Nemzeti Liga II. ker. osztályában, a Budapesti Piarista Diákszövetség októberi vacsoráján, a kecskeméti líceumi előadások során, a Katolikus Leányok Országos Szövetségében, beszédet mondott a budapesti katolikus tanári kör esztergomi vándorgyűlésén és a Váci Piarista Diákszövetség közgyűlésén. Több iskolai és kápolnai beszédet mondott.

A tanári testület rendes tagjai:

Sorszám	A tanár neve	Rendi vagy világi	Képesítése	Alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított	Heti óraszám	Jegyzet
					általában	rendi az intézetnél			
1	Agárdy Gyula	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	22	9	Mennyiségtan V. A. 3, VII. A. 3, VII. B. 3 Természettan VII. A. 4, VII. B. 4	17	A fizikai szertár óre
2	Balogh Ferenc	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	8	6	Mennyiségtan VIII. A. 2, VIII. B. 2 Természettan VIII. A. 4, VIII. B. 4	12	Igazgatóhelyettes, tan- díjkezelő, a fizikai gy- akorlatok vezetője
3	Bozi Ferenc	Rendi	Latin Történelem	Rendes tanár	10	5	Latin V. B. 4 Történelem V. B. 3, VI. B. 3, VII. A. 3, VII. B. 3	16	Az V. B. oszt. főnöke, a tanári könyvtár óre, cserkészrajpa- rancsnok, hitszónok
4	Dragos Károly	Rendi	Latin Görög	Rendes tanár	28	21	Vallástan II. B. 2 Latin V. A. 4 Görög V. A., B. 4, VII. A., B. 5	15	Az V. A. oszt. főnöke.
5	Éder-Szászy László dr. ...	Rendi	Hittudomány	Rendes hittanár	18	15	Vallástan I—VIII. A. 2—2	16	A vallásos egyesületek vezetője, hitszónok
6	Faludi Béla	Rendi	Latin Német	Rendes tanár	10	4	Latin VII. B. 5 Német VI. A. 3, VII. A. 2, VII. B. 2, VIII. B. 2 Ének I. A. 2, III. A. 1, III. B. 1	18	A VII. B. oszt. főnöke, az énekkar vezetője, hitszónok
7	Friedreich Endre dr. ...	Rendi	Latin Görög	Rendes tanár	41	32	Történelem III. A. 3, III. B. 3	6	—
8	Gál István dr.	Rendi	Latin Történelem	Rendes tanár	2	1	Magyar I. A. 5 Latin I. A. 5 Történelem IV. A. 3, IV., B. 3 Osztályfőnöki óra I. A. 1.	17	Az I. A. oszt. főnöke, értekezleti jegyző, hit- szónok
9	Hardi István	Rendi	Latin Francia	Rendes tanár	4	4	Latin VIII. B. 5 Francia V. A., B. 4, VIII. A., B. 5 Ének I. B. 2	16	A VIII. B. oszt. főnöke, cserkészrajparancsnok, hitszónok
10	Hegyi Ferenc dr.	Rendi	Magyar Német	Rendes tanár	2	1	Német III. A. 4	4	—
11	Huber István	Világi	Rajz	Rendes tanár	21	21	Rajz I—IV. A., B. 2—2, I. C. 2 Rendkív. rajz V—VIII. A., B. 2	20	A rajzszertár óre, a művészeti rajzgyakorlatok vezetője
12	Jochs József... ..	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	15	7	Mennyiségtan III. A. 3, III. B. 3, VI. A. 3, VI. B. 3 Természettan III. A. 2, III. B. 2	16	Cserkészparancsnok, hitszónok
13	Kanszky Márton dr.	Rendi	Term.-rajz Földrajz	Rendes tanár	25	9	Természetrajz II. A. 2, V. A. 5, V. B. 5 Földrajz II. A. 4 Égészségtan VII. A. 2, VII. B. 2	20	A földrajzi szertár óre
14	Kiss József... ..	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	16	15	Vallástan IV. B. 2 Magyar IV. B. 3, V. A. 3 Gyorsírás IV. A. 2, IV. B. 2 Szépírás I. A. 1, I. B. 1, I. C. 1	15	A Maywald J. gyorsírókör vezetője, az ifj. könyv- tár óre
15	Magyar László dr.	Rendi	Latin Német	Rendes tanár	2	2	Latin III. B. 4 Német III. B. 4, IV. A. 4, V. A. 3, VIII. A. 2	17	A III. B. oszt. főnöke, hitszónok
16	Megyer József	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	16	10	Magyar IV. A. 3, V. B. 3, VI. A. 3, VIII. A. 3 Latin I. IV. A. 4	16	A IV. A. oszt. főnöke, az ifj. könyvtár óre

17	Meskó Lajos	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	4	2
18	Miháلكó Béla	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	20	3
19	Ohmacht Nándor	Rendi	Hittudomány	Rendes hittanár	25	10
20	Oláh Imre	Rendi	Történelem Földrajz	Rendes tanár	5	1
21	Ongrádi József dr.	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	5	1
22	Papp László dr.	Rendi	Latin Történelem	Rendes tanár	4	2
23	Para Imre dr.	Rendi	Term.-rajz Földrajz	Rendes tanár	34	16
24	Pfléger Mihály	Rendi	Term.-rajz Földrajz	Rendes tanár	14	2
25	Pogor Ödön dr.	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	30	12
26	Senye István	Rendi	Latin Francia	Rendes tanár	3	3
27	Stefánszky Szilárd	Világi	Testnevelés	Rendes testnev. tanár	20	20
28	Szilágyi Géza	Világi	Testnevelés	Helyettes testnev. tanár	5	4
29	Szita Imre... ..	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	6	3
30	Szűcs János	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	24	1
31	Tajthy Kálmán dr.	Világi	Testnevelés	Rendes testnev. tanár	11	11
32	Teller József dr.	Rendi	Latin Német	Rendes tanár	14	7
33	Vékey Károly	Rendi	Latin Görög	Rendes tanár	26	14
34	Wagner Lajos	Rendi	Latin Görög	Rendes tanár	34	14

Magyar I. C. 5, II. A. 5, III. B. 4 Latin II. A. 5	19	A II. A. oszt. főnöke, hítségző
Vallástan III. B. 2 Magyar III. A. 4, VII. B. 3 Latin III. A. 4	13	A III. A. oszt. főnöke, a Vörösmarty Onk.-kör vezetője, hítségző
Vallástan I. B. 2, I. C. 2, V. B. 2, VI. B. 2, VIII. B. 2	10	Hítségző
Földrajz I. B. 3	3	—
Magyar I. B. 5, VI. B. 3 Latin I. B. 5 Osztályfőnöki óra I. B. 1	14	Az I. B. oszt. főnöke, kiegészítő az ig. irodában. értékezteti jegyző, hítségző
Magyar II. B. 5 Latin II. B. 5 Történelem V. A. 3, VIII. B. 3 Ének II. B. 2	18	A II. B. oszt. főnöke, történelmi szertár óre, cserkészrajparancsnok, hítségző
Természetrajz I. C. 2, II. B. 2, VI. A. 3, VI. B. 3 Földrajz I. C. 3, II. B. 4 Osztályfőnöki óra I. C. 1	18	Az I. C. oszt. főnöke, a a természetrajzszertár óre
Természetrajz I. A. 2, I. B. 2 Földrajz I. A. 3, III. A. 2, III. B. 2 Egészségtan IV. A. 1, IV. B. 1	19	—
Vallástan VII. B. 2 Magyar VII. A. 3, VIII. B. 3 Latin VII. A. 5 Ének I. C. 2, II. A. 2	17	A VII. A. oszt. főnöke, a zenekar vezetője, hit- szőség
Latin VI. B. 5 Francia VI. A., B. 6, VII. A., B. 5	16	A VI. B. oszt. főnöke, cserkészrajparancsnok, hítségző
Torna I. B. 4, IV. B. 3, V. B. 3, VI. B. 3, VII. B. 3, VIII. B. 3	19	A Sportkör vezetője, a tornaszertár óre
Torna I. C. 4, II. A. 4, II. B. 4, III. A. 3, III. B. 3	18	A Sportkör vezetője
Mennyiségtan II. A. 5, II. B. 5, IV. A. 3, IV. B. 3, V. B. 3	19	Hítségző
Mennyiségtan I. A. 4, I. B. 4, I. C. 4	12	—
Torna I. A. 4, IV. A. 3, V. A. 3, VI. A. 3, VII. A. 3, VIII. A. 3	19	A Sportkör vezetője
Latin IV. B. 4 Német IV. B. 4, V. B. 3, VI. B. 3	14	A IV. B. oszt. főnöke, a Segítő Egyesület ve- zetője
Latin I. C. 5, VI. A. 5 Görög VI. A., B. 6	16	A 1. A. oszt. főnöke
Latin VIII. A. 5 Görög VIII. A., B. 5 Filozófia VIII. A. 2, VIII. B. 2	14	A VIII. A. oszt. főnöke, a filológiai szertár óre

Sorszám	A tanár neve	I. A	I. B	I. C	II. A	II. B	III. A	III. B
1	Balanyi György dr.							
2	Agárdy Gyula							
3	Balogh Ferenc							
4	Bozi Ferenc							
5	Dragos Károly					vall. 2		
6	Éder-Szászy László dr.	vall. 2			val. 2		vall. 2	
7	Faludi Béla	ének 2					ének 1	ének 1
8	Friedreich Endre dr.						tört. 3	tört. 3
9	Gál István dr.	magy. 5, lat. 5 olónoki 1						
10	Hardi István		ének 2					
11	Hegyi Ferenc dr.						ném. 4	
12	Huber István	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2
13	Jochs József						mat. 3 fiz. 2	mat. 3 fiz. 2
14	Kanszky Márton dr.				földr. 4 termr. 2			
15	Kiss József	szépir. 1	szépir. 1	szépir. 1				
16	Magyar László dr.							lat. 4 ném. 4
17	Megyer József							
18	Meskó Lajos	magy. 5			magy. 5 lat. 5			magy. 4
19	Miháلكó Béla						magy. 4 lat. 4	vall. 2
20	Ohmacht Nándor		vall. 2	vall. 2				
21	Oláh Imre		földr. 3					
22	Ongrádi József dr.		magy. 5, lat. 5 olónoki 1					
23	Papp László dr.					magy. 5, lat. 5 ének 2		
24	Para Imre dr.			földr. 3, termr. 2, o. -olónoki 1		földr. 4 termr. 2		
25	Pfléger Mihály	földr. 3 termr. 2	termr. 2				földr. 2	földr. 2
26	Pogor Ödön dr.			ének 2	ének 2			
27	Senye István							
28	Stefánszky Szitárd		torna 4					
29	Szilágyi Géza			torna 4	torna 4	torna 4	torna 3	torna 3
30	Szita Imre				mat. 5	mat. 5		
31	Szűcs János	mat. 4	mat. 4	mat. 4				
32	Tajthy Kálmán dr.	torna 4						
33	Teller József dr.							
34	Vékey Károly			lat. 5				
35	Wagner Lajos							

felosztás.

IV. A	IV. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	Órák száma
				tört. 3		földr. 1 mat. 3 fiz. 4	földr. 1 mat. 3 fiz. 4	tört. 3		8
		mat. 3								17
								mat. 2 fiz. 4	mat. 2 fiz. 4	12
			lat. 4 tört. 3		tört. 3	tört. 3	tört. 3			16
		lat. 4								15
		görög 4				görög 5				15
vall. 2		vall. 2		vall. 2		vall. 2		vall. 2		16
				ném. 3		ém. 2	lat. 5 ném. 2		ném. 2	18
										6
tört. 3	tört. 3									17
		francia 4						lat. 5 francia 5		16
										4
rajz 2	rajz 2	r e n d k i v ü l l i r a j z 2								20
				mat. 3	mat. 3					16
		termr. 5	termr. 5			egészség- tan 2*	egészség- tan 2*	egészség- tan 2**	egészség- tan 2**	20
gyorsir. 2	vall. 2 magy. 3 gyorsir. 2	magy. 3								15
ném. 4		ném. 3						német 2		17
magy. 3 lat. 4			magy. 3	magy. 3				magy. 3		16
										19
							magy. 3			13
			vall. 2		vall. 2				vall. 2	10
										3
					magy. 3					14
		tört. 3							tört. 3	18
				termr. 3	term. 3					18
termr. 3 egészs. 1	termr. 3 egészs. 1									19
						magy. 3 lat. 5	vall. 2		magy. 3	17
					lat. 5					16
				francia 6		francia 5				16
	torna 3		torna 3		torna 3		torna 3		torna 3	19
										18
mat. 3	mat. 8		mat. 3							19
										12
torna 3		torna 3		torna 3		torna 3		torna 3		19
	lat. 4 ném. 4		ném. 3		német 3					14
				lat. 5						16
				görög 6						16
								lat. 5, fil. 2	filoz. 2	14
								görög 5		14

* Február 1-től.

** Január 31-ig.

Bisztriczai Bisztriczky Tibor, rendkívüli tanár, okl. hegedűművész, áll. kép. hegedűtanár önálló hangversenyeket adott Budapesten és Olaszország több városában. A sajtó mindenütt a legnagyobb elismerés hangján írt Bisztriczky művészetéről. Olaszországi hangverseny útja alkalmából XII. Pius pápa Őszentsége magánkihallgatáson fogadta.

Bozi Ferenc, rendes tanár, a budapesti belvárosi körzet cserkészparancsnoksági összejövételén beszédet mondott Mátyás királyról, méltatta március 15-ikét és megemlékezett a Kormányzó úr húszéves jubileumáról.

Dragos Károly, rendes tanár, a budapesti m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közgazdaságtudományi karán a lengyel nyelv előadója.

Faludi Béla, rendes tanár, cikkeket írt az Énekszó és a Magyar Kórus számára. Énekkarával háromszor szerepelt a Zeneakadémián, ebből kétszer a mikrofon előtt. Résztvett a «Nagykarácsony Éccakája» és a «Zöld farsang» egy-egy népi játéknak megrendezésében.

Friedreich Endre dr., rendes tanár, görög nyelvi tanulmányi felügyelő, a Szent István Akadémiának és a Magyar Paedagógiai Társaságnak rendes, a Kat. Tanáregyesületnek, a Budapesti Piarista Diákszövetségnek és a Magyar Történelmi Társulatnak választmányi tagja.

Hegyi Ferenc dr., rendes tanár, gazdasági szaktanári oklevelet szerzett a m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen.

Huber István, rendes tanár, festőművész, emléklapos címz. százados, a Magyar Képzőművészek Egyesületének tagja. Kiállított a Múcsarnokban. A világháborúban mint tartalékos tiszt a következő kitüntetésekert nyerte: a III. oszt. hadiékítményes katonai érdemkeresztet, az ezüst és bronz Signum Laudist, mindhármát a kardokkal, a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmet három sávval.

Joehs József, rendes tanár, a Magyar Cserkészszövetség Országos Intézőbizottságának, az Országos Cserkészfegyelmi Biróságnak és az I. cserkészkerület Intézőbizottságának tagja, a kecskeméti cserkészkerület tb. elnöke. Gyakorlati kiképző előadásokat tartott a IV. cserkészkerület őrvezetői tanfolyamán.

Kanszky Márton dr., rendes tanár, az Országos Polgári Iskolai Tanárvizsgáló Bizottság tagja, az Oktatófilmek Országos Biráló Bizottságának és a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium Oktatófilm-Kirendeltségének pedagógiai szakértője, a Magyar Földrajzi Társaság, a Szegedi Egyetem Barátai Egyesülete természettudományi szakosztályának választmányi, a szegedi Alföldkutató Bizottság földrajzi szakosztályának és a Magyar Ifjúsági Irodalmi Társaságnak rendes tagja, az «Ifjúság és Élet» szerkesztőbizottságának, valamint az irtézeti cserkészcsapat szervezőbizottságának tagja. A VKM Oktatófilm-Kirendeltség számára készített filmszenárium-bírálatokat és szillabusokat. A «Földrajzi Zsebkönyv» számára «Rutének, huculok, gorálok» címmel cikket írt. A liceumok I. és II. osztálya számára tankönyvet szerkesztett Kádár László dr.-ral. A Kritikai könyvismertetései a Katolikus Szemle, a Földrajzi Közlemények, a Földgömb című folyóiratban jelentek meg.

Kiss József, rendes tanár, az Országos M. Kir. Gazdasági Szaktanár-

vizsgáló Bizottság és a Budapesti Gyorsírás-, Szépírás- és Gépírástanítókat Vizsgáló Állami Bizottság tagja a gyorsírási szakon, a Magyar Gyorsírók és a Gyorsírás Barátai Budai Egyesületének társelnöke, a Kispesti Gyorsírók Egyesületének örökös tiszteletbeli tagja, a Gyakorló Gyorsírók Társaságának választmányi tagja, a Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége elméleti és történeti szakosztályának delegált tagja, a Deutsche Stenografenschaft levelező tagja, a Magyar Gyorsíró Szemle főszerkesztője és A Magyar Gyorsíró Szemle Könyvtárának szerkesztője. Előadást tartott a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetsége Szent Zita köri V. vezetőképző tanfolyamán A magyar lélek megnyilatkozása filmen, színművészetben címmel. Előadást írt a Szociális Testvérek előadói csoportja részére A mozi, mint a szórakozás eszköze címmel. Cikkeket írt a Magyar Gyorsíró Szemlébe.

Meskó Lajos, rendes tanár, a Budapesti Piarista Diákszövetség ifjúsági csoportjának előadott a nyelvhelyességről, cikket írt a Katolikus Szemlébe, a készülő magyar miscskönyv-fordításban és a Magyar Értelmező Szótárban segédkezett.

Mihálikó Béla, rendes tanár, cserkészosztályvezető, a kecskeméti cserkészkerület tb. ügyv. elnöke, a Cserkészszövetség Országos Intézőbizottságának rendes tagja, a budapesti cserkészkerület Intézőbizottságának megbízott tagja. A Váci Piarista Diákszövetség választmányi tagja. A Zeneakadémián népi játékok előadásának rendezésében és betanításában résztvett.

Ohmaecht Nándor, rendes hittanár, a Budapesti Piarista Diákszövetségnek és a Váci Piarista Diákszövetségnek választmányi tagja.

Oláh Imre, rendes tanár, gazdasági szaktanári oklevelet szerzett a m. kir. József Nádor Műszaki- és Gazdaságtudományi Egyetemen.

Papp László dr., rendes tanár, a Katolikus Történészek Munkaközösségének tagja, a Váci Piarista Diákszövetség választmányi tagja. Előadott a Váci Piarista Diákszövetség januári összejövetelén, beszédet mondott a Hősök vasárnapján, a belvárosi cserkészkerület táborozásán. Cikkeket írt a Szociális Testvérek vezetőképző tanfolyama számára.

Para Imre dr., rendes tanár az Orsz. Polgári Iskolai Tanárvizsgáló Bizottság tagja, a Budapesti Tanári Kör természettudományi szakosztályának választmányi tagja, az Orsz. Közművelődési Szövetség rendezésében előadásokat tartott a földrajz és a természetrajz tárgyköréből.

Pogor Üdön dr., rendes tanár, a veszprémi püspöki szentszék tanácsosa, az Americana Urbana korporációjának örökös lelkésze.

Szilágyi Géza, helyettes testnevelési tanár, az Országos Testnevelési Tanáregyesület választmányi tagja.

Tajthy Kálmán dr., rendes testnevelési tanár, az Országos Testnevelési Tanáregyesület választmányi tagja, a Hungária Hockey Club elnöke, a Kisok jég- és vívószakosztályának vezetője.

Vékey Károly, rendes tanár, a budapesti m. kir. tanárképzőintézet megbízásából a latin nyelv és irodalom tanításának módszertanát adta elő. A szegedi Dugonics-társaság rendes, a budapesti katolikus tanári kör választmányi tagja.

Wagner Lajos, rendes tanár, tanulmányi felügyelő, az orsz. középiskolai versenybizottság tagja.

VI. TANÍTÁS ANYAGA.

Az oktatás munkáját a m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 1926. évi 38.804. V. sz. és 1935. évi 3000. eln. számú rendeletével életbe léptetett Tanterv és a vonatkozó módosító rendeletek értelmében végeztük. Az V., VI., VII. és VIII. osztályos tanulók választhattak a görög nyelv és francia nyelv között.

VII. TANKÖNYVEK AZ 1939—40. ISKOLAI ÉVBEN.

Imakönyv a katolikus tanulók részére minden osztályban *Schütz-Sík*: Imádságos könyv.

I. osztály. *Róm. kat. nagyobb katekizmus.* — *Alszeghy-Sík-Techert*: Magyar nyelvtan. — *Alszeghy-Brisits-Sík*: Magyar olvasókönyv. — *Jámbor-Kemenes*: Latin nyelvtan. — *Jirka*: Latin olvasókönyv. — *Karl-Temesy*: A magyar föld és népe. — *Cholnoky*: Földrajzi iskolai atlasz. — *Greguss-Karl*: A magyar lakóház és tájéka. — *Gidró-Holenda*: Mennyiségtan.

II. osztály. *Pokorny*: Az Ószövetség története. — *Alszeghy-Sík-Techert*: Magyar nyelvtan. — *Alszeghy-Sík-Brisits*: Magyar irodalmi olvasókönyv. — *Jámbor-Kemenes*: Latin nyelvtan. — *Jirka*: Latin olvasókönyv. — *Karl-Temesy*: A világrészek leíró földrajza. — *Cholnoky*: Földrajzi iskolai atlasz. — *Greguss-Karl*: A magyar tájak élete. — *Gidró-Holenda*: Mennyiségtan.

III. osztály. *Pokorny*: Az Újszövetség története. — *Alszeghy-Sík-Techert*: Magyar nyelvtan. — *Tordai-Magasi*: Magyar olvasókönyv. — *Reibner*: Latin nyelvtan. — *Jirka*: Latin olvasókönyv. — *Bitter-Puhr*: Német nyelvkönyv. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. III—V. — *Balogh*: Magyarország történelme. — *Barthos-Kurucz*: Magyar tört. atlasz. — *Karl-Vargha*: Földrajz. — *Cholnoky*: Földrajzi iskolai atlasz. — *Óveges*: Kis fizika. — *Borosay-Holenda*: Mennyiségtan. — *Biró*: Műalkotások könyve.

IV. osztály. *Pokorny*: Róm. kat. szertartástan. — *Tordai-Somogyi-Sulyok*: Magyar irodalmi olvasókönyv. — *Nagy J. Béla*: Magyar nyelvtan. — *Arany-Lehr*: Toldi. — *Reibner*: Latin nyelvtan. — *Jirka*: Latin olvasókönyv. — *Bitter-Puhr*: Német nyelvkönyv. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. III—V. — *Marczell-Szegedi*: Az antik világ és a keresztény Európa története. — *Barthos-Kurucz*: Tört. atlasz. — *Bodrossy-Hoffer*: Ásványtan. — *Borosay-Holenda-Korányi*: Mennyiségtan. — *Kiss*: Egységes gyorsírás. — *Melly-Párdányi-Mohai*: Egészségtan IV. o. — *Biró*: Műalkotások könyve.

V. osztály. *Schütz*: Kat. Hittan. — *Tordai-Somogyi-Sulyok*: Magyar irodalmi olvasókönyv. — *Nagy J. Béla*: Magyar nyelvi olvasókönyv. — *Vézner*: Lírai szemelv. — *Márkus*: Szemelv. Livius műveiből. — *Kemenes-Jámbor*: Római régiségtan. — *Maywald*: Görög nyelvtan. — *Maywald-Jirka*: Görög olv. — *Bitter-Puhr*: Német nyelvkönyv. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. III—V. — *Birkás*: Francia nyelvkönyv. — *Marczell-Szegedi*: A közép- és újkor tört. — *Barthos-Kurucz*: Tört. atlasz. II. — *Greguss-Karl*: Élok világa. — *Borossay-Holenda-Korányi*: Mennyiségtan.

VI. osztály. *Schütz*: Kat. erkölcstan. — *Bartha-Tordai*: Poetika. — *Reibner*: Cicero válogatott besz. — *Reibner*: Szemelv. Sallustiusból. — *Kerényi*: Szemelv. Vergilius Aen. I—V. — *Jámbor-Kemenes*: Római régiségek. — *Maywald*: Görög nyelvtan. — *Maywald-Jirka*: Görög olv. — *Marót-Wagner*: Homeros Odysseiája. — *Bitter-Teveli*: Német nyelv. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. VI—VIII. — *Birkás*: Francia nyelvkönyv. — *Marczell-Szolomájer-Miskolczy*: Világtört. — *Barthos-Kurucz*: Történelmi atlasz. — *Karl-Méhes*: Állattan. — *Suták-Hatvani-Lóky*: Mennyiségtan. — *Lóky*: Négyjegyű logaritmuskönyv.

VII. osztály. *Schütz*: Kat. egyháztörténet. — *Prónai-Sík-Alszeghy*: Magyar irodalomtörténet és olvasókönyv. — *Szinnyei*: A magyar nyelv. — *Reibner*: Cicero de signis. — *Reibner*: Szem. Plinius leveleiből. — *Kerényi*: Szem. Vergilius Aeneis. VI—XII. — *Jámbor-Kemenes*: Római régiségek. — *Maywald*: Görög nyelvtan. — *Marót-Wagner*: Homeros Iliasa. — *Gerecs-Mészáros*: Görög lírai szemelvények. — *Sophokles*. — *Bitter-Teveli*: Német irod. tört. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. VI—VIII. — *Heinrich*: Schiller: Wilh. Tell. — *Marczell-Szolomájer-Miskolczy*: Világtört. — *Barthos-Kurucz*: Tört. atlasz. — *Karl*: Földrajz. — *Nagy-(Fehér-Szekeres)*: Kisérl. fizika. — *Suták-Hatvani-Lóky*: Mennyiségtan. — *Lóky*: Négyjegyű logaritmuskönyv. — *Melly-Párdányi*: Egészségtan.

VIII. osztály. *Schütz*: Keresztény kat. hitvédelem. — *Prónai-Sík-Alszeghy*: Magyar irod. tört. és olvasókönyv. — *Vézner*: Szem. Horatius műveiből. — *Reibner*: Szem. Tacitus Annaleseiből. — *Jámbor-Kemenes*: Római régiségek. — *Maywald*: Görög nyelvtan. — *Kerényi*: Platon és Arisztoteles. — *Bitter-Teveli*: Német irod. tört. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. VI—VIII. — *Balanyi-Jászai*: Magyarország története. — *Barthos-Kurucz*: Magyar tört. atlasz. — *Nagy-(Fehér-Szekeres)*: Fizika. — *Suták-Hatvani-Lóky*: Mennyiségtan. — *Lóky*: Négyjegyű logaritmus. — *Kornis*: A pszichológia és logika elemei. — *Melly-Párdányi*: Egészségtan.

VIII. SZERTÁRAK ÉS KÖNYVTÁRAK.

1. **Filozófiai szertár.** Gyarapodás vétel útján : a szaglás szerve 1·20 P, a hallás szerve 0·75 P, összesen : 1·95 P értékben.

2. **Történelmi szertár.** Gyarapodása ajándék útján 4 db fénykép, vétel útján 5 db Barthos-Kurucz-féle történelmi térkép, 8 db szentföldi kép, 1 bélyegző és festékpárna. Összesen : 197·20 P.

3. **Földrajzi szertár.** Ezévi beszerzés : Magyarország általános térképe 2 db, Észak-Amerika térképe 2 db, Dél-Amerika térképe 2 db, Alpok térképe 1 db. Összesen : 172 P értékben.

4. **Természettani szertár.** Új taneszközökre, segédeszközökre és szármokra 491·24 P-t, taneszközök javítására 109·50 P-t használati anyagokra és kisebb felszerelési tárgyakra 74·16 P-t költöttünk. Összesen : 674·90 P.

5. **Természetrajzi szertár.** Szemléltető faliképek és biológiai képek beszerzésére 91·98 P-t, fertőtlenítésre 27·20 P-t, apróbb kiadások fedezésére 20 P-t, összesen : 139·18 P-t költöttünk.

6. **Rajzszertár.** Mintarajzokhoz szükséges falitáblákra 16 P-t, bélyegzőre 9 P-t, nagy térformák részére szükséges szekrényre 63 P-t költöttünk. Összesen : 88 P.

7. **Az énekszertár.** gyarapodása : 41 kottatartó mappára 14·76 P-t, Motetta-füzetek és egyebek kötésére 11·40 P-t, az Énekszó és a Magyar Kórus előfizetésére 13·50 P-t, a 120—40 db. Bárdos : Ave maris stella, Kodály : Pange lingua, Claude le Jeune : Elmúlik minden, Monteverdi : Hajnal, Halmos : Napmise, H. S. Motetta-füzet, Viadana : Örvendező zsoltár és Victoria : Ave Maria szólamlapra 67·44 P-t költöttünk. Összesen : 107·10 P.

8. **Zeneszertár.** Az iskolai év folyamán a zenekar számára beszereztük : Bihari—Lavotta: Díszpalotás, Doppler : Ilka, Erkel : Bánk bán, Dohnányi : Ruralia Hungarica, Kodály : Intermezzo a Hári János c. operából című zenekari műveket. A régi kottatárunk számára új szólamokat szereztünk be. A zenekarra fordított összesen : 130 P-t.

9. **A tornaszertár gyarapodása:** A tornateremlinoleum burkolásának és a bőrhuzatos szerek javítására 27·60 P, csónakjavításra 140 P, 4 db fútballing 22 P, mentőszekrény felszerelése 26 P, 18 db fogas 5·20 P, 1 db futball labda, 2 db kézilabda, 1 db kosárlabda és 5 db kézi bőrlabda 82·50 P. 10 db győzelmi oklevél rámozása 36·20 P, 1 db ping-pong asztal 12·50 P, 1 db bélyegzőpárna 1·80 P, 1 db ugrónád 3 P, 2 db hibaháromszögelő állvány deszkalapja 4 P, 1 db labdaszivattyú 4·50 P, 1 db 500-as és 1 db 200-as villanykörte 11·84 P. Összesen : 377·14 P értékben.

10. **A tanári könyvtár gyarapodása :** a) Vétel útján 137 mű 152 kötetben, 840·45 P értékben ; b) ajándékozás útján 22 mű 26 kötetben, 51·40 P értékben ; összesen 159 mű 178 kötetben, illetve füzetben, 891·85 P értékben. A hazai és külföldi folyóiratok száma : 53. Előfizetésre 470·42 P-t fordítottunk. Folyóiratok és könyvek bekötése : 199·40 P. A könyvtárra fordított összeg : 1510·27 P.

Könyvet ajándékoztak : A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr, a Magyar Tudományos Akadémia, Budapest Székesfőváros, Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatala, a Pázmány Péter Tudományegyetem, br. Than Károly, Fluch András, Sulner László, Horusitzky Henrik, Meskó Lajos, özv. Thon Frigyesné, Krywald Ottó, Szekér István.

11. **Ifjúsági könyvtár.** Gyarapodás az idei tanévben vétel útján 111 mű 113 kötetben, 294·94 P értékben. 123 könyv bekötésére 128·80 P-t fordítottunk. Új cédulakatalógus készül. A szükséges tokok és a papíryanag ára 48 P, 1200 címke 1·60 P. Összesen 473·34 P.

Jakab Oszkár dr., m. kir. titkos tanácsos a Zászlónk 12 évfolyamát ajándékozta a könyvtárnak.

IX. IFJÚSÁGI EGYESÜLETEK MŰKÖDÉSE.

1. **Vallásos egyesületek.** Vezetőtanár : Édes-Szászy László dr. Intézetünk minden tanulója tagja volt a Hitterjesztés egyesületének.

A tagok nemcsak imádságaik, szentáldozásaik missziós célra való felajánlásával és alamizsnájukkal siettek azoknak segítségére, akik még «a halál és a sötétség árnyékában ülnek», hanem a gyűjtés által a missziós gondolatnak apostolaivá szegődve, a missziós gondolatot szüleik és hozzátartozóik körében is terjesztették és így azokat is belevonták a hitterjesztés magasztos munkájába.

A VI. A. osztály kezdeményezésére az idén bekapcsolódtunk a bennszülött papság neveltetésének támogatásába is. A magyarországi missziós központ közvetítésével a Szent Péter Apostol Művének céljaira 152 P-t juttattunk. A római missziós központ Codjoe Ferenc afrikai bennszülött papnövendéket jelölte ki számunkra, mint akinek neveltetéséhez intézetünk ifjúsága évenként a megajánlott 150 P-vel hozzá fog járulni. Pártfogoltunk az elminai (Nyugat-Afrika) Kis Szent Teréz szemináriumban tanul és 1946-ban szentelik pappá. Hozzánk intézett levele szerint 1919 aug. 2-án született Cape Coast-ban (Nyugat-Afrika, angol gyarmat) keresztény szülőktől. Kora gyermekségétől hivatást érzett bennszülött honfitársainak misszionálására. Alsóbbfokú tanulmányainak elvégzése után szíve vágyának engedve, jelentkezett és felvételt nyert a szeminárium növendékei közé. Fényképét megnagyítottuk és azon osztályokban, amelyek eltartásához hozzájárultak, kifüggesztettük.

A missziók anyagi támogatásához adományaikkal hozzájárultak : dr. T. F.-né, br. N. N.-né, Horánszky Emilia és L. J. úrnők.

A tagok közül pedig különösen a következők tűntek ki buzgóságukkal : Badics Tamás, Czipott Béla, Grónai Alfonz, Haggemacher Ottó, Kalotay

Egon, Köhler László, Lassu Gábor, Melczer Aladár, Mócsy András, Újhelyi György, Walla Ferenc és Wieland I. A., Csapody István, Dobrovolszky László, Duchon Miklós, Göttsche Ákos, Horánszky András, Náray Zsolt, Rottman István, Takács Pál, Varjassy-Langer Rudolf és Zsolnay Ágoston II. A., Bulányi Ágoston, Eckhart Ede, Haggemacher Róbert, Hódy János, Nagy József, Pleyer Walter és Wellisch Dénes III. A., Kalotay Ottó, Keller Pál, Mambriny Ödön, Morlin János, Rottman Elemér, Sibalszky Zoltán és Szentgyörgyvölgyi Zoltán IV. A., Balla László, Gaigne Jenő, Schaffler Ferenc, Totth Gedeon, Varga Miklós, Vitthalm József és Weber Sándor V. A., Boros Béni, Dezsőffy Aurél, Fülei-Szántó Endre, Greszl Rezső, Jónás Ernő, br. Kornfeld Tamás, Kump Egon, Mach Eduárd, Paulay Lajos, Ribiczey Gyula és Zajky Zoltán VI. A., Bősze György, Hunkár Dénes, Kürthy István, Tamás László és Vancsó Béla VII. A. és Csontos László, Kálazy Bódog, Morlin Ervin és Porgányi Péter VIII. A. osztályú tanulók. Legbuzgóbb a VI. A., legkevesebbé buzgó a II. A. osztály volt. Friedrich Alajos VIII. A. osztályú tanuló az idén is nagyszámú képeslapot ajánlott fel a missziók javára. — Bányai Lóránt, Jeszenszky Andor, Kass Imre, Laszlovszky Andor, Meixner Mihály, Szalay-Marzsó László I. B., Ács György, Beck Tamás és Zolnai Balázs I. C., Gyökér István, Kámán Sándor, Kozma György és Szinnyi Gábor II. B., Mészáros Pál, Regele Zoltán, Schuler Dezső és Ungváry Jenő III. B., Mogán Miklós, Saiz Iván, Szilágyi Lajos és Zakariás László IV. B., Blazsek Andor, Bingert Iván, Dolák Lajos, Fejér József és Mészner Sebestyén V. B., Bálint József, Fodor László, Szendrényi Tibor, Szentgyörgyvölgyi Ervin és Varga Emil VI. B., Donszky György, Magasrévy János, Vénusz Tibor és Vértessy Miklós VII. B. és Csillag Ferenc, Kiszély Gyula, Párkányi Ottó és Töttössy Aladár VIII. B. osztályú tanulók.

A Katolikus Missziók-at 50, a Kis Hitterjesztő-t 132 példányban járattuk, úgyhogy a folyóiratokra és sajtótermékekre fordított összeget is beleszámítva a gyűjtésbe, közel 950 P-vel járultunk hozzá a missziók anyagi támogatásához. A gyűjtött sztaniollemezt, bélyeget, parafadugót, szivarvéget, narancshéjat a Karmelita-rendház és a Jézus Szíve Népleányok útján juttattuk rendeltetési helyére.

Az isteni Misszionárius áldja meg a buzgólkodók munkáját azzal, hogy imádságaik, alamizsnáik nyomán a lelkek minél nagyobb számával gyarapodjék az Isten országa!

2. Vörösmarty-önképzőkör. Vezetőtanár: Mihálkó Béla. Az idei évben megindult a szakosztályok szervezése. Az irodalmi-művészeti szakosztályt a vezetőtanár, a történelmi, szociológiai és közgazdaságit dr. Balanyi György igazgató, a természettan-mennyiségtanít Agárdy Gyula tanár, a biológiai-kémiaiit dr. Kanszky Márton tanár vezették. A tagok száma 224 volt az V—VIII. osztály tanulói közül. Az önképzőkör vezető tisztikara az idén: Vezető tisztikar: Bonkáló Tamás VIII. B. o. t., ifjúsági elnök, Baross Miklós VII. A. o. t. és Magasrévy János VII. B. o. t. jegyzők, Takács Vilmos VIII. A. o. t. könyvtáros, Csillag Ferenc VIII. B. o. t. pénztáros és Szelecsényi Tibor VIII. A. o. t. ellenőr. Az irodalmi-művészeti szakosztály tisztikara: Takács Vilmos VIII. A. o. t. elnök, Pethő László VIII. B. o. t. és Szoltsányi György VIII.

A. o. t. titkárok. A történelmi, szociológiai és közgazdasági szakosztály elnöke Kálmán Dániel VIII. B. o. t. A természettan-mennyiségtan szakosztály tisztikara : Jesch Aladár VIII. A. o. t. elnök, Hunkár Dénes VII. A. és Tolnay Pál VII. B. o. t. titkárok.

Az irodalmi-művészeti szakosztály 8 gyűlést tartott 22 műsorszámmal. Az újabb magyar és külföldi világhíres írók ismertetése is szerepelt az egyébként is változatos műsoron. A zene művelésére is bőven került sor. A nyelvédelem különösebben is célja volt ennek a szakosztálynak, de a többi szakosztály is beállt a nyelvédelem szolgálatába. A legsikerültebb műsorszámok voltak : Szelecsényi Tibor VIII. A. o. t. : Babits Mihály, Détschy Mihály VIII. B. o. t. : Mann Tamás, Csillag Ferenc VIII. B. o. t. : Az összművészetről című tanulmányai ; a VIII. A. osztály szavalókórusa, Fülel-Szántó Endre VI. A. o. t. saját szerzeményű tréfás jelenete a nyelvrontók ellen, Fundák Lajos és Szentgyörgyvölgyi Ervin VI. B. o. t. szereplése Herczeg : Két ember a bányában c. drámai jelenetében ; Szoltsányi György VIII. A. o. t. zongorajátéka ; a VIII. osztályok zongoraötöse.

A történelmi-szociológiai-közgazdasági szakosztály a tagjaitól alapos felkészültséget és elmélyedést kívánt. Négy gyűlést tartott, amelyeken 10 magas színvonalú előadás került műsorra. A legsikerültebb műsorszámok voltak : Kuhl András VIII. B. o. t. : Magyarország népei a XI. században, Fülel-Szántó Endre VI. A. o. t. : Machiavelli, Kritzer Antal VII. B. o. t. : A történelmi materializmus, Hoepfner Sándor VIII. A. o. t. : Felsőolaszországi városok.

A természettan-mennyiségtani szakosztály mindjárt a megalakuláskor a nagy magyar természettudós, báró Eötvös Lóránt emlékének szentelt ülést. A kísérleti bemutatás és a vetítettképes előadás mint szemléltető eszközök szerepeltek az egyes műsorszámoknál. A legsikerültebb műsorszámok voltak : Petricskó Mihály VIII. B. o. t. : Eötvös kutatásai a kapillaritás terén, A kristályelektromosság, Horváth Béni VI. A. o. t. : A drágakövek, Magasrévy János VII. B. o. t. : Br. Eötvös Lóránt élete. Összesen 11 előadás szerepelt a műsoron.

«Hanák János élettudományi szakosztály» a magyar élettudomány úttörői közül, intézetünk egykori, korán elhunyt tanárának nevét azért választotta címéül, mert egyrészt a mult elismert magyar nagyságának akart tisztelettel adózni, másrészt pedig azért, mert Hanák Jánosnak egyéniségét, nagy természetszeretetét, élénk szellemét és pompás előadói készségét, mindennekfölött pedig fáradhatatlan, tudományos és kutató munkásságát akarta intézetünk ifjúságának példaképpül állítani. Ez a megjelölés egyúttal a szakosztály célkitűzését is magábfoglalja. A szakosztály ifjúsági elnöke : Vajda László VII. B. o. t. Összesen 4 gyűlésen 10 előadás és sok hozzászólás hangzott el, vetítéssel és bemutatásokkal. A szereplők közül kitűnt : Vajda László VII. B. o. t. Munkássága komoly természetkutatói készséget árult el. Több előadás kíséretében mutatta be több ezer darabból álló bogárgyűjteményének különlegességeit. Schödl Tamás V. B. o. t., aki a hidrobiológia mikroszkopikus világának részleteit már hosszabb idő óta tanulmányozta, a Ciliáták életét több előadásban nagy jártassággal ismertette. Róbert Emil V. B. o. t. a Dinoflagellaták életéről adott képet. Király Kálmán V. A. o. t. és Kubin

József V. A. o. t. tapasztalataik alapján egy-egy előadáson az akváriumok életét ismertette.

Az alakuló és megnyitó gyűlésen kívül együttes gyűlés volt még a Prohászka-díszgyűlés Prohászka Ottokár emlékének szentelve, továbbá a zárógyűlés. A Prohászka-díszgyűlésen Takács Vilmos és Kálmán Dániel tanulmányai, Balla Béla és Boros Ervin zeneszáma és Szabó Ede szavalata arattak nagy sikert.

A szavalóversenyen első helyezést nyertek sikeres szavalásukkal: Pethő László VIII. B., Fülei Szántó Endre VI. A. és Réti Gábor VIII. A. o. t. Második helyezettek: Baross Miklós VII. A., Szabó Ede VII. A., Szentgyörgyvölgyi Ervin VI. B. és Hübner Ede VIII. A. o. t. A szavalóversenyen összesen 13 tag szerepelt 25 szavallattal.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a szakosztályokra különülést az Önképzőkörben kifejleszti az úgynevezett szemináriumi rendszert. Először is élénkebb szellemi életet teremt. Többen jutnak vezetős szerephez, különböző megbízásokhoz, ami a felelősségérzetet növeli az illetőknél, több gondot és munkát is jelent az egyeseknek. A szakosztályhoz való tartozás és a nagy egésznek, az Önképzőkörnek a közös céljai terén való munkálkodás különleges összetartozást jelent, amelyben szintén nevelő érték rejlik. Az egyes szakosztályok tevékenysége jobban hozzájárul a tanulók érdeklődési köréhez s mindenki könnyebben megtalálhatja a maga megnyilatkozási formáit. A szakosztályok jobban kedveznek az egyes ismeretágakban az elmélyedő munkának, éppen azért szemináriumi ez a rendszer, mert a szakosztályt vezető szaktanárok jobban irányíthatják az egyesek tevékenységét, a foglalkozási ágakra, könyvekre is jobban felhívhatják a figyelmet.

A tanítási év elején a szaktanároktól 12 tárgykörből kitűzött 24 pályatételre összesen 46 dolgozat érkezett. Ezek eredményéről a tanárelnök a május hó 12-én tartott zárógyűlésen számolt be. A beérkezett pályamunkák bírálata a következő:

1. Vallástan. a) A bibliai történetek a Szépművészeti Múzeum képeiben. Dícséretet és jutalmat érdemel Kovács László VII. A. o. t. Fejlett műízlés és a művészettörténelem beható ismerete jellemzi. Szintén dícséretet és jutalmat érdemel Szentgyörgyvölgyi Ervin VI. B. o. t. nagy hozzáértéssel készített dolgozatáért, amelyben az egyes koroknak vallási felfogását is kiemelte a művészi ábrázolásban.

b) «Az egek hirdetik» (A világmindenségben Isten nyomain. Apologetikai tanulmány) Tolnay Pál VII. B. o. t. szép olvasottságról tanuskodik. Dolgozata érdekes és tanulságos. Jutalmat érdemel.

2. Magyar irodalom. a) Önéletrajzom. (III—IV. osztályosoknak.) Mambriny Ödön IV. A. o. t. élénk, hangulatos képet rajzol életéről. Jó megfigyelő és ügyes előadó. Jutalmat érdemel. A jutalomra rászolgál még élvezetes előadásáért Eckhart Ede III. A. o. t. Dícséretet érdemel még Langer Tamás IV. A., Oláh György III. A. és Hencz Iván III. A. o. t.

b) Kodolányi János. Paulay Lajos VI. A. o. t. munkája hozzáértéssel készült. Az íróról kialakított véleménye helytálló. Jutalmat érdemel.

3. Magyar történelem. a) Zrínyi nemzetnevelő gondolatai. Takács Vil-

mos VIII. A. o. t. sok szempontból vizsgálja az anyagot és ügyesen rendezi. Jutalomra érdemes. Fülei-Szántó Endre VI. A. o. t. nagy lelkesedéssel tárgyalja a tételt, csak nem tagolja átfogó szempontok szerint. Szintén jutalomra érdemes. Lengyel Sándor VIII. B. o. t. erősen a források hatása alatt áll, Zrínyi eredeti műveit behatóbban tanulmányozhatta volna, de mégis dícséretet érdemel.

b) Hunyadi János és Kapisztrán Szent János, mint az ország megmentői. (A pályatétel kitűzője, egy magát megnevezni nem akaró jótevő, a nyertes pályamunka jutalmazására 20 P-t ajánlott fel.) A nyertes Paulay Lajos VI. A. o. t. az eseményeket általában hiven ismerteti, de az 1456. év júl. 21-i és 22-i eseményeket nem részletezi eléggé. Magyarország kereszténységvédő szerepével kapcsolatban a külföldi közvélemény visszhangjára is nagyobb gondot fordíthatott volna. A jutalmazott pályamunkán kívül dícséretet érdemel még Zajky Zoltán VI. A. o. t. Sokat olvasott a tárgyahoz, de olvasmányait nem tudta szerves egészé összeforrasztani.

4. Világtörténelem. a) Oroszországgal való kapcsolataink ezeréves történelmünk folyamán. Szelecsényi Tibor VIII. A. o. t. nagy olvasottságról és előadói készségről tanuskodó dolgozata jutalmat érdemel.

b) A tengerszorosok (Boszporusz és Dardanellák) szerepének kérdése és jelentősége a keleti kérdés történetében. Dícséretet és jutalmat érdemel Ledniczky János VI. A. o. t. A kimerítő tárgyismeret mellett nagy erőssége egyenletességre és az anyag világos tagolására való törekvése. Külön érdeme még a folyamatos előadás is. Szintén gondos utánjárással készült munka Graham János VI. A. o. t.-é. Dolgozatában azonban vannak elnagyolt részek is. Jutalomra érdemes. Baross Miklós VII. A. o. t. ítéleteiben széles látókör mutatkozik, előadása gyakorlott stílusú vall. Dolgozata azonban csak sikerült vázlat. Dícséretet érdemel.

c) Poroszország a tiltsi békekötés után. Fellegi Ödön VII. A. o. t. dolgozata kimerítő munka. Átelmélkedett anyagát ügyesen önti formába. Jutalmat érdemel. Sulner László VII. A. o. t. pályázata inkább elmélkedés, mintsem történelmi dolgozat. Fáradságos munkájáért azonban megérdemli a dícséretet.

5. Földrajz. Földrajzi séta a budai hegyekben. A pályázó Tóth Tamás V. B. o. t. jutalmat érdemel. Nem feledkezik meg egyetlen földrajzi tényezőről sem, ismerteti a hegység állat- és gazdag növényvilágát. Részletesen ismerteti az egyes nevek etimológiáját is.

6. Latin nyelv. Tertullianus: Ad Scapulam c. röpiratának művészi magyar fordítása. Takács Vilmos VIII. A. o. t. fordítása zamatos. Kifejezései Tertullianus gondolatainak hűséges tolmácsai. Jutalomra méltó. Szelecsényi Tibor VIII. A. o. t. a tertullianusi nyelv nehézségeit érezte, de feladatát mégis szépen megoldotta világosan, érthetően foglalmazott fordításával s ezért jutalomra érdemes.

7. Német nyelv. Prohászka: Zinka halhatatlan c. elbeszélésének németre fordítása. A legjobb munka Détszy Mihály VIII. B. o. t.-é. Művészi fordítás németül gondolkodik és ír. Jutalomra érdemes. Jutalmat kapnak még: Tállyai Miklós VI. B., Fülei-Szántó Endre VI. A. és Varga Emil VI. B. o. t. Tállyai munkája gördülékeny, ügyes fordítás. Fülei-Szántó elsőrendű nyelv-

érzékről tanuskodik. Varga munkája néhány apróbb magyarosságtól eltekintve szép fordítás. Dícséretet érdemelnek: Farkas Tamás VI. A., Divald István VII. B. és Morlin Ervin VIII. A. o. t. Farkasnak határozott érzéke van a műfordítás iránt. Divald, egy-két stílusbeli hibájától eltekintve, nagy jártasságot mutat a német nyelvben. Morlin mintaszerű fordítást nyújt, csak egy-két hibája akad.

8. Francia nyelv. Prohászka: Zinka halhatatlan c. elbeszélésének franciára fordítása. Szép franciasággal fordították az eredeti mély és költői gondolatait Fabiny Tibor VI. A., Morlin Ervin VIII. A. és Baross Miklós VII. A. o. t. Dícséretet érdemel: Várady László VI. A. o. t. egyes részleteiben kifogástalan fordításáért, azonban helyenkint csak megközelíti az igazi értelmet.

9. Természetrájk. Biológiai megfigyelések az állatok köréből. Vajda László VII. B. o. t. ösztönös lelkesedéssel és fáradságot nem ismerő szorgalommal több ezer darabból álló igen gazdag anyagot gyűjtött. Munkálkodása elismerésre és jutalomra méltó. Schödl Tamás V. B. o. t. dolgozatának a szerkezete, az anyag tárgyalása a szerző odaadó érdeklődéséről, mikroszkópiái ügyességéről, valamint a tudományos kutatáshoz szükséges készségéről tanuskodik. Jutalomra és dícséretre érdemes. Róbert Emil V. B. o. t. tárgyszeretete, mikroszkópiái jártassága és olvasottsága miatt jutalomra érdemes. Chabada László V. B. o. t. dolgozatában nem annyira szakismeretre tör, hanem inkább a természet szépségeiben Isten nagyszerű megnyilatkozásait keresi és látja meg. Dícséretet érdemel.

10. Természettan. Hogyan repülnek az állatvilág repülői? Lengyel Sándor VIII. B. o. t. dolgozatában még legjobb a madarokról szóló rész. Az egyes állatok repülésénél érvényesülő fizikai elveket és törvényeket kellett volna ismertetnie és a rajzokon feltüntetnie. A szép kiállítású munka szerzője így is derekas feladatot végzett. Jutalmat érdemel. Mészáros György VII. A. o. t. majdnem kizáróan csak a madarak repülését tárgyalja, de olyan felkészültséggel és ügyes beosztással, hogy e miatt szintén jutalmat érdemel.

11. Mennyiségtan. A vektoralgebra és vektoranalízis elemei. Lengyel Sándor VIII. B. o. t. a forrásmunkák alapján helyes összefoglalást nyújt. A fejlődésről szóló rész inkább bölcselkedő eszmefuttatás. Stílusa sok helyen tudálékos. Jutalomra érdemes.

Népi játékok. Tanulóink Miháلكó Béla és Faludi Béla vezetésével bekapcsolódtak a népi játékmozgalomba s így intézetünknek díszes szerep jutott, mert a különböző alkalmakkor mindig híres darabokat adtak elő eredeti szöveggel s eredeti népénekekkel a közönség nagy tetszése közben. December 8-án a Zeneművészeti Főiskola nagytermében a «Nagykarácsony éccakája» műsorán a VIII. B. osztály válogatott tanulói egy eredeti székely népi játékkal, a Lővétei betlehemessel szerepeltek eredeti népviseletben. Az előadást a rádió is közvetítette. Az előadást dec. 30-án az Erdélyi Férfiak egyesülete javára megismételték. Ugyancsak közvetítette a rádió a másik előadást is, melyet febr. 3-án ugyancsak a Zeneművészeti Főiskolán a «Magyar anyák a finn gyermekekért» hölgybizottság felkérésére adtak elő a különböző osztályokból válogatott szereplők. Az előadásra került népi játék «A dúsgazdag vagy a szegény Lázár históriája» Gyergyóalfalun (Csík megye) szájon élő, de a ponyvanyomtatványokból ismeretes XVII. századból ránkmaradt szöveggel. Mind az

előbbi, mind ez az előadás is nagy feltűnést keltett és nagy tetszést aratott. Az előadást a «Dolgozó Nők» katolikus egyesülete javára a szereplők megisméltették. Ezeknek az előadásoknak a szereplői a következő tanulók voltak : Csontos László, Réti Gábor, Szabó Károly és Takács Vilmos VIII. A., Bonkáló Tamás, Csillag Ferenc, Faczinek Lóránt, Gerencsér János, Horváth Sándor, Hárskúti József, Láng János, Örvösy Gábor, Pethő László, Ruszák József, Tallér Imre, Tasnádi László, Triznya Mátyás, báró Ullmann György VIII. B., Szabó Ede, Sziklavári János és Szentpétery Miklós VII. A., Fülel-Szántó Endre, Szórádi Tibor VI. A., Kiss Zoltán VI. B., Kemény Dezső V. A., Dolák Lajos és Tóth Tamás V. B., Rezsőfi Ferenc IV. A., Binder Vilmos, Hunyár Csaba és Skodik Norbert III. A., Regős György I. B. osztályú tanulók.

3. Segítő Egyesület. Vezetőtanára : dr. Teller József. Az egyesület ezévi tisztikara a következő volt : Morlin Ervin VIII. A. o. t. elnök, Meller Péter VII. B. o. t. alelnök, Berencz János VIII. B. o. t. pénztáros, Faludy János VII. A. o. t. titkár, Szabó Ede VII. A. o. t. ellenőr, Balla Béla VIII. A. o. t. főkönyvtáros, Hejk Béla VII. B. o. t., Molnár György VI. A. o. t. és Tóth Tamás V. B. o. t. könyvtárosok, Balla László V. A. o. t. jegyző. A tagok száma : 454.

Az egyesület működése több irányban haladt.

Tevékenységének főtere a tankönyvsegélyezés volt. Az újabb könyv-vásárlással gyarapított készletből 148 szegénysorsú tanulót látott el tankönyvekkel (1062 drb) részben vagy egészen. A tankönyvekért használati díjat nem szedtünk, úgyhogy a segélyezésre szorult tanulók minden ellenszolgáltatás nélkül élvezhették az egyesület jótékonyágát.

Az egyesület jótévi :
 Morlin Ervinné úrnő 1 vég vásznat, a Weisz Márton-cég 12 pár cipőt, özv. Rutterschmidt Károlyné úrnő naponkint egy kenyeret, az Orsz. Tejszövetkezetéi Központ naponkint $1\frac{3}{4}$ l. tejet adományozott. Fogadják a nemeslelkű adakozók a segélyezett tanulóink és az intézet hálás köszönetét.

Az egyesület iparkodott az intézet tanulóinak minél nagyobb számát munkakörébe vonni, hogy ezáltal egyrészt főfeladatát, a segélyezést is hatékonyabban teljesíthesse, másrészt tagjainak szociális érzékét minél jobban kifejleszthesse. Ezért ebben az iskolaévben is megrendezte a szokásos karácsonyi kézügyességi kiállítást.

A kiállításon 74 tanuló szerepelt 344 kiállított tárggyal. Kiállításunk iránt, melyet december 25-én előkelő vendégek jelenlétében ünnepélylyel nyitottunk meg, a szülők és iskolánk barátai részéről nagy érdeklődés nyilvánult meg. A kiállított tárgyakat Balogh Ferenc, Huber István, Jochs József és Miháلكó Béla tanárokból álló bizottság bírálta meg. A bírálatok alapján a következő tanulók részesültek jutalomban :

I. Festés és rajz. Aranyérmet kapott : Meller Péter VII. B. és Molnár Péter V. B. o. tanuló. Ezüstérmet kapott : Hittrich János IV. B., Triznya Mátyás VIII. B., Sulner László VII. A. és Grigorievity György VIII. A. o. tanuló. Dícséretet kapott : Sándor László VI. B., Chabada László V. B., Fazakas Miklós VI. B., Kiszély Gyula VIII. B., Mankovits Antal II. A., Masznyik Iván II. B. és Schwachtye Ferenc III. A. o. tanuló.

II. *Szobrászat*. Ezüstérmeket kapott : Chabada László V. B. o. tanuló. Dícséretet kapott : Éhik Gyula VIII. o. tanuló.

III. *Fényképezés*. Aranyérmeket kapott : Tolnay Pál VII. B. o. t. és Hoepfner Sándor VIII. A. o. t. Ezüstérmeket kapott : Baross Miklós VII. A. o. t., Zilahy Aladár VIII. A. o. t., Csákány Rudolf V. B. o. t., Adler Rácz József V. B. o. t. Dícséretet kapott : Farkas Bálint IV. A. o. t., Divald István VII. B. o. t., Podruzsik Béla IV. B. o. t., Frank Adorján III. A. o. t., Fülei-Szántó Endre VI. A. o. t., Haranghy Péter IV. B. o. tanuló.

IV. *Iparművészet, játék*. Aranyérmeket kapott : Petricskó Mihály VIII. B. o. t. Ezüstérmeket kapott : Etele Ágoston IV. B. o. t., Rosemberszky György IV. B. o. t., Csintalan László III. B. o. t., Etele György VI. B. o. t., Trybek László V. A. o. t. Dícséretet kapott : Mankovits Antal II. A. o. t., Gerencsér János VIII. B. o. t., Titsch Sándor VII. A. o. t., Farkas László II. B. o. t., Faludy János VII. A. o. t., Berkes György IV. A. o. tanuló.

V. *Fizikai eszközök, rádió*. Dícséretet kapott : Wein Gedeon VII. B. o. t., Schandl Marián III. A. o. t., Haranghy Péter IV. B. o. tanuló.

VI. *Gyűjtemények*. Ezüstérmeket kapott : Somfalvy Endre I. A. o. t. Dícséretet kapott : Eckhardt Tibor II. A. o. t., Zakariás László IV. B. o. t., Szalay-Marzsó László I. B. o. t., Kaliszky Sándor II. A. o. t. és Wachtel Aurél I. B. o. tanuló.

4. **Cserkészzet**. A csapatszervező testület elnöke dr. Balanyi György igazgató. A szervezőtestület tagjai Kanszky Márton dr. a tanári kar, és Degré Miklós dr., a budapesti kir. ítélőtábla ny. elnöke, a szülők részéről. A csapat tb. parancsnokai Sík Sándor dr. és Bátor József dr. A csapat és rajainak vezetésében működtek az év folyamán : Jochs József, Mihálikó Béla, Bozi Ferenc, Hardi István, Ongrádi József dr., Papp László dr., Senye István és Szamek József dr. piarista tanárok, Andreánszky Jenő m. kir. honv. huszárszázados, ifj. Hajós Géza P. K. tisztviselő, vitéz Tóth-Urbán László dr., Fügedi Tamás, Halabuk László, Kőrösy László, Leimeter Ferenc, Macskásy Hugó, Saláta Kálmán, Straub Gyula és Székely András főisk. hallgatók, továbbá Benkő Andor, Galambos László, Halász József, Helyes László, Kolláti István, Kovács Mihály, Lengyel József, Meggyes János, Rozsály Ferenc, Scultéty Kálmán, Timár Gyula, Torontáli László piarista tanárjelöltek, a vezetőképző raj tagjai. Rajvezetők : Hunkár Dénes, Kritzer Antal, Mátray György, Nagy Albert és Szabó Károly. Őrsvezetők : Csík László, Fazakas Miklós, Péry Vilmos, Suján Zoltán, Háj József, Kemény Dezső, Major Tamás, Rév Endre, Mészner Sebestyén, Minár Gábor, Unger Mihály, Varga Miklós, Kump Egon, Paul Iván, Szórádi Tibor, Cholnoky Tamás, Tasner Pál, Mészáros László, Rajz József, Vidacs László.

A csapat létszáma : 155 cserkészfiú, 40 piarista tanárjelölt, a vezetőképző raj tagjai, 17 a csapatmunkában és 21 a M. Cs. Sz. központi irányításában és más cserkészszakmunkakörben működő vezető, összesen 233. (A Diákszövetségnek 2. ö. BKD. néven külön csapata van.)

a) A Degré Lajos- és Sztrilich Tamás-raj nyári táborát Hosszúhetény közelében, a hidasi völgyben rendezte. Kirándulásaikon bekalandozták a

Mecsek legszebb helyeit és megtekintették Pécsét. A Csapody-raj ladikokon evezett le Bajáig, majd az állótábort is meglátogatva, a Mecsekben rendezett gyalogos mozgótábort. A Vass Tibor-raj a visszacsatolt Felvidéken rendezett kerékpáros mozgótábort Eger—Kassa—Rozsnyó—Balassagyarmat—Érsekújvár—Komárom útvonalon, ahonnan őrsihajókon tért vissza Budapestre. A Rozgonyi-raj kajakokon evezett le Bajáig. Innen gyalogosan folytatta útját az állótábor érintésével Pécsre. Vonaton Szigetvárra, majd Nagykanizsára utaztak. Az út következő szakasza a göcsei gyalogtúra volt. Eközben megtekintették a lispei olajkutakat. Körmenden az időközben ideérkezett kajakokra szállva Győrbe, majd Komáromba eveztek. Vonaton Lévára utaztak, majd a Garamhoz mentek és visszaeveztek Budapestre. A vízen megtett útjuk kb. 900 km volt. A vezetőképző raj tagjai a nyár folyamán vezetőképző-táborokban vettek részt és ezzel megszerezték a rajtiszi, ill. csapattiszi képesítést.

A pünkösdi ünnepek alkalmával rendezett országos őrsvetői táborban 13 cserkészünk vett részt.

b) Évközi munka. A tanév elején újra megalakultak a rajok. Szept. 24-én csapatkirándulás keretében volt a fogadalomújtás. Ugyanekkor hadijátékot rendeztünk. A kiképzés a hetenkint tartott őrsi- és rajgyűléseken, valamint az általában kéthetenként rendezett kirándulásokon rendszeresen folyt. Résztvettünk az október folyamán rendezett légoltalmi gyakorlaton. November folyamán egyik rajunk résztvett a Vida Vilmos dr. cserkésztiszt vezetésével csapatunkban rendezett magyar-táncanfolyamon. December 6., 7. és 8-án rendeztük meg tábori beszámolóval kapcsolatos előadásunkat. Az év folyamán többször rendeztünk őrsvetői napot; ezeknek tárgya őrsvetőink gyakorlati kiképzése és a csapatszellem ápolása volt. Április 14-én volt a szeptemberben felvett jelöltek fogadalomtétele. Május 23-án őrsvetőink résztvettek a Ludovika-akadémia megtekintésére rendezett kiránduláson. Május 26-án egész csapatunk résztvett a budakeszi erdőben rendezett körzeti tábori napon.

Számos esetben vettek részt cserkészeink kivonulásokon, központi szolgálatban. A cserkészműhely mellett fejlődésnek indult a repülőmodellezés. Heti két délutánon, a fiúk által szabadon választott időben folyt a kis repülőgépek építése. 40 fiú nyert e téren kiképzést, 8-an az egész év folyamán rendszeresen dolgoztak.

A nyár folyamán csapatunknak minden raja táborba száll.

Hálatelt szívvel mondunk köszönetet jótevőinknek, akik irányításukkal vagy az anyagi eszközök előteremtésével segítségünkre voltak. Ennek köszönhetjük, hogy az elmúlt nyáron sem kellett egy jó cserkészünket sem otth hagynunk. Külön is meg kell emlékeznünk Haggemacher Oszkár, Kornfeld Móric br., Weiss Alfonz br. és Zimmermann Lajos dr. nagylelkű támogatásáról.

5. Maywald József Gyorsírókör. Vezetőtanára: Kiss József. A gyorsírókörnek az elmúlt iskolai évben a felső osztályos tanulók közül 70 rendes, a két IV. osztály tanulói közül pedig 51 pártoló tagja volt. A tagok az 1939/40. iskolai évre a következő tisztikart választották meg: Szelecsényi Tibor

VIII. A. o. t. ifjúsági elnök, Tolnay Pál VII. B. o. t. főjegyző, Varga Emil VI. B. o. t. jegyző, Szentgyörgyvölgyi Ervin VI. B. o. t. pénztáros és Balla László V. A. o. t. könyvtáros, a háznagyi teendők végzésére pedig Szabó József VIII. B. o. t. kapott megbízást. A tisztkart a 8 rendes tagból és 4 póttagból álló választmány támogatta munkájában.

Október 28-án, Maywald József halálának évfordulóján, a gyorsírókör népes küldöttsége ebben az iskolai évben is megkoszorúzta Maywald József sírját, Tolnay Pál VII. B. o. t. pedig szép emlékbeszédben tolmácsolta a kör háláját és kegyeletét.

A gyorsírókör az év folyamán az alakuló, megnyitó- és zárógyűlésen kívül egy ünnepi gyűlést és öt rendes felolvasó gyűlést tartott, továbbá a különböző csoportok részére 5 rövidítési versenyt, 3 írásversenyt, 1—1 sztenogrammversenyt és olvasási versenyt, valamint percenként 60 és 300 szótag között 22 gyorsasági versenyt rendezett. Ezekben a versenyeken gyorsíróink nagy része igen nagy lelkesedéssel és felkészültséggel vett részt. Az iskolai év folyamán rendezett háziversenyeken a nevezések száma összesen 997 volt. E háziversenyeken az intézet bronz hibátlansági jelvényt Varga Emil és Erdélyi István VI. B. és Seidl György IV. B. o. t., ezüstözött hibátlansági jelvényt pedig Tolnai Pál VII. B. és Varga Emil VI. B. o. t. szerezte meg. Rajtuk kívül a legeredményesebb versenyzők voltak még a következők: Szelecsényi Tibor VIII. A., Szabó József VIII. B., Fodor László, Szentgyörgyvölgyi Ervin és Schulek Béla VI. B., Fülei-Szántó Endre és Ikrényi Imre VI. A., Balla László és Mázsár Gyula V. A., Dolák Lajos V. B., Szentgyörgyvölgyi Zoltán, Baksay Miklós és Szabó Miklós IV. A., Unger Emil és Barlanghi Iván IV. B. o. t. A szorgalmas és tehetséges versenyzők jutalmazására a gyorsírókör többszáz gyorsírófüzetet, gyorsíróceruzát, könyvet, érmet és oklevelet osztott ki.

A gyorsírószövetség karácsonyi gyorsíróversenyén tanítványaink közül a legjobb eredményt Tolnay Pál VII. B. o. t. érte el. A 200 szótagos fokon a szakiskolai gyorsírókat és gyorsírástanítókat is megelőzve nyerte meg az I. díjat. Igen szép helyezést ért még el ezen a fokon Szelecsényi Tibor VIII. A. o. t. Könyv- és oklevéljutalomban részesült. A 150 szótagos fokon könyv- és oklevéljutalmat kapott Varga Emil VI. B. o. t., oklevéljutalmat pedig Takáts Vilmos VIII. A., Szabó József VIII. B., Fülei-Szántó Endre VI. A. és Fodor László VI. B. o. t. A 120 szótagos fokon részesült oklevéljutalomban: Bunda Rezső, Ikrényi Imre és Somos Róbert VI. A., Bálint József VI. B. és Balla László V. A. o. t. A 100 szótagos fokon oklevelet és szövetségi hibátlansági bronzjelvényt kapott Oláh Páter VI. B. o. t., könyv- és oklevéljutalomban részesült Mázsár Gyula V. A. o. t., oklevéljutalomban pedig Horváth Béni, Kump Egon, Molnár György és Székely Géza VI. A., Andreska Antal VI. B., Hantzmann Lipót, Kubin József és Varga Miklós V. A., Tóth Tamás V. B. és Szentgyörgyvölgyi Zoltán IV. A. o. t. Tanítványaink szép teljesítményei alapján intézetünk ezen a versenyen is megőrizte a gimnáziumok csoportjában oklevéljutalomra jogosító második helyét.

A tavaszi országos és kerületi gyorsíróversenyeken intézetünk gyorsírógárdájának alig negyedrésze vett részt, a gyorsíróvándordíjak közül pedig egyikre sem nevezünk. Nyilvánvalóvá vált ugyanis, hogy nem érdemes a

tömeges versenyzéssel járó súlyos anyagi áldozatokat meghozni mindaddig, míg a gyorsírószövetség a középiskolák szempontjából igazságtalan és pedagógiai szempontokból is több oldalról kifogásolt versenyszabályokat kellőképpen nem módosítja. A gyorsírószövetségi versenyeken résztvevő gyorsíróink közül tavasszal a legnagyobb sikert Szentgyörgyvölgyi Zoltán IV. A. o. t. aratta az ország legjobb alsó oszt. gyorsírója részére kitűzött díj elnyerésével. Győzelmével 1930 óta már harmadizben szerezték meg intézetünk gyorsírói ezt az erkölcsi szempontból igen értékes díjat. A másik igen szép teljesítmény Tolnay Pál VII. B. o. t. nevéhez fűződik. A 250 szótagos fokon kapott oklevelet. Fodor László és Varga Emil VI. B. o. t. a 200 szótagos fokon érdemelt oklevéljutalmat. A 150 szótagos fokon Szabó József VIII. B. o. t. könyv- és oklevéljutalomban részesült s ezenkívül a gyorsírószövetség hibátlansági ezüstözött jelvényét is megszerezte. Ugyanezen a fokon kapott könyv- és oklevéljutalmat Erdélyi István VI. B. o. t., oklevéljutalomban pedig Balogh Péter VI. A., Oláh Péter, Schulek Béla, Szendrényi Tibor és Szentgyörgyvölgyi Ervin VI. B., Balla László és Mázsár Gyula V. A. o. t. részesült. A 120 szótagos fokon Gráf Kálmán V. A. és Seidl György IV. B. o. t. szerzett oklevelet, a 100 szótagos fokon pedig Unger Emil IV. B. o. t. részesült I. díjat jelentő érem- és oklevéljutalomban, Herzog János V. B. o. t. pedig oklevéljutalomban.

Az évvégi versenyek eredménye alapján az intézet 1939/40. évi gyorsíróbajnoksága a következő eredménnyel végződött : 1. Tolnay Pál VII. B., 2. Fodor László VI. B., 3. Varga Emil VI. B., 4. Szentgyörgyvölgyi Ervin VI. B., 5. Erdélyi István VI. B. és 6. Szabó József VIII. B. o. t.

Az intézet 1939/40. évi legjobb haladó gyorsírója címért folyó verseny a következő eredménnyel zárult : 1. Balla László V. A., 2. Mázsár Gyula V. A., 3. Gráf Kálmán V. A., 4. Dolák Lajos V. B., 5. Herzog János V. B. és 6. Kubin József V. A. o. t.

Az intézet 1939/40. évi legjobb alsó oszt. gyorsírója részére kitűzött díjért folyó verseny eredménye a következő : 1. Szentgyörgyvölgyi Zoltán IV. A., 2. Unger Emil IV. B., 3. Seidl György IV. B., 4. Kollár László IV. B., 5. Podruzsik Béla IV. B. és 6. Majtán József IV. B. o. t.

Az intézet legjobb gyorsíró osztálya részére kitűzött Sík Sándor- és Kispartti János-vándordíjat a VI. B. osztály szerezte meg jelentős fölényvel. A háziversenyeken a második legjobb osztály jutalmazására alapított Markovits Iván-vándordíjat az első félévben a IV. A., a második félévben pedig a IV. B. osztály érdemelte meg. Az intézetközi versenyeken második legjobb osztály részére kitűzött Maywald József-vándordíj védelmét az első félévben a VI. A., a második félévben pedig az V. A. osztály szerezte meg.

A versenyköltségekhez Balanyi György dr. rendfőnöki tanácsos, igazgató úr 40 pengővel járult hozzá, Zimányi Gyula rendfőnöki tanácsos, kalazantinumi igazgató úr pedig 3 könyvet és a Jóbarát idei évfolyamát adta jutalmul. Fogadják e helyről is a gyorsírókör hálás köszönetét.

Könyvtári beszerzésre, folyóiratok járatására és köttetésére az iskolai év folyamán 77·40 pengőt fordított a gyorsírókör. A gyorsíróköri szakkönyvtár állománya 1940 májusában 672 kötet.

6. Énekkar. Egy diákénekkar tanévének történetéhez avagy mérlegéhez három részről is szolgálhatnának tanulságos adatokkal. A legtöbbször természetesen a vezetője, sok értékessel a törekvőbb énekesek, a legdöntőbbekkel azok, akiknek az ének szól. A vezető a maga részéről kénytelen megállapítani, hogy néhány szép motetával és egy gregorián misével adósa maradt a saját programjának. A jobb énekesek hozzátehetik, hogy nem éppen az ő érzéketlenségük vagy figyelmetlenségük volt ennek az oka, hanem hogy inkább az idő és a friss erő hiánya, az igazán hasznavehető énekesek ritka volta lassította a 120-tagú énekkar gyorsabb haladását. Ami pedig a harmadik tényezőt illeti, énekelni — egy-két dobogón való szerepléstől eltekintve — végelemzésben azt és annak énekelünk a kóruson, akinek a mi oltárképünk énekesfiúi: *Virgo Dei, throno digna, Spes unica musicorum, Devotae plebi cantorum Esto clemens et benigna!* Iskolánk Királynőjének erre a kegyes elnézésére és közbenjárására nyilván a legjobb énekkar is rászorulna. Mennyivel inkább egy olyan, amelyiknek a Belváros legzajosabb, legporosabb, legfüstösebb pontján, a szorgalmi idő hulladékfélóráin kell felkészülnie a szent helyen való szolgálatra. Egyéb szerepléseink közönsége pedig meg fogja érteni, ha egy 1940-es évkönyvben a régi «*inter arma silent Musae*» igazolását kell találnia. A fősősök próbájával és az összpórával egyidőben pl. leventefoglaltsága volt egy-egy osztálynak, az alsósok örökös kézilabdázásairól nem is szólva. A vezetőtanárnak pedig, ugyancsak a leventezés rögzített órái miatt, éppen az énekkaros napokon volt a legtöbb órája. *Forsan et haec olim meminisse iuvabit.*

Vajjon lesznek-e jó új szopránok az elsősök között? Ezzel kezdődik mindig az énekkar tanéve. Kevésnek volt ugyan az elemiben énekből egyese, mégis sokan jelentkeztek. Persze *Veni Sante* napján hallották *Victoria Ave Maria*-ját, harmadnapra *Viadana Örvendező zsoltárát*, s melyik jófűlű gyerek ne szeretne ilyen szép dolgokat énekelni? Jóhangú azonban éppenhogy akadt annyi, amennyi a tervezett új létszámhoz kellett. A 40 szoprán, 30 alt, 20 tenor és 30 basszus már az első hetek próbáin ott találta az énekkerem kétszer-tizes széksoraiban a maga névvel és számmal ellátott mappáját és megindult a munka. Bárdos kis remeke, az *Ave maris stella* volt az első éneklőnk. Kodály 3-szólamú kánonja, a *Pange lingua*, Halmos kis zsoltára, a *Minden földek*, Liszt *O salutaris*-a, közben az új énekesek kedvéért a tavalyi darabok: Halmosnak *Nap-miséje*, Palestrina: *Jesu rex*, Josquin: *Tengernek fényes csillaga*, Caldara: *Zeng már az égi dal* és a *Harmonia Sacra* néhány magyar éneke jött egymásután, könnyűk és nehezebbek váltakozva. Közelgett a karácsony; Praetorius: *Zengjétek*, Josquin *Ave verum*-ja került elő a mappából. Ez a szép háromszólamú aztán Gyertyaszentelőkor az «*Ifjúság a gyermekért*»-hangversenyen műsorunk első száma lett. A harmadik szám Lassus gyönyörű kétszólamúja volt, a «*Mária, szép rózsá!*», vegyeskari megoldásban, a két másik szám pedig a már említett *Victoria* és *Viadana*. Ez a rangos műsor a mikrofón előtt szépen ment. Másnap, február 3-án, vagy száz önkéntes vállalkozó egy fősős énekes vezetése alatt a «*Zöld Farsang*» vidám kórusainak és népi játékaiknak sorát nyitotta meg Nádasy Hipp-hopp, farsang-jával. Ezt is közvetítette a rádió.

Kétheti pihenő után Josquin : Qui velatus- és Casciolini : Panis angelicus-ával folytattuk, de nevezetesebb dolgot a kápolna számára már nem vettünk elő. Világi kórusművek kerültek immár sorra. Bartók Madárdala, ez a Cantata profana kicsiben és kicsinyeknek, új hangokra és új áhítatra serkentette a kegyesnépet. Claude le Jeune mindig szívesen énekelt háromszólamúja : Elmúlik minden, Lassus kórus kánonja, a Visszhang, Monteverdi ötszólamúja, a Hajnal következett: csupa olyan remekmű, amit szintén nem kellett előbb külön megszerettetni az énekesekkel. Ennyi polifón kórus között vagy 10 könnyebb-nehezebb népdal és egy-két népdalfeldolgozás (Kodály : Esti dal ; Bárdos : A Vargáék ablakja) valóságos pihentetők voltak. A fiúk dícséretére legyen mondva, az édes anyanyelven szóló ősi dallamok azóta, hogy majdnem minden alsós diáknak megvan a maga Énekes Abc-je, a legrövidebb úton hazatalálnak a többség szívébe. Többen kértek könyvet, kótát, hogy népzeneinkkel jobban megismerkedhessenek. Sajnos, olyanok is akadtak, akik a legszebb énekek után is vadidegen ritmusokat magyaráztak a zongoránál zsúrfiú-társaiknak. A népi játékszínen való szereplésre szintén túlnyomórészt énekesek vállalkoztak és különösen a lövétei betlehemesben megmutatták, hogy van érzékük és kedvük mindenre, ami szép és magyar. Végezetül érdemes a feljegyzésre, hogy a kótaolvasás valamennyire mégis csak megy : nehezebb dolgokat három-négy hónap múltán is elővehettünk a kóruson ; meg hogy főleg az énekesek között már sokan vannak, akik a jobb pesti énekkarok hangversenyeire elmennek, nem szólva azokról az alkalmakról, amikor mint szereplők végighallgathattak egy-egy műsort.

Az énekkarban és a játékszínen nyújtott szép énekükért az énektanár úrtól kóta- vagy könyvjutalmat kaptak : Pethő László és Faczinek Lóránt VIII. B., Szendrényi Tibor VI. B., Dobrovolszky Lóránt III. B. és László II. A., Gundel Imre III. B., Jób Imre és Kámán Sándor II. B. o. tanulók. Az intézettől aranyérmes Hübner Ede VIII. A., Baross Miklós és Harkay Róbert VII. A., Mátray György VI. A., Kozma György II. B. és Miskey Lajos I. B. o. tanulók, ezüstérmes pedig Éhik Gyula és Luchesi-Fekete Ottó VIII. A., Horváth Sándor és Kuncze Lajos VIII. B., Holpert Artúr VII. A., Nagy József III. A., Eskulits Emil III. B., Kiss Béla Zsolt és Várkonyi István II. A., Lassú Gábor, Grónay Alfonz, Köhler László és Szécsi Jenő I. A., Magasházi János I. B. és Marcheschi Károly I. C. o. tanulók.

Külön elismerés illeti a féltizes miséken remekül orgonáló Nagy Ernő műegyetemi hallgatót, és a félkilences misék két orgonistáját, Boros Ervin VIII. A. és Lengyel Attila VI. A. o. tanulót, kik közül az első szabatos játékkal és ügyes rögtönzéseivel, a második pedig klasszikus orgonaművek előadásával vált ki. (Énekvezető : Faludi Béla.)

7. Zenekar. A zenekarnak dr. Pogor Ödön volt a vezetője. Az iskolai év folyamán a következő művekkel szerepelt : Bihari-Lavotta : Díszpalotás. Erkel : Egyveleg a Bánk bán c. operából. Erkel : Hunyadi László operanyitány. Dohnányi : Ruralia Hungarica. Kodály : Intermezzo a Hári János c. operából. Rákóczi-induló. Fucik : Flórenci-induló. Haydn : Gyermekszimfónia. A zene-

karban jutalmat nyertek : Balla Béla, Boros Ervin, Sárközi Rezső, Szigetvári István, Szoltsányi György VIII. A. oszt., Bonkáló Tamás, Détszhy Mihály, Lang János VIII. oszt., Bősze György VII. A. oszt., Scheller Géza VII. B., Lengyel Attila, Szórádi Tibor VI. A. oszt., Etele György VI. B. oszt., Ogonovszky László V. A. oszt., Mambriny Ödön IV. A. oszt., Mészáros József II. B. oszt., Titsch Endre I. B. oszt., Marcheschi Károly, Lajtaváry Endre I. C. oszt. tanulók.

8. Sportkör. A budapesti kegyestanítórendi gimnázium sportköre KISOK északi csoport I. sz. Vezetőtanárai : Stenfánszky Szilárd rendes testnevelési tanár, lakik : XI., Sopron-út 40., Tajthy Kálmán dr. rendes testnevelési tanár, lakik : I., Krisztina-körút 145. és Szilágyi Géza helyettes testnevelési tanár, lakik : XI., Karolina-út 2/b.

Az intézet nyilvános tanulóinak létszáma : 778, a testgyakorlás alól felmentettek száma összesen : 55. A sportkörben működő tagok száma korosztályonként : I. korosztály 10—11 évesek 120, II. korosztály 12—14 évesek 78, III. korosztály 14—16 évesek 65, IV. korosztály 16 éven felüliek 60. Összesen : 333 tanuló. A működő szakosztályok : vívás, torna, atletika, labdarugás, játék, gyep- és jégchokki, sí, evezés, úszás, vízipóló, céllövészet, kézi- és kosárlabda, tenisz, ping-pong és sakk. A korosztályok sportköri foglalkoztatásának heti óraszám : 14. Az intézet I. sz. tornatermének nagysága 350 m² területű, a II. sz. tornatermének padozata 120 m². Játékra használható és ugrópályával felszerelt udvara közel 1000 m² nagy. Atletikai célokra és labdajátékokra a BEAC és MAFC-pályát, úszásra a kis császár és a margitszigeti fedett uszodát használja, alsóosztályosok kézilabdamerkőzéseit az intézet udvarán bonyolítja le.

A sportkör ifjúsági vezetői a folyó tanévben a következők voltak : Elnök : Tátrallyay Wein Péter VIII. B., alelnök : Schanda Pál VIII. A., pénztáros : Veress Gábor VI. B., szertáros : Szentiványi Miklós VII. B., atletika : Jesch Aladár VIII. A., vívás : Kálmán Dániel VIII. B., kézilabda : Pethő László VIII. B., kosárlabda : Luschesi Ottó VIII. A., labdarugás : Sziklavári János VII. A., vízipóló : Réti Gábor VIII. A., úszás : Ágoston Róbert VIII. A., lábszán : Juhász Endre VII. B., jégchokki : Wein Gedeon VII. B., torna : Somogyi Géza VII. B., tenisz : Baross Miklós VII. A., sakk : Szentpétery Miklós VII. A., gyephokki : Hegedüs István VII. A. o. t., asztali-tenisz : Trisznya Mátyás.

Vívás. Intézetünk 1940. évi tör- és kardvívó házbajnokságai január 27-én kerültek döntésre a gimnázium tornatermében a következő eredménnyel : tör egyéni : I. Pamuk László VIII. B. o. t. II. Tasnádi László VIII. B. o. t. III. Schanda Pál VIII. o. t. Kard egyéniben : I. Faczinek Lóránd VIII. B. o. t. II. v. Durkó Etele VIII. B. o. t. III. Kálmán Dániel VIII. B. o. t. IV. Pamuk László VIII. B. o. t. A KISOK kerületi bajnokságok gimnáziumunk tornatermeiben folytak március 11-től 14-ig nagyszámú közönség jelenlétében. Kardcsapatunk Örvösy Gábor, Faczinek Lóránd, Kálmán Dániel és v. Durkó Etele VIII. B. o. tanulók felállításban indult, s az újpesti Könyves Kálmán gimnázium ellen aratott 9 : 2-es arányú győzelmével döntőbe jutott. Itt azon-

ban egy vereséget szenvedett s így a második helyre szorult. Tőr csapatunk a megbetegedett Pamuk László nélkül tartalékkal állott ki, de még így is szép küzdelemben (8 : 8 arányban) csak találataránnyal szenvedett vereséget, s így ez a csapat is második helyre került. A csapat felállítása : Schanda Pál VIII. A. o. t., Tasnádi László VIII. B. o. t. Mátray György VI. A. o. t. és Baross Miklós VII. A. o. t. A kard egyéni versenyben Kálmán Dániel VIII. B. o. t. hatodik, Faczinek Lóránd VIII. B. o. t. kilencedik lett Budapest legjobb vívói között. Az 1940 május hó 11—12-én ugyancsak iskolánkban és annak rendezésében az országos versenyben tőr csapatunk a tavalyi bajnokcsapat ellen aratott győzelmével megszerezte az országos bajnokságot, és ezzel az ezüstkuipa ismét visszakerült. A győztes együttes tagjai : Schanda Pál VIII. A. o. t. Tasnádi László VIII. B. o. t. Pamuk László VIII. B. o. t. Mátray György VI. A. o. t.

Atlétika. A szakosztály válogatott csapata október elején iskolák között rendezett csapatversenyben vett részt a BEAC pályán. Eredmények : Távolugrásban első 516 cm-es átlaggal. (ötös csapatverseny) Magasugrásban 145 cm-es átlaggal második. Súlylökésben 1050 cm-es átlaggal harmadik, és 5 × 100 m váltófutásban harmadik helyre kerültek 1 p 03·6 mp-es eredménnyel. A verseny résztvevői : Jesch Aladár, Luchesi-Fekete Ottó, Réti Gábor VIII. A. o. t. Mártha Endre, Mészáros László VIII. B. o. t., Hegedüs István, Trunkó István VII. A. o. t. voltak.

Az alsóosztályúak házi versenyén mintegy száz tanuló vett részt a következő eredménnyel : I. oszt. 60. m síkfutás : I. Sándor György I. A. o. t. 8·9 mp., II. Róthler Dénes I. B. o. t., III. Lassu Gábor I. A. o. t. Távolugrásban : I. Róthler Dénes I. B. o. t. 372 cm., II. Lassu Gábor I. A. o. t. 370 cm, III. Dobó László I. C. o. t. 332 cm. Magasugrás : I. Róthler Dénes 113 cm, I. B. o. t. II. Mázsár László 110 cm, III. Péchy János 108 cm. 8 × 50 m váltófutás : I. I. A., II. I. B. o., III. I. C. osztály csapata.

II. oszt. részére : 60 m síkfutás : I. Reiter János II. A. o. t. 8·6 mp., II. Hófbauer Mátyás II. A. o. t., III. Takács László II. B. o. t. Távolugrás : I. Köszler Zoltán II. A. o. t. 356 cm, II. László Gábor II. B. o. t. 351 cm, III. Dobrovsky László II. A. o. t. Magasugrás : I. Reiter János II. A. o. t. 115 cm. II. Dobák Lajos II. B. o. t. 110 cm, III. Dobrovsky László II. A. o. t. 8 × 50 m váltófutás : I. II. A., II. II. B. o., III. oszt. részére 80 m. síkfutás : I. Pleyer Walter III. A. o. t. 10·8 mp., II. Kovács Gyula III. B. o. t., III. Eskulits Emil III. B. o. t. Távolugrás : I. Skodik Norbert III. A. o. t. 413 cm, II. Kovács Gyula III. B. o. t. 390 cm, III. Lukács Antal és Ungváry Jenő III. B. o. t. 380 cm. Magasugrás : I. Mocsonoky László III. B. o. t. 120 cm, II. Liszt Nándor III. A. o. t. 120 cm, III. Balázs Sándor III. A. o. t. 120 cm. Súlylökés : (5 kg) Somogyi György III. A. o. t. 639 cm, II. Ungvári Jenő III. B. o. t. 612 cm, III. Varga Béla III. A. o. t. 579 cm. 8 × 50 m váltófutás : I. III. A., II. III. B. IV. oszt. részére : 80 m síkfutás : I. Seidl György IV. B. o. t., II. Berey László IV. B. o. t., III. Barlanghi Iván IV. B. o. t. Magasugrás : I. Rosenberszky György IV. B. o. t. 130 cm, II. Barlanghi Iván IV. B. o. t., III. Seidl György IV. B. o. t. 125 cm. Távolugrás : I. Seidl György IV. B. o. t. 470 cm, II. Berey

László IV. B. o. t. 444 cm, III. Fekete György IV. B. o. t. Súlylökés : I. Barlanghi Iván IV. B. o. t. 880 cm, II. Berey László IV. B. o. t. 790 cm, III. Lamy János IV. B. o. t. 8 × 50 m váltófutás : I. IV. A., II. IV. A.

Felsősök versenye. V—VI. oszt. 100 m síkfutás : I. Szendrényi Tibor VI. B. o. t. 13·1 mp., II. Király Kálmán V. A. o. t. és Horváth Ödön VI. B. o. t. 200 m síkfutás : I. Dömötör János V. B. o. t. 29·5 mp., II. Király Kálmán V. A. o. t., III. Bencsó Tamás V. B. o. t. Hármassugrás : I. Szendrényi Tibor VI. B. o. t. 1020 cm, II. Homonnay Tamás V. A. o. t. 985 cm, III. Dömötör János V. B. o. t. 918 cm. Távolugrás : I. Szendrényi Tibor VI. B. o. t. 493 cm, II. Dömötör János V. B. o. t. 471 cm, III. Homonnay Tamás V. A. o. t. 455 cm. Magasugrás : I. Homonnay Tamás V. A. o. t. 147 cm, II. Destek Tamás V. B. o. t. 142 cm. Súlylökés : I. Homonnay Tamás V. A. o. t. 998 cm, II. Mátray György VI. A. o. t. 925 cm, III. Zajky Zoltán és Paul Iván VI. A. o. t. 9·05 m. VII—VIII. oszt. 100 m síkfutás : I. Dániel László VII. A. o. t. 11·6 (iskolacsúcs), II. Trunkó István VII. A. o. t. 12·3 mp. 200 m síkfutás : I. Dániel László VII. A. o. t. 25·9 mp., II. Janny Géza VII. B. o. t. 28·2 mp. 400 m síkfutás : I. Dániel László VII. A. o. t. 58·8 mp., II. Siuda László VII. A. o. t. 60·1 mp., III. Szentiványi Miklós VII. B. o. t. Magasugrás : I. Mészáros László VIII. B. o. t. 165 cm, II. Tátrallyay Péter VIII. B. o. t. 156 cm, III. Mártha Endre VIII. B. o. t. 147 cm. Távolugrás : I. Mészáros László VIII. B. o. t. 584 cm, II. Dániel László VII. A. o. t. 548 cm, III. Mártha Endre VIII. B. o. t. 499 cm. Hármassugrás : I. Baross Miklós VII. A. o. t. 11·02 m, II. Dániel László VII. A. o. t. 11 m, III. Trunkó István VII. A. o. t. 10·92 m. Gerelyvetés : I. Jesch Aladár VIII. B. o. t. 31·65 m, II. Szélba Miklós VIII. A. o. t. 30·45 m, III. Steiner Mihály VII. B. o. t. 26·31 m, IV. Stefánszky György VI. A. o. t. 25 m. Súlylökés : I. Mártha Endre VIII. B. o. t. 8·11 m, II. Jesch Aladár VIII. A. o. t. 7·86 m, III. Tátrallyay Péter VIII. B. o. t. 7·54 m. 4 × 100 m váltófutás : I. VII. A. (Hunkár Dénes, Baross Miklós, Trunkó István, Dániel László 50·1 mp., II. VII. B. 53·4 mp. A május hónapban tartott KISOK kerületi versenyén Mészáros László VIII. B. o. t. a távolugrásban 6·65 m (iskolai csúcs) eredményével bajnokságot nyert. Június hó 17-én tartott országos KISOK versenyen 6·70 m nagyszerű eredményével harmadik lett.

Uzás. A felsős házi-versenyt szeptember hó 14-én a KISOK Dunaszodában tartották a következő eredménnyel : VII—VIII. osztályúak versenye. 100 m gyorsúzás : I. Ágoston Róbert VIII. A. o. t. 1 p. 13·4 mp. II. Horvátovics Ottó VIII. B. o. t. 1 p. 16·2 mp. 50 m gyorsúzás : I. Nagy László VIII. B. o. t. 30·8 mp. II. Schütz Béla VII. A. o. t. 36·6 mp. III. Réti Gábor VIII. A. o. t. 37 mp. 50 m mellúzás : I. Siuda László VII. A. o. t. 42·9 mp. II. Ágoston Róbert VIII. A. o. t. 50 m hátúzás : I. Ágoston Róbert VIII. A. o. t. 4 × 100 m gyors váltóúzás : I. VIII. A. (Réti, Fejér, Horvátovics, Ágoston.) 3 × 100 m vegyes váltóúzás : I. VIII. A. (Ágoston, Fejér, Horvátovics.) V—VI. osztályosok versenye : 50 m gyorsúzás : I. Destek Tamás V. B. o. t. 33·8 mp. II. Hanusz Ödön VI. A. o. t. 39 mp. III. Bencsó Tamás 40·2 mp. 50 m mellúzás : I. Csik László VI. B. o. t. 44·8 mp. II. Destek Tamás V. B.

o. t. és Jónás Ernő VI. A. o. t. 45 mp. 50 m házúszás : I. Destek Tamás V. B. o. t. 40-6 mp. II. Paul Iván VI. A. o. t. 50 mp. III. Fazakas Miklós VI. B. o. t. 4×50 m gyors váltóúszás : I. V. B. (Molnár Péter, Csákány Rudolf, Bencsó Tamás, Destek Tamás). 3×50 m vegyes váltóúszás : I. VI. B. II. V. B. III. V. A. — Alsóosztályosok versenye : III—IV. osztály. 25 m gyorsúszás. I. Barlanghi Iván IV. B. o. t. II. Szabó István IV. B. o. t. III. Kéhli István IV. B. o. t. 25 m mellúszás. I. Barlanghi Iván IV. B. o. t. II. Kollár László IV. B. o. t. III. Töttösy Miklós III. A. o. t. Hátúszás : I. Töttösy Miklós III. A. o. t. II. Farkas György III. B. o. t. III. Csík Attila IV. B. o. t. 4×25 m gyorsváltóúszás : I. IV. B. o. (Barlanghi Iván, Szabó István, Csík Attila és Kéhli István.) II. III. A. o. 3×25 m vegyes váltóúszás : I. IV. B. o. (Barlanghi Iván, Kollár László, Szabó István.) I—II. osztályosok versenye : 25 m gyorsúszás : I. Szapu Béla I. C. o. t. II. Zolnai Balázs I. C. o. t. III. Deák Károly I. B. o. t. Mellúszás : I. Mérés Győző I. B. o. t. II. Horváth Attila I. C. o. t. III. Deák Károly I. B. o. t. Hátúszás : I. Zolnai Balázs I. C. o. t. II. Bárdos Ádám I. A. o. t. II. osztályosok versenye : 25 m gyorsúszás : I. Szentiványi Mátyás II. A. o. t. II. Lukas Vilmos II. A. o. t. 25 m mellúszás : I. Géczy-Kozák Attila II. A. o. t. II. Göttsche Ákos II. A. o. t. 25 m hátúszás : I. Kondár Vilmos II. B. o. t. 4×25 m gyors váltóúszás : I. II. A. (Géczy-Kozák, Lukas, Szentiványi, Sztankai.)

Korcsolya. Télen nagy számban keresték fel tanulóink a város különböző jégpályáit, de legnagyobb része a városligeti műjégpályát látogatta. A KISOK rövidkorcsolya versenyén Trunkó István VII. A. o. t. ezévből is megnyerte korosztályának bajnokságát.

Tennisz. A szakosztály ősszel bonyolította le szokásos évi teniszversenyét 33 indulóval. Felső verseny : Egyéni. I. Ullmann György VIII. B. o. t. II. Vancsó Béla VII. A. o. t. III. Zajky Zoltán VI. A. o. t. Párosban. I. Ullmann György VIII. B. o. t. —Tóth Antal VII. A. o. t. pár. II. Vancsó Béla VII. A. o. t.—Zajky Zoltán VI. A. o. t. pár. III. Wein Gedeon VII. B. o. t.—Tátrallyay Péter VIII. B. o. t. pár. Alsó verseny : Egyéni. Fekete György IV. B. o. t. II. Bauer István IV. A. o. t. III. Ledniczky Ottó IV. A. o. t.

Lábszán (sí). Nagyszerű hóviszonyok mellett tartották meg 46 résztvevővel a svábhegyi Normafa környékén háziversenyüket. Felső verseny : I. Adler Rácz József V. B. o. t. 1 p. 33 mp. II. Gallwitz György VII. B. o. t. 1 p. 42 mp. III. Pethő László VIII. B. o. t. 1 p. 45 mp. IV. Paul Iván VI. A. o. t. 1 p. 57 mp. V. Halmy Sándor VIII. B. o. t. és Juhász Endre VII. B. o. t. 1 p. 58 mp. VI. Mocskonyi Ervin VI. B. o. t. 2 p. 02 mp. VII. Benárd László VII. B. o. t. 2 p. 10 mp. VIII. Szórady Tibor VI. A. o. t. 2 p. 28 mp. IX. Grabovszky Kamill 3 p. 05 mp. Felső csapatversenyben : I. VII. B. (Gallwitz, Juhász, Benárd)..

Jégkorong. Ez évben a KISOK-bajnokság első osztályában indult az iskola és ha az egyik iskola ellen a sorra betegedett játékosok miatt nem öt

emberrel játszik, úgy jobb eredményt érhetett volna el. Így is a harmadik helyre került. A bajnokságon kívül két barátságos mérkőzést is játszott a csapat az egyiket a BLKE meghívására a Ciszter gimnázium ellen. A másik mérkőzést Vácon, az ottani testvér gimnázium csapata ellen. Mindkét mérkőzést intézetünk csapata nyerte. Játékosok : Hegedűs István, Hunkár Dénes, Trunkó István, VII. A. Szentiványi Miklós, Wein Gedeon VII. B. br. Kornfeld Tamás VI. A. o. t. és Keledy Péter IV. A. o. t.

Kézilabda. Tömegsport szempontjából ma is a legnépszerűbb játék iskolánkban a kézilabda. Nehéz feladat járult a játékosokra ez évben, mert az iskolai háziversenyeken kívül nem csak a KISOK, hanem a budapesti levente bajnokságokban is indulnunk kellett. Mivel mind a három korcsoport versenyein részt vettünk negyven főnyi játékos gárdát kellett kiállítani. Mégis szép eredményeket értek el : az I. korosztály 2 vereséggel és 5 győzelemmel, a II. k. o. eddig 9 győzelemmel 1 vereséggel áll a küzdelemben, a III. k. o. ellenfelei között első osztályú csapatok is vannak eddig három győzelemmel két verességgel halad. A házi bajnokságok megkezdésére csak későn kerülhetett a késői tavasz miatt a sor. Így a VIII. osztályosok az érettségi miatt már nem vehetnek részt. Az alsósok részére korcsoportokban tartják a bajnokságokat az iskola udvarán. A felső osztályok számára pedig a M. A. F. C. pályán rendezik a mérkőzéseket. A nevezési díjából befolyó összeget teljes egészében az árvizkárosultak kapják. A válogatott csapat tagjai : Schanda Pál és Réti Gábor VIII. A. o. t. Mártha Endre, Mészáros László, Pethő László, Szilvási István és Tasnádi László VIII. B. o. t. Hegedűs István és Sziklavári János VII. A. o. t. A II. korcsoportban a fentiek egy részén kívül játszottak még : Csontos László, Jesch Aladár, Luchesi Ottó VIII. A. o. t. Trunkó István, Szentpéteri Miklós, Vancsó Béla VII. A. o. t. Janny Géza VII. B. o. t.

Háziversenyek. Az I. osztályúak versenyén I. az I. A. 1., II. I. B. 1. III. I. C.1. csapata. II—III. osztály. I. III. B. 1., II. III. A. 1. III. III. A. 2. IV. II. A. 1. IV. osztály : I. IV. B. 1. II. IV. A. 1. III. IV. B. 2. V. osztály : I. V. A. 1. VI. osztály : I. VI. A. VII. osztály : I. VII. A. A házi versenyeken 350 játékos vett részt.

Ping-pong. A tornaterem folyosóin egész iskolaévben folyt a labdaütögetés. Az alsós verseny eredménye : I. Szentgyörgyvölgyi Zoltán IV. A. o. t. II. Fekete György IV. B. o. t. III. Rosenberszky György IV. B. o. t. IV. Baksay Miklós IV. A. o. t. Felső eredmények : I. Vancsó Béla VII. A. o. t. II. Ullmann György VIII. B. o. t. III. Székely Péter VII. A. o. t. IV. Triznya Mátyás VIII. B. o. t. 48 induló.

Gyeplabda. 1939—40 évi KISOK bajnokságot nyert a csapatunk. Csapat tagjai : Faludy János, Kürthy István, Kovács László, Szentpétery Miklós, Vancsó Béla VII. A. o. t. Mátyás Ferenc VII. B. o. t. Nagy László, Zajky Zoltán VI. o. t. Kovács Ottó V. A. o. t.

Céllövőversenyen befolyt nevezési díjakból a sportkör 26 pengőt Magyar Anyák a finn gyermekekért és 25 pengőt a Horthy Miklós repülő-alapra fizetett be.

Evezés. Az evezős szakosztály a nyári szünet alatt is több kirándulást tervez a városban maradt diákokkal a Dunán. A több napon át tartó kiránduláshoz két túra- és egy motorcsónak áll a tanulók rendelkezésére.

Sakk. Iskolai sakkversenyünk eredménye a következő : I. Ujlaky János VIII. A. o. t. II. Szentpétery Miklós VII. A. o. t. III. Horvátovics Ottó VIII. A. o. t.

Labdarugás. Felső osztályos tanulóink amint az idő megengedte gyakran kijártak az iskola svábhegyi játszóterére, s ott osztályközi versenyeket vívtak. Legszebben szerepelt a VI. A osztály együttese.

A sportkörben végzett eredményes munkájukért az intézet igazgatója érdemjuttalomban részesítette : Jesch Aladár VIII. A. o. t. Kálmán Dániel és Pethő László VIII. B. o. t. és Fejér László VIII. A. o. t. tanulókat.

A sportkör aranyjelvény viselésére jogosult a KISOK-bajnokságot nyert : Mészáros László VIII. B. o. t.

A sportkör részére adakoztak : Halmy Sándor VIII. B. o. t. és Szotyori Nagy Árpád I. B. o. t.

X. ÉRDEMSOROZAT.

1. A tanuló elbírálásakor az elért eredmény kifejezésére mind a magaviseletből, mind a rendszeretéből, mind pedig az előmenetelből a *jeles* (1), *jó* (2), *elégséges* (3), *elégtelen* (4) érdemjegyek szolgálnak.

2. A magaviselet elbírálása és a magaviseleti érdemjegyek megállapítása a tanuló egyéniségének alább felsorolt vonásai alapján történik :

- a) valláserkölcsi meggyőződés ;
- b) nemzeti érzés (hazafias magatartás) ;
- c) jellembeli tulajdonságok (egyeneselelkűség, jóindulat, akarati fegyelmezetttség, tisztelet tudás stb.) ;
- d) kötelességtudás és szorgalom ;
- e) magatartás az iskolában és az iskolán kívül ;
- f) a tanuló társakra gyakorolt hatás.

3. E szempontok figyelembevételével a magaviseleti érdemjegyek megállapítása a következő elvek szerint történik :

Jeles érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölcsei meggyőződése és nemzeti érzése nyilvánvalóan erős, jellembeli tulajdonságaival, különösen egyeneslelkűségével, akaratilag fegyelmezetttségével és tiszteletteltségével társai közül kivállk, kötelességtudása és szorgalma mindig állandó, magatartása az iskolában és az iskolán kívül korának minden tekintetben megfelelő és társaira nemesítőleg hat.

Jó érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölcsei meggyőződése és nemzeti érzése kifogástalan, jellembeli tulajdonságai egyeneslelkűségét, akaratilag fegyelmezetttségét, tiszteletteltségét megmutatják, kötelességtudása és szorgalma kielégítő, magatartása az iskolában és az iskolán kívül csak kisebb kifogásokra ad okot, s a tanév folyamán legfeljebb egyszer részesült elsőfokúnál nem súlyosabb fegyelmi büntetésben.

Elégséges érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölcsei és hazafiúi kötelességeit nem elég buzgalommal teljesíti, jellembeli tulajdonságai közül különösen egyeneslelkűsége és fegyelmezetttsége javításra szorul, s a tanév folyamán legfeljebb két alkalommal részesült harmadfokúnál nem súlyosabb fegyelmi büntetésben.

Elégtelen érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölcsei és hazafiúi kötelességei ellen súlyosabban vagy gyakrabban vét, egyeneslelkűségében, tiszteletteltségében feltűnő a hiány, s az év folyamán e tekintetben fejlődést nem mutat, tanuló társaira káros befolyással van, az év folyamán háromszor vagy többször másodfokúnál súlyosabb fegyelmi büntetésben részesült.

4. A magaviseleteti érdemjegy a tanuló továbbhaladására nincs befolyással, de az általános tanulmányi eredmény megállapításakor számításba kell venni.

I. A) osztály.

Osztályfőnök: Gál István dr.

A tanuló neve	Mugaviselet	Rendszeretet	Tantárgyak										Tanulmányi eredmény	
			Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettudomány	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Szépirodalom	Ének		Ált. tanulm. eredmény
Abszolon Gyula	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	—
Badics Tamás	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1	—
Bárdos-Féltoronyi Ádám	2	3	1	3	1	3	1	3	2	2	3	2	3	—
Bendefy István	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2	3	1	—	—
5 Buda Bálint	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	3	1	—	—
Erdősy György	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	2	2	—	—
Farkas Endre	2	3	1	3	3	3	1	3	2	2	3	2	—	—
Fetter Gyula	2	2	1	1	1	2	1	2	2	2	2	3	—	—
Földiák Gábor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	—	—
10 Gerő László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
Grónai Alfonz	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	2	1	—	—
Haggenmacher Ottó	1	1	1	2	1	2	1	3	2	1	1	2	—	—
Halász Árpád ref.	2	2	1	2	1	2	1	3	2	1	2	3	—	—
Harmat Róbert	2	2	1	2	2	3	1	3	3	3	2	2	—	—
15 Horváth Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	—
Hovanyecz Tibor	2	2	1	3	2	2	2	3	2	3	2	2	—	—
Jávorszky Béla	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	—	—
Kalotay Egon	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	—	—
Köhler László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
20 Landstöff József	2	3	1	3	2	3	1	3	2	2	3	3	—	—
Lassu Gábor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
Lóczy Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	—	—
Medricky Károly	2	3	1	3	1	3	1	2	1	2	3	3	—	—
Melczér Aladár	1	2	1	1	2	2	1	2	2	3	2	2	—	—
25 Mócsy András	1	2	1	1	2	2	1	2	1	2	1	1	—	—
Nemesszeghy László ág. ev.	1	2	1	2	1	2	1	2	2	2	1	2	—	—
Németh Tibor	2	3	1	3	3	3	3	3	2	2	2	1	—	—
Pallos László	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2	2	—	—
Parakovits László	1	2	1	2	2	2	1	3	2	2	3	2	—	—
30 Péch Tibor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	—
Rezsőházy Rudolf	1	2	1	2	1	2	1	2	2	1	1	1	—	—
Ruszák István	2	3	1	3	3	4	2	4	2	2	4	1	—	—
Sándor György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
Sebők János	2	2	1	3	2	3	1	3	3	2	3	3	—	—
35 Szabó Árpád	2	3	1	3	3	4	3	3	2	2	2	1	—	—
Szécsi Jenő	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	—	—
Szojka Ödön	2	3	1	2	2	2	1	2	3	1	2	2	—	—
Techert János	1	3	1	2	1	3	1	3	2	1	3	2	—	—
Tirczka Kolozs	2	3	1	3	2	4	2	3	2	1	2	2	—	—
40 Torontáli Lambert	2	2	1	3	3	3	2	3	2	3	2	2	—	—
Ujhelyi György	1	2	1	2	2	3	1	2	1	2	1	1	—	—
Ullmann Péter br.	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2	—	—
Verle Ödön	2	3	1	3	3	4	2	3	1	1	3	2	—	—
Walla Ferenc	1	2	1	2	2	2	1	3	3	fm	3	2	—	—
48 Wessely Tibor	2	3	1	3	3	3	1	4	2	2	3	2	—	—
Wieland Miklós	2	2	1	2	2	3	2	3	1	2	2	1	—	—
Zsák Edvin	2	2	1	2	2	2	1	2	2	3	3	3	—	—

Kimaradtak: Czippott Béla, Domony Ede ág. ev., Faludi Alfréd ág. ev.

Összesen : 50.

I. B) osztály.

Osztályfőnök : Ongrádi József dr.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	T a n t á r g y a k										Ált. tanul. eredmény	Tanfolyamvérték	
			Hitlan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Szépirod.	Ének			
Bagaméri Imre ref.	1	1	1	2	3	2	2	3	2	2	3	2	3	3	—
Bányai Lóránt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Bókai Attila	1	1	1	2	2	2	1	3	2	2	2	2	2	2	—
Csányi László	2	2	2	3	3	3	3	1	4	2	2	2	2	4	—
5 Deák Károly	2	2	2	2	3	3	2	2	2	3	2	3	3	3	—
Döme Péter	2	2	2	3	3	3	2	3	1	3	2	3	3	3	—
<i>Engel Antal</i>	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	—
Faggyas Árpád	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	—
Fedor Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
10 Gerlei Gedeon	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—
Gondi Ottó ev.	1	1	1	2	2	2	1	3	1	1	3	3	3	2	—
Gubányi István	2	3	2	3	4	4	3	4	3	2	4	3	3	4	—
Horváth András	1	2	2	2	2	2	1	3	2	2	3	1	2	—	—
Imre István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
15 Jeszenszky Andor	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	2	2	—	—
Kass Imre	2	3	1	3	2	3	2	4	3	3	2	3	4	—	—
Kovács Árpád	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	2	1	2	—	—
Laszlovszky Andor	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	—	—
Laszlovszky Szilveszter ..	1	2	1	2	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	—
20 <i>Magasházy László</i>	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	—
Mázsár László	1	1	2	3	3	2	3	3	1	1	1	2	3	—	—
Meixner Mihály	1	1	1	1	2	2	1	3	2	2	2	2	2	—	—
Mérés Győző	1	2	2	3	2	3	2	3	2	1	3	2	3	—	—
Miskey Sándor	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	1	2	—	—
25 Navrátil Győző	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2	2	—	—
Novák Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	—	—
<i>Perneczky György</i>	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	—	—
Petrás István	1	2	1	3	2	3	1	3	3	2	2	1	3	—	—
Regős György	1	2	1	2	3	3	2	3	2	2	2	2	3	—	—
30 Róth Tamás	1	1	1	1	2	2	2	3	2	2	2	3	2	—	—
Röthler Dénes	1	2	1	2	3	2	2	3	2	1	3	3	3	—	—
Sporeth Tibor	1	2	1	2	1	3	2	2	2	3	2	2	2	—	—
Stauroczy Géza	2	3	1	3	3	3	2	3	1	2	3	1	3	—	—
Szalay-Marzsó László	1	2	1	2	2	3	1	3	2	2	3	1	3	—	—
35 Szepes Ödön	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1	2	—	—
Szotyori Nagy Árpád	1	2	2	3	3	3	2	3	2	fm	2	3	3	—	—
Szőke György	1	2	1	2	2	2	2	2	2	1	3	2	2	—	—
Thielmann Károly	2	3	2	3	3	4	3	3	2	2	3	3	4	—	—
Titseh Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	—	—
40 Toldi Jenő ref.	3	3	3	3	4	4	3	4	3	2	4	3	4	—	—
Tóth István	1	2	1	2	1	2	1	2	2	1	2	3	2	—	—
<i>Vajda Petúr</i>	1	1	1	1	2	1	1	1	1	3	1	2	1	—	—
Vörös Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	fm	—
Wachtel Aurél	2	3	2	3	3	4	3	4	2	2	3	2	4	—	—
45 Weinzierl Tibor	1	2	2	3	3	3	2	3	3	2	3	1	3	—	—
Zsingor László	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1	2	2	2	fm	—

Vizsgálatlan maradt: Arany László.

Kimaradtak: Dobrovsky Kázmér, Herbszt József, Kereszty Barnabás, Péchy János.

Összesen : 51.

I. C) osztály.

Osztályfőnök: Para Imre dr.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	T a n t á r g y a k								Ált. tanulm. eredmény	Tandíjkezelmény			
			Hittan	Magany nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetr.rajz	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés			Szépíráás	Ének	
Ács György.....	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Barsai János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Beck Tamás	1	1	1	2	1	3	1	3	2	2	2	1	3	3	—
Borlai Tibor	3	2	2	3	2	3	1	2	2	2	2	1	3	3	—
6 Csengery László	2	2	1	2	1	1	1	1	2	2	1	3	1	2	—
Csukássy Szabolcs	2	3	1	3	2	3	2	3	3	2	4	1	3	3	—
Dévényi Tibor	1	2	1	2	2	1	1	3	2	1	3	1	1	2	—
Dobó László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Faragó László	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	2	—
10 Gémes László	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	fm.
Hegedüs Vilmos	2	2	1	1	1	2	1	3	2	2	3	1	2	2	—
Horváth Attila	2	2	1	2	2	3	1	3	2	2	3	2	3	3	—
Jankovich Pál	1	2	1	3	3	3	2	3	2	2	3	1	3	3	—
Jaross Andor	1	1	2	3	2	3	2	3	1	fm	1	2	3	3	—
15 Kaffka Antal	1	2	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1	2	2	—
Kovács Osztkár	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	—
Lajtaváry Endre	1	1	1	2	1	2	1	2	2	2	1	1	2	2	—
Lengyel Lóránd	2	2	1	3	2	3	1	3	2	3	3	2	3	3	—
Magel Endre ev.....	2	2	3	3	2	3	2	3	2	1	3	1	3	3	—
20 Marcheschi Károly	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	2	2	—
Nagy Csongor	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	—
Papp László	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1	1	1	2	2	—
Schulek Elemér ev.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	—
Szabó Pál	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	2	2	—
25 Szapu Béla	2	2	1	3	3	2	2	3	2	2	2	1	3	3	—
Szász Iván	2	2	2	3	2	3	1	3	2	2	2	1	3	3	—
Szőnyi József	2	2	2	3	2	3	2	3	3	2	3	1	3	3	—
Török Vilmos	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	2	2	—
Vados Ferenc	1	2	2	3	3	4	2	3	3	2	3	1	4	4	—
30 Zimmer Tamás	1	2	1	2	2	3	1	2	2	2	2	1	2	2	—
Zolnai Balázs	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	—
<i>Magántanuló:</i>															
Würtz Pál	—	—	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1	2	—	—

Kimaradt: Elekes Endre.

Összesen : 33.

II. A) osztály.

Osztályfőnök : Meskó Lajos.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	T a n t á r g y a k								Ált. tan. eredmény	Tanfolyamnap	
			Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetről	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés			Ének
Barják János	2	2	2	3	1	3	1	3	3	2	1	3	-
Báthory Endre	1	2	1	2	1	3	1	2	2	3	2	2	-
Bugnyár Richárd	2	3	2	3	3	4	3	3	3	3	1	4	-
Csapody István	1	2	1	3	3	3	3	3	2	3	2	3	-
5 Dobrovolszky László	2	3	2	2	3	2	2	2	1	1	1	2	-
Duchon Miklós	1	1	1	2	1	2	1	2	1	1	2	2	-
Eckhardt Tibor	3	3	2	3	1	3	1	3	3	2	1	3	-
Éder Miklós	1	1	1	3	2	3	2	3	3	3	1	3	-
Fóris Mihály	2	3	3	3	3	3	3	4	3	2	1	4	-
10 Fundák János	2	2	1	3	3	3	2	3	2	3	1	3	-
Gaszner Ferenc	1	2	1	2	3	3	2	3	3	3	2	3	-
Géczy-Kozák Attila	3	3	2	2	2	3	1	3	4	3	2	4	-
Göttche Ákos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Hofbauer Mátyás	1	1	1	2	1	2	1	2	1	1	2	2	-
15 Horánszky András	1	2	1	2	1	2	1	2	3	3	2	2	-
Huszovszky Iván	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	-
Ivánka Endre	1	3	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	-
Kaliszky Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
Kevi László	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1	3	-
20 Kiss B. Zsolt	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	-
Kozma Géza ref.	1	1	1	1	1	2	1	2	1	fm	1	2	fm
Lukas Vilmos	1	2	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2	-
Mankovits Antal g. kat.	2	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	2	-
Mayer Richárd	2	3	2	3	3	3	3	3	2	3	1	3	-
25 Merész László ism.	1	1	2	2	1	2	1	3	3	1	2	3	-
Mester János	1	2	2	1	1	2	1	2	2	2	1	2	-
Náray Zsolt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Pató Ráfael	1	2	2	3	3	3	2	4	2	2	1	4	-
Petik Ernő	1	2	2	3	2	3	3	3	2	1	1	3	-
30 Reiter János	2	3	2	3	3	3	3	4	2	2	1	4	-
Rottmann István	2	2	1	2	1	3	1	2	2	fm	1	2	-
Schandl László	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	-
Siegriszt Lajos	2	2	1	2	1	3	2	3	1	1	1	3	-
Suhajda Oszkár	1	2	1	1	1	2	1	1	2	fm	2	2	-
35 Szabó László	2	3	2	3	3	3	3	4	2	3	1	4	-
Szentiványi Mátyás	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	-
Szira Tamás	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	-
Szlankai Oszkár g. kat.	1	2	1	2	1	3	1	2	2	2	1	2	-
Takács Pál	2	3	1	3	2	3	2	3	3	2	1	3	-
40 Töpfel Pál	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	-
Ugrai Kálmán ág. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	1	-
Varjassy-Langer Rudolf	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	1	2	-
Várkonyi István	1	2	2	3	3	4	3	3	3	2	1	4	-
Vincze András ref.	1	2	2	2	1	2	2	1	3	2	2	2	-
45 Vörös Jenő	1	1	2	2	2	3	2	2	2	1	1	2	fm
Wissnyi-Hoffmann Norbert ..	2	3	2	3	3	4	3	3	3	2	1	4	-
Zimányi Pál	1	2	1	2	1	3	1	2	2	1	2	2	-
Zsolnay Ágost	2	2	2	3	3	3	3	3	4	3	1	4	-
Magántanuló:													
Köszler Zoltán	-	-	1	2	2	2	2	2	2	1	1	2	-

Kimaradtak: Dénes István, Herr Frigyes.

Összesen : 51.

II. B) osztály.

Osztályfőnök : Papp László dr.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeret	T a n t á r g y a k									Ált. tan. eredmény	Tanfolyameredmény
			Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Ének		
Czérna István.....	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	1	-
Csató Lóránt.....	2	2	1	2	1	3	1	3	3	1	2	3	-
Cserhalmi Géza ism.....	2	4	1	2	2	3	2	3	2	4	3	3	-
Dezső János.....	1	1	1	1	2	2	1	2	1	3	2	2	fm
5 Dobák Lajos.....	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	3	-
Dömötör László.....	2	2	1	3	2	2	2	3	3	3	2	3	-
Dubay Miklós g. kat.....	2	2	1	2	2	2	1	3	2	1	1	2	-
Farkas Andor.....	1	1	1	1	2	2	1	2	2	3	2	2	-
Farkas László.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
10 Fodor Levente.....	1	2	1	2	1	2	1	2	2	3	1	2	-
Fress József.....	2	3	2	3	2	3	2	3	2	4	3	3	-
Ganszky Károly.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
Gyökér István.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	em
Hagymási Jenő.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	fm
15 Herein Gyula.....	1	1	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2	-
Herramhof Károly.....	1	1	1	1	1	2	1	2	2	3	1	2	-
Hortobágyi Győző.....	1	1	1	1	2	2	1	2	1	4	1	2	-
Imre Gábor.....	1	1	1	2	2	2	1	2	1	3	2	2	fm
Jászai László.....	1	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	-
20 Jób Imre.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Kálló Elemér.....	1	2	2	3	2	3	2	3	3	1	2	3	-
Kámán Sándor.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	-
Karsai Zoltán.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	fm
Kléh-Reinle László.....	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	-
25 Kondár Vilmos.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
Kozma György.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
László Gábor ism.....	2	3	2	3	2	3	1	3	2	1	3	3	-
Látka János.....	1	1	1	2	2	2	2	2	3	3	2	2	-
Liska Tibor.....	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1	2	-
30 Masznyik Iván ev.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
Mészáros József.....	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	2	-
Molnár Zoltán.....	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1	1	2	-
Nagy Károly.....	2	2	2	3	2	3	2	3	2	1	1	3	-
Palanek Tibor.....	1	2	2	3	2	3	1	2	2	2	2	3	-
35 Pásztóy András.....	2	2	2	3	3	3	2	3	1	1	2	3	-
Petrovay Szabolcs.....	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	2	-
Rácz Pál.....	1	2	1	2	1	2	1	2	3	2	1	2	-
Rády László.....	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	-
van Royen János ref.....	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	-
40 Seenger Gyula.....	2	3	1	3	2	3	1	3	2	2	3	3	-
Singer Péter.....	2	2	1	3	2	3	1	3	3	2	3	3	-
Steingaszner László.....	1	1	1	2	2	2	1	2	1	2	2	2	-
Szelényi István.....	1	1	1	2	2	2	1	3	2	3	2	2	-
Szentessy Gábor.....	2	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	-
45 Szinnyei Gábor.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
Szovik József.....	1	1	1	2	2	2	1	2	1	2	1	2	-
Takáts László ref. ism.....	1	1	1	2	1	2	1	2	1	1	1	2	-
Tasnády Endre.....	2	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	2	fm
Töttösy János.....	3	3	2	3	2	3	1	3	3	2	1	3	-
50 Vágó Pál.....	1	2	1	3	2	3	1	3	2	2	2	3	-
Vass Gábor.....	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2	2	-
Visnyei Ferenc.....	1	2	2	3	2	4	1	2	2	2	3	4	-

A tanuló neve	Magviselet	Rendszeret	Tantárgyak									Ált. tan. eredmény	Tanfjkezdmény
			Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Ének		
			Wiedermann Vilmos	1	2	1	2	2	2	1	2		
Wrchovszky György	2	4	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	-
⁵⁵ Zlinszky János	2	2	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2	-
Zoller Marino	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	2	2	-
Zsolnay Tibor	1	2	2	3	2	2	1	3	2	3	2	3	-
Összesen : 57.													

III. A) osztály.

Osztályfőnök : Mihálkó Béla.

A tanuló neve	Magviselet	Rendszeret	Tantárgyak									Ált. tan. eredmény	Tanfjkezdmény		
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz			Testnevelés	Ének
			Aczél Tamás ev.	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1
Antal József	1	2	1	2	1	1	3	3	2	3	2	3	-		
Bulázy Sándor	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm		
Bánfalvi Béla	1	1	1	2	1	1	2	2	2	3	1	1	-		
⁶ Belányi Tamás	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm		
Binder Vilmos	2	2	1	2	2	2	3	3	3	2	3	1	-		
Breuer Miklós izr.	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1	2	2	-		
Bulányi Ágoston	1	2	1	2	1	1	2	3	2	2	2	2	fm		
Csobánczi Rajmund ...	1	3	2	3	2	1	3	3	2	3	1	2	-		
¹⁰ Devecseri Géza	1	2	2	3	1	3	3	2	2	3	2	3	-		
Doleschall István	2	3	3	3	3	3	4	3	4	3	1	2	4		
Eckhart Ede	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	-		
Frank Adorján	2	2	2	2	2	1	3	3	3	2	2	1	3		
Gajáry Tibor	1	1	1	2	2	1	2	1	2	3	2	2	-		
¹⁵ Grász Miklós	2	3	2	3	2	2	3	3	3	2	3	3	-		
Grosz István	2	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2	2	-		
Haggenmacher Róbert ..	1	1	1	1	1	1	2	1	2	3	1	1	2		
Hanusz László	1	2	1	2	2	1	3	3	2	3	2	1	2		
Harsányi Kálmán	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	2		
²⁰ Hencz Iván	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	-		
Heppert Ferenc	1	2	2	2	3	2	3	3	3	3	2	2	3		
Hódy János ref.	2	2	2	2	1	1	3	4	2	3	2	4	4		
Hunyár Csaba	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1		
Iványi László	1	1	1	1	1	1	1	3	1	2	1	1	2		
²⁵ Jákó Miklós	1	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3		
Kemenes László	1	2	1	2	2	1	3	3	2	2	1	3	3		
Kengyel György	1	2	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	2		
Kenyeres István	1	2	2	1	1	2	1	1	2	1	2	1	2		
Knorr András	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	2	1	2		
³⁰ Lányi Miklós	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-		
Liszt Nándor	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	2		
Martini Tamás	1	1	1	2	2	1	2	3	2	3	2	2	3		
Mészáros Rudolf	1	2	1	2	2	2	3	3	3	3	1	2	3		
Nagy József	1	1	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1	2		
³⁵ Oláh György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1		
Összesen : 57.															

A tanuló neve	Magviselés	Rendszeret	Tantárgyak										Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
			Hitán	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés			Ének
Pleyer Walter	2	3	2	2	3	1	3	4	3	3	2	1	3	4	-
Ratimorszky Róbert	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	2	1	1	2	-
Róka Ferenc	1	2	1	2	2	1	2	1	1	1	2	3	3	2	-
Rózsahegyi Oszkár	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	fm
40 Ruzsák Antal	2	3	2	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	-
Schandl Marián	1	3	2	3	1	2	3	3	3	3	3	3	2	3	-
Schwachtje Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
Skodik Norbert	2	3	2	2	2	3	3	3	3	4	3	1	2	4	-
Somogyi György ev.	2	3	2	3	2	3	3	3	3	4	3	1	3	4	-
45 Stanek Róbert	2	2	2	1	2	1	3	3	2	2	2	2	2	3	-
Steingaszner Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Szabó Iván	2	3	2	2	2	2	3	4	3	3	1	3	3	4	-
Szánthó Csaba	2	3	2	3	2	1	3	4	1	3	2	3	3	4	-
Töttössy Miklós	3	3	2	2	3	3	3	3	3	4	3	2	3	4	-
60 Varga Béla	2	3	1	2	3	3	2	3	3	3	3	2	2	3	-
Verőczy Béla	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2	1	2	3	2	-
Weber István	2	3	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1	2	2	fm
Wellisch Dénes	2	3	1	3	2	3	3	3	2	3	3	4	3	3	-
Záborszky Béla	1	2	1	2	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	fm

Kimaradtak: Oláh Vilmos, Tankóczy Géza.

Összesen : 56.

III. B) osztály.

Osztályfőnök: Magyar László dr.

A tanuló neve	Magviselés	Rendszeret	Tantárgyak										Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
			Hitán	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés			Ének
Andrássy Attila	2	2	1	2	1	2	3	3	3	3	3	2	3	3	-
Bajusz Tamás	2	3	1	3	2	2	4	3	2	3	3	2	3	4	-
Ballun György	2	2	1	2	1	1	2	3	1	1	2	2	3	2	-
Bácsér György	1	1	1	1	1	1	3	1	1	2	1	2	2	2	fm
5 Benkó László	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	2	2	2	2	-
Békés András	2	2	1	2	1	1	3	3	3	3	2	1	1	3	-
Borlai Oszkár	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
Borlay József	1	1	1	2	1	1	3	3	3	2	3	3	1	3	-
Bódy Oszkár	2	2	1	2	2	2	3	3	3	2	1	1	3	3	-
10 Csintalan László	2	2	1	3	3	2	3	3	3	3	3	1	3	3	-
Dobrovolszky Lóránt	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1	2	-
Dzsaja István	1	2	1	2	2	1	3	2	2	3	3	1	2	3	-
Eskulits Emil	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	2	-
Farkas György	2	2	1	2	2	1	3	2	2	3	3	1	1	3	-
15 Farkas Gyula	2	2	1	3	2	2	3	3	3	3	2	1	3	3	-
Forstner Róbert	1	2	1	2	2	2	3	2	2	3	1	2	1	3	-
Gálffy László	1	2	1	2	2	1	3	3	2	3	3	1	2	3	-
Gundel Imre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Hadhelyi János	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	2	2	-
20 Halász Ottó	1	2	1	3	2	2	3	3	2	3	2	2	2	3	-

A tanuló neve	Mogaviselet	Rendszeretet	Tantárgyak										Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés			Ének
Homor Imre	2	1	1	2	1	2	1	1	2	2	1	2	3	2	—
Horváth Endre	1	1	1	2	2	1	3	2	2	2	2	2	2	2	—
Huszár Nándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Jankovich László	2	2	1	2	1	1	2	2	1	1	1	2	3	2	—
²⁵ Kárpáti Miklós	1	1	1	2	2	1	3	3	3	3	2	2	3	3	—
Kerényi Dénes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Knebel Jenő	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Kovács Gyula	2	2	2	3	1	2	3	3	3	3	2	1	1	3	—
Madarassy Gábor	2	2	1	3	3	3	3	2	2	3	2	1	2	3	—
³⁰ Mattyasovszky Tamás..	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	3	2	2	—
Mészáros Pál	2	2	1	2	1	1	2	1	1	2	2	2	2	2	—
Moconoky László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—
Molnár Ottó	1	1	1	2	1	1	3	3	2	3	1	1	2	3	—
Nyulászi János	1	2	1	2	1	1	2	2	3	2	2	2	3	2	—
³⁵ Pap Zoltán	1	2	1	2	1	1	3	2	2	2	2	1	3	2	—
Regele Zoltán	2	2	1	2	1	1	2	1	2	2	1	1	2	2	fm
Rodič Imre	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	1	2	2	2	—
Rosnyay András ref. ..	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1	2	2	2	—
Röthler György	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1	2	2	—
⁴⁰ Schuler Dezső	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Simonyi Ervin	1	1	1	2	2	1	3	3	2	2	1	2	3	3	—
Somfalvy Endre g. kat.	3	2	1	2	2	1	3	2	2	3	1	2	3	3	—
Stachó Tamás	1	2	1	3	2	2	3	3	2	2	3	1	2	3	—
Steiner Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	—
⁴⁵ Szabados Zoltán	2	2	1	3	3	2	4	3	3	3	2	1	3	4	—
Szalay-Marzsó Aladár ..	1	1	1	2	1	1	2	2	2	3	1	2	1	2	—
Tóth László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	—
Ungváry Jenő	1	1	1	2	2	1	3	3	3	2	1	1	1	3	—
Verebély András	2	2	1	2	1	1	3	2	1	2	2	3	3	2	—
⁵⁰ Véber Viktor	1	2	1	2	2	1	3	3	2	2	1	1	1	3	—
Vináry Ervin	2	2	1	1	1	1	2	1	1	2	2	2	2	2	—
Wenner János	2	2	1	3	1	1	3	3	2	2	3	2	3	3	—
Zombory Ervin	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	—	—
<i>Magántanuló:</i>															
Gergely Péter izr.	—	—	1	1	1	2	2	2	2	3	1	2	2	2	—
Strasser Heinz Ottó* ref.	—	—	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	—

Kimaradtak: Bakay László, Horváth Tibor, Lukács Antal.

* Szeptemberben tett vizsgálatot.

Összesen : 58.

IV. A) osztály.

Osztályfőnök: Megyer József.

A tanuló neve	Tantárgyak													Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
	Magviselés	Rendszerezés											Ált. tan. eredmény			Tanulmányi eredmény
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettudomány	Mennyiség	Rajz	Testnevelés	Egészségtan				
Angyal Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	-
Baksay Miklós	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Bauer Rudolf	1	1	1	2	1	3	3	3	1	2	2	1	1	3	3	-
Benesch György	1	2	1	3	3	3	4	3	3	2	2	1	1	4	4	-
5 Berkes György	1	2	1	1	2	2	1	1	2	1	2	1	1	1	1	-
Blaske Károly	2	4	2	3	3	3	3	3	4	3	2	2	3	4	4	-
Bödecs Aladár	1	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-
Csukássy Lóránt	2	3	2	2	2	3	3	2	3	2	2	1	3	3	3	-
Detre Gyula gör. kat.	1	2	1	2	3	3	3	2	3	2	2	1	3	3	3	-
10 Dibusz Miklós	1	2	1	2	2	3	2	2	3	2	2	1	3	3	3	-
Eckhart István	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	-
Farkas Bálint	1	1	1	2	2	3	3	2	3	2	1	1	2	3	3	-
Fekete Balázs	2	2	1	2	2	3	2	2	2	1	1	1	2	2	2	-
Fekete Károly	1	2	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1	1	2	2	-
15 Gere Tibor	1	1	1	2	2	3	3	2	3	2	2	1	3	3	3	-
Gonda Péter	2	3	1	2	2	2	2	3	2	2	2	1	1	2	2	-
Haltenberger Mihály	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	4	3	3	-
Jancsár Péter	1	1	1	2	2	3	3	2	3	1	2	1	3	3	3	-
Jókay-Szilágyi Sándor	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	3	2	2	-
20 Kalotay Ottó	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	-
Kármán Tibor	2	3	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	3	3	3	-
Keledy Péter	1	2	2	2	2	3	1	2	2	2	1	2	4	2	2	-
Kelemen László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Keller Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
25 Körösmezey László	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2	2	2	-
Kürthy Péter	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	fm
Langer Tamás	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	-
Ledniczky Ottó	1	2	2	3	3	3	4	2	3	2	2	2	3	4	4	-
Lenz János	1	2	1	2	3	3	3	3	3	2	3	1	3	3	3	-
30 Mambriny Ödön	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1	fm	1	1	2	2	-
Mencsik István	2	3	2	2	2	3	3	1	3	2	1	1	2	3	3	-
Mészáros Sándor	2	2	2	2	3	3	3	2	2	1	2	1	2	3	3	-
Morlin János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Puskás László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
35 Rezsőfi Ferenc	2	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	2	2	em
Rottmann Elemér	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Schletter István	1	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1	1	2	2	-
Sibalszky Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Stirling György	1	2	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	2	2	2	-
40 Szabó Miklós	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	fm	1	1	1	1	fm
Szeben Tamás ref.	2	3	1	2	1	2	2	1	3	2	2	1	2	2	2	-
Szentgyörgyvölgyi Zolt.	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	2	2	em
Szentszék Ernő	1	1	1	2	1	3	3	1	2	1	2	1	3	3	3	-
Szira Béla	1	2	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	fm
45 Tircza Tamás	1	1	1	1	1	2	2	1	3	2	1	1	2	2	2	-
Tolnai Béla ref.	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	-
Várdai Ferenc	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	2	2	2	em
Viola János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Vozdánsszky József	2	3	3	3	3	4	4	3	4	1	3	2	3	4	4	-

Kimaradt: Progl József.

Összesen : 50.

IV. B) osztály.

Osztályfőnök: Teller József dr.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k														Alt. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
	Magaviselet	Rendszerezet	T a n t á r g y a k														
			Illtan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Függségstan	Gyorsírás				
Andreska Gábor	1	2	1	1	1	2	2	1	3	2	2	1	1	2	2	3	—
Bakó Béla	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2	3	3	—
Barlanghi Iván	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Böhm József	2	3	2	3	3	3	3	2	3	2	2	1	3	1	3	—	
⁵ Csik Attila	1	2	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	2	1	2	—	
Demeter Győző	2	3	2	4	3	4	4	2	4	2	4	1	2	3	4	—	
Etele Ágoston	1	2	2	2	3	3	3	1	3	1	1	1	1	2	3	—	
Fekete György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	
Gyertyámosy János	2	2	1	2	2	3	2	2	3	1	2	1	2	3	3	—	
¹⁰ Haranghy Péter	1	2	2	3	2	3	3	1	3	1	3	1	3	3	3	—	
Hittrich János ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	
Hortobágyi János	2	3	2	4	3	4	4	3	3	2	1	1	4	4	—		
János Engel Sándor	1	2	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	1	2	—		
Kehli István	2	2	1	2	2	3	3	1	3	2	2	1	3	3	—		
¹⁵ Kelecsényi Zoltán	2	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2	3	—		
Kollár László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—		
Kovács Elemér ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—		
Láng Artúr	2	3	2	3	3	3	3	2	4	2	2	2	3	4	—		
Majtán József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	—	
²⁰ Marton György	2	2	1	2	2	3	3	3	3	3	fm	1	3	3	—		
Mogán Miklós	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—		
Örvössy László	1	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	fm	—	
Paroczy Zsolt	2	2	2	3	3	3	3	2	3	3	2	2	4	3	—		
Podruzsik Béla	2	2	1	2	1	2	3	3	3	2	2	1	1	3	—		
²⁵ Rajágh László	1	2	1	2	1	3	2	1	2	1	2	1	3	2	—		
Rohonczy Győző	1	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1	3	2	—		
Rosemberszky György	2	3	2	3	2	3	3	3	3	1	1	1	2	3	—		
<i>Ruckenbauer Ferenc</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	—		
Saiz Iván	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—		
³⁰ Schumann János	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1	2	1	1	2	—		
Seidl György	2	2	2	3	2	2	2	2	3	1	1	2	1	3	—		
Stauróczky György	2	3	2	3	3	3	3	2	3	1	1	2	3	3	—		
Strasser Heinz Ottó ref.	2	2	1	2	3	3	2	2	3	2	fm	1	1	3	—		
Szabó István	2	2	2	2	3	3	3	2	3	1	1	1	3	3	—		
³⁵ Szelényi Ferenc	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1	fm	1	2	2	—		
Szilágyi Lajos	1	2	2	3	3	3	2	2	3	2	2	1	3	3	—		
Szójka Frigyes	1	2	1	2	2	2	2	1	3	2	2	1	2	2	—		
Téglás János	1	2	2	3	2	3	3	1	3	1	2	1	3	3	—		
Toffler János	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1	2	—		
⁴⁰ Türr Ervin	2	2	1	2	1	3	3	1	3	1	2	1	3	3	—		
Unger Emil	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	—		
Vass György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	—	
Vidor János	2	2	2	3	1	3	3	1	2	2	2	1	3	3	—		
Weinzierl Oszkár	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	—	
⁴⁵ Zakariás László	2	2	1	2	3	3	2	1	2	1	1	1	2	3	—		
<i>Magántanuló:</i>																	
Károlyi Zsigmond*	—	—	1	2	1	2	3	2	2	1	2	2	2	2	—	—	

Kimaradtak: Berey László, Dobrova László, Lamy János, Magassy Antal.

* Decemberben tett magánvizsgálatot.

Összesen : 50.

V. A) osztály.

Osztályfőnök: Dragos Károly.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k												Tanulmányeredmény		
	Magaviselet	Rendszeret												Tanulmányeredmény	
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természettudomány	Mennyiségtan	Testnevelés			Alt. tan. eredmény
Balla László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	em
Csaba Károly	2	3	2	3	2	3	3	1	2	2	1	3	3	3	-
Cseh Tibor	1	2	2	3	3	2	1	2	2	2	1	2	2	3	-
Dánfy János	2	3	2	2	1	3	3	1	2	2	1	3	3	3	-
5 Dombai László	1	2	1	3	2	3	2	2	1	3	1	2	2	3	-
Egervári Ottó	1	3	2	2	2	3	3	1	1	3	2	3	2	3	-
Fabinyi Tamás	2	3	2	2	1	3	3	1	2	2	1	3	3	3	-
Farkas Barnabás	1	2	1	3	2	3	1	3	3	2	3	3	1	3	-
Füzér Ferenc	1	1	1	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	2	em
10 Gaigne Jenő	1	2	1	2	2	2	2	1	2	2	1	2	2	2	-
Gráf Kálmán	2	2	2	1	3	2	2	3	2	2	1	3	2	3	-
Haffner Gábor	1	3	1	3	1	3	1	2	2	1	2	2	2	3	-
Hanzman Lipót	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	fm
Iláj József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	-
15 Hoffmann Ferenc	1	3	2	3	3	3	1	3	3	3	3	3	2	3	-
Homonnay Tamás	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	1	2	2	-
Hübner Loránt	1	2	2	3	3	3	1	3	3	2	3	2	3	3	-
Kemény Dezső	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	-
Király Kálmán	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	2	fm
20 Kovács Ottó	2	3	2	3	3	4	1	3	4	2	4	1	4	4	-
Kubin József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	-
Marjai Győző	1	2	2	2	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	-
Mázsár Gyula	1	1	1	2	3	2	1	1	2	2	2	2	2	2	em
Minár Gábor	1	1	2	1	1	2	1	2	2	2	2	1	2	2	fm
25 Moess Tibor ev.	1	2	1	3	2	3	1	3	3	2	3	1	3	3	-
Mutschenbacher István ..	2	2	1	3	3	3	1	3	3	1	2	1	3	3	-
Ogonovszky László	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	2	1	2	2	fm
Pataki Miklós	1	2	2	3	2	3	1	3	3	2	3	2	3	3	-
Rajki Ottó	1	3	1	2	1	2	2	1	1	1	2	2	2	2	-
30 Rév Endre	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	em
Schaffler Ferenc	2	2	2	3	2	3	1	3	3	2	4	2	4	4	-
Schultz Imre	1	2	1	4	3	3	1	2	2	1	3	2	4	4	-
Schüler Frigyes	1	2	1	2	1	2	1	2	2	1	1	1	2	2	-
Schüller Gyula	1	2	1	3	2	2	1	2	2	1	2	2	2	2	-
35 Schweitzer Ede	2	2	1	2	1	2	2	1	1	2	2	2	2	2	-
Stoll Géza	2	3	2	3	2	3	1	2	3	2	3	2	3	3	-
Szende-Montágh József ...	1	3	2	4	3	4	1	3	3	3	4	2	4	4	-
Tóth Gedeon	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	-
Trybek László	1	1	2	3	2	3	1	3	3	1	3	2	3	3	-
40 Trummer István	2	3	2	3	3	2	1	3	3	1	2	1	3	3	-
Varga Miklós	1	1	1	1	2	3	2	1	2	1	2	1	2	2	fm
Vitthalm József	1	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2	2	-
Weber Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	-
<i>Magántanulók:</i>															
Bakach-Besseney Ferenc br.	-	-	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
45 Zichy Aladár gr.	-	-	1	2	2	2	1	3	2	1	3	3	3	3	-

Kimaradt: Hám Jenő ism.

Összesen: 46.

V. B) osztály.

Osztályfőnök : Bozi Ferenc.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Ált. tan. eredmény	Tanfolyamvégső	
	Magaviselet	Rendszertel												Ált. tan. eredmény
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan			
Adler RácZ József	2	2	1	2	1	2	-	1	2	1	2	1	2	-
Battay László	2	2	2	3	3	3	-	3	3	3	3	3	4	-
Bencsó Tamás	2	2	2	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	-
Bethlen Ferenc gr. ref. ..	1	1	1	2	1	2	-	1	2	1	2	1	2	-
5 Bingert Iván	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	-
Blazsek Andor	1	1	1	1	1	1	-	1	2	1	1	1	1	-
Bodnár Andor	1	2	2	3	3	3	-	3	3	2	3	2	3	-
Chabada László	1	1	1	2	2	3	3	4	1	3	2	2	4	-
Csákány Rudolf	1	1	1	2	1	2	2	3	2	3	2	1	2	em
10 Cserján Attila	2	2	2	3	3	3	3	3	1	3	2	3	3	-
Destek Tamás	2	2	2	3	2	2	-	3	3	1	3	1	3	-
Dérczy Péter	1	1	2	2	1	2	-	2	3	1	3	2	3	-
Dirsztay Béla br.	1	1	1	2	1	1	-	2	1	1	2	2	2	-
Dolák Lajos	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	2	2	2	fm
15 Dózsa Lajos	1	1	1	2	2	3	3	3	2	2	2	1	3	-
Dömötör János	1	2	1	2	2	2	-	3	3	2	2	1	3	-
Fejér József	1	2	1	2	2	3	-	3	3	1	3	2	3	-
Gál Gyula	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	2	2	1	-
Göbl Albin	1	2	1	2	2	2	-	2	2	1	3	2	2	-
20 Gundel István	2	2	2	3	3	3	-	2	2	2	3	2	3	-
Halász Lajos ref.	2	2	1	2	3	3	-	3	4	3	3	2	4	-
Herzog János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	em
Höfler Tibor	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	2	2	-
Juhászi Ferenc	2	2	1	2	2	2	3	3	4	2	3	2	4	-
25 Kerekes Endre	1	1	2	2	2	2	2	3	1	2	2	2	2	-
Koch Sándor	1	1	1	1	2	1	-	2	3	1	2	2	2	-
Kratky Tamás	1	1	1	2	1	1	-	1	2	1	2	2	2	-
Kun Ferenc	2	2	2	2	2	3	-	2	2	1	3	1	3	-
Laky Vilmos	2	2	2	2	3	3	-	3	3	3	3	2	3	-
30 László György	2	2	1	2	3	3	-	3	3	3	3	2	3	-
Major Tamás	1	1	1	1	1	1	-	1	2	1	1	1	1	fm
Marton László	1	1	1	2	3	3	-	3	3	2	2	1	3	-
Meixner László	1	1	1	2	2	3	-	1	2	1	2	2	2	-
Mészner Sebestyén	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	-
35 Mocskonvi Brunó	1	1	1	2	1	2	-	2	1	1	1	2	2	-
Molnár Öszkár	1	2	1	3	3	3	-	3	4	1	3	2	4	-
Molnár Péter	2	2	1	2	3	3	-	3	3	1	3	2	3	-
Neuber Alajos	1	1	1	2	2	3	-	2	3	2	3	2	3	-
Óstör Lóránt	1	1	1	1	1	1	-	1	2	1	1	2	1	fm
40 Perlaky Károly	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	-
Pfundt György	1	1	1	2	2	2	-	2	1	1	2	1	2	-
Róbert Emil	1	1	2	3	3	3	-	3	3	1	2	2	3	-
Schödl Tamás	2	2	1	2	3	3	-	3	2	1	3	2	3	-
Serényi János gr.	2	2	3	3	3	3	-	2	2	2	3	1	3	-
45 Szalay Jenő	1	2	1	2	2	2	-	3	2	3	3	1	3	-
Szántó Ferenc izr.	1	1	1	2	2	2	-	2	2	3	3	1	3	-
Tamás István	2	1	1	1	2	2	-	1	2	1	2	1	2	em
Tóth Géza	1	1	1	3	3	3	-	3	3	3	3	1	3	-
Tóth István	1	1	1	3	2	2	-	1	2	1	3	2	3	-
50 Tóth Tamás	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	-
Unger Mihály	1	1	2	3	2	2	-	3	2	1	2	2	3	-
Victorisz Tamás ev.	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	-
Zimmermann Tamás	2	2	2	2	2	2	-	3	3	1	2	2	3	-

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Tantárgyak									Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természetrajz	Mennyiségtan			Testnevelés
<i>Magántanuló:</i>														
Hunyor Tamás*	-	-	1	2	2	3	-	1	1	2	2	1	2	-
<i>Kimaradt: Sziráky Károly.</i>													Összesen : 55.	
* A tanév elején tett magánvizsgálatot.														

VI. A) osztály.

Osztályfőnök : Vékey Károly.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Tantárgyak									Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természetrajz	Mennyiségtan			Testnevelés
Balogh Péter	1	2	2	3	2	2	-	1	2	1	3	2	3	-
Boros Béni	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Borsody György	1	1	1	1	1	2	-	1	2	1	3	1	1	-
Bunda Rezső	1	1	1	2	2	3	-	3	3	2	2	2	2	-
5 Dezseóffy Aurél	1	2	1	2	1	2	2	2	2	1	1	1	1	-
Ernöházi Vilmos	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	-
Fabiné Tibor ev.	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	2	1	1	-
Farkas Tamás	1	2	2	2	2	2	-	1	1	1	2	2	2	-
Fodor Béla	1	1	2	2	2	2	-	2	3	1	2	2	2	fm
10 Frank Miklós	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	-
Fülel-Szántó Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	-
Gergely Tibor	1	2	1	2	2	3	-	3	2	2	3	3	3	-
Girardi József	1	3	2	1	1	3	-	3	3	2	3	2	3	-
Graham János ev.	2	2	1	3	2	3	-	3	2	1	3	2	3	-
15 Greszl Rezső	1	1	1	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	em
Hank Tibor ev.	1	1	1	1	1	2	-	2	1	2	2	1	2	em
Horváth Béni	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	-
Ikrényi Imre	1	1	1	1	2	2	-	1	2	1	2	1	2	fm
Jónás Ernő	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	-
20 Kornfeld Tamás br.	1	2	1	2	1	1	1	-	1	1	2	1	1	-
Kump Egon	1	1	1	1	1	1	-	1	2	1	1	1	1	-
Ledniczky János	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	2	1	1	-
Lengyel Attila ism.	1	3	2	3	2	3	-	3	3	3	3	3	3	-
Mach Eduárd	1	1	1	1	1	2	1	-	2	1	2	2	2	-
25 Mátray György	1	2	1	2	2	2	-	2	2	2	1	1	2	-
Molnár György	1	2	1	2	2	2	2	-	1	1	2	2	2	fm
Mónus Aladár ev.	1	2	1	1	1	3	-	3	2	2	3	3	3	-
Nagy László	1	3	2	2	2	3	-	2	3	2	3	1	3	-
Návay Géza	1	3	2	2	2	3	-	3	3	2	3	3	3	-
30 Paul Iván	1	2	2	2	1	3	-	3	1	2	3	1	3	-
Paulay Lajos	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	-
Petrikovits István	1	3	2	2	1	3	-	3	3	1	2	2	2	-
Ribiczey Gyula	1	2	1	2	1	2	-	2	2	2	2	2	2	-
Somos Róbert	2	2	1	2	2	3	-	2	3	1	3	2	3	-

A tanuló neve	Magánvizlet	Rendszereslet	Tantárgyak									Alk. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
			Hitlan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan			Testnevelés
35 Stefánszky György	1	2	1	2	2	3	-	2	3	2	3	1	3	em
Szabó Tamás	1	1	2	1	1	2	-	1	1	1	2	2	2	fm
Székely Géza	1	2	2	2	2	2	-	1	2	1	3	2	2	-
Szinell Iván	2	3	1	2	2	3	-	2	3	1	3	2	3	-
Szórádi Tibor	1	1	1	1	1	1	-	1	2	1	1	1	1	em
40 Várady László ref.	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	2	1	1	-
Zajky Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	2	1	1	-
<i>Magántanuló:</i>														
Teleki Jenő gr.	-	-	2	3	2	4	-	3	2	3	3	2	4	-
Kimaradtak: Domony György, Hanusz Ödön, Müller Ferenc.														
Összesen : 45.														

VI. B) osztály.

Osztályfőnök: Senye István.

A tanuló neve	Magánvizlet	Rendszereslet	Tantárgyak									Alk. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
			Hitlan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan			Testnevelés
Andreska Antal	1	1	1	1	2	1	2	-	3	1	2	2	2	em
Barnabás Sándor	1	1	2	3	2	3	-	2	3	2	2	2	2	-
Bálint József	1	1	1	2	2	2	-	2	3	1	2	2	2	fm
Buzsáky Géza	2	2	1	4	3	3	-	3	4	2	4	1	4	-
5 Csík László	2	2	1	2	1	1	-	1	1	1	2	1	2	-
Erdélyi István	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	em
Etele György	1	1	1	2	3	3	3	-	4	2	3	2	4	-
Fallenbüchl Zoltán	1	1	1	2	1	2	-	2	2	2	3	2	2	-
Fazakas Miklós	2	2	2	3	3	2	-	2	3	2	3	1	3	fm
10 Fodor László	1	2	1	2	1	1	2	-	1	1	2	2	2	-
Fundák Lajos	1	1	1	2	2	2	-	2	2	2	3	1	2	-
Haselbeck János	1	1	1	2	2	3	-	2	3	2	3	2	3	-
Hámory Zoltán	1	1	1	2	2	3	-	2	3	1	2	2	3	em
Hieronymy Gábor	2	1	3	3	3	3	-	3	3	2	3	2	3	-
15 Horváth Ödön gör. kat. ..	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	2	1	1	fm
Kaplony István ref.	2	2	1	3	2	3	-	2	2	2	3	2	3	-
Kerecsy Jenő	2	1	1	2	2	1	-	1	2	1	2	1	2	em
Kiss Zoltán	1	1	1	2	2	2	-	2	3	2	3	2	3	-
Lussa Vince	2	1	2	3	3	3	-	2	3	2	3	1	3	-
20 Mocskonyi Ervin	1	1	1	2	2	1	-	1	1	1	2	2	2	-
Neuhof-Susky László	1	2	1	3	3	3	-	3	4	2	3	2	4	-
Oláh Péter	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	2	1	1	-
Péry Vilmos	2	2	1	2	2	3	-	2	1	1	2	1	2	-
Riemer László	1	1	1	2	3	3	-	2	3	1	3	3	3	-
25 Sándor László	1	1	1	1	1	2	-	2	3	1	3	1	3	-
Lukachich-Matlekovich-Schack Béla	1	2	1	2	2	2	-	2	3	1	2	2	2	-

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Alt. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
	Magaviselet	Rendszeretet												Testnevelés
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természettud.	Mennyiséginn			
<i>Schinszky Kálmán</i>	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	2	1	—
Schulek Béla	1	1	1	2	2	2	—	2	3	3	2	2	2	—
Suján Zoltán	1	1	2	2	3	3	—	2	3	2	3	2	3	—
³⁰ Szabó Jácint	1	2	2	3	3	3	3	—	3	—	2	3	3	—
Szalay László	1	1	1	2	1	1	—	1	2	2	1	1	2	—
Szendrényi Tibor	1	1	1	2	3	2	—	2	2	2	2	1	2	—
<i>Szentgyörgyvölgyi Ervin</i> ...	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	2	em
Szokol Hubert	1	1	1	2	2	1	—	1	1	1	2	2	2	fm
³⁵ Szokol József	1	1	1	2	2	2	—	1	2	1	2	2	2	—
Tarcsay Pál	1	1	1	1	1	2	—	1	2	1	2	2	2	—
Tálya Miklós	1	1	1	1	1	2	—	1	1	1	2	2	2	—
Varga Emil	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	—
Veress Gábor	1	1	1	1	2	2	—	2	2	1	3	1	2	—
⁴⁰ Weil Miklós	2	1	1	1	2	1	—	1	1	2	3	2	2	—
Wohlfahrt György	1	1	1	2	2	2	—	2	2	1	2	2	2	fm
<i>Magántanulók:</i>														
Cselényi József	—	—	2	3	3	4	—	4	4	3	3	2	4	—
Csillag Tamás*	—	—	1	2	2	2	2	—	2	2	2	3	2	—
Hunyor Tamás	—	—	1	2	2	2	—	1	2	2	3	2	3	—
Meller Tamás*	—	—	2	3	2	2	2	—	2	2	3	2	3	—
<i>Prochaska Ferenc</i>	—	—	1	1	1	1	—	1	1	1	2	3	1	—

Összesen : 46.

* A tanév elején tett magánvizsgálatot.

VII. A) osztály.

Osztályfőnök : Pogor Ödön dr.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Alt. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
	Magaviselet	Rendszeretet												Égészítéstan
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természettan			
Antal Imre izr.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	2	1	1
Baross Miklós	2	2	1	1	1	1	2	—	1	1	2	1	1	2
Bősze György	1	1	2	1	3	2	2	—	3	3	3	2	1	3
Csernyei Lóránt	2	2	2	2	2	2	3	—	3	3	2	2	1	3
⁵ vitéz Daniel László	1	1	1	2	2	2	3	—	1	2	2	2	1	2
Dávid Zoltán	1	1	1	1	1	1	2	—	1	2	2	2	1	2
Erney Tibor	1	1	1	2	2	2	2	—	2	1	2	3	1	2
Faiszl Ernő	1	2	2	3	3	2	3	—	3	3	3	2	1	3
Faludy János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
¹⁰ Fellegi Ödön	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
Glacz Ottmár	1	2	1	2	3	2	2	—	2	3	3	1	2	3
Harkay Róbert	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hegedüs István	1	2	2	3	2	2	3	—	3	3	4	3	1	3
Heppert György	1	1	2	2	2	2	2	—	2	2	2	2	1	2
¹⁵ Hollósi Károly	1	1	2	2	1	1	1	—	1	2	2	2	1	2
Holpert Artur	1	1	2	2	2	2	—	2	2	3	3	2	3	—

VII. A) osztály.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeret	T a n t á r g y a k										Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény		
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségstan			Testnevelés	Egészségtan
Hunkár Dénes.....	1	1	1	1	1	1	2	-	1	2	1	2	1	1	2	-
Kovács Ervín.....	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	-
Kovács László.....	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	em
²⁰ Kürthy István.....	1	1	1	1	1	1	1	-	3	3	3	3	3	3	3	-
Masznik Olivér.....	1	2	1	3	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	-
Mészáros György...	1	1	2	1	2	1	2	-	2	2	1	2	1	1	2	-
Németh Imre.....	1	2	1	3	2	1	3	-	3	3	3	3	3	2	3	-
Schmidt Róbert.....	2	2	2	3	3	2	3	-	3	3	3	3	3	2	3	-
²⁵ Schütz Béla.....	2	2	1	2	1	2	2	-	3	3	2	1	2	1	2	-
Siuda László.....	2	2	2	4	3	3	3	-	3	3	3	3	3	2	4	-
Sulner László izr. ...	2	2	1	2	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1	2	-
Szabó Ede.....	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	em
Szabó László.....	1	2	1	2	2	2	3	-	3	3	3	3	3	2	3	-
³⁰ Szász Tamás.....	2	3	2	3	3	2	3	-	3	3	3	3	3	2	3	-
Szekér István.....	1	1	1	2	2	2	3	-	2	2	2	3	3	1	3	-
Szentpétery Miklós ..	1	2	1	2	2	2	3	-	2	2	2	3	2	1	3	-
Székely Péter.....	2	3	2	4	3	3	3	-	3	3	3	3	fm	3	4	-
Szélba Miklós.....	2	2	2	3	3	2	3	-	3	3	4	3	2	2	4	-
³⁵ Sziklavári János.....	1	1	1	2	1	1	2	3	1	1	1	1	fm	1	2	fm
vitéz Tamás László..	1	1	1	2	1	2	2	-	1	2	2	3	fm	1	2	-
Titsch Sándor.....	1	2	2	3	3	3	3	-	3	3	3	3	3	2	3	-
Tóth Antal ism.	2	2	3	3	3	2	3	-	3	3	3	3	3	2	3	-
Trunkó István.....	1	1	2	2	2	2	2	-	3	2	2	2	1	1	2	-
⁴⁰ Vancsó Béla.....	2	2	1	2	3	3	3	-	2	3	3	3	1	2	3	-
vitéz Vassányi Béla ..	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	-
Wahl Péter.....	2	2	1	3	2	2	3	-	1	2	3	3	2	1	3	-
<i>Magántanulók:</i>																
Sivó János.....	-	-	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	-
Tormay Gábor*.....	-	-	2	3	3	2	3	-	3	3	3	3	3	3	3	-

Vizsgálattan maradt: Guhrauer Erik ev. magántanuló.

Összesen : 45.

* December hónapban tett magánvizsgálatot.

VII. B) osztály.

Osztályfőnök : Faludi Béla.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k												Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény		
	Magviselés	Rendszeretel	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan			Testnevelés	Egészségtan
	Bayer István.....	1	1	1	2	2	1	2	-	1	1	2			2	1
Benárd László.....	3	3	2	3	3	2	3	-	2	3	3	3	2	1	3	-
Cholnoky Tamás.....	1	1	2	2	2	1	2	-	1	2	1	1	1	1	2	-
Divald István.....	1	1	1	2	2	1	2	-	1	2	2	2	3	1	2	-
5 Donszky György.....	1	2	1	1	1	2	1	-	2	2	2	2	2	1	2	-
Farkasfalvy László.....	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	2	2	1	1	-
Gallwitz György.....	2	1	1	3	3	2	3	-	3	3	2	3	2	1	3	-
Gál Ferenc.....	1	1	1	3	2	2	3	-	1	1	3	2	3	1	3	-
Grabovszky Kamill.....	1	1	1	2	1	1	2	-	1	1	1	2	1	1	2	-
10 Hadfalusi Ottó.....	2	1	1	2	1	1	2	-	1	2	2	3	2	1	2	fm
Haraszi György g. k.....	2	2	2	3	3	2	3	-	3	3	3	4	2	2	4	-
Holl Béla.....	1	1	2	3	2	2	3	-	3	3	3	3	3	1	3	-
Janits Károly.....	1	1	1	1	1	1	1	-	2	2	1	2	2	1	2	fm
Janny Géza.....	1	1	2	2	2	1	2	-	2	3	3	3	1	2	3	-
15 Juhász Endre.....	1	2	1	2	1	2	2	-	2	2	2	2	1	1	2	-
Kevi Mihály.....	1	1	1	2	2	1	3	-	2	2	2	2	1	1	2	fm
Kritzer Antal.....	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	2	1	1	1	-
Laszlovszky József.....	1	1	1	2	2	1	1	-	1	2	1	2	2	1	2	-
Magasrévny János.....	2	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	-
20 Martinovich István.....	1	1	1	2	2	1	2	-	2	2	2	3	2	1	2	-
Mátyás Ferenc.....	2	1	1	2	2	3	3	-	3	3	3	4	2	2	4	-
Meller Péter.....	1	1	1	1	2	1	1	-	2	2	3	3	2	1	3	-
Musza István.....	1	1	1	2	2	2	1	-	2	2	2	3	2	1	2	-
Nagy Albert.....	1	1	1	2	2	1	2	-	2	2	2	3	1	1	2	-
25 Nagy Tibor ref.....	1	1	1	1	1	1	2	-	2	2	2	2	2	1	2	-
Nádaskay Richárd.....	2	1	2	4	3	2	3	-	3	3	3	3	2	3	4	-
Pelsőci Béla.....	1	1	1	1	1	1	1	-	2	2	1	2	1	1	2	em
Rajki István.....	1	1	1	2	2	1	2	-	2	2	2	2	2	1	2	em
Rétháti László.....	1	1	1	2	1	1	3	-	3	3	2	2	1	1	3	-
30 Scheller Géza.....	2	2	2	2	3	1	2	-	2	2	2	3	2	2	3	-
Sebess Jenő.....	1	1	2	3	3	2	3	-	2	3	3	3	2	3	3	-
Somogyi Csizmazia Géza.....	2	2	2	3	3	2	3	-	3	3	3	3	1	2	3	-
Szabó József.....	1	2	1	2	2	2	1	-	2	2	3	4	2	1	4	-
Szabó Mihály.....	2	2	2	2	2	2	2	-	3	2	2	3	2	1	3	-
35 Szentiványi Miklós.....	2	1	1	2	2	2	2	-	1	2	2	3	1	1	2	-
Tasner Pál.....	1	1	1	2	2	1	2	-	1	2	2	2	2	1	1	-
Tolnay Pál.....	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	-
Vajda László.....	1	1	1	2	1	1	2	-	1	2	2	3	2	1	2	fm
Vénusz Tibor.....	1	1	1	1	2	1	2	-	2	1	2	2	1	1	2	fm
40 Vértessy Miklós.....	2	2	1	2	2	1	2	-	2	2	2	3	3	2	2	-
Wein Gedeon.....	2	3	2	3	3	2	4	-	3	3	3	3	1	1	4	-

Meghalt: Baldermann Ádám.

Kimaradt: Goda Rudolf.

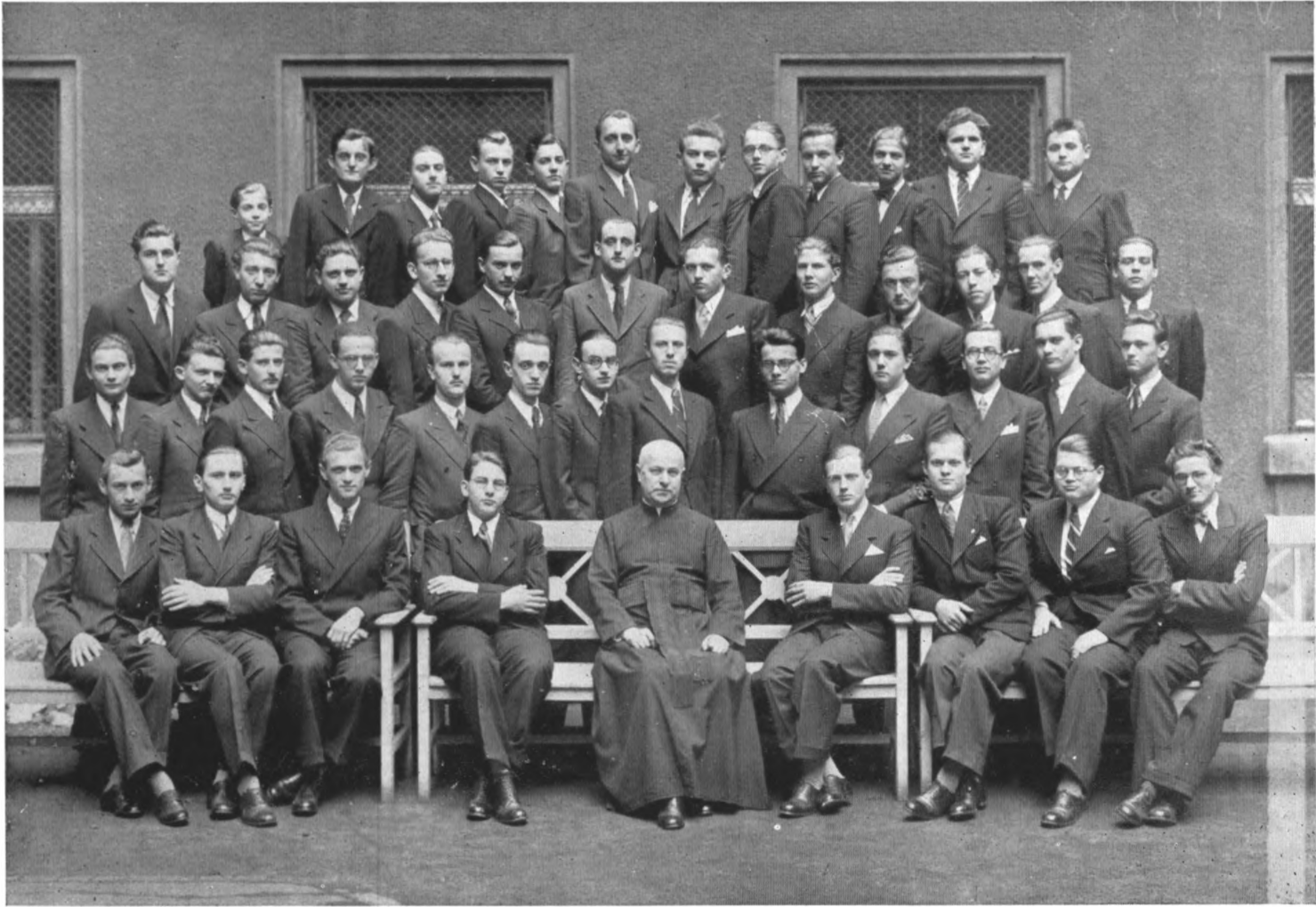
Vizsgálatlan maradt: Csillag Tamás magántanuló.

Összesen : 44.

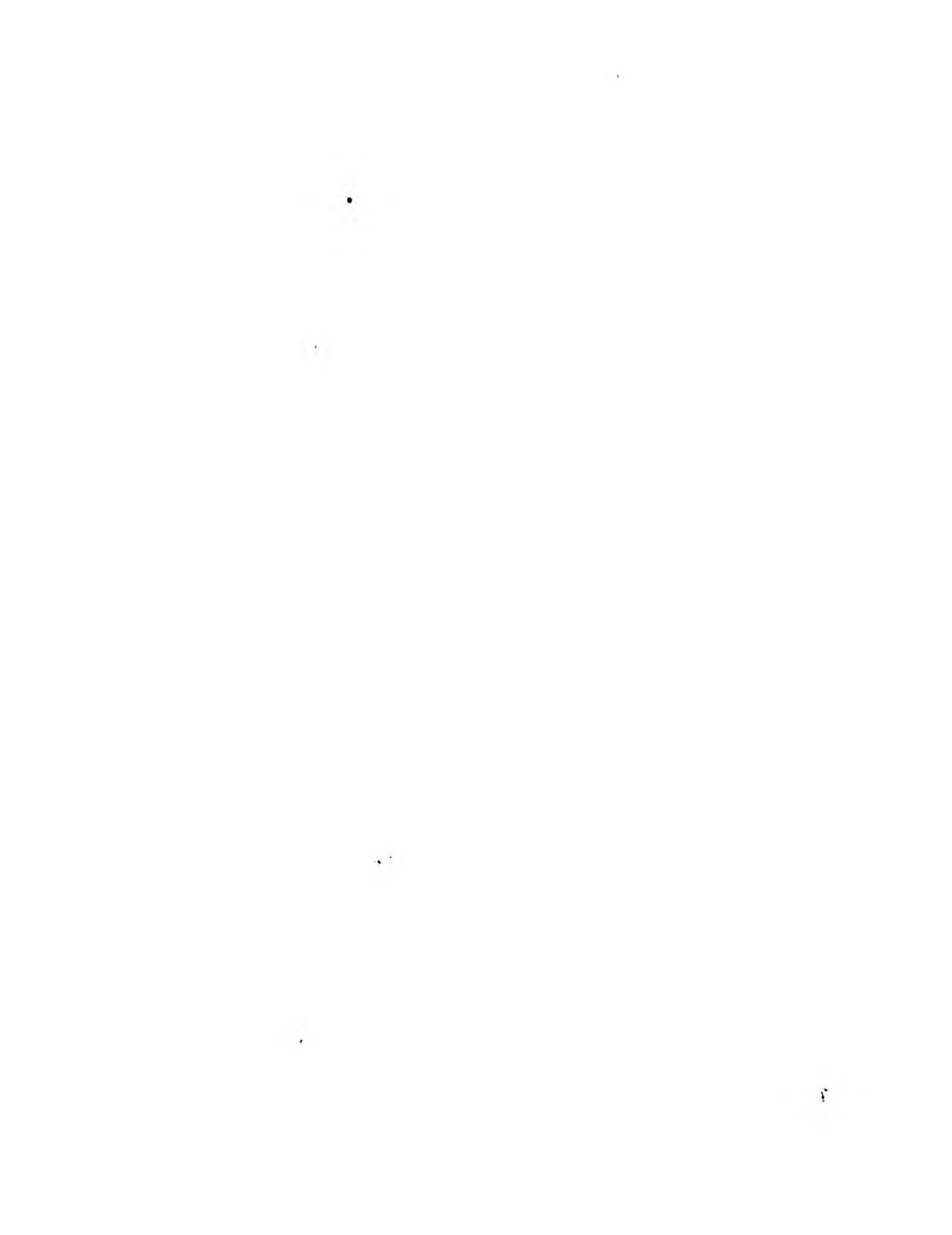
VIII. A) osztály.

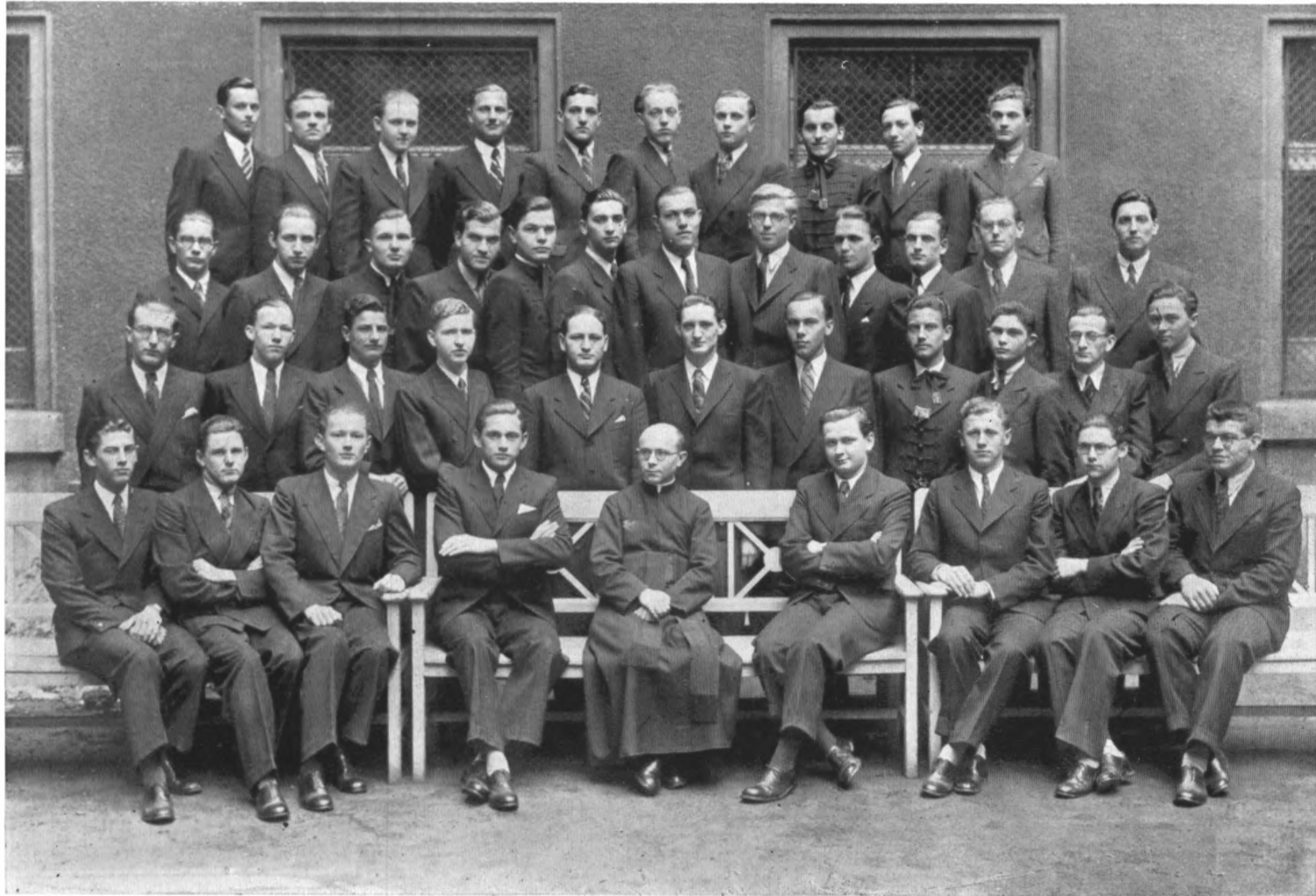
Osztályfőnök: Wagner Lajos.

A tanuló neve	Magviselet	Rendszeretel	T a n t á r g y a k											Alt. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Rölcészet	Természettan	Mennyiségtan	Testnevelés			Fiziképtan
Ágoston Róbert	1	2	1	3	2	3	—	3	3	2	3	3	2	1	3	—
Balla Béla	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	fm
Boros Ervin	1	2	2	2	2	2	—	3	2	2	3	3	2	1	3	—
Csontos László	1	1	1	1	1	2	—	2	2	1	2	3	1	2	2	—
⁵ Ernőházi Miklós	1	3	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	2	3	—
Éhik Gyula	1	1	1	1	2	1	—	1	1	1	1	2	2	2	2	—
<i>Fejér László</i>	1	1	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	1	1	1	em
Friedrich Alajos	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1	1	em
Grigorievics György g. kel.	1	3	1	2	2	3	—	2	3	2	3	3	fm	1	3	—
¹⁰ Haggenmacher Jenő ref.	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	—
Hanrich Zoltán	1	2	2	1	2	2	—	1	2	1	2	2	2	1	2	—
Hoepfner Sándor ev.	1	2	1	2	2	2	—	2	2	2	2	3	2	1	2	—
Horvátovics Ottó ..	2	3	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	3	3	—
<i>Hörcher Frigyes</i>	1	1	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	fm	1	1	—
¹⁵ Hübner Ede	1	1	1	1	1	1	1	—	2	1	1	1	1	1	1	em
Jesch Aladár	1	2	1	2	1	1	—	1	2	1	1	1	1	1	2	em
v. Kálazy Bódog ...	1	1	1	2	1	1	—	1	2	1	1	2	1	1	2	—
Kiszler László	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	2	1	1	2	em
Kuhl András	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	—
²⁰ Luchesi-Fekete Ottó Mihályi Zoltán	1	1	1	1	2	2	—	2	2	1	2	2	1	1	2	—
<i>Morlin Ervin</i>	1	2	1	1	1	1	—	1	1	1	1	2	fm	1	1	—
Mössmer József	1	1	1	2	2	1	—	1	1	1	1	2	2	1	2	—
Porgányi Péter	1	1	1	1	1	2	1	—	2	1	1	1	1	1	2	—
²⁵ Rajz József	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	2	1	1	2	—
Réti Gábor	1	2	1	2	2	2	—	2	2	2	3	2	1	1	2	—
Rózsa László	1	3	2	2	2	2	—	2	2	2	3	3	fm	2	3	—
Sárközi Rezső	1	1	1	2	1	1	—	1	2	1	2	2	fm	1	2	fm
Schanda Pál	1	2	2	1	2	2	—	1	2	1	1	2	1	1	2	—
³⁰ Solt Jenő	1	2	2	2	2	2	—	2	3	1	3	3	2	1	3	—
Sulla Imre	1	3	2	2	2	3	—	1	3	2	3	3	3	1	3	—
Szabolcs Árpád	1	2	1	2	2	2	—	2	3	2	3	3	fm	1	3	—
Szabó János	1	1	1	1	1	1	—	1	2	1	2	2	fm	1	2	em
Szabó Károly	1	2	2	1	2	2	—	3	2	2	3	1	1	1	3	—
³⁵ Szelecsényi Tibor ...	1	2	1	1	1	1	—	1	2	1	2	2	2	1	2	—
Szigetvári István ...	1	2	1	3	2	2	—	3	2	1	2	1	1	1	3	fm
Szoltányi György ..	2	3	2	3	2	2	—	3	2	1	3	3	3	1	3	—
<i>Takács Vilmos</i>	1	1	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	2	1	1	fm
br. Thán Iván	2	2	1	2	2	2	—	3	2	1	2	2	3	1	2	—
⁴⁰ Tóth Árpád	1	1	1	2	2	2	—	2	3	1	2	2	3	1	2	—
Ujlaky János	1	2	1	3	2	3	—	2	2	2	2	3	2	2	3	—
Varga György	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
Vida Zoltán	1	1	1	2	2	2	—	2	2	3	3	2	1	3	3	—
Vidacs László	2	2	1	1	1	2	—	2	2	1	1	2	2	1	2	fm
⁴⁵ Zilahy Aladár	1	2	2	3	3	3	—	3	3	2	3	3	2	1	3	—
<i>Magántanulók:</i>																
Müller Ferenc	—	—	2	2	3	2	—	1	1	1	3	3	3	3	3	—
Tormay Gábor	—	—	1	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	3	3	—
<i>Kimaradt: Eszenyi József.</i>																
															Összesen: 48.	

VIII. A. OSZTÁLY.

VIII. B. OSZTÁLY.

VIII. B) osztály.

Osztályfőnök : **Hardi István.**

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény			
	Magaviselet	Rendszerezlet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Bölcsészet	Természettan			Menyiségtan	Testnevelés	Férfioktatás
	1	1	1	1	2	1	—	1	2	1	2			2	2	1
Berecz János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	
<i>Bonkáló Tamás</i> g. kat.	1	2	1	1	1	2	1	—	1	1	1	1	2	1	fm	
Csillag Ferenc	1	1	1	1	1	2	1	—	1	1	1	2	2	1	—	
⁵ Détsy Mihály izr.	2	2	1	1	1	2	1	—	1	1	2	1	2	1	—	
Dunka György g. kat.	1	1	1	2	3	3	3	—	3	3	3	3	1	1	—	
vitész Durkó Etele	1	2	1	1	2	2	—	—	2	3	1	2	1	1	—	
Faczinek Lóránd	1	2	2	3	3	2	—	—	3	3	2	2	3	1	—	
Gerencsér János	1	1	1	1	1	1	—	—	1	2	2	2	2	1	—	
¹⁰ Gubányi László	1	1	1	1	2	2	—	—	2	2	1	2	2	1	—	
Halmy Sándor	1	2	1	2	2	3	—	—	3	2	3	3	3	2	—	
Hárskúti József	1	2	1	2	3	2	—	—	2	2	2	3	3	1	—	
Horváth Sándor	1	1	1	1	1	2	—	—	1	2	1	1	2	1	—	
Kálmán Dániel	1	2	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	—	
¹³ Kiszely Gyula	1	2	2	3	3	2	—	—	3	3	3	3	3	1	—	
Knebel Alfréd	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	em	
Kuncze Lajos	1	1	1	1	1	1	—	—	1	2	1	2	1	1	—	
Lang János	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	—	
Lengyel Sándor izr.	1	2	1	2	3	2	2	—	3	1	2	3	2	1	—	
²⁰ Mártha Endre	1	1	1	1	2	2	—	—	2	2	2	2	2	1	—	
Mészáros László	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1	em	
Nágel Aurél izr.	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	2	—	
Nagy László	1	1	1	2	3	2	—	—	2	2	2	3	1	1	—	
Örvösy Gábor	1	1	1	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	1	—	
²⁵ Pamuk László	1	1	1	2	3	2	3	—	3	2	3	3	1	2	—	
Párkányi Ottó	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1	fm	
Pethő László	2	2	2	3	3	3	—	—	3	2	3	3	3	1	—	
Petricskó Mihály g.kat.	1	2	1	2	2	3	—	—	2	2	2	1	1	2	—	
Roediger-Schluga A.	1	3	2	2	2	2	—	—	1	1	1	1	2	2	—	
³⁰ Ruszák József	1	1	1	2	3	2	—	—	2	2	2	2	2	1	—	
Schleich Frigyes	1	1	1	2	2	2	—	—	3	1	2	2	2	1	—	
Szabó József	1	1	1	2	2	2	2	—	2	2	2	3	2	1	—	
Száz Egon	1	1	1	1	2	2	—	—	2	2	1	1	2	2	—	
Szilvási István	1	1	1	2	1	2	2	—	3	1	2	3	1	2	—	
³⁵ Tallér Imre	1	1	1	2	2	2	—	—	2	2	1	3	3	1	—	
Tasnádi László	1	2	1	1	1	1	2	—	1	1	1	1	2	1	em	
<i>Tátrallyay Péter</i>	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1	—	
Töttössy Aladár	1	1	1	1	1	1	—	—	1	2	1	2	2	1	—	
Triznya Mátvás	1	2	2	2	2	3	—	—	2	2	1	2	3	2	—	
⁴⁰ Ullmann György br.	2	3	2	3	3	3	—	—	3	2	3	3	3	2	—	
Veyl Tibor	1	1	1	1	2	1	—	—	1	2	1	1	1	2	—	
Závodszy Károly	1	2	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	2	—	

Összesen : 42.

XI. RENDKÍVÜLI TÁRGYAK.

1. **Gyorsírást** tanultak a beszédírók csoportjában jeles eredménnyel: Balogh Péter, Bunda Rezső, Farkas Tamás, Fülei-Szántó Endre, Ikrényi Imre, Ledniczky János, Mach Eduárd, Molnár György, Paulay Lajos, Somos Róbert, Szabó Tamás és Zajky Zoltán VI. A.; Bálint József, Fodor László, Hámory Zoltán, Oláh Péter, Schinszky Kálmán, Schulek Béla, Szendrényi Tibor, Szentgyörgyvölgyi Ervin, Szokol Hubert, Szokol József, Tállyai Miklós és Wohlfahrt György VI. B. és Balla László V. A. o. t. Összesen jeles: 25.

Irodai gyorsírást tanultak jeles eredménnyel: Gráf Kálmán, Haffner Gábor, Hantzmán Lipót, Háj József, Homonnay Tamás, Király Kálmán, Kubin József, Mázsár Gyula, Minár Gábor, Mutschenbacher István, Schweitzer Ede és Varga Miklós V. A.; Blazsek Andor, Dolák Lajos, Gál Gyula, Herzog János és Tóth Tamás V. B. o. t. — Jó eredménnyel: Füzér Ferenc, Marjai Győző, Rév Endre, Schüller Frigyes és Totth Gedeon V. A.; Kerekes Endre, Meixner László és Tóth István V. B. o. t. Összesen jeles: 17, jó: 8.

2. **Rendkívüli rajzot** tanultak jeles eredménnyel: Blazsek Andor, Chabada László, Mocskonyi Brúnó, Molnár Péter, Tóth Géza V. B.; Wohlfahrt György VI. B.; Heppert György, Mészáros György, Szász Tamás VII. A.; Grigorievics Milos, Réti Gábor, Zilahy Aladár VIII. A. o. tanulók. Összesen: 12.

3. **Művészi rajzgyakorlaton** résztvettek: Melczer Aladár I. A., Bányai Lóránt, Gerlei Gedeon, Röthler Dénes I. B.; Mankovits Antal, Náray Zsolt II. A.; Gyökér István II. B.; Breuer Miklós, Grósz István, Harsányi Kálmán, Heppert Ferenc; Lányi Miklós III. A.; Nyulászi János, Pap Zoltán, Röthler György III. B.; Baksay Miklós, Kármán Tibor, Mambriny Ödön, Tolnai Béla IV. A.; Majtán József, Mogán Miklós, Szelényi Ferenc, Toffler János, Vidor János IV. B. o. tanulók. Összesen: 24.

4. **Vívást** tanultak: IV. A. oszt.: jeles eredménnyel: Blaske Károly, Farkas Balázs, Ledniczky Ottó, Viola János; IV. B. oszt.: jeles eredménnyel: Jánosi Engel Aladár, Kelecsényi Zoltán, Kovács Elemér, Mogán Miklós, Toffler János; V. A. oszt.: jeles eredménnyel: Fabinyi Tamás, Farkas Barna, Gaigne Jenő, Hoffmann Ferenc, Homonnay Tamás, Minár Gábor, Moes Tibor, Mutschenbacher István, Rév Endre, Schüller Gyula, Stoll Géza, Weber Sándor, Vargha Miklós, Witthalm József; V. B. oszt.: jeles eredménnyel: Adler Rácz József, Blazsek Andor, br. Dirsztay Béla, Kratky Tamás, gr. Serényi János, Vietorisz Tamás; VI. A. oszt.: jeles eredménnyel: Boros Béni, Ledniczky János; VI. B. oszt.: jeles eredménnyel: Kerecsy Jenő, Sándor László, Veress Gábor; VII. A. oszt.: jeles eredménnyel: Baross Miklós, Harkay Róbert, Mészáros György, Székér István, Vassányi Béla; VII. B. oszt.: jeles eredménnyel: Bayer István, Cholnoky Tamás, Tolnay Pál; VIII. B. oszt.: jeles eredménnyel: Kálmán Dániel, Kuncze Lajos.

5. **Az énekkar tagjai voltak jeles eredménnyel a szopránban :** Bendefy István, Buda Bálint, Geró László, Grónai Alfonz, Kalotay Egon, Köhler László, Lassu Gábor, Mócsy András, Ruzsák István I. A. ; Bókai Attila, Fedor Zoltán, Magasházy László, Pernecky György, Petrás György, Titsch Endre, Wachtel Aurél I. B. ; Marcheschi Károly, Nagy Csongor I. C. ; Dobrovolszky László, Fóris Mihály, Mester János, Rottmann István, Töpfel Pál, Várkonyi István II. A. ; Farkas László, Hortobágyi Győző, Jób Imre, Gyökér István, Kámán Sándor, Kondár Vilmos, Mészáros József, Szovik József, Töttössy János II. B. ; Liszt Nándor, Ratimorszky Róbert, Schwachteye Ferenc, Weber István III. A. ; Steiner Károly, Véber Viktor III. B. o. tanulók. Az altban : Rezsőházy Rudolf, Szécsi Jenő I. A. ; Miskey Sándor, Regős György, Szalay-Marzsó László, Szotyori Nagy Árpád, Weinzierl Tibor I. B. ; Lajtaváry Endre, Mágel Endre, Papp László, Szapu Béla I. C. ; Bugnyár Richárd, Kaliszky Sándor, Kiss Béla Zsolt, Pató Ráfael II. A. ; Kozma György, Masznyik Iván, Szinnyei Gábor II. B. ; Belányi Tamás, Binder Vilmos, Nagy József, Rózsahegyi Oszkár III. A. ; Békés András, Eskulits Emil, Dobrovolszky Lóránt, Farkas György, Gundel Imre, Huszár Nándor, Kovács Gyula, Szalay-Marzsó Aladár III. B. ; Benesch György, Szira Béla IV. A. o. tanulók. A tenorban : Nagy László, Paul Iván VI. A. ; Dávid Zoltán, Erney Tibor, Holpert Artúr, Szabó Ede, Szélba Miklós, Szentpétery Miklós VII. A. ; Nádaskay Richárd, Scheller Géza, Wein Gedeon VII. B. ; Éhik Gyula, Grigorievity György, Hübner Ede, Luchesi-Fekete Ottó, Kiszler Aladár, Porgányi Péter VIII. A. ; Kiszély Gyula, Kuncze Lajos, Töttössy Aladár VIII. B. o. tanulók. A basszusban : Mátray György VI. A. ; Szendrényi Tibor VI. B. ; Baross Miklós, Dániel László, Harkay Róbert, Hegedüs István, Heppert György, Kaiser Károly, Németh Imre, Sziklavári János, Titsch Sándor, Vancsó Béla VII. A. ; Holl Béla, Janits Gedeon, Meller Péter, Nagy Albert, Szabó Mihály, Szentiványi Miklós, Tasner Pál, Vajda László VII. B. ; Jesch Aladár, Szabó Károly, Zilahy Aladár VIII. A. ; Csillag Ferenc, Faczinek Lóránt, Horváth Sándor, Mártha Endre, Ruzsák József, Tallér Imre és Tátrallyay Péter VIII. B. o. tanulók. Összesen : 120.

6. **A zenekar tagjai jeles eredménnyel :** Balla Béla, Boros Ervin, Ernőházi Miklós, Sárközi Rezső, Sulla Imre, Szigetvári István, Szoltsányi György VIII. A. ; Bonkáló Tamás, Détshy Mihály, Lang János VIII. B. ; Bősze György, Csernyei Lóránt VII. A. ; Scheller Géza, Somogyi-Csizmazia Géza, Szabó Mihály VII. B. ; Lengyel Attila, Szórádi Tibor VI. A. ; Etele György VI. B. ; Ogonovszky László V. A. ; Kármán Tibor, Mambriny Ödön IV. A. ; Etele Ágoston, Kollár László, Mogán Miklós IV. B. ; Grász Miklós, Hunyár Csaba, Schwachteye Ferenc III. A. ; Mészáros József II. B. és Regős György I. B. o. tanulók.

7. **A kis-zenekar tagjai jeles eredménnyel :** Barják János, Bugnyár Richárd, Dobrovolszky László, Fóris Mihály, Fundák János, Mankovits Antal, Pató Ráfael, Reiter János, Siegriszt Lajos, Szabó László, Szira Tamás, Takács Pál, Varjassy-Langer Rudolf, Vörös Jenő, Wissnyi-Hoffmann Nor-

bert II. A. ; Beck Tamás, Borlai Tibor, Csengery László, Dobó László, Jan-kovich Pál, Jaross Andor, Lajtaváry Endre, Magel Endre, Marcheschi Károly, Nagy Csongor, Papp László, Schulek Elemér, Szabó Pál, Szapu Béla, Szász Iván, Szőnyi József, Vados Ferenc, Zimmer Tamás I. C. o. tanulók.

8. **Hegedülni** tanultak jeles eredménnyel : Langer Tamás IV. A., Kollár László IV. B., Mogán Miklós IV. B. Jó eredménnyel : Regős György I. B., Forstner Róbert III. B., Schaffler Ferenc V. A. o. tanulók. Összesen : 6.

XII. ÉRETTSÉGI VIZSGÁLATOK.

A) csoport.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett 47, görög kiegészítő vizsgálatra 14 tanuló.

1. Az írásbeli vizsgálat május 16., 17., 18., 20-án volt. A) Magyar tétel : a) Az új magyar líra jellemzése ; b) Ezer éven át kelet és nyugat ütközésében. Jelesen dolgozott : 27, jól : 14, elégségesen : 5, elégtelenül : 1. B) Latin tétel : Corn. Tacitus : Annales I. 39—40. Jelesen dolgozott : 18, jól : 20, elégségesen : 8, elégtelenül : 1. C) Német tétel : Emlékezés Mátyás királyról c. szöveg fordítása németre. Jelesen dolgozott : 20, jól : 20, elégségesen : 7. D) Görög tétel : Platon : Protagoras XV. (fordítás magyarra). Jelesen dolgozott : 9, jól : 5.

2. A szóbeli vizsgálat június 1., 3., 4., 5., 6., 7. napjain folyt le Kerékgyártó Árpád tanügyi főtanácsos elnöklete alatt, dr. Petrich Béla c. gimn. igazgató, kormányképviselő jelenlétében.

Kitüntetéssel érettek : Balla Béla, Fejér László, Friedrich Alajos, Haggemacher Jenő, Kuhl András, Morlin Ervin, Porgányi Péter, Takács Vilmos. Összesen : 8.

Jelesen érettek : Éhik Gyula, Hörcher Frigyes, Hübner Ede, Jesch Aladár, Kiszler László, Rajz József, Sárközi Rudolf, Szabó János, Szelecsényi Tibor, Varga György. Összesen : 10.

Jól érettek : Boros Ervin, Csontos László, Hanrich Zoltán, Hoepfner Sándor, vitéz Kálazy Bódog, Luchesi-Fekete Ottó, Mihályi Zoltán, Mössmer József, Réti Gábor, Schanda Pál, Solt Jenő, Sulla Imre, Szabó Károly, Szigetvári István, Szoltsányi György, báró Than Iván, Tóth Árpád, Vida Zoltán, Vidacs László. Összesen : 19.

Érettek : Ágoston Róbert, Ernőházi Miklós, Grigorievics Milos, Horvátovics Ottó, Müller Ferenc, Rózsa László, Szabolcs Árpád, Tormay Gábor, Ujlaky János, Zilahy Aladár. Összesen : 10.

Görög szóbeli vizsgálatot tett 14 tanuló. Jeles : 7, jó : 7.

B) csoport.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett 42, görög kiegészítő vizsgálatra 11 tanuló.

1. Az írásbeli vizsgálat május 16., 17., 18., 20-án volt. *A) Magyar tétel:* a) Széchenyi mint nemzetnevelő. b) Az oláh nemzetiségi törekvések hazánkban. Jelesen dolgozott : 17, jól : 15, elégségesen : 9, elégtelenül : 1. *B) Latin tétel:* Vergilius : Aeneis VIII. 558—588. Jelesen dolgozott : 19, jól : 17, elégségesen : 6. *C) Német tétel:* Szokatlan szerénység c. szöveg fordítása németre. Jelesen dolgozott : 19, jól : 13, elégségesen : 10. *D) Görög tétel:* ugyanaz, mint az *A)* csoportban volt. Jelesen dolgozott : 5, jól : 4, elégségesen : 2.

2. A szóbeli vizsgálat június 8., 10., 11., 12., 13. napjain folyt le dr. Viszota Gyula kir. főigazgató, a Magyar Tudományos Akadémia és a Szent István Akadémia rendes tagja, elnöklete alatt, Kolumbán Virgil, a budafoki premontrei gimn. igazgató, kormányképviselő jelenlétében.

Kitüntetéssel érettek : Berencz János, Bonkáló Tamás, Kálmán Dániel, Lang János, Párkányi Ottó, Tátrallyay Péter. Összesen : 6.

Jelesen érettek : Csillag Ferenc, Détszy Mihály, Horváth Sándor, Knebel Alfréd, Mészáros László, Nagel Aurél. Összesen : 6.

Jól érettek : vitéz Batory Győző, vitéz Durkó Etele, Gerencsér János, Gubányi László, Kuncze Lajos, Mártha Endre, Nagy László, Petricskó Mihály, Roediger-Schluga Albert, Ruzsák József, Schleich Frigyes, Szabó József, Száraz Egon, Szilvási István, Tasnádi László, Töttössy Aladár, Veyl Tibor. Összesen : 17.

Érettek : Dunka György, Faczinek Lóránt, Halmy Sándor, Hárskuti József, Lengyel Sándor, Örvösy Gábor, Pamuk László, Pethő László, Tallér Imre, Triznya Mátyás, báró Ullmann György, Závodszy Károly. Összesen : 12.

Egy tárgyból javít : Kiszély Gyula (magyar). Összesen : 1.

Görögből : jeles : 6, jó : 5.

XIII. ISKOLÁNK ÉS VOLT TANÍTVÁNYAINK.

Volt tanítványaink a Budapesti Piarista Diákszövetségben és az érettségi találkozók rendezésével tartják fenn kapcsolatukat az Alma Materrel.

a) A Diákszövetség tagjainak száma legújabb Évkönyvének tanubizonyossága ezerhét-hátszáz körül jár. Ezekből az ifjúsági csoportba tartozik 509. A Diákszövetség fennállása tizenhatodik esztendejében is hűségesen ápolta azokat az eszményeket, melyeket annakidején maga elé tűzött : nevezetesen ápolta és erősítette tagjaiban az összetartozás érzését, élesztette bennük az iskolához való hűséges ragaszkodást és iparkodott minél szélesebb körben terjeszteni a piarista nevelés szellemét. Vallási tekintetben egyre fokozódó elmélyülést mutat a szövetség élete. A tagoknak igen jelentékeny száma iskolai

kápolnánkban, jelenlegi diákjainkkal együtt tesz eleget vallási kötelességeinek s ezzel saját lelkiiségének építésén felül jó példát mutat a felnövekvő új nemzedéknek is. Vasár- és ünnepnapokon nagy számmal jelennek meg diák-miséinken, példaadó buzgósággal járulnak a szentségekhez s vesznek részt az iskolán kívüli vallásos mozgalmakban. A virágvasárnap előtti három napon dr. Édes-Szászy László hittanár vezette a szövetség lelkigyakorlatait, melyeken fiatalok és öregek, apák és fiak igazán imponáló nagy számban és lelki összedettséggel vettek részt. Kápolnánk egészen megtelt a lelkigyakorlat résztvevőivel. Az utána következett szentgyónás és a virágvasárnapra közös szentáldozás méltó módon egészítette ki a felemelő ájtatossági gyakorlatot. Meg kell még említenünk, hogy az iskola vallásos, hazafias és kegyeletes megemlékezéseinek nemcsak az elnökség, hanem a tagok is nagy számmal szoktak megjelenni.

A havonként rendezett összejöveteleken az év folyamán a következők tartottak előadást: Balanyi György gimnáziumi igazgató a történelmi elvről, mint államalkotó erőről, Lantos Zoltán szfv. főmérnök az Egyesült Államok magyarságáról, dr. Papp Antal ny. államtitkár a cserkészlet jelenéről, dr. Hunkár Béla szfv. vegyvizsgálati intézeti igazgató a mű- és pótanyagok kérdéséről s végül dr. Lóczy Lajos egyet. ny. r. tanár, a Földtani Intézet igazgatója Magyarország ásványkincseiről. A decemberi hagyományos Vörösmarty-ünnepen Imrédy Béla volt m. kir. miniszterelnök méltatta a halhatatlan költő érdemeit. A nagyszabású beszédre a sajtó is felfigyelt és több napilap egész terjedelmében közölte. Meg kell még említenünk, hogy a szövetség havi összejövetelein dr. Sebes Ferenc rendfőnök, Balanyi György igazgató és a tanári ka. számos tagja is meg szokott jelenni a rend és az iskola képviselőjében.

A szövetség legnagyobb ünnepe az évi közgyűlés napja szokott lenni. Ebben az esztendőben március hó 10-én tartottuk meg. A hagyományos kegyelettel hallgatott szentmise után a közgyűlésen dr. Degré Miklós elnöki megnyitójában utalt az elmúlt év kiemelkedő eseményeire és a szövetség életének fontosabb mozzanataira. Utána dr. Schuler Dezső, Budapest székesfőváros ny. alpolgármestere a szövetség egykori alelnökének, a korán elköltözött Liber Béla alpolgármesternek emlékéért újíttotta fel. Gondos felépítésű és meleg szeretettől átlengett beszédében eleven képet festett a megboldogult színes és változatos életpályájáról, mely az árvaházból a székesfővárosi közigazgatás élére lendítette. Különösen megható közvetlenséggel ismertette sokirányú szociális kezdeményezését és meleg, mindenki iránt jóindulatú egyéniségét. Az irodalmi szempontból is szépen kidolgozott emlékbeszéd szemmel láthatólag mély benyomást gyakorolt a hallgatókra. Utána dr. Szitár Ferenc főtitkár számolt be a szövetség életéről és szemléltető adatokkal érzékeltette annak a lelkes munkának eredményeit, melynek főosztályosai rajta kívül dr. Párdányi Emil ügyvezető alelnök, dr. Zobor Artur főkönyvtáros és Mantler Rezső pénztáros voltak. A szövetség, hagyományaihoz híven ebben az évben is nagy arányokban folytatta a főiskolai hallgatók segélyezését és száznál jóval több hallgatót részesített pénzbeli támogatásban, illetve könyvsegélyben.

Az elnökség felkérésére az iskola záróünnepélyén ebben az esztendőben dr. Mössmer Pál kereskedelmi főtanácsos búcsúztatta az érettségizett ifjakat.

Igy a közélet és a tudomány kiválóságai után a gyakorlati élet embere is szóhoz jutott. Ezt azért kell külön kiemelni, mert éppen a gyakorlati élet nevében tett hitvallást az örök emberi, keresztény és magyar értékek mellett. A kiválóan tartalmas és formás beszédet nemcsak az érdekelt tanulók, hanem a nagy számban megjelent szülők is nagy figyelemmel hallgatták végig.

Ugyancsak a június 9-én tartott záróünnepen osztottuk ki az ifjúsági csoport érdemes tagjainak megítélt jutalmakat is. A szövetség ugyanis régi hagyományaihoz híven ebben az évben is kitüntetésben részesítette azokat a derék fiatalokat, akik rendes tanulmányaik eredményes végzése mellett külön tanulmányokat is végeztek s nevezetesen megfejtették a Piarista Öregdiák hasábjain hirdetett pályatételeket. Ebben az évben nyolc ilyen törekvő fiatal-embert tüntettünk ki 100, illetve 50 pengős jutalommal: Bősze Józsefet, Détszy Jánost, Fürst Lászlót, Lakatos Györgyöt, Leimeter Ferencet, Meer Arturt, Szaszovszky Gézát és Szurdaj Egont.

Mint már évek óta, ezúttal is könyvjutalomban részesített a szövetség két olyan VIII. oszt. tanulót, akik nyolc esztendőn át mindig példás viseletűek voltak és jeles előmenetelt tanúsítottak. A jutalmazottak: Balla Béla és Párkányi Ottó.

Az Ifjúsági Csoport (DICS) ügyeit a tisztikar intézi Imrédy Tamás elnök és Várady Tamás alelnök vezetésével. A tagok száma 509. Ezek közül főiskolai tanulmányokat végez 398, éspedig 212 joghallgató, 48 orvostanhallgató, 26 bölcsészhallgató, 74 műegyetemi hallgató (beleértve a gazdasági jellegű karok hallgatóit is), 19 ludovikás, 11 kispap, 2 gyógyszerészhallgató, 2 kereskedelmi akadémiai hallgató, 1 gazdász, 1 képző-, 2 zene- és 2 színművészeti akadémiai hallgató.

Az Ifjúsági Csoportnak a gimnázium épületében lévő helyiségei egész évben nagy látogatottságnak örvendenek. A csoport főcélja, hogy tagjait a főiskolai tanulmányok végzésére sarkallja, őket erkölcsileg támogassa és a piarista szellemben együtt tartsa. Valóban otthona az öregdiákoknak ez a helyiség és nagyon nagy szerepe van abban, hogy a gimnáziumból kikerült, főiskolát látogató piarista ifjúság társaságát megtalálja itt és nem kell a különféle diákegyesületekbe beiratkoznia. Ezt a célt szolgálják egyébként a havonta rendezett klubesték, az évfolyamösszejövetelek, a különböző szakosztályok és a klubestékekkel egybekötött előadások.

A DICS tagjainak szellemi és vallás erkölcsi irányítását dr. Balanyi György gimn. igazgató, dr. Zimányi Gyula kalazantinumi igazgató és Tomek Vince házfőnök urak intézték. Előadásaink közül a legnagyobb jelentőségű Mátrai János rendi főpénztáros úré volt, aki a Rend magyarországi történetét ismertette.

A tisztikar helyes pénzügyi politikája lehetővé tette egy billiárdasztal beszerzését és a berendezés nagymértékű modernizálását. Klubhelyiségünk egyike a legszebben berendezetteknek a maga nemében. Újjonnan szervezett könyvtárunkat a Diákszövetség jóindulatú támogatása mellett új beszerzésekkel gyarapítottuk. Az új könyvek között a hazai és külföldi szépirodalom modern remekei mellett aktuális és értékes tudományos munkák is szerepenek.

A könyvek sikerült összeválogatása Cserenyey Géza és Mezey László könyvtárosok szakszerű és önfeláldozó munkájának köszönhető.

Az asztali tenisz-szakosztály Kaczián Egon szakosztályvezető és helyettese Lakatos György irányítása mellett szebbnél-szebb eredményeket ért el. Csapatunk Magyarország I. osztályú csapatbajnokságában ötödik, Kelet-magyarország csapatbajnokságában harmadik, a Szövetségi díjban pedig negyedik helyezést nyert. A szakosztály tagjai országos versenyeken 22 helyezést értek el, a szakosztály pedig egymaga több versenyt rendezett, mint az összes többi budapesti egyesület. Ezek a szép teljesítmények azonban Balanyi igazgató úr jóindulatú támogatása nélkül sohasem jöhettek volna létre. Ezúton is kérjük, tartson meg minket továbbra is jóindulatában.

A Piarista Csónakház tervét a rendkívüli idők rendkívüli nehézségei miatt el kellett ejtenünk. Sikerült azonban a szabadtéri sportolás lehetőségét más módon megteremtenünk. Lawn-tenisz-szakosztályt alakítottunk és tennispályát béreltünk. A szükséges tőkét szakosztályi tagdíjakból és a Diákszövetség támogatásából teremtettük elő. A tenisz-szakosztály létrehozatala elsősorban dr. Párdányi Emil diákszövetségi ügyv. alelnök úrnak köszönhető. A szakosztályi ügyvitelt Várady Tamás szakosztályvezető és Gosztorny Miklós sz. o. pénztáros intézik nagy ügybuzgalommal.

A vezetőségnek az előző évekhez képest fokozottabb ütemű és átfogóbb munkáját a tagok egyhangú bizalma kísérte. Az új kezdeményezéseket mind siker koronázta és ezzel minden remény megvan arra, hogy az Ifjúsági Csoport munkája a jövőben is eredményekben gazdag lesz.

A Piarista Öregdiák, amely eredetileg a Budapesti Piarista Diákszövetség Ifjúsági Csoportjának irodalmi vállalkozása volt, tartalmi és formai jellegében kissé átalakulva, immár negyedik évfolyamát járja. Azokat a nehézségeket, amelyek a lap egyidejű kényszerű megszűnését vonták maguk után, elsősorban és főként a Rend hathatós, mindenirányú támogatásával sikerült legyőzni, sőt lehetőség nyílt az eredeti program kiszélesítésére és nagyobb arányokban való kiteljesítésére.

A Piarista Öregdiák mai formájában az összes magyarországi piarista diákszövetségek lapja és mint ilyen a budapesti piarista diákszövetség jelentős anyagi támogatásán kívül a vidéki diákszövetségek lehetőség szerinti anyagi hozzájárulását is élvezi.

Az eredeti programot, nevezetesen a piarista nevelés időálló értékeinek tudatossá tételét és az életbe való átvitelét, a piarista összetartozás ápolását, annak széleskörű megalapozását és elmélyítését és ezzel kapcsolatban az összetartásban rejlő hatalmas lehetőségek kiaknázását, sikerült nagyobb lendülettel megközelíteni és a fentebb vázoltak tették nagyrészt lehetővé a sajtójogi szempontból jelentős formai átalakulást: az időszakos lappá való átminősülést, minek következtében évenként 12-szer, pontosan minden hónap 15-én jelenik meg a lap.

A Piarista Öregdiák felelős szerkesztője és kiadója Szabó Tivadar, a szerkesztőség tagjai: Fiantók László, Hallay István, Halász Iván, ifj. Bor-siczky Sándor, Mezey László és Cserenyey Géza.

b) **Érettségi találkozók.** Mint az előző években, ebben az iskolai évben is számos évfolyam gyűlt össze kápolnánkban és tanácstermünkben találkozóra. Mielőtt azonban az idei találkozókra térnénk, meg kell emlékeznünk az 1894., tehát 45 évvel ezelőtt érettségizett évfolyam összejöveteléről, mely még a múlt iskolai évben, 1939 június 24-én zajlott le, de bensőséges hangulatáért külön felemlítést érdemel. A találkozón megjelentek: dr. Entz Géza egyetemi tanár, a Magy. Tud. Akadémia és a Szent István Akadémia r. tagja, dr. Fekete Béla ügyvéd, az OTI ügyésze, dr. Förster Aurél egyetemi tanár, a Magy. Tud. Akadémia r. tagja, dr. Hamvassy István ny. szfőv. tanácsnok, kerületi elöljáró, dr. Jánoky-Madocsányi Gyula födbirtokos, Nyitra vm. utolsó magyar főispánja, Manno Miltiades terménykereskedő, szolgálaton kív. huszárkapitány, szentiváni Mészáros Ervin ny. ulánuskapitány, a kardvívás Európa-bajnoka, dr. Milos György, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár vezérigazgatója, dr. pilisi Ney Géza, Pest vm. ny. főjegyzője, dr. Purebl Győző, ny. szfőv. tanácsnok, egyetemi m. tanár, gr. Somssich Tihamér, Hont vm. v. főispánja, v. országgyűlési képviselő, dr. Szinnyey Ferenc egyetemi tanár, a Magyar Tud. Akadémia és a Szent István Akadémia r. tagja, vasdinnyei Vasdinnyey Pál min. osztályfőnök, csoportvezető és Zalán István ny. min. tanácsos. A hálás «öregdiákok» nevében Szinnyey Ferenc a következő megkapó szavakban köszöntötte az Alma Matert, illetve a képviselőjében megjelent igazgatót:

«Méltóságos és Főtisztelendő Igazgató Úr! Hálásan köszönjük, hogy lehetővé tette nekünk, az intézet 45 évvel ezelőtt végzett diákjainak, hogy itt összegyülekezhettünk és szentmisét hallgathattunk.

Mély Tisztelettel üdvözljük Méltóságodat és személyében az egész piarista rendet.

Titeket is üdvözöllek, régi barátaim, kik eljöttetek erre a kedves találkozóra.

Öregen tértünk vissza most ide, ebbe az iskolába, melyet egykor olyan fiatalon hagytunk el.

128-an kezdtük itt tanulmányainkat 1886-ban és 45-en fejeztük be 1894-ben.

Lelkünk tele van derűs és borús diákkori emlékekkel. Meghatottan gondolunk a feledhetetlen, kedves, régi épületre, melynek osztályaiban nyolc éven át annyit tanultunk, szép kis kápolnánkra, melyben annyi misét hallgattunk, annyit imádkoztunk, énekeltünk és ministráltunk.

Iskolánk bizony ódon épület volt, berendezése elavult, a modernebb iskolák akkor már ugyan csak túlszárnyalták, de nem szárnyalták túl a benne uralkodó szellemet: tanárainak önzetlenségét, lelkesedését, kiváló tudását, példaadását és fanatikus magyarságát.

Hálával gondolunk tanárainkra: Bartos Józsefre, Pintér Kálmánra, Schmidt Ágostonra, Drajkó Bélára, Körösi Albinra, Takáts Sándorra és Suták Józsefre, egyetlen még élő tanárunkra, de a többiekre is, kik nyolc éven át azon fáradoztak, hogy ne csak tanult, hanem vallásos, becsületes, munkás, jó magyar embereket neveljenek belőlünk.

Büszkék vagyunk rá, hogy mi is ebbe az iskolába járhattunk, melyet méltán neveztek a «nagy emberek iskolájának.»

Nincs az országnak még egy intézete, mely annyi kiváló embert nevelt volna a hazának, mint ez a több mint kétszázéves piarista gimnázium. Költőinknek, művészeinknek és tudósainknak, főpapjainknak, hadvezéreinknek és katonáinknak, minisztereinknek és más politikusainknak, általában közéletünk jeleseinek szinte beláthatatlan sorát állíthatjuk össze az iskola diáknevénsoraiból.

Ez a száz és ezer ragyogó név fényes igazolása a szerzetes-iskolák kiválóságának, szükségességének és pótolhatatlanságának, s ezek közé tartozik ez a hírneves, régi intézet is, melynek csodálatos munkásságát megáldotta az Isten.

Áldja meg további működését is! Éljen és viruljon tovább, addig, amíg magyar él ezen a földön, s kísérje mindenkor tanítványainak és az egész nemzetnek hálája!»

Az ideai találkozók sorát a máramarosszigeti gimnázium húsz évvel ezelőtt, vagyis 1920. érettségizett tanulói nyitották meg. A találkozásnak különös jelentőséget adott az a körülmény, hogy ez az évfolyam volt az utolsó, mely még magyar nyelven és magyar érettségi szabályzat szerint vizsgázott. Az érdekes összejövetelen az akkori tanári karból megjelent dr. Buday Károly c. igazgató és Egner Sándor; a volt diákok közül pedig Domonkos Imre szfőv. tisztv., Hunt Béla ujságíró, Hidvéghy László szfőv. mérnök, dr. Kosinszky József törvényszéki bíró, Majer Gábor magántisztv., Sóbányai Bertalan mérnök, dr. Sztudényi Sándor tiszti orvos, dr. Rományi László szfőv. fogalmazó, Teodorovits Tódor tőzsdeügynök. Elmaradásukat kimentették: dr. Gyurácz Ferenc és Szilvássy János tanügyi főtanácsos, igazgató, tanárok, Bodor András társulati vízmester, Jurkucz Miklós közjegyző, dr. Marina Gyula kanonok, min. tanácsos és dr. Otrók Pál pénzügyi fogalmazó. Az öregdiákok nevében Hunt Béla tolmácsolta háláját a piarista rend és az akkori máramarosszigeti tanári kar iránt, a tanárok nevében pedig dr. Buday Károly beszélt mély keresztény érzéssel és hazafias tüzzel.

Május 19-én az ideai találkozók doyenjei jöttek össze, számban ugyan kevesen, de annál nagyobb erkölcsi súllyal: azok, akik 55 évvel ezelőtt indultak neki az élet útjának. A ritka összejövetelen összesen heten jelentek meg, tehát valamennyien, akiket még életben tartott a jó Isten kegyelme: dr. Degré Miklós m. kir. t. tanácsos, a budapesti kir. ítélőtábla ny. elnöke, Küzdi Aurél egri cisztercita perjel, dr. Oswald István m. kir. t. tanácsos, a m. kir. Kúria ny. elnöke, dr. Rottenbiller Fülöp ny. államtitkár, Schölnaszt Ödön MÁV. ny. műszaki főtanácsos, dr. Steiner Gyula ny. OTI vezetőorvos és Venczell Ede pápai prelátus, prépost, egri kanonok. A találkozásnak külön fényt adott, hogy dr. Sebes Ferenc rendfőnök úr is megjelent rajta, aki különben már a találkozót megelőző szentmisén, az idén végzett VIII. oszt. tanulók búcsúztatásával kapcsolatban kellő módon kiemelte az alkalom jelentőségét. Az őszhajú «öregdiákok» nevében, akiket már évtizedek óta megszoktunk az iskola mindenkori állagához szervesen hozzátartozóknak tekinteni, dr. Oswald István, Venczell Ede és Rottenbiller Fülöp fejezték ki az iskola és a rend iránt érzett hálájukat, míg az iskola nevében az igazgató köszönte meg nekik, hogy épületes példájukkal olyan nagy mértékben megkönnyítik az iskola számára céljainak elérését vagy legalább megközelítését.

Június 2-án a hűséges 1893-as évfolyam tagjai jöttek 47 éves találkozóra ; mint már évek óta, most is csaknem teljes számban. Nevezetesen megjelentek : Benesch Ferenc ny. közkórházi főfelügyelő, dr. Bradách Emil rendőrfőtanácsos, orvos, Brázay Zoltán gyáros, kormányfőtanácsos, Fejérváry Tibor ny. MFTR-főfelügyelő, dr. Guszmann József egészségügyi főtanácsos, egyet. c. rk. tanár, Lakatos Imre ny. MÁV-főintéző, dr. Lengyel Béla ügyvéd, dr. Navratil Ákos egyet. tanár, a Magy. Tud. Akadémia r. tagja, dr. Pálos Hugó ny. kir. h. főügyész, dr. Párdányi Emil ny. szföv. ker. orvos, Pfeifer Ferdinánd magánzó, dr. Rónay Zoltán ny. min. tanácsos, Rudnyánszky György magánzó, dr. Samassa Aurél ny. államtitkár, Bán Béla ny. szföv. számtanácsos, Somssich Miklós földbirtokos, felsőházi tag, Szalay Ágost ny. MÁV-titkár, dr. Szitár Ferenc ny. kir. törvényszéki tanácselnök, Till Antal ny. szföv. tanácsnok, Vollerič Alfréd ny. ezredes, dr. Zobor Artúr ny. m. kir. ítélőtáblabíró, Seefehlner Egon, az Osztrák Államvasutak ny. igazgatója, Bäcker Zoltán ny. Községi Takarékpénztári igazgató, Fényesi Jenő Első Magy. Ált. Biztosító intézeti igazgató és Prückler Frigyes ny. szföv. számtanácsos.

Az «öregesek» után a «fiatalok», a 47 évvel előbb végzetek után a csak 30 évvel előbb érettségizettek jöttek össze ugyancsak június 2-án. A találkozón megjelentek : dr. Baronyi András részvénytársasági cégvezető, Balásy Ferenc részvénytársasági igazgató, Böschatt Károly magánzó, dr. Csapody István egyetemi rk. tanár, kórházi főorvos, Fényi Béla mérnök, részvénytársasági igazgató, Fischer Ottó ny. huszárőrnagy, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank cégjegyzője, dr. Hermann Ipoly szentbenedekrendi főisk. tanár, dr. Kelenfy Gyula MÁV-főtanácsos, Laky József MÁV-műszaki tanácsos, dr. Loczka Alajos tanügyi főtanácsos, egyetemi m. tanár, br. Manndorff Béla Ganzgyári főfelügyelő, osztályvezető, Marsteiner Sándor OTI számvevőségi főtanácsos, dr. Mándy Pál földbirtokos, dr. Meixner Emil gazdasági főtanácsos, országgyűlési képviselő, dr. Mennyey Géza ügyvéd, a Magyar Földhitelintézet ügyésze, Ohmacht Nándor piarista tanár, Rakovszky György vezérkari ezredes, a budapesti hadtest vezérkari főnöke, dr. Stoll Kálmán kerületi tisztiorvos, Szakvály Aurél, a Magyar Általános Hitelbank cégvezetője, dr. Szibeniszt Henrik, a magy. kir. külügyminisztériumba beosztott táblabíró, dr. Szongott Ervin, Tolna vm. alispánja és dr. Zorándy Emil m. kir. államrendőrség kapitány. Az évfolyam volt tanárai nevében dr. Schütz Antal egyetemi tanár mélyhatású beszédben üdvözölte az immár férfiakká érett öregdiákokat s buzdította őket a piarista eszmények mellett való hűséges kitartásra.

Június 8-án a 35 évvel előbb érettségizett öregdiákok adtak egymásnak találkozót. A népes összejövetelen részt vettek : vitéz Barcy Gábor felsőházi tag, vezérigazgató, dr. Biber Miklós m. kir. főállatorvos, Euler Rezső, a Pesti Első Hazai Takarékpénztár cégvezetője, dr. Földváry Imre szföv. főjegyző, dr. Garam Jenő tanügyi tanácsos, Gaál István szföv. műszaki tanácsos, dr. Gervay Mihály OTI-igazgató, Hegedűs Kálmán ny. őrnagy, Hellebronth Kálmán banktisztv., dr. Jakab Lajos rendőrfőtanácsos, dr. Karlovitz Miklós szföv. tanácsjegyző, dr. Komarnicki Román ügyvéd, kormányfőtanácsos, dr. Kun László min. osztálytanácsos, dr. Lengyel Ervin OTI-vezérigazgató,

dr. Mádi-Kovács Ferenc főorvos, egyetemi tanársegéd, vitéz dr. Móry Pál OTI orvos-titkár, dr. Nagy Ferenc min. osztálytanácsos, dr. Nyáry László orvos, egyetemi m. tanár, dr. Prokopp Sándor szföv. főjegyző, Rapaics Dezső m. kir. ezredes, dr. Rubner György rt. igazgató, Sacelláry György bankigazgató, dr. Schrodt István gépészmérnök, műegyetemi rk. tanár, Steffens Arisztid gépészmérnök, Urs Nándor rendőrfőtanácsos, Vancsó Béla gyár-igazgató, ny. műszaki tanácsos, Várady Kálmán szföv. tisztviselő, dr. Vértesy Ferenc földbirtokos, dr. Vigyázó Géza szföv. tanácsnok, Zielinszki Tibor szföv. tanácsnok. Távolmaradásukat kimentették : Bellaágh Lajos orvos, dr. Fehér Károly főjegyző, vitéz dr. Fejér Kálmán ügyvéd, Kövér Aladár földbirtokos, Lövész György huszárezredes. Az öregdiákok megható szeretettel özönlötték körül egykori kedves matematika-tanárukat, dr. Vörös Cirillt, aki kedvükért eljött közéjük Sátoraljauhelyről, misézett nekik és kedves humorával ízessé tette találkozásukat. A volt tanárok közül megjelent még Mátrai János rendi pénztáros, aki a megrendezés körül is sokat fáradt.

Június 9-én ismét több találkozó zajlott le. A sorozatot a legfiatabbak, a 25 évvel ezelőtt érettségizettek nyitották meg. Különös találkozása a véletlennek, hogy annak idején a világháború első évében érettségiztek és most ismét egy újabb világháború első évében jöttek össze az első negyedszázad megünneplésére. A találkozón megjelentek : Clementis Lajos, a Mezőgazdasági Kamara főtisztviselője, dr. Csór András kir. járásbíró, dr. Gruzl Ferenc, fővegyész, Gruzl János adóhivatali tanácsnok, Fejes Gyula vegyész mérnök, dr. Felsővályi Gyula kir. járásbíró, dr. Gundrum Ákos, a Mohács-Pécsi vasút titkára, Halászy Pál mérnök-igazgató, Holly Lajos szföv. tisztviselő, dr. Horváth Zoltán BSZKRT-vezértitkár, dr. Huszty Károly szföv. tanácsnok, dr. Kolger László banktisztviselő, Koller Ernő gépészmérnök, Korossy István m. kir. alezredes, Kovács Andor gépészmérnök, dr. Köncs István szföv. fogalmazó, Kőrösy János hirlapíró, dr. Landauer Ede ügyvéd, dr. Lendvay Jenő postatitkár, dr. Lenz János nagykereskedő, dr. Macskásy Ferenc orvos, dr. Major Dezső orvos, a Cserkészsövetség igazgatója, Mihalkó Béla piarista tanár, dr. Orczy István földbirtokos, dr. Petrás Lajos MÁV-tanácsos, Rybárc Kornél MÁV-főmérnök, dr. Schlosser János szföv. tanácsjegyző, dr. Somogyi Iván orvos, dr. Szelényi Nándor szföv. tanácsjegyző és Szente Gyula gyáros. Az évfolyam egykori tanárai közül megjelentek : dr. Kornis Gyula volt osztályfőnök, m. kir. t. tanácsos, dr. Schütz Antal egyetemi tanár, a Pázmány Péter Tudományegyetem jövő évi rector magnificus-a, dr. Vörös Cirill ny. rendi kormánytanácsos, dr. Friedreich Endre, dr. Sík Sándor egyetemi tanár és Mátrai János rendi főpénztáros ; míg a Budapesti Piarista Diákszövetség képviselőiben dr. Degré Miklós és dr. Oswald István m. kir. t. tanácsosok jelentek meg. A találkozó általában a bensőség jegyében folyt le s a családtagok együttes megjelenése révén kedves, családias jelleget öltött. Az öregdiákoknak a tanító rend iránt érzett mélységes háláját dr. Major Dezső tolmácsolta nagyszabású, hitvallásnak is beillő beszéddel. Ugyancsak meleg szavakkal szólalt fel dr. Huszty Károly is. Az elhunyt osztálytársakról dr. Horváth Zoltán emlékezett meg kegyeletos szavakkal.

Az életút közepét járó nemzedék után az igazi «öregdiákok» az 1895.,

tehát 45 évvel ezelőtt érettségizettek sereglettek össze kápolnánkban és fogadótermünkben. A találkozón megjelentek: Bérczi Róbert ny. póstatakarék-pénztári főtanácsos, Bittó Dénes ny. főispán, gr. Csekonics Iván ny. meghatalmazott miniszter és követ, dr. Entz Béla egyetemi tanár, Föglein Antal országos főlevéltárnok, dr. Friedreich Endre piarista tanár, Gräfl Ödön ny. takarékpénztári igazgató, Jakabffy Zoltán ny. min. osztályfőnök, Jászfy Géza törvényszéki bíró, Kállay Tamás v. országgyűlési képviselő, br. Malcomes Gyula nagybirtokos, Perczell György BSZKRT-vezérigazgató, Pongrácz Alajos ny. gimn. igazgató, P. Tóth Gyula államrendőrségi főorvos és gr. Wenckheim József nagybirtokos. A megjelent öregdiákok nevében gr. Csekonics Iván a következő magasszárnyalású beszédben tolmácsolta a lelkükben élő hála és ragaszkodás érzését:

«Méltóságos és Főtisztelendő Igazgató Úr! Kedves iskolatársaim! Tempus edax rerum... E sok értelemben vett és a sok használatától bizony már kopottas régi mondásnak csak egy változatával élek, ha mondom, hogy múlnak az évek és minden múlik körülöttünk. Elmúltak az iskolaévek minden káprázatos reményeikkel és kedves emlékeikkel, elmúlt felettünk java részben az az idő is, melyre az iskolában eltöltött órák előkészítettek. Az emlékezés ma már nemcsak a régi, gondtalan diáknapokra, amelyekre visszapillantani összejöveteleink célja, hanem a férfias, gondterhes munkában eltöltött évekre is vonatkozik.

Legyen szabad először tanulótársaimhoz fordulni. Komor, válságos időket, véráztatta háborús napokat élünk. Ez visszahat mindnyájunk lelki világára, még inkább serkentve a gondolkodásra és magábaszállásra, az összefogásra és kölcsönös megértésre a hit és haza szolgálatában, melyre talán sohasem volt inkább szükség, mint éppen most. Tartsunk össze, legyünk megértéssel egymás iránt, kedves jó barátaim és ezt a gondolatot vigyük tovább mindnyájan a magunk körében. Amint most körültekintek a kegyes tanítórend békés otthonában, a 45 év után ismét egybegyűlt iskolatársakra és szembetekintek Őméltóságával, aki rendtársaival együtt előttünk még mindig múltbeli tanárainkat képviseli, valami különös, majdnem természetfölötti érzés fog el, hogy nem mi öregszünk fokozatosan, hanem ők, a mi régi kedves tanítóink és mestereink lesznek mindig fiatalabbak. Ez az összehasonlítás nemcsak képzelet, de igaz valóság, mert a kegyes tanítórend mindig egyformán erős, egyformán kitartó, szellemében, tudásában egyformán emelkedő és egyformán fiatal.

Eljöttünk ide találkozni egykori tanulótársainkkal azzal a fájó tudattal, hogy közülünk már többen hiányozni fognak, de hiányoznak mind — ami a legfájdalmasabb nekünk — hajdani hűséges oktatóink. Most, ahogy itt állok, látom a pajtásokat az iskolapadból és látom a tanárokat a katedréről, akik Őméltóságában testet öltve ugyanazt a szellemet, ugyanazt a tudást, ugyanazt a magas erkölcsiséget és ugyanazt a szeretetet sugározzák felénk, mint annyi év előtt.

Kalazanci Szent József követői megszakítás nélküli kontinuitást jelenenek a nevelés, a tanítás, a magyar nemzeti gondolat és hazaszeretet állandó fejlesztése terén; ők ebben a múlt, a jelen és jövő összeforrasztói, mert a múlt

hagyományainak nyomdokán a jelenben tanítanak mindig tovább, hogy előkészítsék a jövődőt, hiszen a fiatalság oktatása mindig a jövőnek dolgozik. Ezért fontos az ő szerepük és olyan magas az, ha azokból az elvekből táplálkozik, melyek a kegyes tanítórendnek mindenkor irányadó szabályai voltak.

Engedje meg tehát, Méltóságod, hogy úgy tekintsünk mi, 45 év előtti maturanok ma óréája, az Alma Mater képviselőjére, mintha eltűnt szeretett tanáraink volnának itt és engedje, hogy a mi öregedő sziveink szeretettel táruljanak fel előtte megköszönve, hogy lehetővé tette, hogy itt a régi iskolai falai között találkozzunk, hogy itt, a rend templomában megemlékezhettünk imáinkban azokról, akik már elhagytak bennünket, azokról, akiknek el nem muló hálával tartozunk mindazért, amit e falak közt magunkba szívhattunk, mint pályafutásunknak legfontosabb élettető erejét. Ezt a hálát kívántam leróni barátaim nevében újból és ismét, mint mindannyiszor, amikor itt még találkozhattunk, igénytelen szavaimmal; legyen azonban Méltóságod meggyőződve, hogy ezekben a szavakban jóval több foglaltatik, mint azok kifejezni képesek, lévén végesek a szavak; újból régi mondást idézek: verba volant, azok elröppennek, de amit a hála és ragaszkodás igazán benső érzelmei kifejezni tudnak, mindenkor mindennél erősebben megmarad, mert láthatatlan ugyan, de elszakíthatatlan szálakkal fűzik azokat, akik éreznek, azokhoz, akikért érzelmeik hevülnek. Ilyen érzelmekkel eltelve Méltóságod tiszteletet parancsoló személye és a kegyestanítórend irányában, mondunk köszönetet és kérjük Isten áldását rájuk.»

A megjelentek szemmel láthatóan mély megilletődéssel hallgatták a szívékből fakadt szavakat s utána még hosszabb ideig elidőztek a diákkor kedves emlékeinek visszaidézésénél.

Végül a tiszteletreméltó sorozatot a legidősebbek, az 50 évvel ezelőtt végzetek találkozója zárta le. A megható összejövetelem mindössze nyolc őszbecsavarodott öregdiák jelent meg: K. Császár Géza lovaregyleti igazgató, Dániel Tivadar ny. főszámtanácsos, dr. Dubsky Péter ny. államtitkár, dr. Gobbi Károly főorvos, Kégl János ny. államtitkár, dr. Ocskay Rezső ügyvéd, Szerdahelyi László ny. hadbíró-tábornok és Wehner Gyula ny. lakaregypénztári igazgató. Régi társaik közül a még életben levő Baghy Gyula nagybirtokos, Beniczky Elemér v. nemzetgyűlési képviselő, dr. Lengyel Lóránd főorvos és dr. Minich Jenő ny. ítélőtáblai bíró kiementették távolmaradásukat, míg a többi 32 — köztük dr. Rott Nándor veszprémi püspök, Szabóky Alajos ny. államtitkár, dr. Zubriczky Aladár egyetemi tanár — már a túlvilágról tekintett le társaikra. Az öregdiákok első útja a kápolnába vezetett, ahol dr. Krywald Ottó pápai prelátus — négy éven át osztálytársuk — szolgált nekik szentmisét. Mise alatt dr. Gobbi Károly hegedült s az idén érettségizett Boros Ervin orgonált. Mise után az iskola tanácstermébe vonult a kis társaság s itt Kégl János ny. államtitkár emelkedett szellemű beszédben tolmácsolta a volt növendékek háláját az őket egykor szárnyra bocsátott piarista rend iránt. Majd az igazgató üdvözlő szavai után Gobbi Károly, mint «vigyázó» felolvasta az egykori osztálytársak névsorát, megemlítve pályafutásuk főbb részleteit. Azután félszázadelőtti diákéletükből idézett

fel sok kedves apróságot s ezzel még elevenebbé és bensőségesebbé tette a megjelentek számára a visszaemlékezésnek ezt a szép ünnepét.

Június 16-án ismét két találkozó folyt le iskolánkban. Először a temesvári piarista gimnáziumban 35 évvel ezelőtt végzett öregdiákok adtak egymásnak találkozt az intézeti kápolnában és a tanácsteremben. A jól sikerült találkozón részt vettek: Bata János főmérnök, dr. Becker Jenő főorvos, Becker Ottó főtisztviselő, dr. Berencz János r. orvos tanácsos, vitéz Bencze József vm. számvevő, dr. Bíró Endre ügyvéd, Blédy Henrik szöv. igazgató, dr. Both Dezső O. K. H. ügyv. igazgató, dr. Czeyda-Pommersheim Ferenc egyetemi m. tanár, kórházi főorvos, dr. Czeyda-Pommersheim László igazgató ügyész, dr. Csát Aladár MÁV-tanácsos, dr. Dulin Elek min. tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály h. vezetője, Egyedi Andor postafőigazgató, Flóri Miklós tanár, dr. Fodor Tamás főtisztviselő, dr. Grimm Gabriella főorvos, dr. Grabeldinger György kuriai tanácsjegyző, dr. Hány Ferenc törvényszéki tanácselnök, dr. Horay Gusztáv egyetemi c. r. tanár, dr. Jakabb Oszkár m. kir. t. tanácsos, ny. államtitkár, dr. Juhász Emil, az amerikai követség tagja, dr. Huzly Imre főorvos, dr. Kádár Levente államtitkár, dr. Katona Imre plébános, dr. Keresztes Miklós szfv. tanácsnok, dr. Kászonyi Richárd főispán, Lichtscheindl Henrik takarékpénztári főpénztáros, dr. Marschall Ferenc m. kir. t. tanácsos, ny. földművelésügyi miniszter, dr. Motschidlovsky Elek r. t. igazgató, Motschidlovsky Dezső számtanácsos, dr. Nagy János főtörzsorvos, dr. Petheő János kórházi főorvos, vitéz dr. Ság Károly MABI-aligazgató, vitéz dr. Temesy Győző gyakorló gimn. tanár, dr. Török János rendőr-főparancsnok, dr. Tuss Miklós főorvos, dr. Tussel Ödön postatanácsos, Várnay Imre ipari főfelügyelő, dr. Wertz Béla főszerkesztő. Az évfolyam egykori tanárai közül Abelsberg József, dr. Friedreich Endre és Rozs Lajos jelentek meg. A közös szentmisét követő összejövetelen dr. Temesy Győző tolmácsolta a rendfőnök és az iskola igazgatója előtt az öregdiákok el nem múltó hálóját a rendtől nyert nagy kincsekért.

Ugyancsak június 16-án folyt le az 1920., tehát 20 évvel ezelőtt érettségizettek találkozója is, az utolsó évfolyamé, mely még osztatlanul végzett. A találkozón igen nagy számmal jelentek meg a fiatal «öregdiákok», hogy leróják kegyeletük adóját az őket szárnyra bocsátó iskola előtt. Nevükben Szabó Ferenc és Erőss István plébánosok meleg és közvetlen szavakban tolmácsolták érzelmeiket dr. Sebes Ferenc rendfőnök előtt, aki valamikor mint hittanár szintén tanította az évfolyamot.

Ezzel a felsorolással azonban még korántsem merült ki az idei találkozó sorozata. Erre a hónapra még több évfolyam találkozása van előjegyezve. De ezekről már csak a következő évi Évkönyvben számolhatunk be.

XIV. STATISZTIKAI ADATOK.

	I. A	I. B	I. C	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	Összesen
a) A tanulók számának alakulása :																		
Beírt nyilvános tanulók ...	50	51	32	50	57	56	56	50	49	44	54	44	41	42	43	46	42	807
Beírt magántanulók ...	—	—	1	1	—	—	2	—	1	2	1	1	5	3	1	2	—	20
Osztályozott nyilv. tanulók	47	46	31	48	57	54	53	49	45	43	53	41	41	42	41	45	42	778
Osztályozott magántanulók	—	—	1	1	—	—	2	—	1	2	1	1	5	2	—	2	—	18
Osztályoztatott összesen ...	47	46	32	49	57	54	55	49	46	45	54	42	46	44	41	47	42	796
b) A tanulók kormegoszlása:																		
1929-ben született ...	35	29	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89
1928-ban	12	17	7	38	48	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	124
1927-ben	—	—	—	11	9	45	47	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	114
1926-ban	—	—	—	—	—	6	8	43	40	2	1	—	—	—	—	—	—	100
1925-ben	—	—	—	—	—	1	—	4	5	39	42	1	2	—	—	—	—	94
1924-ben	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	8	34	37	2	—	—	—	84
1923-ban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4	6	29	31	2	—	76
1922-ben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	11	9	36	30	90
1921-ben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	8	12	24
1920-ban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
c) A tanulók vallása :																		
Róm. kat. ...	45	43	30	44	53	50	51	46	43	44	50	37	44	41	39	44	36	740
Gör. kat. ...	—	—	—	2	1	—	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—	3	10
Református ...	1	2	—	2	2	1	2	2	—	2	2	2	1	—	1	1	—	21
Evangélikus ...	1	1	2	1	1	2	—	—	1	1	1	3	—	1	—	1	—	16
Gör. keleti ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Izraelita ...	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	3	8
d) A tanulók anyanyelve és nyelvismerete:																		
Magyar anyanyelvű ...	47	46	32	49	57	54	55	49	46	45	53	41	46	44	40	47	42	793
Német anyanyelvű ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2
Lengyel anyanyelvű ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Csak magyarul tud ...	31	28	21	24	37	41	40	34	27	36	31	25	25	25	23	26	31	505
Németül is tud ...	15	12	8	15	16	11	14	15	10	6	18	16	15	13	10	16	11	221
Tótul is tud... ..	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Románul is tud... ..	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	3
Magyaroroszul is tud ...	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Horvátul, szerbül is tud ...	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Franciául is tud ...	4	1	4	2	2	1	1	3	2	2	6	8	6	4	6	7	6	65
Angolul is tud ...	2	2	1	2	2	2	3	3	6	—	7	4	5	4	1	3	4	51
e) A szülők foglalkozása :																		
Nagybirtokos, nagybérlő ...	3	—	—	2	—	1	—	—	—	1	3	2	—	2	—	1	2	17
Középbirtokos, középbérlő...	1	—	2	—	—	—	1	1	—	1	2	—	—	2	—	—	—	10
Kisbirtokos, kisbérlő ...	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	3
Kisbirtokos-napszámos ...	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Egyéb önálló őstermelő ...	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Gazdasági tisztviselő ...	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	4
Egyéb gazdasági segédszemély	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó ...	2	—	—	3	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2	1	11
Kisiparos, bányakisvállalkozó	3	2	3	4	3	5	5	3	3	2	3	2	—	3	—	1	2	44
Ipari vagy bányászati tisztviselő ...	2	1	1	3	1	5	—	—	—	2	1	1	2	—	—	1	1	21
Egyéb ipari v. bányászati segédszemély ...	—	2	1	3	2	—	—	2	2	2	—	1	—	—	—	—	—	15

	I. A	I. B	I. C	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	Összesen
Nagykereskedő	2	1	2		1		2	3	1		1		3	1	1	1		19
Kiskereskedő			2	1	3	1	1		1	3	2	1			3	2	1	21
Kereskedelmi tisztviselő ...	4	6		9	1	7	2	4	3	5	3	4	5	3			2	58
Egyéb keresk. segédszemély			1						2									3
Közlekedési kisvállalkozó ...			5										1					6
Közlekedési tisztviselő... ..	4	5		5	8	4	10	2	2	3	2	2	2	2	2	6	5	64
Egyéb közlekedési segéd- személy		1				2		1			1	1						6
Köztisztviselő	12	12	5	5	9	9	10	15	10	16	14	13	16	5	9	14	5	179
Pap, tanár, tanító	4	1	1	3	3	1	5	4	3	3	4	5	3		3	4	6	53
Másféle önálló értelmiségi (orvos, ügyvéd, közjegyző, gyógyszerész stb.)... ..	1	9	6	8	16	9	8	10	9	3	8	7	7	12	11	4	12	140
Alkalmazott tisztviselő, irnok		2		1	2	2	2				2			8				19
Közhivatalban altiszt vagy szolga						1			1				1			1		4
Katonatiszt (csendőrtiszt)...	6	3	1	1	2	2	2	1	4	1	2	1	1	2	1	2	2	34
Katonaaltiszt (csendőraltiszt)						1	1		1									3
Nyugdíjas köztisztviselő ...	1				4		2	2	3		3	2	2	2	7	4	3	35
Egyéb nyugdíjas tisztviselő		1	1	1		1	1					1				2		8
Nyugdíjas altiszt, szolga ...								1			1				2			4
Tökés, járadékos, háztulajdo- nos... ..	1						2			2				2	1			8
Egyéb és ismeretlen foglal- kozású						1							2			1		4
f) A szülők lakóhelye :¹																		
Az iskola székhelyén	41	36	26	38	47	53	47	43	37	39	46	36	40	41	35	44	34	683
A vármegye más községében	5	10	3	9	8	1	3	6	7	3	5	5	6		6	3	7	87
Más magyarországi vármegye- gyében	1		2	2	2		5		2	2	3			3			1	23
Romániában												1						1
Jugoszláviában... ..			1							1								2
g) Az óramulasztások :																		
Igazolt óramulasztás	2001	2053	1707	1733	1989	1293	3030	2170	3035	2570	3087	2371	2735	2100	2121	1032	1700	47.032
Igazolatlan óramulasztás ...			28		15													43
h) A rendkívüli tárgyak :																		
Gyorsírást tanultak... ..										18	8	12	12					50
Rendkívüli rajzot tanul- tak											5		1	3		3		12
Művészeti rajzgyakorlatokra jártak... ..	1	3		2	1	5	3	4	5									24
Vívást tanultak... ..								4	5	14	6	2	3	5	3		2	44
Az énekhar tagjai voltak ...	11	12	6	10	12	8	10	2				3	1	16	11	9	10	121
A zenekar tagjai voltak ...		1			1	3		2	3	1		2	1	2	3	7	3	29
Hegedülni tanultak		1					1	1	2	1								6

¹ Bejáró tanulók száma: Albertfalváról 2, Biáról 1, Budafokról 10, Budaörsről 2, Budatétényről 1, Csepelről 7, Érdről 1, Érdligetről 1, Kispestről 6, Kistarcsáról 1, Mátyásföldről 2, Nagytétényről 2, Pestszenterzsébetről 7, Pestszentlőrincről 4, Pestújhelyről 7, Rákoscsabáról 1, Rákoshegyről 4, Rákosfalváról 3, Rákosligetéről 5, Rákospalotáról 8, Rákosszentmihályról 8, Pomázról 3, Sashalomról 2, Solymárról 1, Soroksárról 4, Szentendréről 1, Szigetszentmiklósról 1, Törökbálintról 1, Újpestről 1, Üllőről 1. Összesen 98.

	I. A	I. B	I. C	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	Összesen
i) Magaviselet :																		
Jeles viseletű	28	37	19	30	39	37	33	38	24	33	36	37	32	29	28	41	39	560
Jó viseletű	19	8	11	16	17	16	19	11	21	10	17	4	9	13	12	4	3	210
Elégséges viseletű	—	1	1	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	8
j) Az általános tanulmányi eredmény :																		
Kitűnőrendű	8	6	2	6	11	7	10	12	11	4	4	4	2	8	1	5	7	108
Jelesrendű	7	4	4	3	2	3	—	3	1	5	6	8	5	—	3	6	2	62
Jórendű	15	15	13	17	26	19	21	17	11	13	15	14	21	14	21	19	18	289
Elégségesrendű	12	15	12	14	17	17	22	13	20	19	24	15	14	18	11	17	15	275
Egy tárgyból elégtelen ...	4	3	1	9	1	7	2	3	1	2	4	1	2	4	5	—	—	49
Több tárgyból elégtelen ...	1	3	—	—	—	1	—	1	2	2	1	—	2	—	—	—	—	13

Az iskolaépület adatai. a) A tantermek száma : 17, alapterületük : 50·29, 50·36, 58·4, 62·29, 63·18, 64·58, 64·58, 64·58, 64·58, 66·38, 68·25, 70·55, 70·55, 70·78, 70·87, 83·18, 84·26 m². b) Egyéb helyiségek és alapterületük : földszinten : tornaterem 318·95 m², szertár 28·31 m², öltöző 66·30 m²; félemeleten : szülői fogadó 23·09, 38·71 m², cserkészotthon 17·34, 39·38, 40·39 m², zeneszertár 20·89 m², vívóterem 146·69 m², vívóterem tanári szobája 15·01 m², szertár 17·40 m², előadóterem 129·42 m²; I. emeleten : igazgatói iroda 38·35 m², előszoba 20·80 m², irattár 18·90 m², szülői fogadó 24·13 m², tanári tanácsterem 69·40 m², kápolna 431·13 m², raktár 26·00 m², sekrestye 41·73 m²; II. emeleten : tanári könyvtár 68·38 m², tanári olvasó 22·38 m², ifjúsági könyvtár 44·45 m², ifjúsági olvasó 39·94 m²; III. emeleten : rajzterem 57·66, 88·01, 91·10 m², fizikai előadóterem 72·22 m², laboratórium 42·90 m², fizikai szertár 92·69 m², tanári szoba 16·25, 18·87 m², természettan tanterem 99·87 m², laboratórium 44·15 m², természettan szertár 141·97 m², műhely 24·80 m², tanári dolgozó 25·34 m², raktár 19·50 m².

Az iskola benépesülésének visszatekintő táblázata.

a) Nyilvános tanulók.

Iskola év	I. A		I. B		I. C		II. A		II. B		III. A		III. B		IV. A		IV. B		V. A		V. B		VI. A		VI. B		VII. A		VII. B		VIII. A		VIII. B		Össze- sen
	I. A	I. B	I. A	I. B	I. A	I. B	II. A	II. B	II. A	II. B	III. A	III. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	VIII. A	VIII. B					
1920—21... ..	55	58	—	—	47	49	55	57	52	50	49	58	44	47	37	33	44	38	773																
1921—22... ..	57	59	—	—	52	57	56	54	47	49	47	41	43	56	50	43	34	36	781																
1922—23... ..	64	58	—	—	55	55	49	54	53	52	37	45	45	35	42	52	49	43	788																
1923—24... ..	64	62	—	—	58	54	53	55	46	57	45	36	30	46	35	29	38	53	761																
1924—25... ..	57	54	—	—	60	61	57	54	47	53	40	39	45	37	30	43	37	29	743																
1925—26... ..	54	51	—	—	50	57	58	58	57	52	50	46	39	37	44	37	29	40	759																
1926—27... ..	50	52	—	—	52	51	53	49	49	58	49	51	46	43	36	31	42	36	748																
1927—28... ..	49	50	—	—	48	45	51	51	47	48	46	51	44	44	41	36	37	29	717																
1928—29... ..	51	55	—	—	44	47	44	43	48	46	35	36	40	44	36	42	39	35	685																
1929—30... ..	53	55	—	—	50	50	43	42	43	43	40	34	32	33	38	40	37	41	674																
1930—31... ..	55	53	—	—	51	52	48	48	45	41	41	43	34	32	33	34	39	36	685																
1931—32... ..	51	53	—	—	56	55	46	46	43	42	36	38	37	40	33	25	32	32	665																
1932—33... ..	54	55	—	—	47	50	50	50	47	45	39	40	39	36	36	38	33	24	683																
1933—34... ..	55	55	—	—	51	54	45	45	48	46	46	41	37	40	40	36	36	38	713																
1934—35... ..	53	56	—	—	55	52	50	48	43	47	40	39	45	41	36	39	40	35	719																
1935—36... ..	58	56	—	—	54	56	55	51	44	46	45	44	40	36	43	41	39	42	750																
1936—37... ..	56	55	—	—	53	53	55	53	50	48	43	42	38	40	38	37	40	39	740																
1937—38... ..	55	59	—	—	54	50	52	57	51	47	48	46	45	43	36	35	37	33	748																
1938—39... ..	51	50	—	—	58	59	52	50	50	55	47	41	45	43	47	42	34	36	760																
1939—40... ..	47	46	31	—	48	57	54	53	49	45	43	53	41	41	42	41	45	42	778																

b) Magántanulók.

Iskola év	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen	Nyilv. és mt. összesen
1920—21	18	18	15	10	8	4	7	7	87	860
1921—22	24	15	13	16	7	7	4	20	106	887
1922—23	18	16	13	20	16	9	10	7	109	897
1923—24	18	20	10	6	11	5	5	5	80	841
1924—25	16	13	15	11	7	5	5	5	77	820
1925—26	6	8	3	8	8	5	3	1	42	801
1926—27	12	7	7	2	7	3	5	4	47	795
1927—28	7	6	4	4	1	5	3	6	36	753
1928—29	3	6	5	5	2	3	4	—	28	713
1929—30	1	2	—	5	2	2	6	3	21	695
1930—31	3	4	2	—	2	—	2	3	16	701
1931—32	4	3	3	—	—	2	2	1	15	680
1932—33	3	5	3	4	—	1	1	1	18	701
1933—34	5	3	4	1	4	1	1	1	20	733
1934—35	7	3	3	2	1	2	1	1	20	739
1935—36	4	9	2	—	1	—	1	1	18	768
1936—37	3	2	7	5	3	1	1	3	25	765
1937—38	1	1	3	10	3	—	3	2	23	771
1938—39	2	2	2	2	5	2	—	5	20	780
1939—40	1	1	2	1	3	6	2	2	18	796

A tanulási ered-

Osztályok	I. A.			I. B.			I. C.			II. A.			II. B.			III. A.			III. B.			IV. A.												
	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen	Jeltes Jó Elégséges Elégtelen													
Hittan	47	34	11	1	25	6	1	29	18	2	45	12	34	19	1	53	2	41	7	1														
Magyar nyelv . . .	20	14	13		20	12	14	11	10	11	14	16	19	20	21	16	18	28	8	19	27	9	26	18	5									
Történelem																27	21	6	35	17	3	21	20	8										
Földrajz	26	14	7		15	16	13	2	16	12	4	25	8	16	21	32	4	36	12	6	39	15	1											
Latin nyelv	12	19	12	4	11	17	14	4	7	12	12	1	7	15	24	3	15	26	15	1	15	16	23	12	16	25	2	13	18	17	1			
Görög nyelv																																		
Francia nyelv . . .																																		
Német nyelv																15	11	23	5	21	15	19	18	15	13	3								
Bölcsészet																																		
Természettan . . .	39	6	2		25	15	6	24	7	1	25	11	13	41	15	1																		
Természetrajz . .																																		
Mennyiségtan . . .	12	16	17	2	7	15	19	5	7	11	14	12	14	19	4	15	23	19	14	14	22	4	13	25	17	17	17	13	2					
Rajz	23	20	4		18	20	8	13	15	4	15	18	14	22	21	25	11	16	25	13	28	18	9	27	19	3								
Testnevelés	17	21	5	^{fm} ₁	15	25	5	^{fm} ₁	14	15	2	^{fm} ₁	16	14	13	^{fm} ₆	19	22	10	^{fm} ₃	24	17	9	^{fm} ₂	28	22	4	^{fm} ₁	20	22	3	^{fm} ₄		
Egészségtan																																		
Szépíráás	16	17	13	1	11	19	14	2	14	7	10	1																						
Gyorsírás																																		
Ének	18	23	6		16	18	12	26	6		35	14		31	17	9	17	24	13	18	21	16												

Vegyes adatok. A bizonyítványt kapott nyilvános tanulók közül egy órát sem mulasztott 73 (4%), csak igazoltan mulasztott 703 (90,4%), igazolatlanul mulasztott 2 (0,2%), harminc óránál nem többet mulasztott 255 (36%), harminc óránál többet mulasztott 450 (64%). A más iskolából jött tanulók száma II—VIII. osztályokban: 36. Az ismétlő tanulók száma: 7. Testnevelés alól felmentett tanulók száma: 55.

Ösztöndíjban vagy pénzjutalomban részesült tanulók száma: 31. A jutalmak összege: 2819,78 P.

A Kegyestanátorrend főnöke 107 tanulónak engedte el egészben vagy felerészben a tandíjat 6.345 P értékben. Egész tandíjmentességben részesült 34, féltandíjmentességben 73. Teljes tandíjat fizetett: 671.

Könyvsegélyben részesült tanulók száma: 148.

mény tárgyaként.

IV. B.			V. A.			V. B.			VI. A.			VI. B.			VII. A.			VII. B.			VIII. A.			VIII. B.								
Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges						
28	18		26	19		40	14		29	13		38	7	1	27	16	1	30	11		35	12		35	7							
17	15	12	2	13	14	16	2	14	28	12	20	17	5	14	22	9	1	14	16	12	2	10	22	8	1	22	18	7	22	14	6	
21	11	14	16	19	10	18	22	14	25	15	2	14	20	12	17	14	13	13	20	8	20	22	5	17	13	12						
															18	21	5	25	15	1												
13	11	20	2	9	16	18	2	14	18	22	12	15	14	1	15	17	13	1	12	13	19	10	18	12	1	19	20	8	13	21	8	
			9	6	3	3	2	4	10	3	1	2	4	2	3	2	1	3	7	2	8	3		8	3		6	4	2			
			6	9	11	1	15	12	18	10	8	10	15	18	4	1	12	8	18	10	12	7	16	12	8	12	10	8				
17	10	17	2	15	15	14	1	10	19	20	5	16	15	11	14	13	15	4	13	14	17	9	21	11	11	24	12	14	19	9		
																								30	14	3	25	10	7			
26	14	6	32	11	2	35	11	8	28	12	2	26	19	1																		
															13	14	15	2	9	20	12	18	15	14	16	16	10					
11	12	21	2	7	20	15	3	10	20	23	1	9	17	16	3	22	20	1	9	11	24	4	16	18	3	11	18	18	13	13	16	
31	12	3																														
19	22		^{fm} ₅	18	23	1	^{fm} ₃	21	31	^{fm} ₂	17	19	^{fm} ₆	16	23	2	^{fm} ₅	18	20	1	^{fm} ₅	16	19	4	^{fm} ₂	17	19	4	^{fm} ₇	23	17	^{fm} ₂
39	7														33	5	6	32	7	2	40	4	3	33	8	1						
20	9	15	2																													

XV. TÁJÉKOZTATÓ AZ 1940—41. ISKOLAI ÉVRE.

Az egy tárgyból bukott tanulók igazgatói engedéllyel tehetnek javítóvizsgálatot. Ezért folyamodni nem kell. A javítóvizsgálatokat szeptember 4-én d. e. 8 órától kezdve tartjuk meg; ugyancsak 4-én tartjuk a különbözeti, pótló- és magánvizsgálatok írásbeli részét, szóbeli részét pedig 5-én.

A jövő iskolai évre 1940 június hó 26-án és 27-én és szeptember 6-án vesszük fel a tanulókat. Felvételt minden katolikus tanuló 35, nemkatolikus keresztény 45 és izraelita 55 pengőt fizet. Ebben az összegben a felvételi, fenntartási és vegyesdíjakon kívül a filmdíj is benne foglaltatik. Az évi tandíj mindenkire nézve 90 P; ez az összeg a tanév folyamán négy részletben fizethető: október 5-én, december 5-én, február 5-én és április 5-én. Tandíjmentességet kaphatnak szegénysorsú, példás viseletű és jeles, kivételesen jó előmenetelű tanulók.

A gimnázium B. osztályába lépő tanulók szüleinek a felvételt nyilatkozniok kell, hogy fiúkkal a görög vagy francia nyelvet akarják-e tanultatni.

A Veni Sancte-t szeptember 8-án d. e. fél 10 órakor tartjuk s a rendes tanítást szeptember 9-én kezdjük meg.

Iskolánk fegyelmi szabályai a szünetidőben is szigorúan kötelezők.

A kat. tanügyi főhatóság határozata értelmében a következő iskolai évben a budapesti kat. tankerület gimnáziumai részére a szeptemberi és decemberi pótló-, javító- és kiegészítő érettségi vizsgálatok a mi iskolánkban lesznek. A szeptemberi vizsgálatokra augusztus 15-ig kell jelentkezni az igazgatóságnál. A jelentkezésnél be kell adni a tanulmányi értesítőt, anyakönyvi kivonatot, javító- és kiegészítő érettségi esetén az érettségi bizonyítványt és az elbocsátó iskola igazgatósága által hitelesített arcképet. A vizsgálatok ideje szeptember első napjaiban lesz.

TARTALOM.

	Oldal
Horthy Miklós. <i>Balanyi György</i>	3
Mátyás király. <i>Dr. Papp László</i>	6
Schütz Antal. <i>Megyer József</i>	10
A budapesti piarista gimnázium. <i>Dr. Marék Antal</i>	14
A piarista iskola szelleme	21
I. Imrédy Béla beszéde	21
II. Dr. Sebes Ferenc rendfőnök beszéde	23
III. Dr. Mössmer Pál beszéde az abiturientekhez	26
IV. Castelli Hektor püspök cikke	29
Iskolánk multja	31
Iskolánk az 1939—40. iskolai évben	36
Iskolai hatóságok	55
A tanári testület működési köre	55
A tanárok hitéleti, irodalmi és társadalmi működése	56
A tanítás anyaga	64
Tankönyvek az 1939—40. iskolai évben	64
Szertárak és könyvtárak	66
Ifjúsági egyesületek működése	67
Érdemsorozat	85
Rendkívüli tárgyak	106
Érettségi vizsgálatok	108
Iskolánk és volt tanítványaink	109
Statisztikai adatok	120
Tájékoztató az 1940—41. iskolai évre	125